

PLAN URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA ŚWIERCZYNA

OBRĘB ŚWIERCZYNA

**Sporządzony na okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2028 roku
na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2019 roku**

TOM IA

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA (ELABORAT)

WYKONAŁO:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku**

ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek

Szczecinek 2018 r.

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2019 do 2028

dla Nadleśnictwa ŚWIERCZYNA
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w SZCZECINKU
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2019 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2019 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha
w tym według obrębów leśnych:

1 6 1 9 7 3 8

1) ŚWIERCZYNA 1 6 1 9 7 3 8

2) | | | | | | |

3) | | | | | | |

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha
w tym:

1 5 7 1 6 2 5

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwy przyrody

| | | | 5 8 5 6

- lasów uznanych za ochronne

| 2 1 6 7 5 1

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1 3 4 9 0 1 8

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

1 5 1 6 0 6 8

- gruntów niezalesionych

| | | | 8 6 8 4

w tym : do odnowienia

| | | | 4 6 2 6

- gruntów związanych z gospodarką leśną

| | | 4 6 8 7 3

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha

| | | 4 8 1 1 3

w tym: przeznaczonych do zalesienia

| | | | 0 0 0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2019 DO 2028

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

9 4 4 3 7 8 m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

5 1 4 3 7 8 m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębny - ha
o orientacyjnej miąższości

|| 9 | 7 | 6 | 6 | 7 | 1 ||

|| 4 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 || m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha
w tym:

|| 1 | 1 | 4 | 8 | 6 | 7 | 7 ||

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

|| 5 | 1 | 9 | 1 | 5 ||

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

|| 1 | 2 | 0 | 0 | 9 | 1 ||

c) trzebieże

|| 9 | 7 | 6 | 6 | 7 | 1 ||

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

|| 0 | 0 | 0 ||

b) odnowienie halizn, płazowin, zrębów - ha

|| 4 | 6 | 2 | 6 ||

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych do użytkowania rębego - ha

|| 1 | 2 | 2 | 6 | 2 | 0 ||

w tym zrębami zupełnymi

|| 5 | 8 | 0 | 1 | 1 ||

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

|| 1 | 0 | 8 | 1 ||

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

|| 1 | 3 | 1 | 8 | 8 ||

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

|| 0 | 0 | 0 ||

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

|| 8 | 7 | 8 | 9 | 7 ||

w tym: wodnych - ha

|| 0 | 0 | 0 ||

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej)
przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na
mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	-	1
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	-	1
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa	-	1
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	-	5
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	-	14
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	-	20
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego	-	20
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	-	21
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego.....	-	24
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji	-	27
1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia	-	27
1.2.6. Zgodność projektu planu u.l. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu	-	27
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	-	28
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	-	28
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	-	28
1.3.3. Rzeźba terenu	-	29
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne.....	-	30
1.3.4.1. Warunki glebowe	-	30
1.3.4.2. Warunki klimatyczne	-	31
1.3.4.3. Warunki wodne	-	31
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew	-	33
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	-	36
1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	-	37
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej	-	40

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	-	52
1.3.9.1. Walory przyrodnicze Nadleśnictwa	-	53
1.3.9.2. Dominujące funkcje lasu i kategorie ochronności ..	-	53
1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	-	56
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	-	57
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospo- darki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	-	57
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu	-	58
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów le- śnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna	-	61
1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa	-	62
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	-	64
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzew- nych Nadleśnictwa	-	64
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	-	65
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących	-	66
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy klas i podklas wieku	-	68
1.5.1.3. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących	-	72
1.5.1.4. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków wg gatunków rzeczywistych	-	75
1.5.1.5. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości (tablicowy)	-	78
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów	-	80
1.5.2.1. Stan uszkodzeń drzewostanów	-	80
1.5.2.2. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewosta- nów z przyjętymi typami drzewostanów	-	80
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	-	83
1.5.4. Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych	-	84
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	-	86
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	-	87

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	-	92
2.1. Analiza gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu dokonana przez Nadleśniczego	-	93
2.2. Koreferat do analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku	-	149
2.3. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku	-	163
2.4. Koreferat Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego	-	171
2.5. Końcowa ocena gospodarki leśnej w Nadleśnictwie dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku	-	173
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	-	175
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa	-	175
3.1.1. Ogólne cele i zasady wprowadzania trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	-	176
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	-	180
3.1.2.1. Podział lasu według pełnionych funkcji i kategorie ochronności	-	180
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa	-	181
3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej	-	183
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne...	-	184
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego..	-	184
3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego	-	184
3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	-	184
3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet etatu	-	188
3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębnego	-	188
3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego	-	189
3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych	-	190
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa	-	191
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego.....	-	191
3.2.1.1. Użytkowanie rębne	-	191
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne	-	195
3.2.1.3. Łącznie użytki główne	-	196

3.2.1.4. Zadania z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw ...	-	198
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	-	198
3.2.2.1. Zadania na bieżące 10-lecie	-	199
3.2.2.2. Zadania z zakresu hodowli lasu dla leśnictw	-	201
3.2.2.3. Nasiennictwo i selekcja	-	201
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	-	203
3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu	-	203
3.2.3.2. Ochrona przeciwpożarowa	-	211
3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej	-	235
3.2.4.1. Użytkowanie uboczne	-	235
3.2.4.2. Gospodarka łowiecka	-	235
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji	-	238
3.2.5.1. Budowa i remonty dróg	-	238
3.2.5.2. Budownictwo ogólne	-	238
3.2.5.3. Melioracje wodne	-	239
3.2.5.4. Mała retencja	-	239
3.2.5.5. Turystyka i rekreacja	-	239
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	-	242
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	-	243
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	-	244
6.1. Prace przygotowawcze	-	244
6.1.1. Prace geodezyjne	-	244
6.1.2. Prace siedliskowe	-	244
6.2. Prace urządzeniowe	-	244
6.3. Zestawienie planu urządzenia lasu	-	248
7. ZAŁĄCZNIKI	-	250
7.1. Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu	-	251
7.2. Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej	-	281
7.3. Decyzja Ministra Środowiska z dnia 9 marca 2000 r. w sprawie uznania lasów za ochronne	-	305
7.4. Tabele	-	307
Podział na leśnictwa	-	307
Tabela nr I - Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem admini- stracyjnym kraju	-	308

Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	-	318
Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących ...	-	322
Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	-	328
Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....	-	338
Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....	-	346
Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.....	-	354
Tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy	-	360
Tabela nr XI - Ocena upraw młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.....	-	362
Tabela nr XII - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....	-	363
Tabela nr XIII - Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu	-	364
Tabela nr XIV - Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego.....	-	365
Tabela nr XV - Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.....	-	366
Tabela nr XVI - Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	-	367
Tabela nr XVII - Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć.....	-	369
Tabela nr XVIII - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....	-	370
Tabela nr XIX - Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej.....	-	371
Tabela nr XX - Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w PUL ...	-	372
Tabela nr XXI - Zestawienie miąższości drewna martwego.....	-	373
Wzór nr 2 – Wykaz obiektów selekcji nasiennej	-	374
KRONIKA	-	378

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Świerczyna jest Nadleśnictwem jednoobróbowym. Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Obszar Nadleśnictwa graniczy administracyjnie od północy z Nadleśnictwem Czaplinek, od zachodu z Nadleśnictwem Złocieniec, od południa z Nadleśnictwem Mirosławiec, a od wschodu z Nadleśnictwem Borne Sulinowo. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa ustalony został Zarządzeniem Nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. Jest to obszar o powierzchni 247,89 km² i lesistości 64,1%.

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

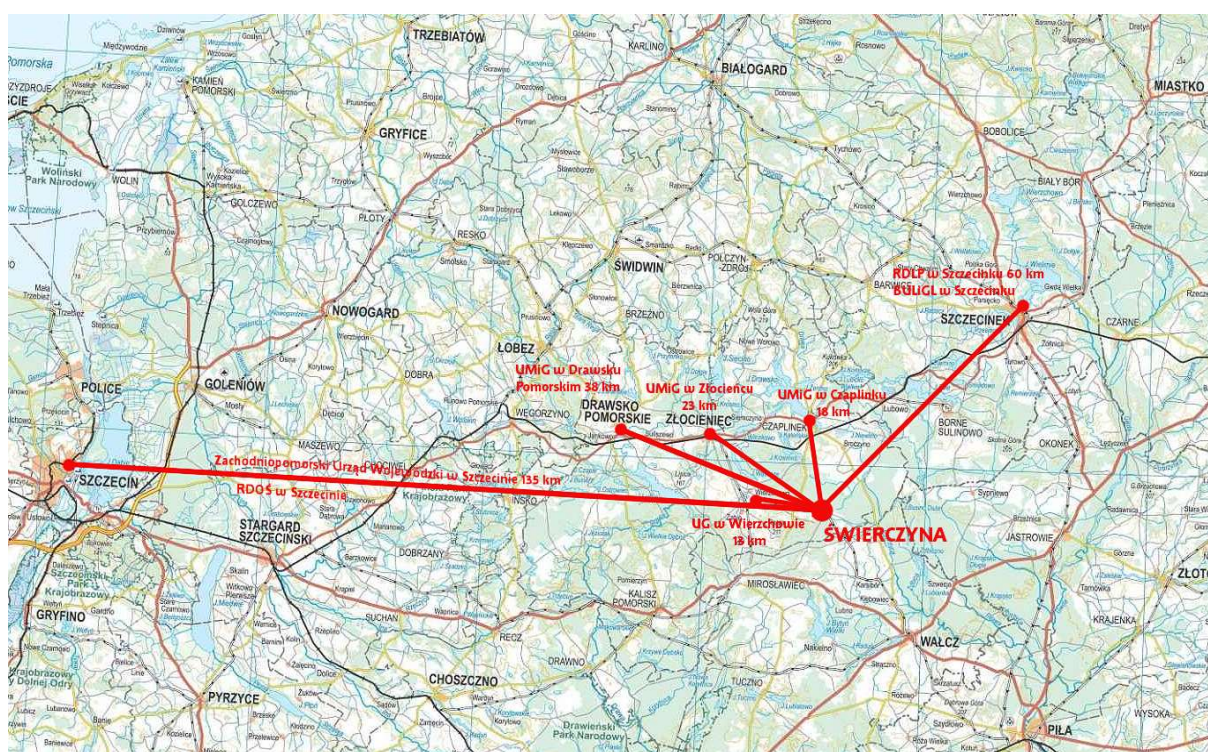
Województwo Powiat (część gminy)	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa				Lasy niestan. własn. Skarbu Państwa			Lasy współwł. Skarbu Państwa i osób fizycznych	Ogółem (7+10+11)	Lesistość (12 : 2)	
		w zarządzie LP		pozostałe		razem	własność osób fizycznych	własność osób prawnych				razem
		urządzone n-ctwo	sąsiednie inne n-twa	parki narodowe	inne							
						powierzchnia w ha						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE	247,89	15716,25				15716,25	166,52		166,52		15882,77	64,1
Powiat drawski	247,89	15716,25				15716,25	166,52		166,52		15882,77	64,1
Gmina Wierzchowo	139,61	10473,00				10473,00	69,68		69,68		10542,68	75,5
Gmina Czaplinek	75,37	3316,50				3316,50	63,79		63,79		3380,29	44,8
Gmina Złocieniec	32,91	1926,75				1926,75	33,05		33,05		1959,80	59,6
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	247,89	15716,25				15716,25	166,52		166,52		15882,77	64,1

W odniesieniu do ogólnego podziału administracyjnego kraju, grunty Nadleśnictwa Świerczyna położone w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie drawskim, w gminach: Wierzchowo, Czaplinek, Złocieniec.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się 166,52 ha lasów niestanowiących własności, Skarbu Państwa. Nadleśnictwo nie sprawuje nad nimi nadzoru.

Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Wierzchowo (52) <i>współwłasność</i>	10134,7686	44,7379	293,5142	10473,0207	209,5243 <i>0,9232</i>	10682,5450 <i>0,9232</i>
Czaplinek (15)	3182,6079	28,7665	104,9317	3316,3061	166,2207	3482,5268
Złocieniec (65)	1843,1931	13,3450	70,0544	1926,5925	105,4212	2032,0137
Razem województwo zachodniopomorskie (32)	15160,5696	86,8494	468,5003	15715,9193	481,1662 <i>0,9232</i>	16197,0855 <i>0,9232</i>
Ogółem Nadleśnictwo Świerzyna <i>współwłasność</i>	15160,5696	86,8494	468,5003	15715,9193	481,1662 <i>0,9232</i>	16197,0855 <i>0,9232</i>

Położenie Nadleśnictwa Świerzyna

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Siedziba Nadleśnictwa Świerzyna znajduje się w miejscowości Świerzyna, w oddz. 404 hx.

- Adres: Świerzyna 1A, 78-531 Świerzyna,
- tel.: (94) 361 86 22,
- fax.: (94) 361 86 49,,
- e-mail: swierzyna@szczecinek.lasy.gov.pl

Odległość siedziby Nadleśnictwa od ważniejszych urzędów i instytucji związanych z działalnością gospodarczą Nadleśnictwa wynosi:

- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku.....60 km,
- Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie.....135 km,
- Starostwo Powiatowe w Drawsku Pomorskim.....38 km,
- Urząd Gminy w Wierzchowie.....13 km,
- Urząd Miasta i Gminy w Czaplunku.....18 km,
- Urząd Miasta i Gminy w Złocięcu.....23 km,

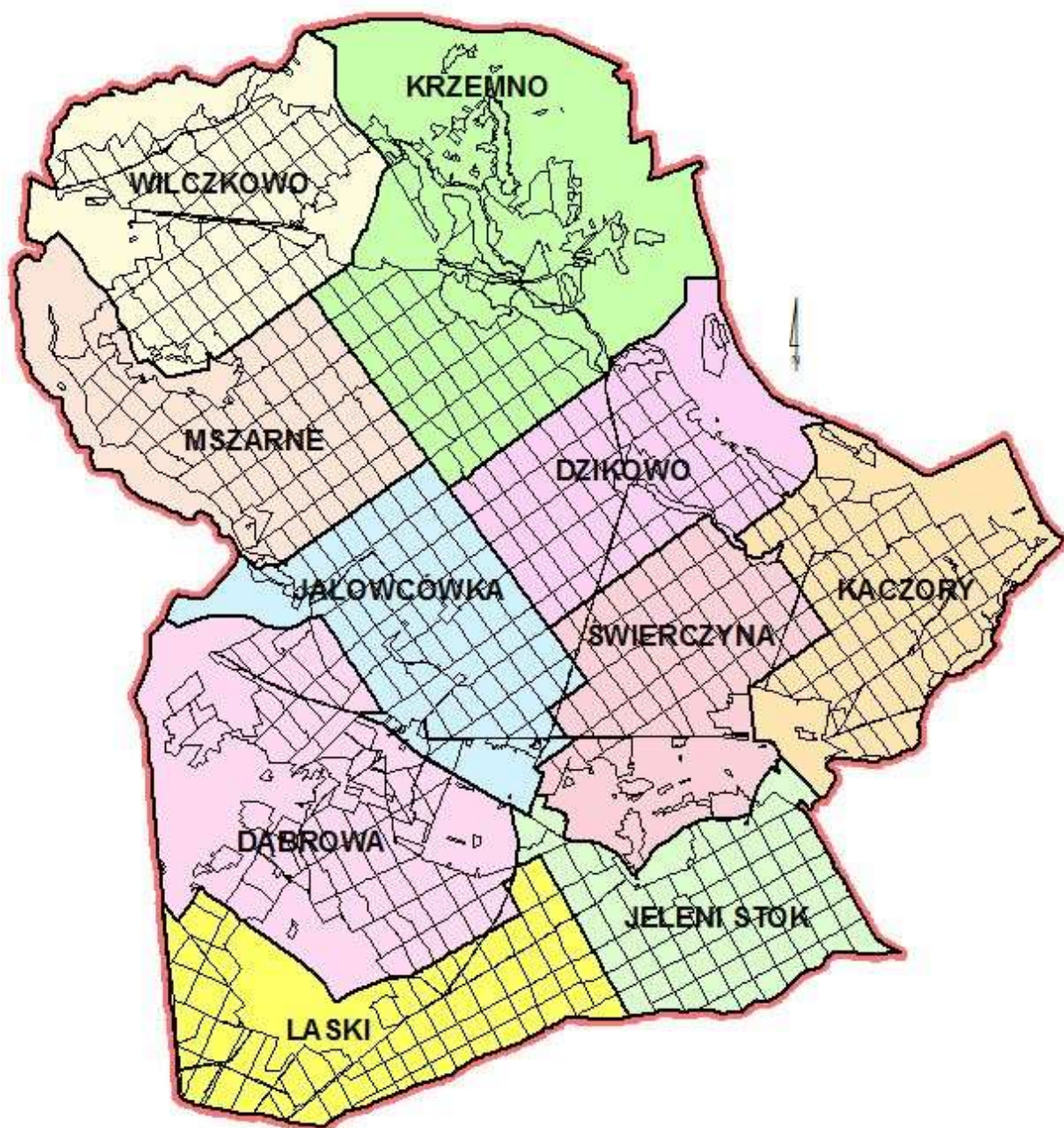
Charakterystyka leśnictw

Nadleśnictwo zostało podzielone na 10 leśnictw, zgodnie z Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Świerczyna w sprawie podziału na leśnictwa oraz ich numeracji. Przeciętna powierzchnia leśnictwa wynosi 1619,83 ha.

Podział na leśnictwa

Nr	Nazwa leśnictwa	Siedziba	Numery Oddziałów	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
				Grunty leśne		Grunty nieleśne	
				zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Wilczkowo	14 i	1-33,35-47,65-72,76-83	1 479,14	54,27	96,57	1 629,98
2	Krzemno	miasto Czaplunek	34-,50-64,87-89,99-103, 114-118, 128-134, 144-150, 159-166, 176-184	1 506,17	43,52	63,98	1 613,67
3	Mszarne	157 j	48-49,73-75,84-86,90-98, 104-113, 119-127, 135-143, 151-158, 167-175	1 480,05	55,99	99,21	1 635,25
4	Dzikowo	305A p	194-204,219-230, 246-255, 269-279, 289-300,306-309	1 483,58	42,30	20,18	1 546,06
5	Jałowcówka	305A I	185-193,205-212, 231-238, 256-263, 280-286,301-305A, 319-325,342-347,366-367	1 623,57	54,36	25,80	1 703,73
6	Dąbrowa	527 b	213-218,239-245, 264-268, 286A-288, 446-473,476-481, 490-495	1 643,16	37,79	52,63	1 733,58
7	Kaczory	miasto Czaplunek	326-332,348-353, 368-374,390-397,408-445	1 488,42	45,39	53,27	1 587,08
8	Świerczyna	404 bx	310-318,333-341, 354-365, 375-388, 398-407,474-,482-484	1 433,01	35,76	28,62	1 497,39
9	Jeleni Stok	404 kx	389-,475-,485-487, 513-518, 534-543, 556-565,580-589, 601-610,612-627	1 504,86	41,60	11,28	1 557,74

Nr	Nazwa leśnictwa	Siedziba	Numery Oddziałów	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
				Grunty leśne		Grunty nieleśne	
				zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
1	2	3	4	5	6	7	8
10	Laski	495 i	488-489,496-512, 519-533, 544-555, 566- 579,590-600,611	1 605,56	57,75	30,52	1 693,83
Razem Nadleśnictwo Świerczyna				15 247,52	468,73	482,06	16 198,31

Schematyczna mapa podziału na leśnictwa

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

Rys historyczny ogólny

Bory i lasy były i są prawdziwym bogactwem Pomorza Zachodniego. Nieprzebrana w nich ilość wielkiego dobra czyniła z książąt pomorskich autentycznych władców.

*„Puszcza – to wielką natury księga!
Niema – a mówi, kto ją duchem pyta
I kto do dziejów i natury sięga,
Z niej tylko cząstkę tajemnic odczyta”*

[Wincenty Pol „Do puszczy”]

Południowa część dzisiejszej gminy Wierzchowo graniczyła bezpośrednio z Wielkopolską, w okolicach Wielbo, Rudek i Otrzepu przebiegała domniemana granica Pomorza Zachodniego w X-XI wieku.

Lasy były zawsze cenne dla państwa, właścicieli prywatnych i majątków ziemskich. Zarządzanie dobrami leśnymi posiadało swojską tradycję, a sposoby korzystania z dóbr leśnych były w szczególności sposobem obwarowane prawem.

Państwowe (królewskie) kompleksy leśne posiadały swoje urzędy na Pomorzu, ustanowione przez panujących. Na podstawie dokumentów można stwierdzić, że od 1563 roku tereny tworzące dzisiejszą gminę Wierzchowo stanowiły domeny państwowe uzyskane w drodze rozmów i działań politycznych w okresie kroczącej reformacji na Pomorzu.

Miejscowość Będolino (Neuhof-Nowy Dwór) uznano za bardzo dobrą bazę do prowadzenia handlu drewnem na wschód.

W 1608 roku margrabia Jan z Kostrzyna ustanowił w Będlinie (Neuhof-Nowy Dwór) Urząd Królewskich Lasów Państwowych, tworząc Królewskie Nadleśnictwa w Nowym Dworze i Świerczynie (Groß Linichen).

W okresie wojny 30-letniej (1618-1648), a następnie podczas wojny polsko-szwedzkiej, lasy uległy katastrofalnemu zniszczeniu przez przechodzące ze wschodu na zachód oraz z północy na południe wojska: cesarskie, duńskie, szwedzkie, polskie i rosyjskie. W latach trzydziestych XVII wieku cesarz Fryderyk Wilhelm (1620-1688) mianował na stanowisko Naczelnego Zarządcy Lasów Królewskich na Pomorzu Clementa von Humbolta w Będlinie (Neuhof-Nowy Dwór). Clement von Humbolt zmarł w 1650 roku. Na jego cześć mieszkańcy Wierzchowa (Virchow) i okolic ufundowali tablicę nagrobną i umieścili ją w ścianie nawy bocznej kościoła w Wierzchowie. Obecnie tablica zasłonięta jest ołtarzem bocznym.

Na mocy rozporządzenia z dnia 30 kwietnia 1815 roku o organizacji administracji terytorialnej, Pomorze Zachodnie stanowiło jedną z dziesięciu prowincji państwa pruskiego, podzieloną początkowo na dwa, a od 1818 roku na trzy obwody rejencyjne. Koszaliński obwód rejencyjny podzielony został na dziesięć powiatów. Urzędy rejencyjne były organami II instancji administracji wewnętrznej, właściwymi organami wykonawczymi. W koszalińskim urzędzie rejencyjnym utworzono dwa wydziały kierowane przez dyrektorów.

Wydział II reprezentował te zagadnienia, które powierzone były zwierzchniemu kierownictwu ministrów finansów, rolnictwa oraz domen i lasów państwowych. W zakresie działania tego organu, zwanego od 1826 r. Wydziałem Administracji Podatków Bezpośrednich, Domen i Lasów, znajdowała się całość spraw dotyczących zarządzania domenami, lasami państwowymi i regaliami, jak również ogólny nadzór nad całym leśnictwem i łowiectwem. Przedstawiony układ kompetencyjny przetrwał z niewielkimi zmianami do końca 1933 roku.

Lasy były jednym z głównych bogactw naturalnych rejencji koszalińskiej. W wyniku wprowadzenia w pierwszej połowie XIX wieku racjonalnych metod gospodarowania, las pierwotny – twór przyrody - przestał być tylko eksploatowany. Zaczęto go uprawiać i pielęgnować, stosując na coraz szerszą skalę sztuczne odnawianie zasobów leśnych. Dzięki temu lesistość koszalińskiego okręgu rejencyjnego wzrosła od 22 % w 1878 do 26,3% w 1927 roku.

XIX wiek był czasem rozwoju leśnictwa, jako dyscypliny naukowej. Rozpoczęto wtedy studia dotyczące zagospodarowania i urządzania lasu. Las zaczął być traktowany nie tylko, jako źródło dochodów, ale także, jako przedmiot niezbędnych do jego istnienia inwestycji. Właśnie ówczesnym gospodarzom zawdzięczamy wydzielenie obrębów, oddziałów i oznakowanie ich słupkami, wtedy sporządzono pierwsze plany i mapy gospodarcze.

W strukturze władania lasami rozróżniamy trzy podstawowe formy własności:

- lasy państwowe
- lasy komunalne (gmin, fundacji i spółek),
- lasy prywatne

Powierzchnia lasów państwowych uległa znacznym zmianom. Pierwsze dane statystyczne z 1816 roku odnotowują ich areał na poziomie 59 391 ha. W roku 1900 zarządzane przez państwo zasoby leśne liczyły już 64 124 ha, a z końcem lat trzydziestych XX wieku 93 059 ha. Lasy państwowe stanowiły, zatem znaczący odsetek ogólnego areału zasobów leśnych rejencji koszalińskiej. Od 16, 5% w 1857 roku do 25, 1% w roku 1927. Pozostałe obszary lasów znajdowały się w rękach prywatnych (68,1%) oraz we władaniu związków komunalnych, fundacji i spółek (6,8%).

Zarząd lasów pruskiej administracji państwowej obejmował całokształt spraw związanych z administracją lasów państwowych w granicach ustalonych odpowiednimi przepisami prawa. Główne zadania tego pionu administracji koncentrowało się na sprawach gospodarczych, lecz duże znaczenie przywiązywało też do spraw prawno-administracyjnych i właściwego przygotowania fachowego kadr.

Spośród zadań gospodarczych czołowe miejsce zajmowały sprawy bieżącej eksploatacji drzewostanów, podejmowanie środków zmierzających do zachowania stanu posiadania, ustalania i realizowania długofalowych metod zagospodarowania lasów oraz okresowych zasad i założeń eksploatacyjnych, przeciwdziałanie wszelkiego rodzaju zagrożeniom biologicznej, jak i mechanicznej natury.

Ponadto państwowej administracji leśnej powierzono nadzór merytoryczny nad lasami gmin samorządowych, korporacji, instytucji publicznych i fundacji, nad spółkami leśnymi i rezerwatami leśnymi. Zobowiązano ją także do współdziałania w kształtowaniu odnośnego ustawodawstwa.

Organizacja państwowej administracji leśnej w Prusach tworzyła 4 grupy organów zarządzania.

1. Pierwszą stanowili urzędnicy ochrony lasu wykonujące swe obowiązki w obrębie jednostki administracyjnej podstawowego szczebla tzn. leśnictwa, gajówki- strażnicy leśni. Dla tego poziomu zarządzania kompetentny leśniczy rewirowy, starszy leśniczy, leśniczy, podleśniczy, strażnik leśny, gajowy i młodszy myśliwy. Ich zadania sprowadzały się do realizacji rocznych planów gospodarczych oraz do ochrony lasu.
2. Druga grupa obejmowała administratorów obwodów (rewirów) leśnych, którym w granicach wyodrębnionego terenu, czyli nadleśnictwa, przekazana została lokalna administracja leśna w rozumieniu obowiązujących przepisów administracyjnych. Funkcje te wykonywał inspektor lasów, względnie nadleśniczy. Do ich działania należało opracowanie rocznych planów gospodarczych oraz ich realizacja, zbycie produktów leśnych i prowadzenie odpowiedniej rachunkowości.
3. Trzecia grupa organów zarządzania działała w ramach organizacyjnych wydziału podatków bezpośrednich, domen i lasów poszczególnych rejencji. W jej skład wchodził naczelny inspektor będący zwierzchnikiem organu nadzoru leśnego danej rejencji. Do zadań rejencyjnej administracji leśnej należało przede wszystkim:
 - nadzorowanie toku zarządzania podporządkowanych organów administracji leśnej,
 - lustracja i kontrola stanu realizacji bieżących i okresowych zadań gospodarczych,
 - zatwierdzenie planów gospodarczych,
 - wytaczanie kierunków jednolitej w skali okręgu rejencyjnego polityki gospodarczej w leśnictwie,
 - ustalenie kryteriów doboru kadr państwowej służby leśnej.

W celu realizacji wymienionych zadań podległe rewiry leśne, zwane nadleśnictwami, zgrupowane zostały w tzw. inspekcje, na czele, których stali radcy rejencyjni i leśni, bądź też sami naczelnicy inspektorzy lasów.

4. Organy czwartej grupy kierowały państwową administracją leśną w skali całego kraju. Od 1 kwietnia 1879 roku kierownictwo to poszło do kompetencji pruskiego Ministerstwa Rolnictwa, Domen i Lasów, w którym powołano Wydział do Spraw Lasów z wyższym krajowym inspektorem na czele. Do najważniejszych spraw w jego zakresie działania zaliczyć należy:
 - wydawanie aktów normatywnych,
 - ustalanie budżetu dla państwowej administracji leśnej,
 - przekazywanie rejencjom przyznaných środków budżetowych,

- rozpatrywanie ewentualnych przekroczeń budżetowych,
- wydawanie zezwoleń na budowę leśnych zakładów produkcyjnych,
- wydawanie zezwoleń na zakup i zmianę obszarów leśnych,
- występowanie o zezwolenie na sprzedaż gruntów leśnych,
- przygotowanie projektów ustaw w sprawach leśnych i łowieckich.

Wraz z powołaniem w 1816 r. rejencji koszalińskiej utworzono również sieć organizacyjną administracji tutejszych lasów Państwowych. Tworzyła ją jedna inspekcja, w której zgrupowane były cztery nadleśnictwa podzielone 12 rewirów leśnych. Największe nadleśnictwo w Świerczynie (Groß Linichen) w powiecie drawskim dysponowało powierzchnią ponad 17 000 ha lasów. W kolejnych latach wprowadzono szereg zmian do tego podziału. W końcu XIX wieku dwie inspekcje leśne – Koszalin Wschód, Koszalin Zachód – obejmowały łącznie 15 nadleśnictw. W inspekcji Koszalin Zachód znajdowało się 10 nadleśnictw, wśród których były nadleśnictwa Będolino (Neuhof) i Świerczyna (Groß Linichen) w powiecie drawskim.

Pod względem morfologicznym były to obszary bardzo urozmaicone. W pagórkowatym pasie pojezierzy dominowały drzewostany liściaste i mieszane. Na piaszczystych zandrach nadleśnictw w Będlinie, Białym Zdroju i Świerczynie rozprzestrzeniały się czyste lasy sosnowe.

Mając na uwadze powierzchnie administrowanych obwodów, największym nadleśnictwem pod koniec XIX wieku było Sierzni (6 214 ha), a niewiele mniejsze Będolino (5 600 ha) i Świerczyna (5 549 ha).

W okresie II wojny światowej leśna administracja niemiecka zaspokajała rosnące zapotrzebowanie wojenne na drewno. Krótkie, ale niezwykle zacięte walki o przełamanie umocnień Wału Pomorskiego w marcu 1945 roku przetoczyły się przez tereny nadleśnictw, pozostawiając liczne umocnienia ziemne i opustoszałe wioski. Mieszkańcy uciekali przed zbliżającym się frontem, a po przełamaniu Wału Pomorskiego odstraszały ich walki niemieckiej V kolumny i polskiej partyzantki walczącej z komunistyczną władzą. Działania te, połączone z organizowaną przez Radziecką Komendanturę Wojskową wysyłką na wschód zdobyczy wojennych i działaniami band szabrowników, doprowadziły do wyludnienia i ograbienia wyzwolonych terenów.

Po zakończeniu II wojny światowej i powrocie Pomorza Zachodniego do Polski nastąpił czas tworzenia się na tych ziemiach polskiej państwowości i polskich organizacji. Był to okres, w którym przez przeplatającą się pamięć o działaniach wojennych, zgrozie, męczeństwie, poniewierce, eksterminacji, ale też o walce i triumfie zwycięstwa przebijała świadomość, że obszar odebrany przed wiekami wrócił do ojczyzny, lecz w ruinie i dezorganizacji wojennej. Należało go uporządkować, odbudować, scalić z ojczyzną, aby naród mógł żyć i rozwijać się.

Rys historyczny Nadleśnictwa

Wkrótce po zakończeniu działań wojennych, w dniu 1.06.1945 r. powołano Dyрекcję Lasów Państwowych Okręgu Bałtyckiego w Szczecinku, która swym działaniem objęła cały obszar Pomorza Środkowego oraz część Pomorza Zachodniego. W skład Dyrekcji weszły 44 nadleśnictwa, a wśród nich Nadleśnictwo Nowy Dwór z siedzibą we wsi Będolino i Nadleśnictwo Zgniły Zdrój z siedzibą w Świerczynie.

Zasięg terytorialny nowych jednostek był większy niż wcześniejszych państwowych nadleśnictw Neuhof (Nowy Dwór) i Königliche Oberförsterei Linichen (Świerczyna) pod władaniem niemieckim. W skład nadleśnictw weszły również upaństwowione lasy byłych majątków ziemskich oraz lasy drobnej własności chłopskiej.

Przejęcie ich przez Skarb Państwa nastąpiło na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 stycznia 1945 r. w sprawie wykonania Dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów przez Skarb Państwa.

Formalne przejęcie tych lasów i uregulowanie stanu posiadania nastąpiło w 1946 roku. Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa Nowy Dwór na dzień 1.10.1946 r. wynosiła 9132,00 ha, natomiast Nadleśnictwa Zgniły Zdrój – 7867,00 ha.

W 1948 roku nazwę Nadleśnictwa Zgniły Zdrój zmieniono na Nadleśnictwo Świerczyna.

W kolejnych latach sukcesywnie wzrastała powierzchnia Nadleśnictwa Świerczyna głównie w związku z:

- przejęciem w stan posiadania 1478,05 ha gruntów rolnych przeznaczonych do zalesienia z zasobów Państwowego Funduszu Ziemi oraz Państwowych Gospodarstw Rolnych Żabno i Byszków,
- przyjęciem 1396,46 ha z Nadleśnictw Mirosławiec i Strzaliny wskutek zmiany zasięgu administracyjnego tych nadleśnictw.

Po uregulowaniu granic powierzchnia Nadleśnictwa Świerczyna wg stanu na dzień 1.10.1966 r. wynosiła 11279,00 ha. W 1974 roku Nadleśnictwo Świerczyna jako obręb Świerczyna dołączono do Nadleśnictwa Mirosławiec. Z kolei Nadleśnictwo Nowy Dwór jako samodzielna jednostka Lasów Państwowych istniało do 1975 roku. Kiedy to na podstawie Zarządzenia Nr 18 Naczelnego Dyrektora LP z dnia 23.05.1975 r. obszar Nadleśnictwa Nowy Dwór przekształcono w obręb Nowy Dwór i z dniem 1.07.1975 r. włączono do nowo utworzonego Nadleśnictwa Czaplinek.

Na mocy Zarządzenia Nr 51 Dyrektora Naczelnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 1977 r. w sprawie przeprowadzenia doraźnej aktualizacji powierzchni leśnej i zasobów drzewnych oraz dostosowania granic nadleśnictw i obrębów do aktualnego podziału administracyjnego kraju, dokonano podziału dotychczasowego obrębu Świerczyna na dwa:

- Świerczyna – o powierzchni 4137,86 ha, leżący na terenie województwa koszalińskiego,
- Nieradź – o powierzchni 7537,71 ha, w granicach województwa pilskiego.

W oparciu o Zarządzenie Nr 57 Naczelnego Dyrektora LP z dnia 10.11.1978 r. w sprawie dostosowania granic OZLP w Szczecinku do aktualnego podziału administracyjnego kraju oraz zmian powierzchni niektórych nadleśnictw, Dyrektor OZLP w Szczecinku Zarządzeniem Nr 21 z dnia 9.12.1978 r. utworzył z dniem 1.01.1979 r. Nadleśnictwo Złocieniec, w skład którego weszły m. in. obręby: Świerczyna i Nowy Dwór, a ponadto obręby Sienica i Złocieniec.

Obecny zasięg terytorialny Nadleśnictwa określono na podstawie Zarządzenia Nr 11 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 23.06.1986 r. w sprawie zmiany zasięgu terytorialnego oraz utworzenia jednostki organizacyjnej wchodzącej w skład Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Szczecinku (znak sprawy P-3-0102-5/86). Wyłączono z Nadleśnictwa Złocieniec obręb Nowy Dwór oraz Świerczyna i utworzono Nadleśnictwo Świerczyna.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 10/2008 z dnia 8 lutego 2008 r. Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych (OR-0151-1/2008), w Nadleśnictwie Świerczyna połączono obręby leśne Nowy Dwór i Świerczyna w jeden obręb leśny o nazwie Świerczyna. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania, czyli 8.02.2008 r. W związku z tymi zmianami przenieść oddziały byłego obrębu leśnego Świerczyna, zachowując ciągłość i nawiązując do numeracji byłego obrębu Nowy Dwór.

W latach powojennych, od roku 1945 do dnia dzisiejszego, w aktualnym zasięgu Nadleśnictwa Świerczyna przeprowadzono następujące prace urzędniowe:

1. Przybliżona tabela klas wieku – wykonana wg stanu na 1.10.1946 r., przez Sekcję Urządzania Lasu Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Bałtyckiego w Szczecinku przy współdziałaniu służb terenowych. W opracowaniach podkreślano „znaczny udział drzewostanów przeszłorębnych o bardzo dobrych cechach technicznych”. Powierzchnie Nadleśnictw wynosiły: **Nowy Dwór** – 9132,00 ha, **Zgnily Zdrój** – 7867,00 ha;
2. Prowizoryczne urządzenie lasu :
 - Nadleśnictwo **Nowy Dwór** – w 1952 roku Sekcja U.L. przy Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu opracowała plan na okres od 1.01.1953 r. do 31.12.1962 r., dla powierzchni 9704,64 ha,
 - Nadleśnictwo **Świerczyna** – prace przeprowadzono w 1953 r., opracowano plan na okres od 1.01.1953 r. do 31.12.1962 r., dla powierzchni 8555,66 ha. Plan opracowała Sekcja Urządzania Lasu przy Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku.

W 1954 przeprowadzono rewizję użytkowania międzyrębnego, a w następnym roku rewizję użytkowania rębego, w wyniku których opracowano 5 - letnie plany

cięć na lata 1956 – 1960; ponowną rewizję użytkowania rębnego przeprowadzono w roku 1959 i sporządzono plan cięć na lata 1960 – 1965;

3. Definitywne urządzenie lasu – dla Nadleśnictwa prace przeprowadzono w 1966 r., a opracowane plany obejmowały okres od 1.10.1966 r. do 30.09.1975 r., przez Biuro Urządzania Lasu i Projektów Leśnictwa Oddział w Szczecinku, na łącznej powierzchni 11279,00 ha;

4. I rewizja urządzenia lasu:

– Nadleśnictwo Czaplinek, obręb **Nowy Dwór** – prace przeprowadzono w 1975 r., opracowano plan na okres od 1.10.1975 r. do 30.09.1985 r. Powierzchnia obrębu wynosiła 11348,55 ha;

– Nadleśnictwo Złocieniec, obręb **Świerczyna** – prace przeprowadzono w latach 1976 – 1977. W czasie wykonywania prac kameralnych wyodrębniono obręb Nieradź. W obrębie Świerczyna pozostały grunty na łącznej powierzchni 4137,86 ha. Dla tych gruntów opracowano plan u.l. na okres od 1.10.1977 r. do 30.09.1987 r.

Dla obu obrębów prace wykonało Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku.

5. II rewizja urządzenia lasu:

– Nadleśnictwo Świerczyna, obręb **Nowy Dwór** – plan urządzenia lasu na okres od 1.01.1989 r. do 31.12.1998 r., wykonało Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku, dla powierzchni 11421,27 ha;

– dla obrębu **Świerczyna** – plan II rewizji u. l. opracowano w 1983 r., jeszcze w ramach Nadleśnictwa Złocieniec. Plan obejmował okres od 1.01.1984 r. do 31.12.1993 r., a powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 4139,88 ha. Tu również prace wykonało Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku.

6. III rewizja urządzenia lasu:

– Nadleśnictwo Świerczyna, obręb **Nowy Dwór** i obręb **Świerczyna** – prace przeprowadzono w 1998 r., opracowano plan na okres od 1.01.1999 r. do 31.12.2008 r. Prace wykonała drużyna urządzeniową Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile, na łącznej powierzchni 16088,63 ha, w tym: obręb Nowy Dwór – 11869,99 ha, obręb Świerczyna – 4218,64 ha.

Nadleśnictwo:

– grunty leśne zalesione i niezalesione	-	15024,93 ha;
– grunty związane z gospodarką leśną	-	470,48 ha,
– grunty nieleśne	-	593,22 ha;

Z powierzchni leśnej wyodrębniono następujące kategorie ochronności:

– wodochronne	– 1197,00 ha;
– stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	– 249,00 ha;
– znajdujące się na stałych pow. badawczych i doświadczalnych	– 419,00 ha;
– stanowiące drzewostany nasienne	– 309,00 ha;
– stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	– 36,00 ha;

OGÓLEM – 2210,00 ha.

Zadania planowe w zakresie użytkowania rębego i przedrębego oraz wykonanie kształtowały się następująco:

Kategoria użytku	Wg planu		Wykonanie		% wykonania	
	pow. ha	miąższość m ³ (netto)	pow. ha	miąższość m ³ (netto)	pow.	miąższości
1	2	3	4	5	6	7
Użytki rębne	1320,39	231190	1194,00	210023	90,4	90,8
Przygodne rębne	-	-	-	8696	-	-
Pozostałe	-	2199	-	5161		234,7
Czyszczenia	1160,00	3139	491,00	2053	42,3	65,4
Trzebieże	10971,00	326861	9923,00	281462	90,4	86,1
Przygodne przedrębne	-	-	-	54850	-	-
Razem użytki główne	13451,39	563389	11608,00	562245	86,3	99,8

Rozmiar prac planowanych z zakresu hodowli lasu oraz wykonanie przedstawia się następująco:

Kategoria czynności	Plan	Wykonanie	Plan
	powierzchnia w ha	powierzchnia w ha	%
1	2	3	4
Odnowienia i zalesienia (razem z odn.naturalnymi)	1313,09	1285,96	97,9
Poprawki i uzupełnienia	300,77	204,32	67,9
Wprowadzenie podszytu	1,12	18,76	1675,0
Pielęgnowanie gleby	1708,35	1564,66	91,6
Pielęgnowanie upraw (CW)	2394,88	1716,80	71,7
Pielęgnowanie młodników (CP)	1969,86	2112,69	107,3

7. IV rewizja urządzenia lasu – w latach 2008-2009 BULiGL Oddział w Szczecinku wykonało prace związane z IV rewizją i opracowało plan na okres od 1.01.2009 r. do 31.12.2018 r. Powierzchnia objęta opracowaniem wynosiła 16201,62 ha.

Analiza wykonania zadań z tego okresu przedstawiona jest w dziale „Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie” (Referat Nadleśniczego).

8. V rewizja urządzenia lasu - w latach 2017-2018 BULiGL Oddział w Szczecinku wykonało prace związane z V rewizją urządzenia lasu i opracowano plan na okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2028 r.

Z uwagi na liczne reorganizacje Nadleśnictwa Świerczyna, duże zmiany powierzchniowe i niekompletną dokumentację, analiza planu i wykonania zadań gospodarczych przed 1.01.1999 r. jest niemożliwa.

Zestawienie danych historycznych

Nadleśnictwo Świerczyna

Wyszczególnienie	Uszczególnienie informacji	Stan na rok:		
		1.01.1999 r.	1.01.2009 r.	1.01.2019
1	2	3	4	5
POWIERZCHNIA OGÓŁEM	ha	16088,63	16201,62	16198,31
grunty leśne zalesione i niezalesione	ha	15024,93	15203,60	15247,52
grunty związane z gospodarką leśną	ha	470,48	481,96	468,73
grunty nieleśne	ha	593,22	516,06	482,06
grunty sporne	ha	-	-	-
lasy ochronne	ha	2209,69	2208,77	2167,51
lasy rezerwatowe	ha	12,06	12,06	58,56
parki krajobrazowe	ha	150,93	142,73	150,27
otulina parków krajobrazowych	ha	b.d.	1064,14	1066,22
obszar chronionego krajobrazu	ha	b.d.	1487,49	1724,81
Zapasy na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych	m ³ brutto	3062316	4048891	4659344
Przeciętny zapas na 1 ha gruntów leśnych zalesionych	m ³ brutto	204	266	307
Przeciętny wiek	lat	57	62	68
Roczny rozmiar użytkowania rębnego pow.ha	plan	132,00	173,67	206,66
	wyk.	119,40	171,16	-
miąższność m ³ netto	plan	23339	28178	51438
	wyk.	22388	29839	-
Roczny rozmiar użytkowania przedrębego pow.ha	plan	1213,10	1125,51	976,67
	wyk.	1041,40	1141,14	-
miąższność m ³ netto	plan	33000	45600	43000
	wyk.	33836	45808	-
Roczna wielkość odnowień i zalesień otwartych - ha	plan	63,97	39,27	62,64
	wyk.	74,15	35,80	-

Wyszczególnienie	Uszczególnienie informacji	Stan na rok:		
		1.01.1999 r.	1.01.2009 r.	1.01.2019
1	2	3	4	5
Roczna wielkość odnowień pod osłoną - ha	plan	67,34	84,55	65,69
	wyk.	54,45	59,33	-
Wieki rębności:	Db, Js	lat	160	160
	Js	lat	-	120
	So, Md, Bk	lat	120	120
	So, Md, Dg, Jd	lat	-	110
	Św,Dg, Jd	lat	90	-
	Kl,Jw	lat	100	80
	Św, Brz, Gb, Ol, Ak, Lp	lat	80	80
	Os, Ol odr.	lat	60	60
	Tp, Wb, Olsz	lat	40	40

* - grunty ze współwłasnością

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Stan posiadania

Do planu u.l. przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków gruntowych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca projektu planu u.l. otrzymał od Nadleśnictwa Świerczyna następujące dokumenty ewidencyjne, spełniające wymagania techniczne określone w instrukcji u.l.:

- bazę materiałów źródłowych SILP, zaktualizowaną na dzień 1 stycznia 2017 r.,
- leśną mapę numeryczną, zaktualizowaną na dzień 1 stycznia 2017 r.,
- zweryfikowaną mapę ewidencyjną gruntów,
- zweryfikowany rejestr gruntów.

Zleceniodawca dodatkowo zakupił i udostępnił wykonawcy projektu planu u.l. ortofotomapę opracowaną na podkładzie aktualnych zdjęć lotniczych, obejmującą obszar całego zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Dokumentacja geodezyjna została przygotowana przez BULiGL Oddział Szczecinek.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją wyjściową, a stanem faktycznym na gruncie były wyjaśniane na bieżąco i zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie.

Grunty Nadleśnictwa Świerczyna składają się z 990 działek ewidencyjnych. Na dzień 01.01.2018 rok Nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący nadzoru (założone księgi wieczyste w 100%).

Zestawienie gruntów Nadleśnictwa stanowiących współwłasność z osobami fizycznymi

Lokalizacja oddział pododdz.	Nr działki	Gmina Obręb ewidencyjny	Udział Nadleśnictwa we współwłasności	Powierzchnia całkowita współwłasności - ha
1	2	3	4	5
404 dx	754	Wierchowo Świerczyna - 92	28/1000	0,3472
404 gx	757	Wierchowo Świerczyna - 92	35/1000	0,5760
Ogółem Nadleśnictwo Świerczyna				0,9232

Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa według stanu prawnego własności gruntów

Stan prawny własności gruntów	L A S Y				Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne		Grunty związane z gospodarką leśną	Razem lasy		
	zalesione	niezalesione				
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Świerczyna						
Grunty w zarządzie Nadleśnictwa	15160,5696	86,8494	468,5003	15715,9193	481,1662	16197,0855
Współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych					0,9232	0,9232
Grunty N-ctwa razem z gruntami stanowiącymi współwłasność	15160,5696	86,8494	468,5003	15715,9193	482,0894	16198,0087

Nadleśnictwo nie prowadzi żadnego postępowania wynikającego ze sporu o przebieg granic zarządzanych gruntów. Grunty określone jako sporne, w ewidencji Nadleśnictwa Świerczyna nie występują. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Świerczyna z gruntami we współwłasności wynosi 16198,0087 ha.

W stosunku do stanu wyjściowego poprzedniego planu u.l. zaszły w Nadleśnictwie Świerczyna następujące zmiany powierzchniowe:

Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa

Stan na:	NADLEŚNICTWO powierzchnia – ha z gruntami współwłasności
1	2
1.01.2009 r.	16 201,3802
1.01.2019 r.	16 198,0087
Różnica	-3,3715

Zmiany nastąpiły między innymi wskutek:

- przyjęcia gruntów z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- nabycia gruntów z jednostek samorządu terytorialnego,
- sprzedaż mieszkań i gruntów w trybie art. 38 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 40 ustawy o lasach,
- przekazania gruntów pod inwestycje drogowe,
- wyrównania powierzchni przy pomiarach geodezyjnych – modernizacja ewidencji gruntów,

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo powierzchnia - ha
1	2
I. LASY – razem	15715,9193
1. Grunty leśne zalesione – razem	15160,5696
a) drzewostany	15147,8737
b) plantacje drzew - razem	12,6959
w tym:	
plantacje nasienne	12,6959
plantacje drzew szybkorosnących	
2. Grunty leśne niezalesione – razem	86,8494
w tym: a) produkcji ubocznej – razem	7,8701
w tym:	
- plantacje choinek	1,1684
- plantacje krzewów	
- poletka łowieckie	6,7017
b) do odnowienia – razem	46,2602
w tym:	
- halizny	
- zręby	46,2602
- pławowiny	
c) pozostałe leśne niezalesione – razem	32,7191
w tym:	
- przewidziane do naturalnej sukcesji	32,1601
- objęte szczególnymi formami ochrony	
- przeznaczone do małej retencji	
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	0,5590
3. Grunty związane z gospodarką leśną – razem	468,5003
w tym:	
a) budynki i budowle	2,2703

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo powierzchnia - ha
1	2
b) urządzenia melioracji wodnych	6,7782
c) linie podziału przestrzennego lasu	122,1680
d) drogi leśne	300,1370
e) tereny pod liniami energetycznymi	16,2630
f) szkółki leśne	18,8719
g) miejsce składowania drewna	
h) parkingi leśne	
i) urządzenia turystyczne	2,0119
II. GRUNTY ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE – razem	10,8726
I+II. GRUNTY LEŚNE ORAZ ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE – razem	15726,7919
III. UŻYTKI ROLNE – razem	174,6742
1. Grunty orne – razem	117,3278
w tym:	
a) role	117,3278
b) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	
c) ugory i odłogi	
2. Sady – razem	
3. Łąki trwałe	33,3000
4. Pastwiska trwałe	21,5886
5. Grunty rolne zabudowane	2,4578
6. Grunty pod stawami rybnymi	
7. Grunty pod rowami rolnymi	
IV. GRUNTY POD WODAMI – razem	7,2300
1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,8300
2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	6,4000
3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	
V. UŻYTKI EKOLOGICZNE	7,6300
VI. TERENY RÓŻNE – razem	0,1000
1. Grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrekultywowane	
2. Wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo powierzchnia - ha
1	2
3. Grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,1000
4. Różne inne	
VII. GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE – razem	2,8838
1. Tereny mieszkaniowe	0,1966
2. Tereny przemysłowe	0,4506
3. Tereny zabudowane inne	0,9073
4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,0500
5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	1,2422
w tym:	
a) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	0,1900
b) tereny zabytkowe	
c) tereny sportowe	1,0522
d) ogrody zoologiczne i botaniczne	
e) tereny zieleni nieurządzonej	
6. Użytki kopalne	
7. Tereny komunikacyjne – razem	0,0371
w tym:	
a) drogi	0,0371
b) tereny kolejowe	
c) inne tereny komunikacyjne	
VIII. NIEUŻYTKI – razem	277,7756
w tym:	
a) bagna	273,4552
b) piaski	
c) twory fizjograficzne	
d) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	4,3204
RAZEM GRUNTY NIEZALICZONE DO LASÓW (II – VIII)	481,1662
OGÓŁEM (I-VIII)	16197,0855
w tym:	
- grunty przeznaczone do zalesienia	-
- grunty sporne	-

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo powierzchnia - ha
1	2
poza tym grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych	0,9232
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	16198,0087

W stanie posiadania Nadleśnictwa lasy zajmują 97,02 % powierzchni, a grunty niezaliczone do lasów – 2,98%. W powierzchni lasów grunty zalesione stanowią 96,47%, grunty niezalesione – 0,55%, grunty związane z gospodarką leśną – 2,98%.

W opisach taksacyjnych powierzchnie pododdziałów zaokrąglono do 0,01 ha w związku z tym suma poszczególnych kategorii gruntów może nieznacznie różnić się od ich powierzchni ewidencyjnej podanej z dokładnością do 0,0001 ha w tabeli nr I zamieszczonej w załącznikach do elaboratu.

Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg grup użytków gruntowych z opisów taksacyjnych

Grupa użytków gruntowych	Powierzchnia wg opisów taksacyjnych - ha
1	2
grunty leśne zalesione	15160,68
grunty leśne niezalesione	86,84
grunty związane z gospodarką leśną	468,73
las (razem)	15716,25
grunty nieleśne	482,06
Ogółem	16198,31

Podział powierzchniowy

Podział powierzchniowy Nadleśnictwa jest na ogół podziałem regularnym, sztucznym, opartym na liniach gospodarczych i oddziałowych, miejscami na drogach publicznych i leśnych. Linie gospodarcze przebiegają zasadniczo z północnego wschodu na południowy zachód, z mniejszymi lub większymi odchyleniami w zależności od konfiguracji terenu w poszczególnych kompleksach. Linie oddziałowe przebiegają w zasadzie prostopadle do linii gospodarczych. Istniejący podział powierzchniowy Nadleśnictwa nie zmienił się. Został on jedynie skorygowany o zmiany spowodowane przyjęciem lub przekazaniem gruntów. Mimo połączenia obrębów leśnych zachowano dotychczasową numerację oddziałów, a grunty nowo przejęte zostały włączone do sąsiednich oddziałów. Obecny podział powierzchniowy dzieli Nadleśnictwo na 637 oddziałów.

Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Cecha	Nadleśnictwo
1	2	3
Powierzchnia objęta taksacją	ha	16198,31
Liczba oddziałów	szt.	637
Średnia powierzchnia oddziału	ha	25,43
Maksymalna powierzchnia oddziału	ha	50,48
Minimalna powierzchnia oddziału	ha	7,59
Liczba pododdziałów	szt.	7347
Średnia powierzchnia pododdziału	ha	2,20
Liczba pododdziałów na gruntach leśnych zal. i niezal.	szt.	4191
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach leśnych zal. i niezal.	ha	3,64
Liczba pododdziałów na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	szt.	434
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	ha	1,19
Liczba pododdziałów liniowych	ha	2722

1.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo Świerczyna leży w całości na terenie województwa zachodniopomorskiego. Aktualne cele rozwoju województwa skonkretyzowano przestrzennie w ustaleniach „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodnio-pomorskiego” przyjętego uchwałą nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r.

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, mogące mieć wpływ na opracowywany projekt planu u.l. zawarte są w następujących zapisach:

Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego oraz działania służące ich realizacji:

1. Wizja rozwoju przestrzennego województwa.

- Zachowane zostaną walory środowiska przyrodniczego i krajobrazu, a jego ochronie będzie służył regionalny system obszarów chronionych, zintegrowany z systemami sąsiednich regionów i Morza Bałtyckiego. Elementami wiążącymi

ten system w całość będą płaty i korytarze ekologiczne. Zasoby naturalne wykorzystywane będą w sposób racjonalny, niepowodujący trwałej degradacji siedliska. W lasach wprowadzana będzie różnorodność gatunkowa zgodna z warunkami siedliskowymi.

2. Strategiczne cele i zasady rozwoju przestrzennego województwa:

- chronić środowisko i jego walory, prowadzić racjonalną gospodarkę zasobami przyrody, kopalin, wód, gleb i lasów.

3. Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa:

- Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego:
 - Zachowanie walorów przyrodniczych środowiska, determinujących jego funkcję i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji:
 - w obszarach równin sandrowych – podtrzymanie funkcji leśnej wraz z ochroną przyrody
 - Ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych:
 - zwiększenie powierzchni lasów w wyniku realizacji Krajowego Programu Zwiększania Lesistości.
 - stopniowa przebudowa drzewostanów w celu dostosowania struktury lasu do istniejących warunków siedliskowych,
 - zachowanie zróżnicowanego i wielofunkcyjnego charakteru lasów.
 - Zachowanie i rozwój systemów obszarów chronionych i jego integracje z systemami pozaregionalnymi.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Polityka regionalna województwa zachodniopomorskiego, sformułowana jest w „Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2015”, przyjętej uchwałą nr XVI/147/2000 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 23 października 2000 roku. 22 czerwca 2010 r., podczas posiedzenia XLII sesji Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego został przyjęty „Projekt aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020”. Od tej pory dokument ten wyznacza kierunki działań społeczności regionu oraz mechanizmy monitorowania jego rozwoju.

Opracowany został także „Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024” - przyjęty uchwałą Nr 1652/16 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 października 2016 roku.

Na szczeblu powiatów opracowano następujące plany i strategie:

➤ powiat drawski

- „Strategia rozwoju powiatu drawskiego na lata 2015-2025” przyjęta Uchwałą Nr XLVII/428/2014 Rady Powiatu Drawskiego z dnia 24 października 2014 r.
- Program ochrony środowiska dla powiatu drawskiego na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022 - przyjęty uchwałą nr XVI/110/2015 Rady Powiatu Drawskiego, z dnia 29 grudnia 2015 r.

Według „Strategii rozwoju powiatu drawskiego na lata 2015-2025”, powiat drawski, w którego zasięgu leży 100% obszaru Nadleśnictwa Świerczyna posiada wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe. Zlokalizowane są tu dwa rezerwaty przyrody, Drawski Park Krajobrazowy, cztery obszary NATURA 2000 (trzy siedliskowe i jeden ptasi), liczne pomniki przyrody.

W strategii zawarto między innymi cele:

Stan i ochrona środowiska

Cel: Zachowanie walorów przyrodniczych

Środowisko naturalne stanowi jedno z kluczowych bogactw powiatu drawskiego. Dlatego też jego ochrona i właściwe wykorzystanie powinny być stawiane na równi z rozwojem gospodarczym, tak by z jednej strony zbędnie nie wzmocniać barier inwestycyjnych, z drugiej zaś nie zachwiać równowagi pomiędzy korzyściami społeczno-ekonomicznymi, a ewentualnymi kosztami środowiskowymi.

Ważnym elementem takiego zrównoważonego rozwoju jest wykorzystanie potencjału turystycznego obszarów chronionych w sposób niezagrażający unikatowej florze i faunie. Służyć temu mogą zarówno inwestycje w infrastrukturę turystyczną, która pozwoli na skoncentrowanie ruchu turystycznego wyłącznie w miejscach i na szlakach do tego przeznaczonych, jak i w projekty ekologiczne. Efektem takich działań będzie nie tylko podniesienie atrakcyjności turystycznej powiatu, lecz również lepsze wyeksponowanie jego walorów środowiskowych.

Cele operacyjne	Działania
Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego	Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawa ich jakości
	Ochrona środowiska lub dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności
	Zapewnienie wysokiej jakości powietrza

Cele operacyjne	Działania
Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego	Zalesienie gruntów zbędnych do produkcji rolniczej
	Likwidacja nielegalnych wysypisk i odpadów
	Rekonstrukcja miejsc małej retencji i przywrócenie naturalnego stanu poziomu wody
Wykorzystanie potencjału turystycznego obszarów chronionych	Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach chronionych
	Realizacja projektów edukacji ekologicznej

„Program ochrony środowiska dla powiatu drawskiego” ważną rolę w kształtowaniu i ochronie środowiska przypisuje m.in. lasom.

Lesistość powiatu wynosi 50,4% i jest znacznie wyższa od średniej lesistości województwa zachodniopomorskiego (35,5%) i kraju (29,4%).

Najwyższą lesistością odznacza się Gmina Wierzchowo (64%), a najniższą Gmina Drawsko Pomorskie (28%).

Analiza aktualnego stanu środowiska powiatu drawskiego wskazuje na następujące kluczowe problemy środowiskowe dotyczące ochrony przyrody krajobrazu:

- ograniczenie możliwości rozwoju działalności przemysłowej ze względu na znaczny udział obszarów chronionych na terenie powiatu,
- możliwość wystąpienia konfliktów społecznych na styku ochrona przyrody, a rozwój inwestycji na obszarach chronionych,
- fragmentacja głównych ciągów ekologicznych, tworzenie barier ekologicznych przez infrastrukturę komunikacyjną,
- niekontrolowany rozwój turystyki i rekreacji na terenach cennych przyrodniczo,
- niskie zróżnicowanie gatunkowe lasów, przewaga sosny nad innymi gatunkami drzew,
- wysoka podatność lasów na degradację ze strony szkodników leśnych,
- szkody w drzewostanach wyrządzone przez huraganowe wiatry i susze,
- szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną w postaci zgryzania upraw leśnych,
- wzrastający ruch turystyczny, zaśmiecanie lasów, postępująca urbanizacja i rozwój komunikacji,
- duże zagrożenie pożarowe, często spowodowane podpaleniami,
- szkodnictwo leśne, tj. kradzież drewna, choinek,
- występowanie gatunków roślin obcych, jak barszcz Sosnowskiego, barszcz Mantegazziego, stwarzających wysokie zagrożenie poparzenia.

W omawianym „Regionie Powiatu Drawskiego” wyznaczono następujące priorytety ekologiczne, jako cele długoterminowe do osiągnięcia w perspektywie roku 2022.

- Priorytet ekologiczny I – jakość powietrza,
 - Cel długoterminowy: I.1. Poprawa jakości powietrza oraz wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł;

- Priorytet ekologiczny II – jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
 - Cel długoterminowy: II.1. Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawa ich jakości;
- Priorytet ekologiczny III – gospodarka odpadami,
 - Cel długoterminowy: III.1. Stworzenie racjonalnego systemu gospodarowania odpadami;
- Priorytet ekologiczny IV – zasoby przyrodnicze powiatu,
 - Cel długoterminowy: IV.1. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych;
- Priorytet ekologiczny V – klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne,
 - Cel długoterminowy: V.1. Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów;
- Priorytet ekologiczny VI – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców,
 - Cel długoterminowy: VI.1. Ochrona przed skutkami poważnej awarii;
- Priorytet ekologiczny VII – kopaliny i gleby,
 - Cel długoterminowy: VII.1. Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi,
 - Cel długoterminowy: VII.2. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych;
- Priorytet ekologiczny VIII – edukacja ekologiczna,
 - Cel długoterminowy: VIII.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu.

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego.

Gminy leżące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna realizują plany i strategie będące odzwierciedleniem planów i strategii jednostek nadrzędnych.

Na szczeblu gmin opracowano następujące plany i strategie:

- Gmina Wierzchowo
 - Strategia rozwoju gminy Wierzchowo na lata 2015-2025;
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo,
 - Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wierzchowo na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Wierzchowo na lata 2012 - 2015 z perspektywą do 2016 - 2019;
- Gmina Czaplinek
 - Strategie rozwoju gminy Czaplinek na lata 2014-2020;
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czaplinek,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Czaplinek na lata 2004 - 2007 z perspektywą do 2011;

- Gmina Złocieniec
 - Strategie rozwoju gminy Złocieniec na lata 2015-2020,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Złocieniec na lata 2017 - 2020 z perspektywą do 2024;

Analizę wymienionych opracowań oparto w głównej mierze na uwarunkowaniach i ogólnie przewidywanym wpływie realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania gmin oraz całego regionu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

W istniejących dokumentach zawarte są przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii oraz włączania aspektów ekologicznych do polityk sektorowych oraz edukacji ekologicznej. Analizę wyżej wymienionych opracowań oparto w głównej mierze na uwarunkowaniach i ogólnie przewidywanym wpływie realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania gmin i całego regionu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody

Zapisy zawarte w opracowaniach na ogół uwzględniają potrzeby w tym zakresie. Rozpoznanie środowiska przyrodniczego obszaru jest zadowalające. Wszystkie gminy z terenu Nadleśnictwa mają częściowo sporządzone waloryzacje przyrodnicze.

Ochrona wód i gospodarowanie wodami

Planowane przedsięwzięcia nie zagrażają w znaczący sposób zasobom wodnym regionu. Wskazuje się na potrzebę utrzymania bądź poprawy dotychczasowych warunków. Ważnym aspektem w dziedzinie ochrony wód jest okresowy monitoring czystości wód prowadzony przez WIOŚ. Dotyczy to ważniejszych rzek i jezior oraz głównych zbiorników wód podziemnych. Do czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych należą uwarunkowania naturalne, takie jak warunki klimatyczne i hydrologiczne, czy zdolność

samooczyszczania, oraz zanieczyszczenia antropogeniczne. Znaczną część zanieczyszczeń trafiających do wód powierzchniowych stanowią zanieczyszczenia obszarowe.

Źródłem tych zanieczyszczeń jest przede wszystkim:

- rolnictwo, co wynika głównie z faktu stosowania nawozów sztucznych i naturalnych, a także środków ochrony roślin (obecnie w ilościach malejących), niewłaściwego składowania i przechowywania nawozów naturalnych, obornika i gnojowicy oraz ich niewłaściwego stosowania na polach,
- niedostateczna infrastruktura odprowadzająca ścieki bytowo - gospodarcze, zwłaszcza

w miejscowościach korzystających z wodociągów oraz na obszarach rekreacyjnych usytuowanych w sąsiedztwie jezior (brak wyznaczonych miejsc parkingowych nad akwenami, brak infrastruktury zorganizowania turystyki przyjazdowej).

Do zanieczyszczeń punktowych, stwarzających bardzo poważne zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych należą przede wszystkim:

- bezpośrednie zrzuty surowych ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych (na nieskanalizowanych obszarach),
- zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków (nieodpowiadających warunkom pozwolenia wodnoprawnego).

Pomimo odnotowanej w ostatnich latach znacznej poprawy jakości wód, która jest efektem ograniczenia produkcji w wielu branżach przemysłu, budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych, stan czystości rzeki i badanych na terenie powiatu drawskiego jezior jest wciąż niewystarczający.

W celu osiągnięcia lub zachowania dobrego stanu potencjału ekologicznego i stanu chemicznego konieczna jest kontynuacja lub podjęcie i wdrożenie wielu działań zmierzających do poprawy jakości wód, aby nadawały się do bytowania ryb i innych organizmów wodnych w warunkach naturalnych oraz rekreacji i uprawiania sportów wodnych.

Obrona kraju

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna nie występują obiekty związane z obronnością kraju i nie planuje się przedsięwzięć w tym zakresie.

Zdrowie ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji

W opracowaniach planuje się szereg przedsięwzięć poprawiających warunki bytowe w zakresie ochrony zdrowia ludności, głównie w zakresie poprawy jakości wód, powietrza atmosferycznego, ograniczenia hałasu, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, eliminowania i zmniejszania skutków poważnych awarii przemysłowych oraz w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji. Działania te wpłyną pozytywnie również na stan lasów, a rozwój szeroko rozumianej turystyki i rekreacji jest elementem prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, głównie poprzez edukację, promocję i utrzymywanie infrastruktury technicznej z tym związanej.

Udokumentowane złoża kopalin

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna nie występują złoża kruszyw naturalnych. Występują jedynie liczne obniżenia, które wypełniają nagromadzenia torfu, tworząc niekiedy rozległe równiny akumulacyjne, w dnach dolin odpływu wód fluwioglacjalnych oraz w niektórych obniżeniach - wytopiskach.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym inwestycje mogące spowodować zagrożenie trwałości lasu

W zakresie przewidywanych inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym w niektórych gminach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa planowana jest zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, polegająca na korekcie sposobu zagospodarowania obszarów.

Gminy głównie planują rozwijać swoją działalność w następujących kierunkach strategicznych:

- tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości
- rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności
- rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej
- poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Powierzchnia gruntów wyłączonych z produkcji leśnej w Nadleśnictwie wynosi 0,10 ha. Są to tereny różne – Tr (rurociąg).

Wykaz gruntów wyłączonych z produkcji

Oddział	Powierzchnia [ha]	Rodzaj powierzchni w SILP-LAS	Rodzaj użytku gruntowego
1	2	3	4
38bx	0,10	Rurociąg	Tr
Ogółem	0,10	<i>Powierzchnia ewidencyjna - 0,1000 ha</i>	

1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia

Nadleśnictwo nie przeznaczyło do zalesień żadnych gruntów nieleśnych.

1.2.6. Zgodność projektu planu u.l. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu

Analiza założeń i zadań określonych w niniejszym planie urządzenia lasu wskazuje na jego zgodność ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażane w planach zagospodarowania przestrzennego oraz regionalnych programach ochrony środowiska.

1.3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej, na podstawach ekologiczno-fizjograficznych (SGGW 2010) obszar Nadleśnictwa Świerczyna położony jest w:

- Krainie I – Bałtyckiej,
 - Mezoregionie – Pojezierza Drawskiego (I.12),
- Krainie III – Wielkopolsko-Pomorskiej,
 - Mezoregionie – Równiny Drawskiej (III.5),
 - Mezoregionie – Pojezierza Wałęckiego (III.6),
 - Mezoregionie – Równiny Wałęckiej (III.7).

Szczegółowy przebieg granic mezoregionów został przedstawiony w Programie ochrony przyrody.

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Świerczyna w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są pomiędzy:

- 53°22' a 53°33' szerokości geograficznej północnej,
- 16°03' a 16°21' długości geograficznej wschodniej.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2002) obszar Nadleśnictwa zaliczony został do:

Jednostki fizyczno – geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa

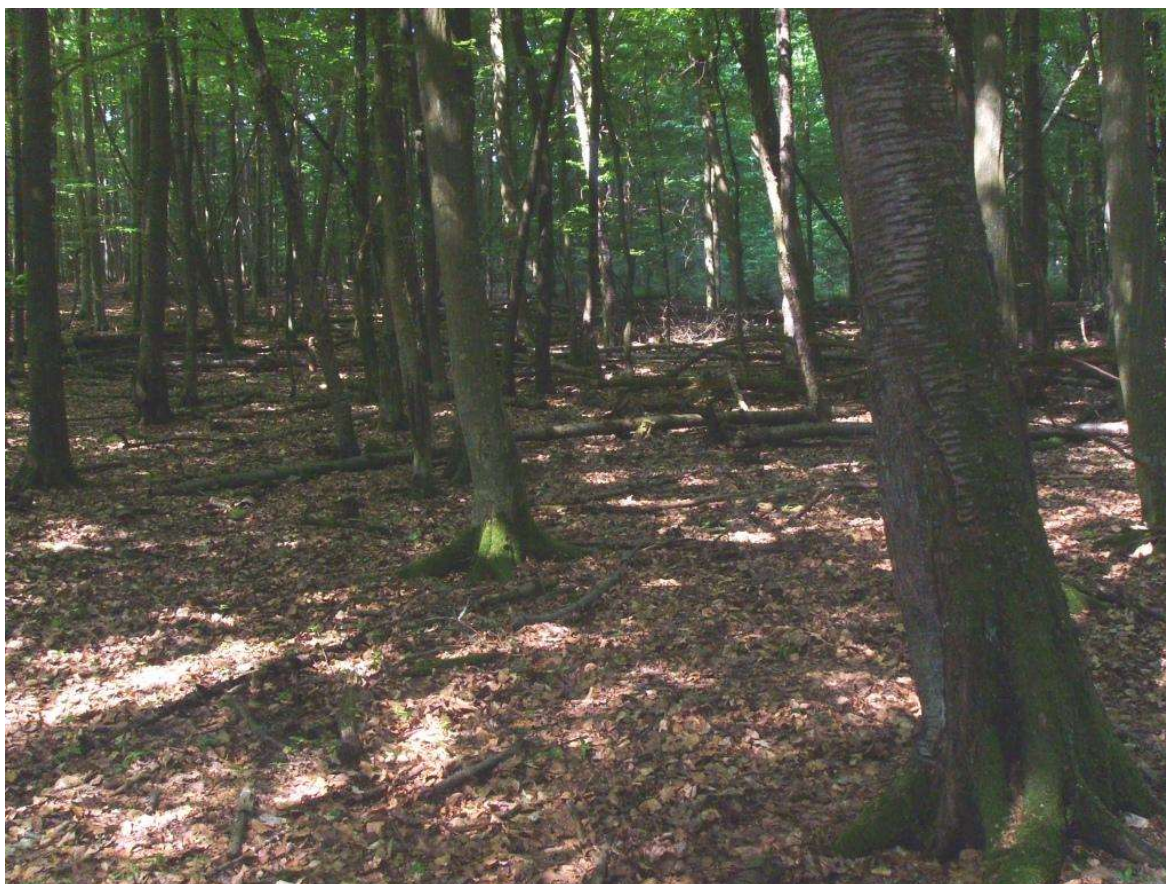
Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	924.3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			314			Pojezierza Południowobałtyckie
				314.4		Pojezierze Zachodniopomorskie
					314.45	Pojezierze Drawskie
				314.6		Pojezierze Południowopomorskie
					314.64	Pojezierze Wałęckie
					314.65	Równina Wałęcka

Najniżej położony punkt Nadleśnictwa Świerczyna znajduje się na wysokości – 122,0 m n.p.m. – jest to poziom lustra wody jeziora Wilczkowo, a najwyższy położony punkt ma 211,3 m n.p.m. i jest to wzgórze na wzniesieniu o nazwie Wielka Racza. Różnica wzniesień pomiędzy najniższym i najwyższym punktem wynosi 89,3 m.

1.3.3. Rzeźba terenu

Rzeźba terenu Nadleśnictwa Świerczyna jest bardzo urozmaicona. Obok wzniesień o stromych zboczach i pofalowanych wysoczyznach występują rozległe tereny równinne z obniżeniami i zapadliskami oraz jeziorami zastoiskowymi.

Północno-zachodnia część Nadleśnictwa to południowa rubież szerokiej moreny pagórkowatej stadiału pomorskiego, występują tu liczne jeziora rynnowe. Od tych jezior rozciąga się w kierunku południowo-wschodnim, początkowo falista, a w miarę oddalania się od strefy moreny czołowej, płaska równina sandrowa. Pozostałe obszary Nadleśnictwa to głównie równiny moreny dennej, wyniesione do około 50 m n.p.m. W części wschodniej, na niewielkich stosunkowo obszarach występują wypiętrzenia moreny czołowej, przekraczające wysokość 60 m. Na południe od linii Wierzchowo-Sośnica-Świerczyna występuje następna strefa morenowa utworzona w starszej niż główna fazie zlodowacenia pomorskiego. Wyróżniają się tu wzniesienia: Smolne Góry (185,6 m n.p.m.), Góra Wysok (182,0 m n.p.m.), Góra Wysoka (198,3 m n.p.m.) oraz najwyższa – Wielka Racza (211,3 m n.p.m.).

Wydzielenie z trześnią ptasią, oddz. 498h

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

1.3.4.1. Warunki glebowe

Gleby w Nadleśnictwie Świerczyna są dobrze rozpoznane. Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy, wykonany w roku 1996 przez firmę „Usługi Gleboznawczo-Urządzeniowe” – mgr inż. Mieczysława Nawrota ze Szczecinka. Gleby opisano i skartowano w oparciu o „Systematykę gleb Polski” opracowaną przez Polskie Towarzystwo Gleboznawcze (wydanie IV z 1989 roku). W planie urządzenia lasu typy i gatunki gleb dostosowano do klasyfikacji CILP 2000.

Na gruntach zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa Świerczyna wyróżniono 10 typów gleb.

Zestawienie powierzchniowe typów gleb w Nadleśnictwie Świerczyna

Lp	Typ gleby	Razem N-ctwo	
		pow. [ha]	%
1	2	3	4
1	Arenosole	8,22	0,05
2	Czarne ziemie	9,43	0,06
3	Brunatne	2954,74	19,38
4	Rdzawe	11381,58	74,65
5	Bielicowe	553,44	3,63
6	Gruntowoglejowe	27,74	0,18
7	Mułowe	1,15	0,01
8	Torfowe	188,82	1,24
9	Murszowe	112,85	0,74
10	Murszowate	9,55	0,06
Razem		15247,52	100,00

W Nadleśnictwie Świerczyna zdecydowanie dominującym typem gleb są gleby rdzawe, zajmujące 74,65% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych. Wykazują one zróżnicowanie cech morfologicznych i zdolności produkcyjnych, w zależności od substratu glebowego i kierunku rozwoju procesów glebotwórczych. Powstały one głównie na piaskach zwałowych, tworząc siedliska Bśw, BMśw oraz mniej żyznego LMśw. Dość dużo jest też gleb brunatnych, występujących na powierzchni 2954,74 ha (19,38%). Pewne znaczenie gospodarcze mają jeszcze gleby bielicowe (3,63%). Pozostałe typy gleb nie mają w warunkach Nadleśnictwa większego znaczenia.

Gleby porolne na gruntach leśnych wyodrębniono na 5149,06 ha, to jest na 33,8% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa.

1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Według W regionalizacji ekoklimatycznej Polski obszar Nadleśnictwa leży na pograniczu strefy A - Bałtyckiej, makroregionu 3 - Pojezierza Pomorskiego Północnego (część północna i zachodnia) oraz strefy B - Środkowoeuropejskiej, makroregionu 1 - Pojezierza Pomorskiego Południowego (pozostała część Nadleśnictwa).

Nad obszarem Nadleśnictwa, tak jak nad całą Polską, ścierają się wilgotne masy powietrza z Atlantyku z suchszymi masami pochodzenia kontynentalnego.

Średnia temperatura powietrza wynosi ok. 7,8°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (ok. 17,8°C), a najzimniejszym luty (ok. -1,4°C). Roczna suma opadów wynosi około 623 mm. Średnia suma opadów w okresie wegetacyjnym wynosi ok. 400 mm. Okres wegetacyjny trwa około 210 dni.

Przeważają wiatry zachodnie, o dużym nasileniu w okresie późnej jesieni i zimy, czyniące znaczne szkody w drzewostanach. Wczesną wiosną natomiast dominuje wschodni kierunek wiatrów przynoszących wysuszające masy powietrza.

Częstym zjawiskiem są późne przymrozki wiosenne, występujące w maju i na początku czerwca. Wiosną i latem występują wysokie temperatury, połączone często z dłuższym okresem bezdeszczowym.

1.3.4.3. Warunki wodne

Przez obszar Nadleśnictwa Świerczyna przebiega granica działów wodnych IV rzędu zlewni rzek Drawy i Gwdy z dorzecza Odry. Dorzecze Odry jest jednym z dziewięciu obszarów, stanowiących najwyższe naturalne jednostki podziału hydrograficznego Polski.

Na obszarze Nadleśnictwa Świerczyna wyróżniono jedynie trzy ciek:

- **rzeka Wąsawa** – dopływ Drawy, łączący jeziora: Dolne, Górne i Wąsosze;
- **rzeka Nieciecza** – dopływ Dobrzycy – wypływająca z jez. Studnica, następnie przez jez. Studniczka i sztuczne zbiorniki (bez nazwy) odprowadza nadmiar wody do jez. Machlinko;
- **rzeka Świerczyniec** (Zgniły Zdrój) – dopływ Dobrzycy, mający swe źródła w pobliżu m. Sośnica, przepływający przez m. Świerczyna.

Charakterystyczną cechą tego obszaru jest również obecność wielu fragmentów bezodpływowych.

Obszar Nadleśnictwa Świerczyna jest dość bogaty w jeziora. Do największych (ponad 100 ha), należą: Wąsosze, Wilczkowo, Krzemno, Kaleńskie. Powierzchnię większą od 10 ha posiadają natomiast jeziora: Pławno, Łąka, Łąka, Studnica, Psarskie, Krzemienko, Byszkowo, Dolne, Studniczka, Nawskie, Machliny Małe (Chocim), Machlinko. Z pozostałych wymienić można: Pławskie Małe, Ciemniak, Górne, Kaczory.

Na szczególną uwagę, ze względu na unikalne walory przyrodnicze, zasługują jeziora lobeliowe. Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna do zbiorników tego typu zaliczono:

- **jezioro Krzemno** – o pow. 145,15 ha,
- **jezioro Kaleńskie** – o pow. 114,59 ha,
- **jezioro Łęka** – o pow. 39,67 ha,
- **jezioro Ciemniak** – o pow. 8,64 ha.

W stanie posiadania Nadleśnictwa Świerczyna znajduje się 1 jezioro i 4 kanały wodne zlokalizowane w oddziałach:

Wody na gruntach Nadleśnictwa

Lp.	Oddział, poddz.	Nazwa zbiornika	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni	
				SILP	ewid. gruntów
1	2	3	4	5	6
1	220b	jez. Siemięcín”, „Bąbel	6,40	JEZIORO	Ws
2	352f	-	0,23	KANAŁ	Wp
3	370j	jez. Niecieckie	0,16	KANAŁ	Wp
4	371h	jez. Niecieckie	0,27	KANAŁ	Wp
5	372h	jez. Niecieckie	0,17	KANAŁ	Wp
RAZEM			7,23		

Istotnym elementem kształtującym warunki wodne na terenie Nadleśnictwa są także zlokalizowane tu dość liczne bagna i torfowiska. Decydujący jednak wpływ na wilgotność gleb mają opady atmosferyczne, a dominującym typem gospodarki wodnej jest typ przemysłowy.

Jezioro Siemięcín, oddz. 220b

W zasięgu Nadleśnictwa Świerczyna wydzielono fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych o nazwie „Zbiornik międzymorenowy Wałcz - Piła” (GZWP nr 125). Jest to zbiornik czwartorzędowy, którego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 169 tys. m³/d, a średnia głębokość ujęć wynosi 65 m.

Północna granica obszaru wysokiej ochrony wydzielonego GZWP na gruntach Nadleśnictwa Świerczyna zlokalizowana jest na zachód od linii: Bobrowo – Wąsosz – Będolino – Lipie.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew

W załącznikach do opisanego ogólnego oraz przy opisach taksacyjnych dla obrębów zamieszczone zostały:

- tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

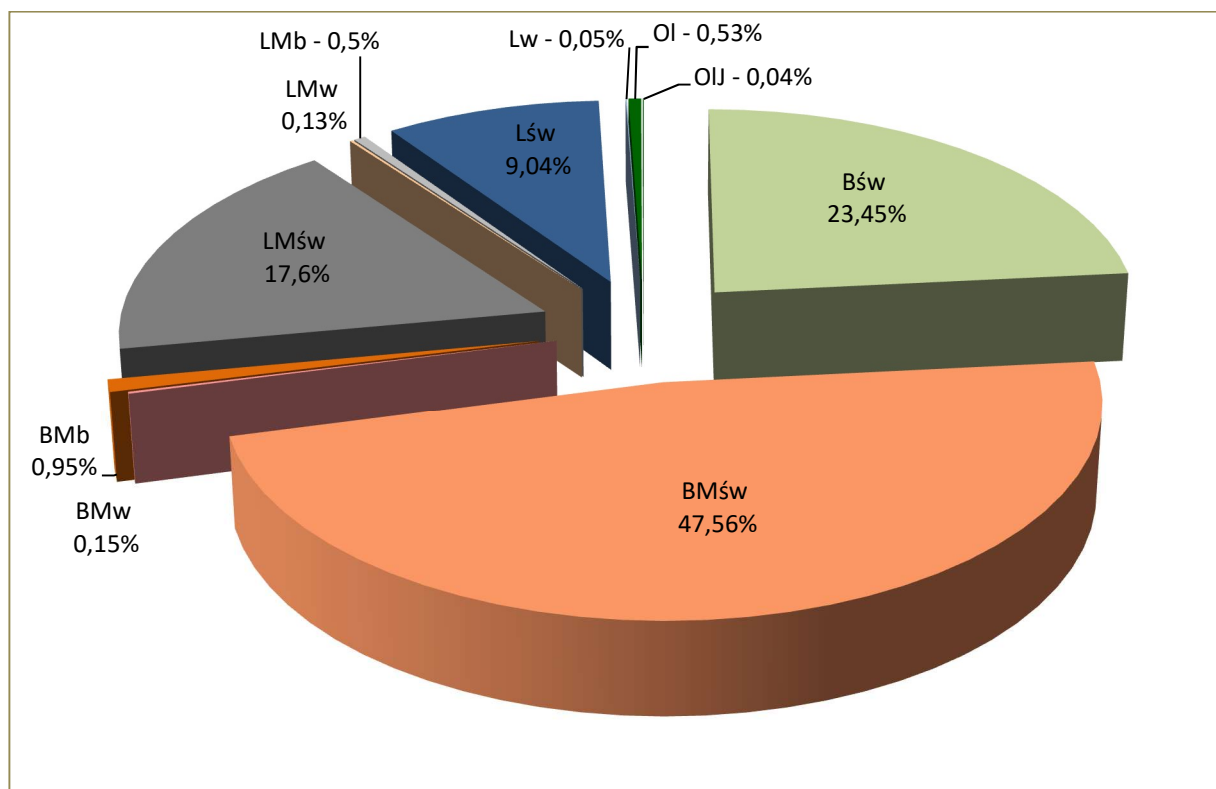
Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu (grunty zalesione i niezalesione)

Typy siedliskowe lasu	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia w ha (grunty zal. i niezal.)	udział %
1	2	3
Bśw	3576,09	23,45
BMśw	7252,18	47,56
BMw	22,86	0,15
BMb	145,22	0,95
LMśw	2683,98	17,60
LMw	19,41	0,13
LMb	74,74	0,50
Lśw	1378,76	9,04
Lw	8,13	0,05

Typy siedliskowe lasu	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia w ha (grunty zal. i niezal.)	udział %
1	2	3
OI	80,67	0,53
OIJ	5,48	0,04
Ogółem	15247,52	100,00

W stosunku do poprzedniej rewizji u.l. nastąpiły w typach siedliskowych lasu drobne, nieistotne różnice wynikające z korekty granic wyłączeń oraz zmian w powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa.

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie

W Nadleśnictwie Świerczyna głównymi typami siedliskowymi lasu są: BMśw – 7252,18 ha (47,56%), Bśw – 3576,09 ha (23,45%), LMśw – 2683,98 ha (17,60%) oraz Lśw- 1378,76 ha (9,04%). Pozostałe siedliska zajmują w sumie 2,35% powierzchni.

Siedliska borowe zajmują 10996,35 ha (72,12%) powierzchni gruntów a siedliska lasowe 4251,17 ha (27,88%) powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych.

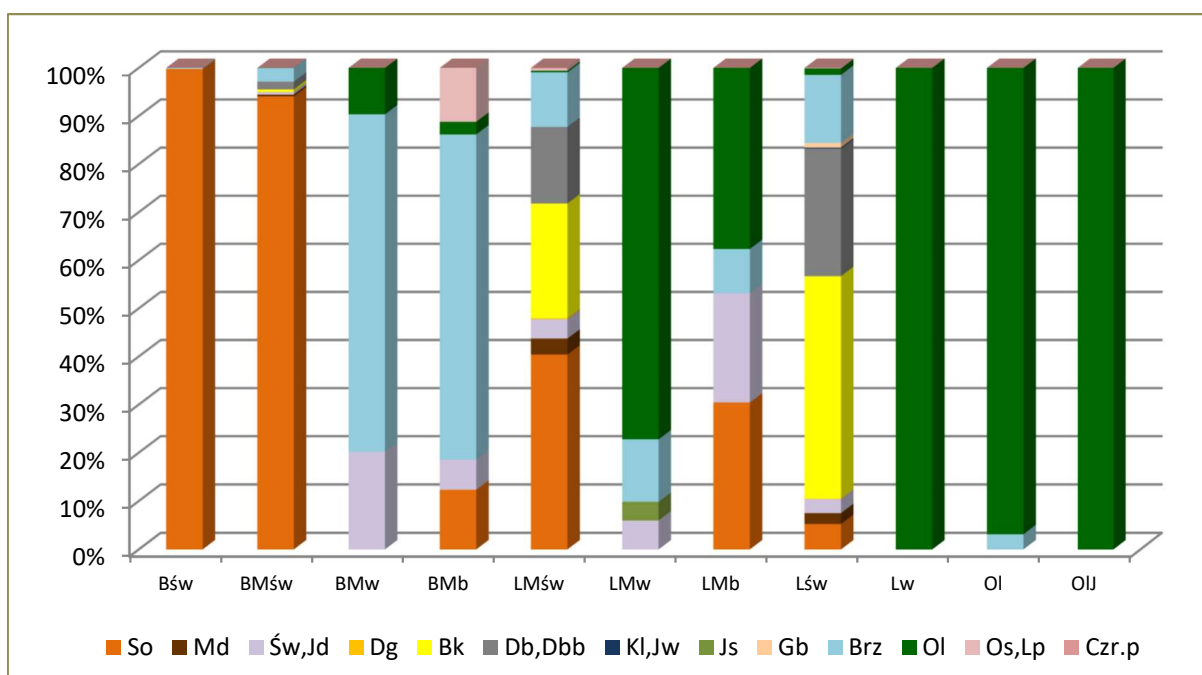
Przyjmując za kryterium warunki wilgotnościowe, siedlisk suchych brak, siedliska świeże zajmują 14891,01 ha (97,66%) a siedliska wilgotne, bagienne i zalewowe - 356,51 ha (2,34)% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych.

Siedliska naturalne i zbliżone do naturalnego występują na powierzchni 10007,98 ha (65,64% gruntów zalesionych i niezalesionych).

Siedliska zniekształcone na gruntach zalesionych i niezalesionych zainwentaryzowano na powierzchni 5239,54 ha co stanowi 34,36% powierzchni tych gruntów w Nadleśnictwie. Zdecydowaną większość siedlisk zniekształconych zajmują grunty na glebach porolnych, które w Nadleśnictwie wyróżniono na powierzchni 5149,06 ha czyli na 33,76% powierzchni. Zalesienia porolne wyodrębniono na 4982,85 ha, to jest na 32,87% powierzchni gruntów zalesionych.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew (grunty zalesione)

Typ siedlisk. lasu	So	Md	Św,Jd	Dg	Bk	Db,Dbb	Kl,Jw	Js	Gb	Brz	OI	Os,Lp	Czr.p	Razem
	powierzchnia w ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Nadleśnictwo Świerczyna														
BŚw	3545,14	-	1,77	-	-	-	-	-	-	5,68	-	-	-	3552,59
BMŚw	6794,84	27,63	37,69	-	39,81	117,29	-	-	-	204,56	1,13	0,28	-	7223,23
BMw	-	-	4,24	-	-	-	-	-	-	14,76	2,03	-	-	21,03
BMb	16,24	-	8,15	-	-	-	-	-	-	89,17	3,48	14,76	-	131,80
LMŚw	1081,29	89,21	107,68	5,75	638,35	426,26	0,39	-	-	303,21	9,34	11,76	3,98	2677,22
LMw	-	-	1,16	-	-	-	-	0,75	-	2,51	14,99	-	-	19,41
LMb	20,68	-	15,42	-	-	-	-	-	-	6,27	25,59	-	-	67,96
LŚw	72,07	31,25	40,10	0,71	635,69	364,88	2,98	-	13,41	194,69	17,99	1,37	0,49	1375,63
Lw	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,13	-	-	8,13
OI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,45	75,75	-	-	78,20
OIJ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,48	-	-	5,48
Ogółem	11530,26	148,09	216,21	6,46	1313,85	908,43	3,37	0,75	13,41	823,30	163,91	28,17	4,47	15160,68

Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew w typach siedliskowych lasu (grunty zalesione) - Nadleśnictwo

W Nadleśnictwie Świerczyna gatunkiem występującym na najszerszym spektrum siedliskowym jest sosna. Dominuje ona na siedliskach borów świeżych i borów mieszanych oraz na lesie mieszanym świeżym. Na siedlisku lasu świeżego przeważa buk, siedliska lasu mieszanego wilgotnego zajmują głównie olsza, brzoza i świerk, lasu mieszanego bagiennego brzoza, sosna i świerk, a lasu wilgotnego, olsu i olsu jesionowego porośnięte są w większości przez olszę i brzozę.

Głównymi gatunkami panującymi w dominujących typach siedliskowych lasu są:

- Bśw – So (99,8%);
- BMśw – So (94,1%);
- LMśw – So (40,4%), Bk (23,8%), Dęby (15,9%), Brz (11,3%), Św (4,0%);
- Lśw – Bk (46,2%), So (5,2%), Db (26,5%), Brz (14,2%), Św (2,9%).

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedlisk. lasu	So	Md	Św,Jd	Dg	Bk	Db, Dbb, Dbc	Kl, Jw, Wz	Js	Gb	Brz	OI, Ols	Tp, Os, Wb, Ak	Lp, Czr.p Jrz.b Ksz	Razem
	powierzchnia w ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bśw	3420,82	2,11	15,57	-	0,65	6,19	-	-	-	107,16	-	0,09	-	3552,59
BMśw	5782,03	87,98	184,06	2,80	228,01	337,30	0,49	-	0,79	584,08	13,22	0,86	1,61	7223,23
BMw	0,57	-	3,91	-	-	-	-	-	-	11,36	1,77	3,42	-	21,03
BMb	17,26	-	12,95	-	2,37	1,12	-	-	-	75,18	6,99	15,93	-	131,80
LMśw	748,37	132,99	174,09	9,26	825,82	452,99	4,30	0,48	3,25	281,46	24,93	2,79	16,49	2677,22
LMw	0,79	-	0,69	-	-	0,15	-	1,31	-	2,96	11,46	0,60	1,45	19,41
LMb	10,21	-	12,83	-	8,19	2,07	-	-	-	12,30	22,36	-	-	67,96
Lśw	68,38	57,59	37,43	4,35	643,40	393,23	3,81	-	13,21	128,99	13,51	6,67	5,06	1375,63
Lw	0,10	-	0,65	-	-	0,65	0,20	1,89	-	-	4,24	0,20	0,20	8,13
OI	1,36	-	1,51	-	0,79	0,72	-	0,26	-	3,05	70,14	-	0,37	78,20
OIJ	-	-	0,24	-	-	-	-	0,49	-	-	4,75	-	-	5,48
Ogółem	10049,89	280,67	443,93	16,41	1709,23	1194,42	8,80	4,43	17,25	1206,54	173,37	30,56	25,18	15160,68

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

W Nadleśnictwie Świerczyna nie określano stref uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. W związku z tym nie sporządzano tabeli klas wieku według stref uszkodzenia (tabela VII).

1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe odnowień dla typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych.

Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe odnowień dla typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bicenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
Bśw		So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So			So 100
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk 10, Db i in. 10
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
		ŚwSo	Db, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	Kl, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9130	SoBk	Db	Kl, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9190 9190	Db BkDb	So, Brz So, Brz	Bk, Os Kl, Os, Jrz	Db 90, So i in. 10 Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	So 50, Św 30, Db i in. 20
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db 10, Św 10, Brz i in. 10
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 50, So 30, Bk i in. 20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os	Db 90, So i in. 10
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMb	-	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20
		ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20
		BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bicenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	Db 50, So 30, Bk i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	Św 50, Bk 30, Db i in. 20
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os, Czur	Bk 50, Św 30, Db i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz, Md	Kl, Jw, Os, Czur	Bk 80, Db 10, So i in. 10
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz, Md	Kl, Jw, Os, Czur	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw	Kl, Os, Czur	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw, Md	Kl, Os, Czur	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw, Md	Kl, Os, Czur	Db 70, Bk 20, Gb i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl, Czur	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb, Czur	Db 50, Bk 30, So i in. 20
	LMw	-	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os
DbSo			Św, Brz, Bk	Jw, Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
BrzOl			Św	Jw, Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
ŚwSo			Db, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in. 10
SoŚw			Db, Ol	Jw, Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
ŚwDb			So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
DbŚw			So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
9110		Bk	Db, So, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 80, Db 10, So i in. 10
9160		GbDb	Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
9160		BkDb	Gb, Lp, Brz, Jw	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
9160		Db	Gb, Bk, Brz, Ol, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
9190		BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
9190	Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20	
LMb	-	Ol	Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
		BrzOl	Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz	Ol	Ol	Brz 60, So 30, Ol i in. 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bicenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
Lśw	-	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw,Czir, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw,Czir, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
		LpDb	Bk, Md, Js, Św, So, Dg	Jw,Czir, Jb, Gr	Db 60, Lp 30, Bk i in. 10
		LpBk	Db, Md, Js, Św, So, Dg	Jw,Czir, Jb, Gr	Bk 60, Lp 30, Db i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Md	Jw, Kl, Lp, Czir	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk	So, Lp, Md	Jw,Czir, Jb, Gr	Bk 70, Db i in.30
	9130	Bk	Db, Gb, Md	Jw,Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Md	Jw,Czir, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Lp, Md	Jw,Czir, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbBk	Db, Lp, Md	Jw,Czir, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb	Gb,Lp, Md	Jw,Czir, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb	Gb,Bk, Md	Jw,Czir, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb, Czir	Db 60, Bk 30, Jw i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl, Czir	Db 80, Bk i in. 20
	9190	DbBk	Gb, Lp, Md	Jw,Czir, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw i in. 20
Lw	-	JsDb	Św, Wz, Jw	Kl, Lp, Czir, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10
		Db	Św, Js, Wz, Jw	Kl, Lp, Czir, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
	9130	Bk	Db, Gb	Jw.,Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
	9160	BkDb	Gb Jw., Lp	Czir, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Jw	Lp, Czir, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Jw,	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20
	91E0*	JsOI	Wz, Gb	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Kl, OI, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
91F0	Db	Wz, Js	Kl, Gb, Czm	Db 80, Wz i in. 20	
OI	-	OI	Js, Brz, Wz, Św		OI 90, Js i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
	91E0*	OI****	Js	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
OIJ	-	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20
		OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym. Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym,

**** źródłiskowe lasy olszowe na niżu,

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o więźbie odpowiedniej dla gatunku.

W uzasadnionych sytuacjach Nadleśniczy może wybrać, uwzględniając lokalne warunki siedliskowe i doświadczenie terenowe, inny TD niż podany w opisach taksacyjnych, jednakże mieszczący się w wymienionych wariantach dla danego typu siedliskowego lasu.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu w tym bazy nasiennej

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. 2015, poz. 1425) dla podstawowych gatunków panujących w Nadleśnictwie Świerczyna (So Md, Św, Jd, Bk, Dbs, Dbb, Brz, Ol) określono następujące regiony pochodzenia:

- ❑ dla So, Bk, Dbb, Dbs, Brz, Ol – w Gminie Złocieniec – region 10;
- ❑ dla So, Dbs, Brz – w gminach Czaplinek, Wierzchowo – region 30;
- ❑ dla Bk, Dbb – w Gminie Czaplinek – region 30;
- ❑ dla Bk – Gminie Wierzchowo – region 31;
- ❑ dla Dbb – w Gminie Wierzchowo – region 33;
- ❑ dla Ol – w Gminie Złocieniec – region 10;
- ❑ dla Ol – w gminach Czaplinek, Wierzchowo – region 30;
- ❑ dla Św, Jd, Md – w całym Nadleśnictwie Świerczyna – region 10.

W Nadleśnictwie Świerczyna bazę nasienną stanowią:

- wyłączone drzewostany nasienne,
- drzewostany zachowawcze,
- plantacje nasienne,
- gospodarcze drzewostany nasienne,
- drzewa mateczne,
- źródła nasion.

Wykaz obiektów selekcji nasiennej zamieszczony jest w załącznikach do elaboratu i w tomie II.

a) Wyłączone drzewostany nasienne

Nadleśnictwo Świerczyna posiada 7 wyłączonych drzewostanów nasiennych skupionych w 26 pododdziałach.

Ich lokalizację i krótki opis taksacyjny przedstawiono w tabeli.

Wykaz wyłączonych drzewostanów nasiennych

Lp.	Nr BNL	Lokalizacja (oddział, pododdział)	Pow. ha	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)
1	2	3	4	5	6	7
1.	MP/2/31578/05	183b	13,45	1988	BMśw	8So 130 – 1,0 – 46/31 – I – 1
2.		183c	5,46	1988	BMśw	9So 110 – 1,1 – 40/30 – I – 1
3.	MP/2/31581/05	464h	9,93	1988	Lśw	9Dbb 115 – 0,9 – 42/28 – II – 12
4.		464i	11,32	1988	Lśw	Dbb 125 – 0,9 – 46/29 – II – 12
5.		465d	17,53	1988	Lśw	Dbb 125 – 0,9 – 45/28 – II – 12
6.		466c	15,68	1988	Lśw	Dbb 125 – 0,8 – 47/30 – II – 12
7.		467f	6,23	1988	Lśw	6Dbb 130 – 0,9 – 49/31 – II – 12
8.		467i	2,74	1988	Lśw	8Dbb 115 – 0,9 – 44/29 – II – 12
9.		467 j	6,04	1988	Lśw	Dbb 125 – 0,9 – 47/30 – II – 12
10.		469b	4,72	1988	Lśw	8Dbb 130 – 1,0 – 45/31 – II – 12
11.		469f	2,89	1988	Lśw	Dbb 100 – 1,1 – 38/28 – II – 12
12.		469h	5,85	1996	Lśw	Dbb 110 – 1,1 – 40/30 – II – 12
13.		469j	1,54	1996	Lśw	Dbb 135 – 1,1 – 47/32 – II – 2
14.		470a	15,24	1988	Lśw	Dbb 125 – 1,1 – 42/31 – II – 11
15.		470b	15,95	1988	Lśw	9Dbb 115 – 1,1 – 40/31 – I – 11
16.		471a	26,21	1988	Lśw	Dbb 120 – 1,0 – 42/30 – II – 12
17.		471c	3,79	1988	LMśw	8Dbb 115 – 1,0 – 43/30 – II – 12
18.		472a	33,30	1988	Lśw	Dbb 125 – 1,0 – 43/30 – II – 12
19.		473a	11,68	1988	Lśw	Dbb 125 – 1,0 – 45/30 – II – 12
20.	MP/2/50765/14	477d	2,23	2,14	LMśw	6Md 75 – 1,0 – 40/33 – I – 11
21.	MP/2/31579/05	486b	24,79	1988	Lśw	Bk 131 – 0,9 – 57/38 – I – 1
22.		487a	27,20	1988	Lśw	9Bk 136 – 1,0 – 58/39 – I – 1
23.		488a	18,31	1988	Lśw	9Bk 121 – 0,9 – 56/38 – I – 1
24.	MP/2/31582/05	517b	5,67	1996	Lśw	8Dbb 116 – 1,0 – 47/34 – I – 11
25.	MP/2/43646/05	518d	1,44	1988	Lśw	7Md 95 – 1,1 – 43/40 – I – 1
26.	MP/2/31580/05	519c	9,58	1963	Lśw	Bk 170 – 0,7 – 75/35 – II – 1
Razem powierzchnia WDN			298,77			

b) Drzewostany zachowawcze

Nadleśnictwo Świerczyna posiada dwa drzewostany zachowawcze o łącznej powierzchni 15,58 ha.

Wykaz drzewostanów zachowawczych

Lokalizacja (oddział, pododdział)	Pow. (ha)	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)
1	2	3	4
490f	9,05	Lśw	4Bk 150 – 1,0 – 65/33 – II – 2
521a	6,53	Lśw	5Bk 145 – 1,1 – 70/33 – II – 2
OGÓLEM	15,58		

c) Plantacje nasienne

Na gruntach Nadleśnictwa Świerczyna zarejestrowano od 2001 r. trzy **plantacje nasienne**, założone na gruntach po zlikwidowanych szkółkach leśnych. Są to plantacje lipy drobnolistnej, czereśni ptasiej i brzozy brodawkowatej o łącznej powierzchni 12,69 ha.

Wykaz plantacji nasiennych

Lokalizacja (oddział, pododz.)	Nr BNL	Pow. (ha)	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)
1		2	3	4
427 a	MP/3/50319/13	3,98	LMśw	Czr.p - 11 – 0,7 – 0/3 – IV – 12
427 i	MP/3/50318/13	4,28	LMśw	Brz - 9 – 0,7 – 0/3 – II – 12
475 g	MP/3/41179/05	4,43	LMśw	Lp - 19 – 1,0 – 13/9 – I – 12
OGÓLEM		12,69		

d) Gospodarcze drzewostany nasienne

Według stanu na 01.01.2019 r. na terenie Nadleśnictwa Świerczyna gospodarcze drzewostany nasienne zainwentaryzowano w 49 wydzieleniach o łącznej powierzchni 245,02 ha

Zestawienie powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek panujący	Powierzchnia ha
1	2
Nadleśnictwo Świerczyna	
So	168,80
Bk	27,72
Dbb	15,86
Md	5,49

Gatunek panujący	Powierzchnia ha
1	2
Ol cz	4,84
Brz	22,31
Ogółem	245,02

Szczegółowa lokalizacja GDN-ów przedstawia się następująco:

Nadleśnictwo Świerczyna:

GDN-y	Oddz.	Liczba wydziałów
sosnowe	144j, 155f, 203h, i, 204d, f, 227d, 228c, 229a, b, c, 231a, 275a, 278a, 280d, 295a, c, 320c, d, f, 354a, g, 376h, 431c, g, 438h, 534a, 537c, 546d, 548g, 569c, 585f, 592c, h, 593f, 594c ;	36
bukowe	543f, 544c, d, 565a, b, c;	6
dębowy (Dbb)	609b;	1
modrzewiowy	476c;	1
olszowy	49n;	1
brzozowe	468d, 469c, d, g.	4

W 2019 i 2020 roku planowane jest użytkowanie rębne w gospodarczych drzewostanach nasiennych: 155f, 275a, 295a, c, 431c, g, 548g. W poprzednim dziesięcioleciu drzewostany te były zagospodarowane cięciami o charakterze selekcyjnym (CSS, TP) i są właściwie przygotowane do zbioru szyszek.

e) Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa uznano 60 drzew matecznych, w oddz.:

Wykaz drzew matecznych

Lp.	Lokalizacja (oddział, pododdział)	Gatunek	Liczba drzew matecznych (szt.)	Nr rejestrowy IBL
1	2	3	4	5
1.	5d	Brzoza brodawkowata	1	10175
2.	49f	Olsza czarna	2	10176, 10177
3.	183b	Sosna zwyczajna	4	4791, 4792, 4793, 4794
4.	203g	Sosna zwyczajna	2	6633, 6635
5.	279f	Sosna zwyczajna	4	403, 2385, 2387, 2389
6.	279g	Sosna zwyczajna	2	402, 2388
7.	394h	Klon jawor	2	10655, 10656
8.	428a	Sosna zwyczajna	1	6632

Lp.	Lokalizacja (oddział, pododdział)	Gatunek	Liczba drzew matecznych (szt.)	Nr rejestrowy IBL
1	2	3	4	5
9.	466c	Dąb bezszypułkowy	3	8290, 8291, 8292
10.	467i	Dąb bezszypułkowy	4	6626, 6627, 6628, 10946
11.	467j	Dąb bezszypułkowy	1	8286
12.	469h	Dąb bezszypułkowy	13	10659, 10660. 10947-10957
13.	470b	Dąb bezszypułkowy	1	8293
14.	471a	Dąb bezszypułkowy	2	8288, 8289
15.	472a	Dąb bezszypułkowy	1	8287
16.	473a	Dąb bezszypułkowy	2	8284, 8285
17.	477d	Modrzew europejski	3	10661, 10662, 10663
18.	486b	Buk zwyczajny	2	7556, 7557
19.	487a	Buk zwyczajny	2	7554, 7555
20.	488a	Buk zwyczajny	1	10657
21.	488a	Daglezja zielona	1	10658
22.	489h	Czereśnia ptasia	2	9909, 9910
23.	543f	Buk zwyczajny	1	7558
24.	565b	Dąb bezszypułkowy	2	6629, 6630
25.	565c	Dąb bezszypułkowy	1	6631
Razem			60	

f) Źródła nasion

W Nadleśnictwie Świerczyna źródła nasion skupione są w 6 pododdziałach.

Zestawienie źródeł nasion

Lp.	Nr rejestru BNL	Lokalizacja (oddział, pododdział)	Gatunek	Liczba drzew	Powierzchnia (ha)
1	2	3	4	5	6
1.	MP/1/40069/05	394h	Klon jawor	30	5,99
2.	MP/1/40071/05	407j	Klon zwyczajny	8	-
3.	MP/1/49902/12	427g	Olsza szara	25	-
4.	MP/1/40070/05	521d	Czereśnia ptasia	48	0,48
5.	MP/1/40068/05	527k	Grab zwyczajny	-	9,95
6.	MP/1/40072/05	561f	Daglezja zielona	58	-
Razem (szt./ha)				169	16,57

g) Uprawy pochodne

Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna uzgodniono do realizacji 18 bloków upraw pochodnych:

Blok I (dla So) – obejmuje oddz.: 122h, 123c-i, 124c-f, 139a-c, 140a,b,d,f,i;
– łączna powierzchnia - 62,30 ha;
– pochodzenie nasion - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

Blok II (dla So) – obejmuje oddz.: 195g,h, 196a,c,f, 198d, 220g, 221b-g, 222a-f,
223a,b,d,f,h,i, 224a,b,d;
– łączna powierzchnia - 61,19 ha;
– pochodzenie nasion - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

Blok III (dla So) – obejmuje oddz.: 353h,i, 354c-h, 355a-c, 376a-h, 377a,b;
– łączna powierzchnia - 83,32 ha;
– pochodzenie nasion - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

Blok IV(dla So) – obejmuje oddz.: 373i, 374a, 396b-g, 397a-d, 398a;
– łączna powierzchnia - 53,09 ha;
– pochodzenie nasion - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

Blok V (dla So) – obejmuje oddz.: 417f,g, 418h-j, 430d, 431a-g;
– łączna powierzchnia - 37,69 ha;
– pochodzenie nasion - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

Blok VI (dla So) – obejmuje oddz.: 440a-l;
– łączna powierzchnia - 26,00 ha;
– pochodzenie nasion - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

Blok VII (dla So) – obejmuje oddz.: 428c,d, 438a-c,f-h, 439a;
– łączna powierzchnia - 79,37 ha;
– pochodzenie nasion - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

- Blok VIII (dla So, Bk)** – obejmuje oddz.: 103d-g, 104h, 117b-d, 118a-f, 119a;
 – łączna powierzchnia - 51,54 ha;
 – pochodzenie nasion dla So - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.
 – pochodzenie nasion dla Bk - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 486b, 488a.
- Blok IX (dla So, Dbb)** – obejmuje oddz.: 202f, 203g-i, 204d, 228d, 229a-c;
 – łączna powierzchnia - 46,21 ha;
 – pochodzenie nasion dla So - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.
 – pochodzenie nasion dla Dbb - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 464h, 473a.
- Blok X (dla So)** – obejmuje oddz.: **Xa** - 592a,b,c; **Xb** – 592f-h; **Xc** – 569b-d, 570a,b,
 593c-f, 594b,c,f;
 – łączna powierzchnia - 65,89 ha;
 – pochodzenie nasion dla So - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.
- Blok XI (dla Bk)** – obejmuje oddz.: 488d, 518c, 519a-c;
 – łączna powierzchnia - 35,18 ha;
 – pochodzenie nasion dla Bk – po skreślonym WDN - Nadleśnictwo
 Świerczyna (in situ) obręb Świerczyna, oddz. 518c, 519c.
- Blok XII (dla So)** – obejmuje oddz.: 207c, 208b;
 – łączna powierzchnia - 25,94 ha;
 – pochodzenie nasion dla So - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.
- Blok XIII (dla Md)** – obejmuje oddz.: 460b;
 – łączna powierzchnia - 14,26 ha;
 – pochodzenie nasion dla Md – WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna , oddz. 477d.
- Blok XIV (dla Dbb, Bk)** – obejmuje oddz.: 468d, 469c,d,g,i;
 – łączna powierzchnia - 23,42 ha;
 – pochodzenie nasion dla Dbb - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna , oddz. 464h, 473a.
 – pochodzenie nasion dla Bk - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 486b, 488a.

Blok XV (dla So) – obejmuje oddz.: 270d, 271g,i,j,k, 290f, 291a, 292a, 308d, 309a;
 – łączna powierzchnia - 69,97 ha;
 – pochodzenie nasion dla So - PN - Nadleśnictwo Niedźwiady
 obręb Niedźwiady, oddz. 167f.

Blok XVI (dla Dbb, Bk) – obejmuje oddz.: 463f,g, 469a;
 – łączna powierzchnia - 11,41 ha;
 – pochodzenie nasion dla Dbb - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna 472a.
 – pochodzenie nasion dla Bk - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 486b, 487a, 488a.

Blok XVII (dla So) – obejmuje oddz.: 610d,f,i, 611a,b;
 – łączna powierzchnia - 23,62 ha;
 – pochodzenie nasion dla So - WDN - Nadleśnictwo Świerczyna
 obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

Blok XVIII (dla So) – obejmuje oddz.: 183b,c;
 – łączna powierzchnia - 18,91 ha;
 – pochodzenie nasion dla So – WDN (blok IN SITU) Nadleśnictwo
 Świerczyna, obręb Świerczyna, oddz. 183b,c.

Według stanu na 1.01.2019 r. zainwentaryzowano łącznie 456,39 ha upraw pochodnych w 127 pododdziałach.

Zestawienie upraw pochodnych

Lp.	Oddz. pododdz.	Pow. manip. (ha)	Pow. zred. (ha)	Gat.	Pochodzenie materiału	Nr bloku
1	2	3	4	5	6	7
1.	123d	4,12	4,12	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
2.	123f	3,58	3,58	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
3.	123g	2,18	2,18	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
4.	123i	1,58	1,58	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
5.	124c	3,54	3,54	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
6.	124d	3,80	3,80	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
7.	124f	4,57	4,57	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
8.	139a	1,47	1,47	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
9.	140a	2,00	2,00	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
10.	140b	0,84	0,84	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
11.	140d	1,90	1,90	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I

Lp.	Oddz. pododdz.	Pow. manip. (ha)	Pow. zred. (ha)	Gat.	Pochodzenie materiału	Nr bloku
1	2	3	4	5	6	7
12.	140f	1,05	1,05	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	I
13.	195g	2,77	2,77	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
14.	196a	2,72	2,72	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
15.	196c	1,72	1,72	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
16.	196f	1,36	1,36	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
17.	198d	4,02	4,02	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
18.	221b	2,95	2,95	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
19.	221c	3,05	3,05	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
20.	221d	1,99	1,99	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
21.	221f	0,69	0,69	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
22.	221g	2,14	2,14	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
23.	222a	3,38	3,38	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
24.	222b	3,21	3,21	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
25.	222c	3,10	3,10	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
26.	223a	2,58	2,58	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
27.	223d	2,19	2,19	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
28.	223f	0,83	0,83	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
29.	224a	2,86	2,86	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
30.	224b	3,33	3,33	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	II
31.	353i	2,96	2,96	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
32.	354d	3,69	3,69	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
33.	354f	3,84	3,84	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
34.	355a	4,12	4,12	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
35.	355b	3,39	3,39	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
36.	376a	3,18	3,18	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
37.	376b	3,46	3,46	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
38.	376c	3,58	3,58	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
39.	376d	3,53	3,53	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
40.	376f	3,45	3,45	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
41.	376g	3,15	3,15	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	III
42.	396b	2,72	2,72	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	IV
43.	396c	3,52	3,52	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	IV
44.	396d	2,97	2,97	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	IV
45.	396g	3,00	3,00	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	IV

Lp.	Oddz. pododdz.	Pow. manip. (ha)	Pow. zred. (ha)	Gat.	Pochodzenie materiału	Nr bloku
1	2	3	4	5	6	7
46.	397a	3,75	3,75	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	IV
47.	397b	3,50	3,50	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	IV
48.	397c	3,12	3,12	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	IV
49.	417f	2,52	2,52	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
50.	417g	2,45	2,45	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
51.	418h	2,65	2,65	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
52.	418i	2,74	2,74	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
53.	418j	2,69	2,69	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
54.	430d	2,32	2,32	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
55.	431a	1,11	1,11	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
56.	431b	1,35	1,35	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
57.	431d	2,66	2,66	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
58.	431f	2,48	2,48	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	V
59.	440a	0,52	0,52	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
60.	440b	0,51	0,51	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
61.	440c	0,83	0,83	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
62.	440f	3,69	3,69	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
63.	440g	3,71	3,71	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
64.	440h	3,31	3,31	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
65.	440i	3,68	3,68	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
66.	440j	2,93	2,93	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
67.	440k	3,32	3,32	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	VI
68.	103f	3,41	1,48	Bk	-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII
69.	103d	4,33	4,33	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b, 488a	VIII
70.	103g	4,57	1,62	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b, 488a	VIII
71.	104h	3,24	3,24	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII
72.	117b	6,21	6,21	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII
73.	117c	5,04	1,50	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII
74.	117d	5,13	1,37	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII
75.	118a	4,01	4,01	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII

Lp.	Oddz. pododdz.	Pow. manip. (ha)	Pow. zred. (ha)	Gat.	Pochodzenie materiału	Nr bloku
1	2	3	4	5	6	7
76.	118b	4,13	1,25	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII
77.	118c	3,38	1,38	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII
78.	119a	0,97	0,97	So Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	VIII
79.	202f	5,56	5,56	So Dbb	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473	IX
80.	203g	4,64	4,64	So Dbb	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473	IX
81.	203h	4,57	1,64	So Dbb	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473	IX
82.	204d	4,14	1,20	So Dbb	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473	IX
83.	229a	5,99	2,20	So Dbb	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473	IX
84.	229b	5,85	2,18	So Dbb	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473	IX
85.	592a	3,17	3,17	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Xa
86.	592b	3,05	3,05	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Xa
87.	592f	2,74	2,74	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Xb
88.	592g	4,00	4,00	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Xb
89.	569b	5,72	5,72	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Xc
90.	593c	3,13	3,13	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Xc
91.	593d	2,68	2,68	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Xc
92.	594b	3,75	3,75	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Xc
93.	488d	7,93	7,93	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN 488a	XI
94.	518c	10,03	10,03	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN 518c	XI
95.	519a	4,46	4,46	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN 519a	XI
96.	519b	3,18	3,18	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN 519b	XI
97.	519c	9,58	9,58	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN 519c	XI
98.	469g	5,05	1,93	Dbb Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473 N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	XIV
99.	270d	11,16	11,16	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
100.	271g	3,32	3,32	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
101.	271i	1,52	1,52	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
102.	271j	9,37	9,37	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
103.	271k	3,09	3,09	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV

Lp.	Oddz. pododdz.	Pow. manip. (ha)	Pow. zred. (ha)	Gat.	Pochodzenie materiału	Nr bloku
1	2	3	4	5	6	7
104.	290f	4,81	4,81	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
105.	291a	20,32	20,32	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
106.	292a	10,11	10,11	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
107.	308d	1,98	1,98	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
108.	309a	4,29	4,29	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	XV
109.	463f	5,42	5,42	Dbb Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473 N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b, 487a	XVI
110.	463g	4,21	4,21	Dbb Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473 N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b, 487a	XVI
111.	469a	1,78	1,78	Dbb Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473 N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	XVI
112.	441b	2,55	2,55	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Poza blokiem
113.	441h	2,52	2,52	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Poza blokiem
114.	441j	2,6	2,6	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Poza blokiem
115.	392c	3,26	3,26	So	N-ctwo Niedzwiady, PN: 166f,167f	Poza blokiem
116.	392h	1,14	1,14	So	N-ctwo Niedzwiady, PN: 166f,167f	Poza blokiem
117.	163d	3,10	3,10	So	N-ctwo Niedzwiady, PN: 166f,167f	Poza blokiem
118.	136f	3,70	3,70	So	N-ctwo Świerczyna, WDN: 183b,c	Poza blokiem
119.	411d	4,89	4,89	So	N-ctwo Bytów, WDN: 225a	Poza blokiem
120.	49i	4,06	4,06	Dg	DM, RDLP Szczecinek, uprawa rodowa	Poza blokiem
121.	590c	3,44	2,00	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	Poza blokiem
122.	592d	3,39	3,39	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	Poza blokiem
123.	607c	7,15	3,50	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	Poza blokiem
124.	608i	2,90	2,90	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	Poza blokiem
125.	563c	2,38	1,50	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	Poza blokiem
126.	587c	1,06	1,06	Bk	N-ctwo Świerczyna, WDN: 486b - 488a	Poza blokiem
127.	504c	1,31	1,31	Dbb	N-ctwo Świerczyna, WDN: 464 – 473	Poza blokiem
Razem		456,39	416,91			

h) Uprawy zachowawcze

Nadleśnictwo Świerczyna posiada 2 uprawy zachowawcze.

Lp	Oddz. pododdz.	Pow. manip.(ha)	Pow. zred. (ha)	Gat.	Pochodzenie materiału
1	2	3	4	5	6
1.	455g	12,70	10,00	Db, Bk	N-ctwo Świerczyna, DRZEW. ZA: 490f, 521a
2.	464c	1,05	1,05	Db	N-ctwo Świerczyna, DRZEW. ZA: 490f, 521a
Razem		13,75	11,05		

i) Uprawy testujące

Nadleśnictwo Świerczyna nie posiada upraw testujących.

j) Produkcja szkółkarska

Produkcja szkółkarska na terenie Nadleśnictwa Świerczyna prowadzona jest na szkółce „Dąbrówka”. Materiał sadzeniowy pochodzący z tej szkółki w pełni zaspokaja potrzeby Nadleśnictwa, jak również realizację podpisanych umów z nadleśnictwami Czaplinek, Połczyn i Drawsko.

Ogólna powierzchnia pododdziałów zajętych pod gospodarstwo szkółkarskie wynosi 17,84 ha z czego na powierzchnię produkcyjną przypadają 8,43 ha.

Wykaz szkótek leśnych

Nazwa szkółki	Lokalizacja (oddział, pododdział)	Powierzchnia (ha)
1	2	3
Laski	521d	10,87
	522h	5,74
	522i	1,23
Razem powierzchnia szkółki		17,84

Produkcja szkółkarska prowadzona jest również w namiotach tunelowych na powierzchni 0,06 ha.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach Nadleśnictwa Świerczyna jak i w jego zasięgu terytorialnym występują następujące formy ochrony przyrody: 2 rezerwaty przyrody: „Sośnica” i „Brzozowe Bagno koło Czaplinka”, Drawski Park Krajobrazowy (DPK) wraz z otuliną, Obszar Chronionego Krajobrazu: „Pojezierze Drawskie”, 2 obszary Natura 2000: PLB320019 „Ostoja Drawska” oraz PLH320039 „Jeziora Czaplineckie”, 8 użytków ekologicznych, pomniki przyrody: 57 drzew i 3 głazy narzutowe, ochrona gatunkowa - 4 strefy ochrony gatunkowej.

Wszystkie wymienione formy ochrony zostały szczegółowo omówione w programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Świerczyna.

1.3.9.1. Walory przyrodnicze Nadleśnictwa

Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita [ha]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa					
				lasa [ha]	[%]	grunty nieleśne [ha]	[%]	razem	9/4 [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerwaty przyrody	2	70,55	70,55	59,18	83,9	11,37	16,1	70,55	100,0
Drawski Park Krajobrazowy (DPK)	1	38360,17	450,00	142,92	95,1	7,35	4,9	150,27	33,4
Otulina DPK	1	23560,41	3203,00	1002,98	94,1	63,24	5,9	1066,22	33,3
Obszar Chronionego Krajobrazu	1	92616,40	4754,00	1623,64	94,1	101,17	5,9	1724,81	36,3
Obszary Natura 2000	2	185855,45	11016,00	4861,35	94,0	312,14	6,0	5173,49	47,0
Użytki ekologiczne	8	7,63	7,63	-	-	7,63	100,0	7,63	100,0
Pomniki przyrody	59	-	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona gatunkowa – strefy ochrony	4	275,36	275,36	259,96	94,4	15,40	5,6	275,36	100,0
Siedliska przyrodnicze	423 pododdz.	brak danych		1575,13	93,8	104,39	6,2	1679,52	100,0
Ostoje różnorodności biologicznej	119 pododdz.	302,51	302,51	302,51	100,0	x	x	302,51	100,0

1.3.9.2. Dominujące funkcje lasu i kategorie ochronności

Ze względu na główną (dominującą) funkcję, lasy Nadleśnictwa Świerczyna podzielono na:

- lasy rezerwatowe - 58,56 ha (0,38%),
- lasy ochronne - 2167,51 ha (14,22%),
- lasy gospodarcze - 13021,45 ha (85,40%).

Rezerwaty przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Świerczyna występują dwa rezerwaty przyrody.

Zestawienie powierzchni rezerwatów w Nadleśnictwie Świerzyna

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny	Rok uznania	Powierzchnia rezerwatu [ha]		
				Wg aktualnego aktu	Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo	
					wg aktu	wg planu u.l. na stan 1.01.2019 r.
1	2	3	4	5	6	7
1.	„Sośnica”	Zarządzenie Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Sośnica” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r. poz. 5025)	1974	12,42	12,42	12,42
2.	„Brzozowe Bagno koło Czaplinka”	Zarządzenie Nr 13/2010 Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2010 r. w sprawie uznania za rezerwatu przyrody „Brzozowe Bagna koło Czaplinka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2010 r. Nr 70, poz. 1291 z późn. zm.)	2010	58,13	58,13	58,13

Rezerwat „**Sośnica**” położony w województwie zachodniopomorskim, powiecie drawskim w gminie Wierzchowo, swym zasięgiem obejmuje ochroną obszar o powierzchni 12,42 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Świerzyna rezerwat zlokalizowany jest w leśnictwie Laski w oddziałach: 489g,h,~f,~h, 520a,~d,~h.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie naturalnej dynamiki ekosystemu leśnego właściwej dla lokalnych warunków siedliskowych.

Rezerwat posiada ustanowione zadania ochronne na 5 lat przez Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2014 r.

Rezerwat „**Brzozowe Bagno koło Czaplinka**” położony jest w województwie zachodniopomorskim, powiecie drawskim w gminie Czaplina i obejmuje ochroną obszar o powierzchni 58,13 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Świerzyna rezerwat położony jest w leśnictwie Krzemno w oddziałach: 50c-j,~c,~f, 51a,c,d,~b.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie unikalnych zespołów roślinnych związanych z torfowiskiem wysokim typu bałtyckiego oraz borami i lasami bagiennymi wraz z rzadkimi, zagrożonymi i chronionymi gatunkami roślin.

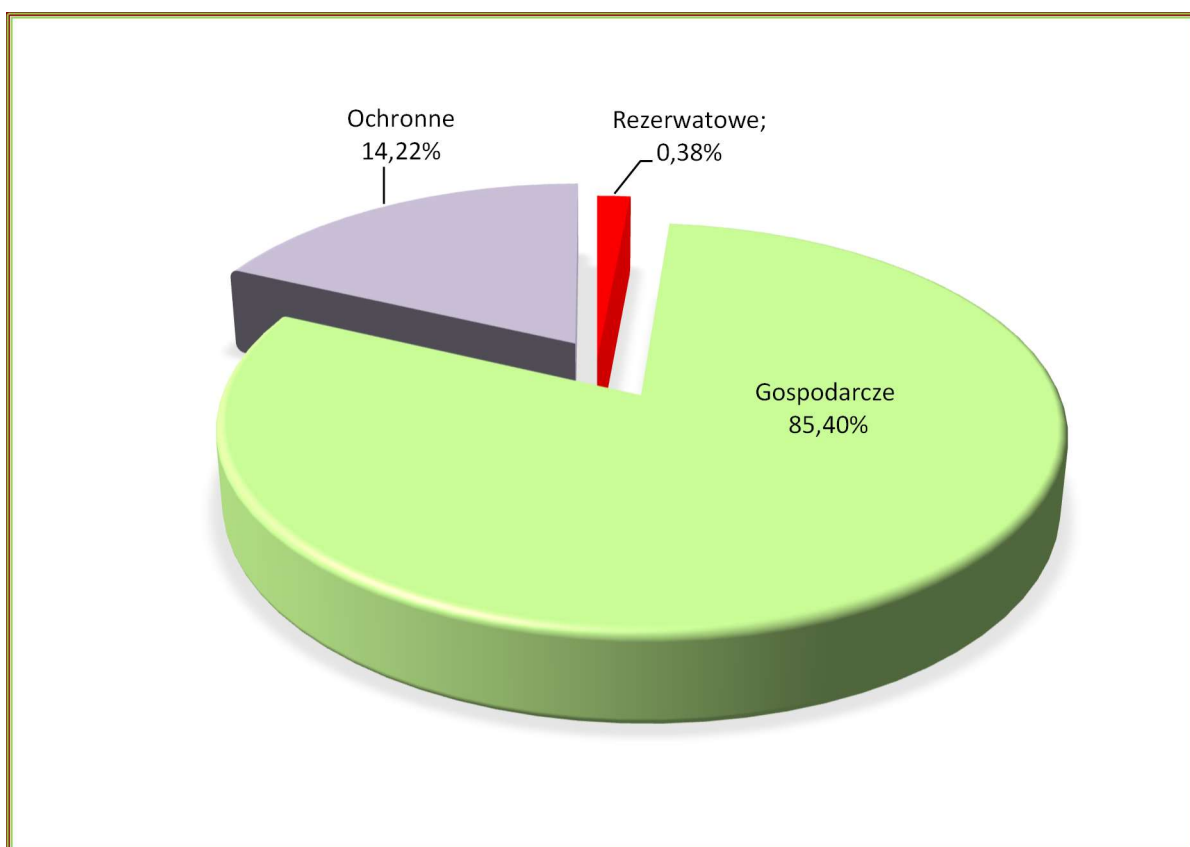
Rezerwat posiada ustanowione zadania ochronne na 3 lata przez Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2016 r.

Lasy ochronne

W W Nadleśnictwie Świerczyna przyjęto podział lasu na kategorie ochronności zgodnie z Decyzją nr 59 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 20.08.1999 r. (DLOPiK.lp-0233-63/99).

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Grupa funkcji	Nadleśnictwo Świerczyna	
	Pow. [ha]	%
1	2	3
I. LASY REZERWATOWE	58,56	0,38
II. LASY OCHRONNE	2167,51	14,22
1) wodochronne	1154,43	7,57
2) stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	249,29	1,63
3) stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	37,69	0,25
4) stanowiące drzewostany nasienne	306,57	2,01
5) na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	419,53	2,75
III. LASY GOSPODARCZE	13021,45	85,40
OGÓŁEM	15247,52	100,00

Udział dominujących funkcji lasu w Nadleśnictwie Świerczyna

Lokalizacja lasów ochronnych

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Nadleśnictwo Świerczyna		
Lasy wodochronne	1,2,3,4,5,6abghi, 7a, 8ab, 9abcdghij, 10abd, 11ab, 34, 49, 50b, 51bf, 52D, 53a, 54, 55, 56,57, 58A, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 75, 86, 98, 99, 113, 114, 127, 128, 129, 130, 143, 144, 158cd, 159, 175, 176, 177, 192, 193, 194, 195abcd, 212ac, 219, 220acdfh, 246, 269, 272cfghi, 273j, 289, 292c, 293ab, 306, 307, 309hi, 310ab, 326, 331cdfg, 332cfgh, 333a, 353cd, 354ab, 421, 422g, 433, 434d, 435dfg, 436cdf, 437hijk.	1154,43
Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	38, 39, 468dfg, 469ci, 477, 478, 479cd, 480d, 492abcf, 493, 494a, 543, 544abcdf.	249,29
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	93a, 476d, 479b, 490f, 495a, 521a	37,69
Lasy nasienne	183bc, 464hi, 465d, 466c, 467fij, 469bfhj, 470, 471ac, 472, 473a, 486b, 487a, 488a, 517b, 518cd, 519c.	306,57
Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	227-231, 252-256, 276-280.	419,53
Razem Nadleśnictwo Świerczyna		2167,51

Rezerwaty i lasy ochronne w stosunku do ogólnej powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa stanowią 14,60%.

1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Z grupy zagrożeń **abiotycznych** na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywalające wiatry, okiść, przymrozki wczesne i późne oraz okresowo występujące susze. Gwałtowne wiatry wieją przeważnie w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, a powodowane przez nie uszkodzenia mają w większości charakter pojedynczych złomów i wywrotów; rzadko zniszczeniu ulegają całe drzewostany. Innym zagrożeniem abiotycznym jest okiść. Uszkodzeniom pod wpływem mokrego, ciężkiego śniegu ulegają przeważnie pojedyncze drzewa i grupy drzew, ale mogą się zdarzyć szkody obejmujące całe pododdziały, szczególnie w drzewostanach niedostatecznie pielęgnowanych w okresie młodnika i drągowiny. W wyniku przymrozków cierpią głównie młode uprawy. Groźne są przymrozki późno-wiosenne, powodujące często zmrzanie pędów dębu, buka oraz świerka i jodły. Mniej groźne są przymrozki wczesno-jesienne. Deficyt wilgoci powodowany długotrwałym brakiem opadów w okresie wczesnowiosennym i letnim jest jedną z głównych przyczyn słabnięcia i obumierania sadzonek w nowo założonych uprawach. W starszych drzewostanach w czasie suszy cierpi głównie świerk i buk. Świerk również negatywnie reaguje na wahania

poziomu wód gruntowych. W okresach tych zdecydowanie zwiększa się również zagrożenie pożarowe.

Spśród czynników *biotycznych* największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Świerczyna mogą być gradacje pierwotnych i wtórnych szkodników owadzych, występowanie grzybów pasożytniczych oraz zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Ze szkodników pierwotnych lasom Nadleśnictwa najczęściej zagrażają: zwójki, miernikowce i brudnica mniszka oraz szkodniki upraw: pędraki i rolnice, a ze szkodników wtórnych: smolik znaczony, kornik drukarz.

W Nadleśnictwie Świerczyna na powierzchni 2757,33 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny (w oddz.: 313, 333-335, 352-357, 373-378, 396-401, 413, 415-420, 426, 428-432, 438, 439, 443, 444, 498, 499, 501-512, 529-533, 547-560, 569-586, 593-607, 612-619, 621-627).

Z grzybów pasożytniczych najgroźniejszym jest korzeniowiec wieloletni, występujący przeważnie na gruntach porolnych. Z innych patogenów grzybowych wymienić należy: opieńki, mączniaki i grzyby zgorzelowe.

Duże znaczenie mają również ssaki roślinożerne. Uszkodzenia w postaci spalowania i zgryzania upraw i młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną tych drzewostanów.

Z czynników *antropogenicznych* lasom tutejszym zagrażają: zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, niewłaściwa gospodarka odpadami, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych, oraz wywożenie śmieci do lasu.

1.4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ ORAZ PROGNOZA SPODZIEWANEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

Opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych

Wśród czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych wymienić należy:

- udział lasów i olsów w typach siedliskowych lasu, który w warunkach Nadleśnictwa wynosi 27,88%,
- powierzchniowy udział gatunków liściastych (jako gatunków panujących), który wynosi 21,50% powierzchni gruntów zalesionych,
- udział drzewostanów młodszych oraz odnawianych (I kl. w. + II kl. w. + KO + KDO) wynoszący 32,76% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych,
- zagrożenie pożarowe ocenione na średnie – II kategoria zagrożenia pożarowego,

- lasy innej własności (osób fizycznych, prawnych), które w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna zajmują łącznie powierzchnię 166,52 ha,
- kradzież drewna nie stanowi poważnego problemu, w poprzednim okresie gospodarczym ujawniono średniorocznie kilka przypadków kradzieży, wartość skradzionego drewna oceniono na niewielką kwotę,
- usługi z zakresu gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa wykonują zasadniczo 2 zakłady usług leśnych i 3 konsorcja, które dostosowują możliwości wykonawcze do bieżącego zapotrzebowania Nadleśnictwa poprzez ewentualne podzlecenie części prac innym podmiotom.

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Charakterystykę warunków ekonomicznych powiatów i gmin leżących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna przedstawiono w tabeli.

Charakterystyka warunków ekonomicznych powiatów i gmin w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [ha]	Ludność	Zaludnienie* [osób/km ²]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Grunty N-ctwa [ha]	Lesistość w zasięgu N-ctwa [%]
1	2	3	4	5	6	7
Powiat drawski	176425	57987	32,9	24789	15716,25	64,1
Gm. Wierzchowo	22919	4343	18,9	13961	10473,00	75,5
Gm. Czaplnek	36491	11974	32,8	7537	3316,50	44,8
Gm. Złocieniec	19492	15399	79,0	3291	1926,75	59,6
Razem		x	x	24789	15716,25	64,1

*źródło: Wikipedia (dane z 31.12.2016 roku)

Nadleśnictwo Świerczyna położone jest w południowo-wschodniej części województwa Zachodniopomorskiego. Grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa położone są w jednym powiecie drawskim i 3 gminach (Wierzchowo, Czaplnek, Złocieniec) należących do tego powiatu.

Wykaz siedzib sołectw i ich liczba mieszkańców w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna

Lp.	Nazwa miejscowości - sołectwa	Liczba mieszkańców
1	2	3
1.	Byszkowo	122
2.	Łąka	145
3.	Niwka	75
4.	Pławno	115
5.	Psie Głowy	81
6.	Siemczyno	430

Lp.	Nazwa miejscowości - sołectwa	Liczba mieszkańców
1	2	3
7.	Żeliszawie	75
Razem gmina Czaplonek		1043
8.	Będlino	212
9.	Garbowo	35
10.	Nowe Łaski	105
11.	Sośnica	219
12.	Świerczyna	823
13.	Wierzchowo (50% zasięgu)	770
Razem sołectwa - gmina Wierzchowo		2164
14.	Bobrowo	341
Razem sołectwa - Gmina Złoceniec		341
Ogółem liczba mieszkańców sołectw w zasięgu Nadleśnictwa Świerczyna		3548

Źródło: Wikipedia – wolnej encyklopedii, liczba ludności wg danych ze stycznia i maja 2018 roku.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna zlokalizowanych jest 14 miejscowości sołeckich, w których mieszkają 3548 osób.

Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 247,89 km². Lasy zajmują 158882,77 ha, w tym lasy Nadleśnictwa – 15716,25 ha. Lesistość na omawianym terenie wynosi 64,1%.

Nie ma tu dużych zakładów przemysłowych. Obecnie dominującą branżą jest rolnictwo i przemysł drzewny. Prywatne zakłady przemysłu drzewnego w okolicznych miejscowościach zatrudniają niewielką liczbę osób.

Ważnym miejscem zatrudnienia dla znacznej części mieszkańców są także zakłady usług leśnych, wykonujące na zlecenie Nadleśnictwa większość prac z zakresu pozyskania i zagospodarowania lasu. Część ludności pracuje w lokalnych instytucjach samorządowych. W okresie letnim i jesiennym dużą popularnością cieszy się zbieractwo płodów runa leśnego.

Coraz istotniejszym źródłem dochodów staje się agroturystyka. Jej rozwojowi sprzyja: obecność nieskażonego środowiska naturalnego, wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe, występujące jeziora, dostępność terenu.

To wszystko powoduje, że istotnym obecnie i w przyszłości źródłem dochodów okolicznej ludności są usługi i praca na rzecz turystyki i wypoczynku. Dodatkową korzystną dla turystyki cechą jest brak na omawianym terenie uciążliwych zakładów przemysłowych. W lasach Nadleśnictwa nie zaobserwowano istotnych szkód wywoływanych ujemnym oddziaływaniem jakiegokolwiek przemysłu.

Lokalny rynek drzewny jest stabilny. Obecnie większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych na portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi

sprzedaży oferta rynkowa Nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju. Powszechność dostępu do portalu aukcyjnego powoduje, że w przetargach na zakup drewna pozyskanego w Nadleśnictwie Świerczyna uczestniczyć mogą firmy z całej Polski.

W ostatnim okresie najważniejszymi odbiorcami drewna były firmy:

- odbiorcy krajowi (strategiczni):
 - KRONOSPAN POLSKA Sp. z o.o.,
 - STEICO Sp. z o.o.,
 - MONDI ŚWIECIE S.A.,
 - BARLINEK INWESTYCJE Sp. z o.o.
 - INTERNATIONAL PAPER KWIDZYN Sp. z o.o.,

- odbiorcy regionalni:
 - HOMANIT POLSKA SP. Z O.O. i Spółka Spółka komandytowa,
 - KPPD SZCZECINEK,
 - STORA ENSO WOOD PRODUCTS Sp. z o.o.,
 - ZSLP Sp. z o.o.,
 - IKEA INDUSTRY POLAND Sp. z o.o.,

- odbiorcy lokalni:
 - ZAKŁAD PRODUKCYJNO – HANDLOWO – USŁUGOWY „DRAWEX”
Wiesław Dzieńkowski
 - GRYFSKAND Sp. z o.o.
 - WYTWÓRNIA LISTEW I PARKIETÓW s.c. Jarosław Tomczak, Monika Tomczak - Kaliniak
 - ZAKŁAD PRODUKCYJNO USŁUGOWY Roman Beńko,
 - ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA W RZECKU,
 - FIRMA PRODUKCYJNO – HANDLOWA S.C. KRZEMIEŃ,
 - OZEN SP. Z O.O.,
 - ZAKŁAD PRZEROBU DREWNA J.H.K. WOLICKI Spółka Cywilna,
 - KRONOSPAN OSB. Sp. z o.o.
 - i inni.....

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Stopień rozdrobnienia kompleksów leśnych oraz ich przestrzenne usytuowanie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest podstawowym czynnikiem warunkującym sposób prowadzenia gospodarki leśnej.

**Zestawienie liczby i powierzchni kompleksów leśnych
(grunty zalesione, niezalesione i związane z gospodarką leśną)**

Wielkość kompleksów [ha]	Nadleśnictwo Świerczyna		
	liczba	[ha]	%
1	2	3	4
do 1,00	11	5,72	0,04
1,01 – 5,00	21	45,68	0,29
5,01 – 20,00	8	102,24	0,65
20,01 – 100,00	3	76,24	0,48
pow. 2000,00	1	15486,37	98,54
OGÓŁEM	44	15716,25	100,00

Grunty leśne Nadleśnictwa Świerczyna charakteryzują się w zasadzie jednym zwartym kompleksem, niewielkim rozdrobnieniem gruntów występuje w północno-wschodniej części Nadleśnictwa (leśnictwo Krzemno). Składają się ze 44 kompleksów. W strukturze tej zdecydowanie wyróżnia się jeden główny kompleks o powierzchni 15486,37 ha, co stanowi 98,54% powierzchni lasów Nadleśnictwa. Na pozostały areal gruntów leśnych składają się kompleksy małej wielkości, do 5 ha – 32 (łącznie), o powierzchni 51,40 ha zajmując 0,33% powierzchni gruntów leśnych, kompleksy w przedziale wielkości od 5 do 20 ha – 8 o powierzchni 102,24 ha – 0,65% i 3 kompleksy od 20 do 100 ha o powierzchni 76,24 ha – 0,48%.

Odległość między najdalej położonymi miejscami Nadleśnictwa na kierunku wschód – zachód wynosi 16,4 km, a na kierunku północ – południe 20,3 km.

Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest zadowalająca. Szosy i drogi utwardzone przecinają teren Nadleśnictwa w różnych kierunkach i zapewniają swobodny dojazd do większości kompleksów leśnych.

Najważniejsze ciągi komunikacyjne Nadleśnictwa to:

- droga krajowa nr 20 - Szczecinek - Czaplinek – Stargard Szczeciński,
- droga wojewódzka nr 163 - Czaplinek - Wałcz,
- droga wojewódzka nr 177 - Czaplinek – Mirosławiec - Człopa,

oraz liczne drogi lokalne o nawierzchni asfaltowej:

- Czaplinek – Zawada – Kaleńsko Nowe,
- Bobrowo – Wąsosz,
- Świerczyna – Otrzep – Nowe Laski,
- Otrzep – Sośnica – Będolino – Wierzchowo,
- Nowe Laski – Żabin.

Gęsta jest również sieć dróg leśnych. Dla celów pożarowych Nadleśnictwo utrzymuje drogi leśne wykorzystywane jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody (dojazdy pożarowe zostały szczegółowo wymienione w części C pkt f). Są to głównie drogi gruntowe. Część dróg posiada utwardzone nawierzchnie (asfalt, żużel, płyty, bruk, żwir i tłuczeń).

Część dróg leśnych ma nawierzchnię utwardzoną – 103,9 km, w tym 44,8 km to dojazdy pożarowe. Zagęszczenie docelowej sieci dróg wywozowych Nadleśnictwa jest wystarczające, zgodne z zalecanymi wskaźnikami.

Warunki transportowe drewna na terenie Nadleśnictwa ocenia się jako dobre. Średnia odległość zrywki według danych Nadleśnictwa wynosi ok. 200 m dla drewna tartacznego i 300 m dla drewna stosowego.

1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia gruntów leśnych (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha		15203,60	15247,52
2.	Zasoby drzewne na gruntach leśnych (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³		4048891	4659344
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha		266	305
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	644924,32	632025, 83
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	52 074,61	53 636,84
		wartość środków trwałych – tys. zł	19053,97	19058,00
	Razem	tys. zł	716052,90	704720,67
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	301407	514378
		użytki przedrębne – m ³ netto	456000	430000
		razem użytki główne – m ³ netto	757407	944378
		udział użytków przedrębnych - %	60,2	45,5

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	1556030	1071500
		przeciętnie m ³ /ha/rok	10,11	7,03
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	2,48	3,97
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,75	3,53
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	6,23	7,52
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	2,34	2,46
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	6,08	10,70
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	-
9.	Udział lasów ochronnych - % (udział powierzchni leśnej)		14,50	14,22
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		-	-
	% udział w powierzchni lasów Nadleśnictwa			-

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wskazują:

- wzrost powierzchni gruntów leśnych o 43,92 ha,
- wzrost zasobów drzewnych o 610453 m³,
- wzrost zasobności na gruntach zalesionych i niezalesionych o 39 m³/ha (z 266 na 305 m³/ha),
- wzrost średniego wieku drzewostanów o 6 lat,
- wzrost planowanego rozmiaru użytków głównych o 186971 m³ netto.

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2015-2017)	Według etatu użytkowania głównego ponowanego do realizacji w planie u.l.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	74997	94 438	94 438
2.	Koszty administracyjne	zł	7 143 704	7 515 000	7 515 000
3.	Koszty ochrony lasu	zł	563 933	501 000	501 000
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	249 129	246 000	246 000
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	4 908	4 900	4 900
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	98,9	141,50	141,50
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	442	630	630
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	476	172,01	172,01
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	48	52	52
Suma kosztów (k)		zł	12 252 415	13 974 492	13 974 492
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	182,00	185,00	185,00
Suma przychodów (p)		zł	13 649 454	17 471 030	17 471 030

1.5. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU ORAZ ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

W trakcie bieżących prac urządzeniowych zainwentaryzowano:

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów

Grupa drzewostanów	Nadleśnictwo Powierzchnia [ha]
1	2
Drzewostany w klasie odnowienia (KO)	1029,36
Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)	37,79
Drzewostany do przebudowy	54,08
w tym: „A” – do pilnej przebudowy pełnej	41,67
„B” – do stopniowej przebudowy pełnej	-
„C” – do przebudowy częściowej	12,41

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest m.in. przydzielenie drzewostanów do grup określonych cechami.

Zestawienie opisanych cech drzewostanów

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo powierzchnia w ha
1	2
Drzewostan sztuczny + brak informacji (wg panującej cechy)	14734,48
Drzewostan naturalny (wg panującej cechy)	426,20
Drzewostan odroślowy	-
Drzewostan obcy	3,01
Uprawa po rębni złożonej	113,19
Młodnik po rębni złożonej	301,14
Drzewostan na gruntach porolnych	4982,85
Otulina ośrodka wypoczynkowego	-
Otulina rezerwatu	-
Drzewostan wyżywicowany	40,08
Otulina WDN	23,44

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W załącznikach do opisanego ogólnego oraz w tomie II zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Świerczyna:

- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Zestawienie powierzchni drzewostanów ważniejszych gatunków panujących według klasy bonitacji

Gatunek panujący	Bonitacja	Nadleśnictwo	
		Pow. - ha	%
1	2	3	4
So	IA	5121,81	44,42
	I	4938,16	42,83
	II	1443,07	12,51
	III	27,22	0,24
	IV	-	
	Razem	11530,26	100,00
Św	I	186,91	87,31
	II	23,98	11,20
	III	1,02	0,48
	IV	2,17	1,01
	Razem	214,08	100,00
Bk	I	469,41	35,73
	II	757,24	57,63
	III	87,20	6,64
	IV		
	Razem	1313,85	100,00
Dęby	I	72,52	7,98
	II	632,75	69,66
	III	186,70	20,55
	IV	16,46	1,81
	Razem	908,43	100,00
Brz	I	665,36	80,82
	II	120,93	14,69
	III	37,01	4,49
	IV	-	
	Razem	823,30	100,00
OI	I	23,12	14,11
	II	126,60	77,24
	III	12,79	7,80
	IV	1,40	0,85
	Razem	163,91	100,00

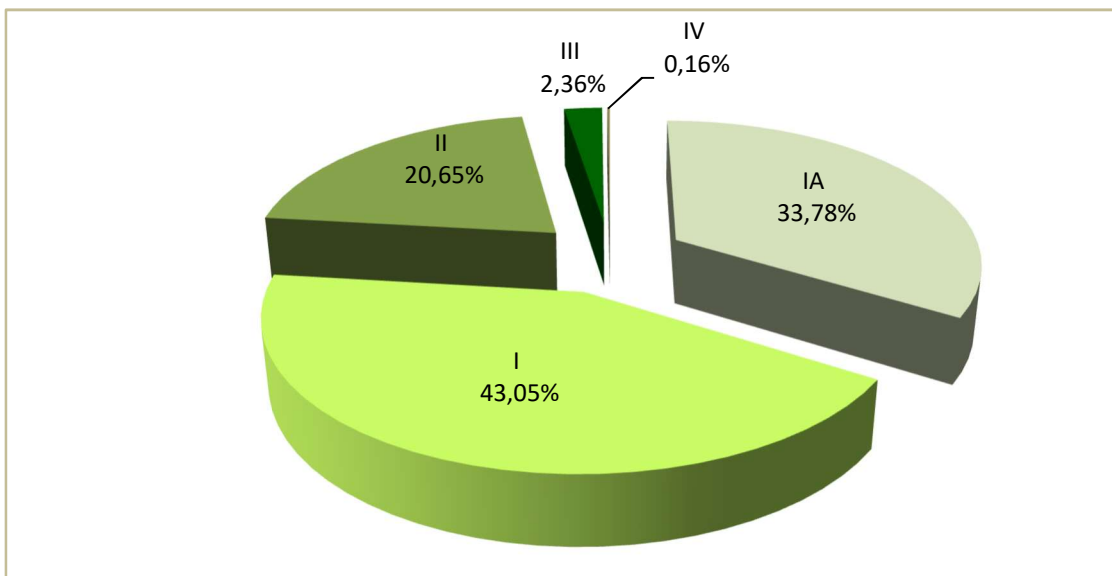
Główne gatunki panujące w warunkach Nadleśnictwa Świerczyna osiągnęły następujące przeciętne bonitacje:

- sosna - na Bśw - I,1, na BMśw - IA,5, na LMśw - IA,6;
- świerk - na BMśw - I,3, na LMśw - I,1, na Lśw - I,0;
- buk - na BMśw - II,0, na LMśw - I,9, na Lśw - I,4;
- brzoza - na BMśw - I,2, na BMb - II,2, na LMśw - I,1, na Lśw - I,0;
- olsza - na BMw - II,7, na LMw - I,9, na LMb - II,1, na Ol - II,0;

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia ogółem w ha	% ogółem
1	2	3
IA	5121,81	33,78
I	6527,05	43,05
II	3130,57	20,65
III	357,24	2,36
IV	24,01	0,16
Razem	15160,68	100,00

W Nadleśnictwie Świerczyna dominują drzewostany I, Ia i II klasy bonitacji. Przeciętna średnioważona bonitacja dla sosny wynosi Ia,69, a ogółem I,92. Dominacja wysokich klas bonitacji świadczy o dużych potencjalnych możliwościach produkcyjnych drzewostanów Nadleśnictwa.

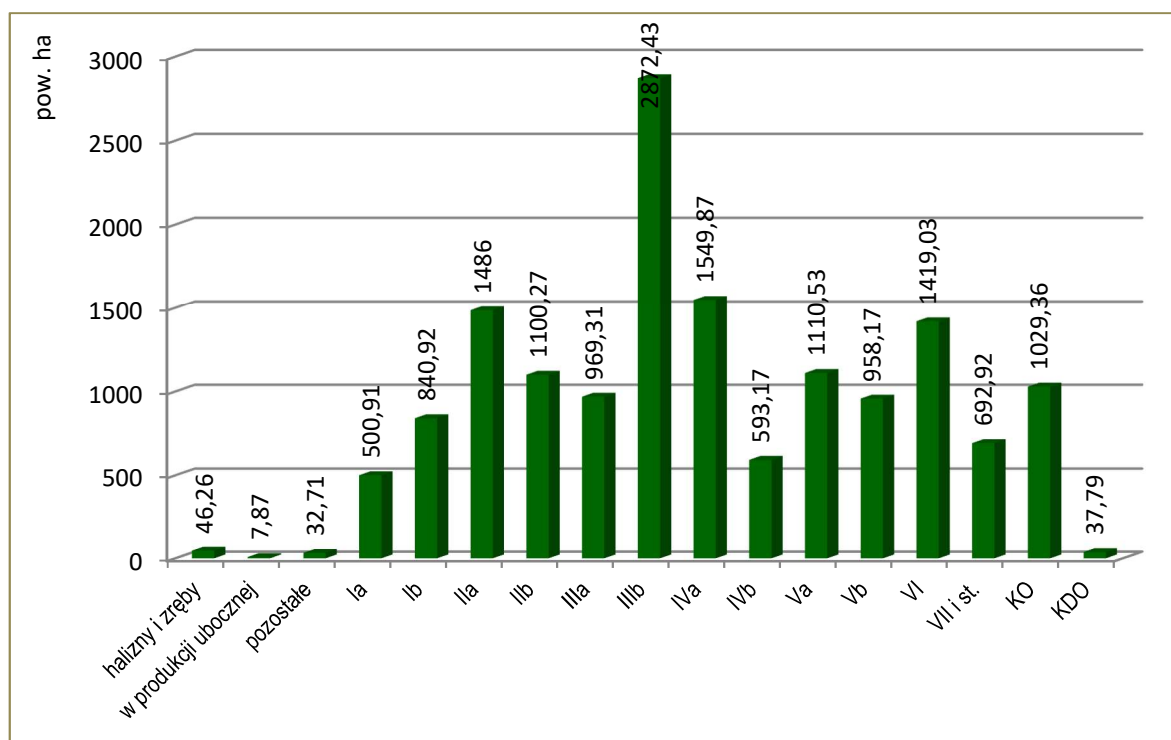
Udział powierzchniowy drzewostanów według bonitacji w Nadleśnictwie Świerczyna

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy klas i podklas wieku

Aktualną powierzchniową i miąższościową strukturę klas wieku oraz wyniki poprzedniej rewizji urządzania lasu przedstawia tabela.

Zestawienie powierzchni i miąższości gruntów leśnych w klasach i podklasach wieku

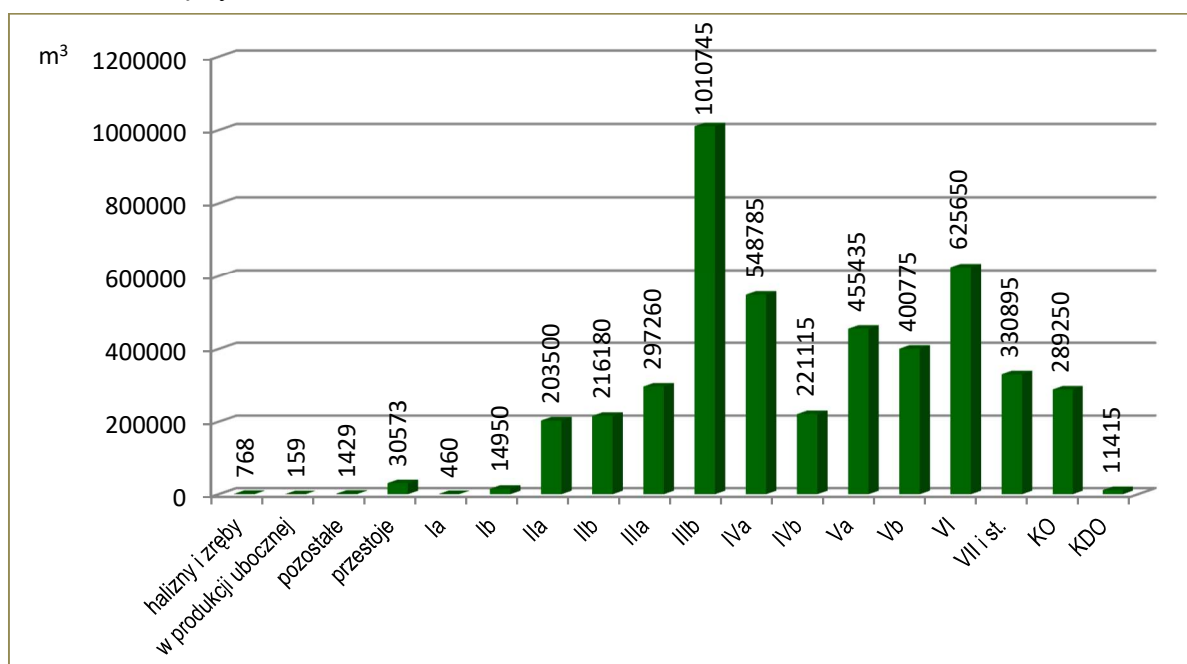
Klasa wieku	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
płazowiny	-	-	-	-	-
halizny i zręby	<u>62,26</u> 961	<u>0,41</u> 0,02	<u>46,26</u> 768	<u>0,30</u> 0,02	<u>- 16,00</u> - 193
w prod. ubocz.	<u>8,45</u> 102	<u>0,06</u> 0,00	<u>7,87</u> 159	<u>0,05</u> 0,00	<u>- 0,58</u> + 57
pozostałe	<u>37,25</u> 947	<u>0,25</u> 0,02	<u>32,71</u> 1429	<u>0,21</u> 0,03	<u>- 4,54</u> + 482
przestoje	17456	0,43	30573	0,66	+ 13117
Ia	<u>670,73</u> 75	<u>4,41</u> 0,00	<u>500,91</u> 460	<u>3,29</u> 0,01	<u>-169,82</u> +385
Ib	<u>1415,43</u> 28515	<u>9,31</u> 0,70	<u>840,92</u> 14950	<u>5,52</u> 0,32	<u>-574,51</u> - 13565
IIa	<u>1116,81</u> 141790	<u>7,35</u> 3,50	<u>1486,00</u> 203500	<u>9,75</u> 4,37	<u>+369,19</u> + 61710
IIb	<u>956,46</u> 202175	<u>6,29</u> 4,99	<u>1100,27</u> 216180	<u>7,22</u> 4,64	<u>+143,81</u> +14005
IIIa	<u>2694,22</u> 760730	<u>17,71</u> 18,80	<u>969,31</u> 297260	<u>6,36</u> 6,38	<u>- 1724,91</u> - 463470
IIIb	<u>1709,30</u> 557450	<u>11,24</u> 13,77	<u>2872,43</u> 1010745	<u>18,83</u> 21,69	<u>+ 1163,13</u> + 453295
IVa	<u>616,70</u> 194905	<u>4,06</u> 4,81	<u>1549,87</u> 548785	<u>10,16</u> 11,78	<u>+ 933,17</u> + 353880
IVb	<u>1182,72</u> 428640	<u>7,78</u> 10,59	<u>593,17</u> 221115	<u>3,89</u> 4,75	<u>- 589,55</u> - 207525
Va	<u>856,84</u> 308675	<u>5,64</u> 7,62	<u>1110,53</u> 455435	<u>7,28</u> 9,77	<u>+ 253,69</u> + 146760
Vb	<u>1043,71</u> 405925	<u>6,86</u> 10,03	<u>958,17</u> 400775	<u>6,28</u> 8,60	<u>- 85,54</u> - 5150
VI	<u>1432,32</u> 542425	<u>9,42</u> 13,40	<u>1419,03</u> 625650	<u>9,31</u> 13,43	<u>- 13,29</u> +83225
VII i st.	<u>750,25</u> 297670	<u>4,93</u> 7,35	<u>692,92</u> 330895	<u>4,55</u> 7,10	<u>- 57,33</u> + 33225
KO	<u>601,62</u> 148000	<u>3,96</u> 3,66	<u>1029,36</u> 289250	<u>6,75</u> 6,21	<u>+427,74</u> + 141250
KDO	<u>48,53</u> 12450	<u>0,32</u> 0,31	<u>37,79</u> 11415	<u>0,25</u> 0,24	<u>-10,74</u> -1035
Razem	<u>15203,60</u> 4048891	<u>100,00</u> 100,00	<u>15247,52</u> 4659344	<u>100,00</u> 100,00	<u>+43,92</u> +610453

Powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2019 r.

W Nadleśnictwie Świerczyna największą powierzchnię zajmują drzewostany w podklasach: IIIb (2872,43 ha – 18,95%), IVa (1549,87 ha – 10,16%) i Ila (1486,00 ha – 9,75%), a największy niedobór - w porównaniu z modelem normalnym - obserwuje się w podklasach: Ia (500,91 ha – 3,29%) i Vb (593,17 ha – 3,89%).

Udział gruntów niezalesionych w powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa wynosi 0,57%. Przeciętny wiek drzewostanów, to 68 lat.

Międzyczność drzewostanów Nadleśnictwa w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2019 r.

W Nadleśnictwie Świerczyna największa miąższość zgrupowana jest w drzewostanach IIIb (1010745 m³ -21,69%), VI (625650 m³ – 13,43%) oraz IVa (548785 m³ - 11,78%) podklasy wieku. Przeciętna zasobność na gruntach leśnych Nadleśnictwa wynosi 305 m³/ha i jest o 39 m³/ha wyższa w porównaniu do przeciętnej zasobności w ubiegłym okresie. Wyższa o 610453 m³, czyli o 15,08% jest również wyższa wielkość zasobów miąższości.

Drzewostanów ponad 100 letnich jest w Nadleśnictwie 2963,19 ha to jest 19,5% powierzchni gruntów zalesionych.

Zestawienie powierzchni drzewostanów ponad 100 letnich

Gospodarstwo	Gatunek panujący	Nadleśnictwo	
		Pow. [ha]	[%]
1	2	3	4
Specjalne (S)	So	155,98	20,5
	Św	1,08	
	Bk	175,53	
	Db	224,60	
	OI	38,28	
	Brz	5,72	
	Gb	5,30	
RAZEM		606,49	
Ochronne (O)	So	183,23	12,2
	OI	0,91	
	Św	3,19	
	Bk	110,93	
	Db	62,58	
RAZEM		360,84	
Zrębowe (GZ)	So	752,98	25,4
	OI	1,07	
RAZEM		754,05	
Przerębowo-zrębowe (GPZ)	So	604,05	41,9
	Św	1,90	
	Bk	294,30	
	Db	335,91	
	Brz	1,55	
	OI	4,10	
RAZEM		1241,81	

Gospodarstwo	Gatunek panujący	Nadleśnictwo	
		Pow. [ha]	[%]
1	2	3	4
Ogółem	So	1696,24	57,2
	Brz	7,27	0,3
	Św	6,17	0,2
	Bk	580,76	19,6
	Db	623,09	21,0
	Ol	44,36	1,5
	Gb	5,30	0,2
OGÓŁEM		2963,19	100,00

Gatunkiem panującym w drzewostanach ponad 100-letnich w Nadleśnictwie jest głównie sosna zwyczajna (57,2%). Ważnymi, z uwagi na stopień naturalności i wysoki wskaźnik różnorodności biologicznej, są także drzewostany z panującymi bukiem (19,6%) oraz dębami 21,0%). Mogą one być potencjalnym siedliskiem gatunków cennych, wymienionych w Załącznikach II i IV do Dyrektywy Siedliskowej. 41,9% powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich znajduje się w gospodarstwie lasów przerębowo-zrębowych, 25,4% gospodarstwie zrębowym, 20,5% w gospodarstwie specjalnym i 12,2% w gospodarstwie lasów ochronnych.

Charakterystyka struktury pionowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Nadleśnictwo ha	%
1	2	3
Jednopiętrowe	14090,76	92,9
Dwupiętrowe	2,77	0,1
KO i KDO	1067,15	7,0
Razem	15160,68	100,0

W Nadleśnictwie Świerczyna zdecydowanie dominują drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 92,9% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują tylko 0,1% powierzchni, natomiast drzewostany wielopiętrowe i o budowie przerębowej nie występują. Udział drzewostanów w klasie odnowienia (KO) i w klasie do odnowienia (KDO) wynosi – 7,0%.

Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną

Drzewostany:	Nadleśnictwo ha	%
1	2	3
Bliskorębne i młodsze	11309,51	74,60
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1956,66	12,90
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	827,36	5,46
W klasie odnowienia	1029,36	6,79
W klasie do odnowienia	37,79	0,25
Razem	15160,68	100,00

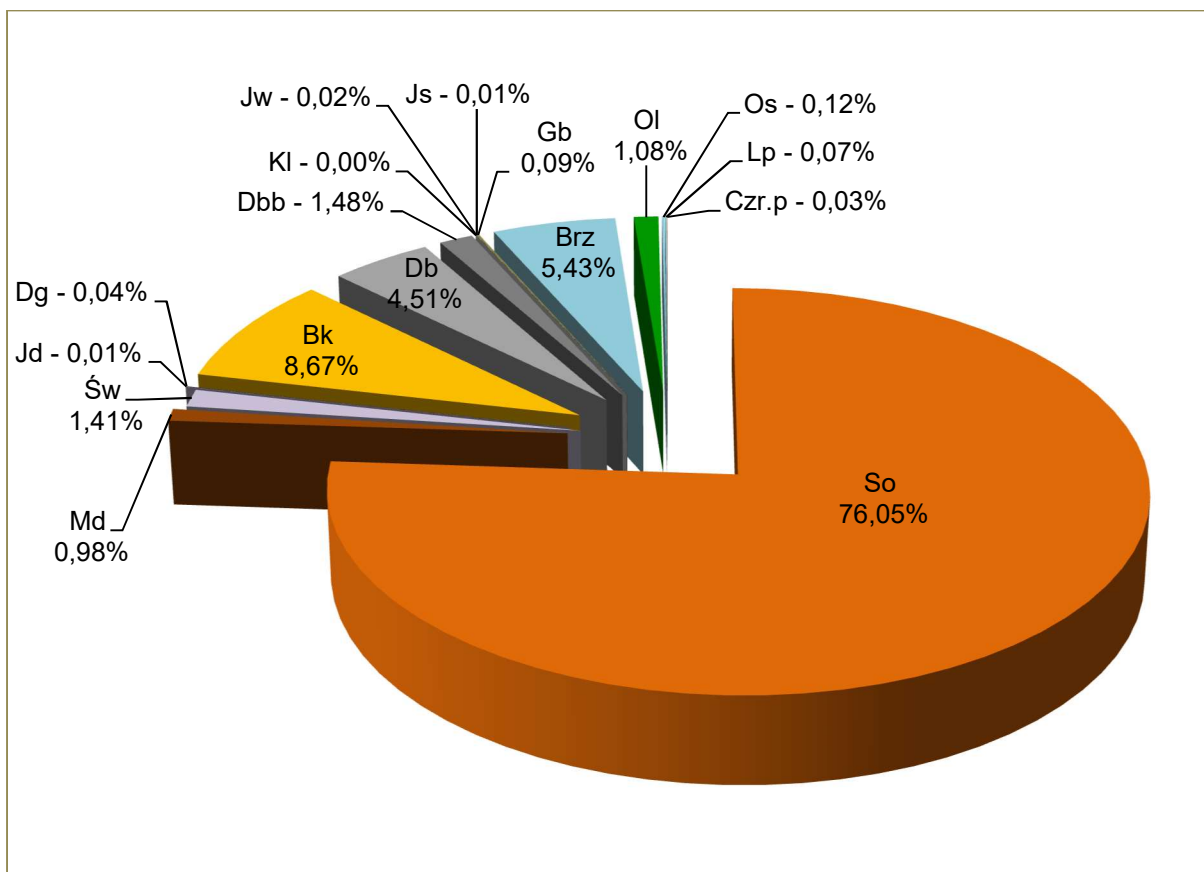
W Nadleśnictwie Świerczyna dojrzałość rębna osiągnęło 25,40% drzewostanów.

1.5.1.3. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
So	<u>11583,95</u> 3048158	<u>76,74</u> 75,32	<u>11530,26</u> 3522060	<u>76,05</u> 75,63	<u>- 53,69</u> + 473902
Md	<u>124,08</u> 29604	<u>0,82</u> 0,73	<u>148,09</u> 40928	<u>0,98</u> 0,88	<u>+ 24,01</u> + 11324
Św	<u>225,70</u> 57823	<u>1,50</u> 1,44	<u>214,08</u> 67754	<u>1,41</u> 1,46	<u>- 11,62</u> + 9931
Jd	<u>0,69</u> 61	<u>0,00</u> 0,00	<u>2,13</u> 100	<u>0,01</u> 0,00	<u>+ 1,44</u> +39
Dg	<u>3,27</u> 1405	<u>0,02</u> 0,04	<u>6,46</u> 1315	<u>0,04</u> 0,03	<u>+ 3,19</u> - 90
Bk	<u>1151,76</u> 360307	<u>7,63</u> 8,90	<u>1313,85</u> 417884	<u>8,67</u> 8,97	<u>+ 162,09</u> + 57577
Db	<u>664,88</u> 217800	<u>4,40</u> 5,38	<u>683,23</u> 234713	<u>4,51</u> 5,04	<u>+18,35</u> + 16913
Dbb	<u>238,76</u> 98849	<u>1,58</u> 2,44	<u>225,20</u> 113288	<u>1,48</u> 2,43	<u>- 13,56</u> + 14439
Kl	<u>0,59</u> 265	<u>0,00</u> 0,01	<u>0,39</u> 155	<u>0,00</u> 0,00	<u>- 0,20</u> - 110
Jw	<u>2,20</u> 490	<u>0,02</u> 0,01	<u>2,98</u> 665	<u>0,02</u> 0,01	<u>+ 0,78</u> + 175

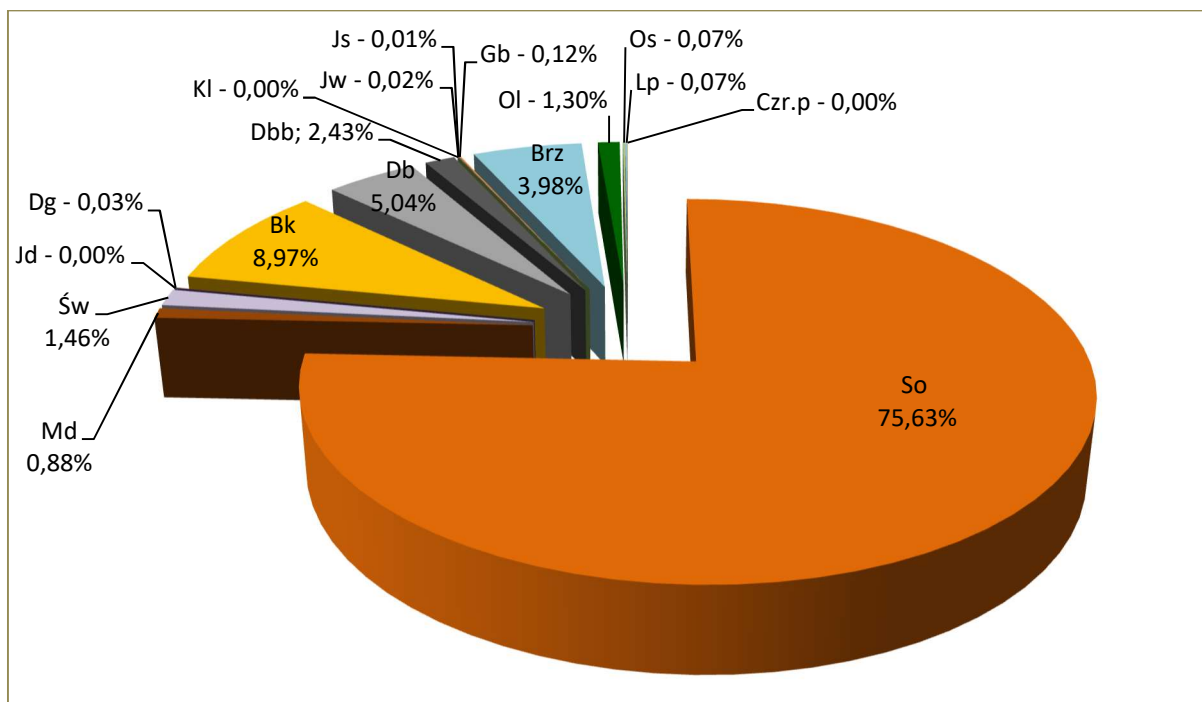
Gatunek	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	<u>Pow. ha</u> Miąższość m ³	Udział %	<u>Pow. ha</u> Miąższość m ³	Udział %	<u>Pow. ha</u> Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
Js	<u>4,40</u> 1010	<u>0,03</u> 0,03	<u>0,75</u> 275	<u>0,01</u> 0,01	<u>- 3,65</u> - 735
Gb	<u>8,17</u> 3305	<u>0,05</u> 0,08	<u>13,41</u> 5680	<u>0,09</u> 0,12	<u>+ 5,24</u> + 2375
Brz	<u>893,20</u> 169808	<u>5,92</u> 4,20	<u>823,30</u> 185265	<u>5,43</u> 3,98	<u>- 69,90</u> + 15457
OI	<u>162,38</u> 51416	<u>1,08</u> 1,27	<u>163,91</u> 60136	<u>1,08</u> 1,30	<u>+ 1,53</u> + 8720
Os	<u>18,72</u> 3150	<u>0,12</u> 0,08	<u>17,75</u> 3370	<u>0,12</u> 0,07	<u>- 0,97</u> + 220
Tp	<u>1,85</u> 395	<u>0,01</u> 0,01			<u>+1,85</u> + 395
Lp	<u>10,55</u> 2935	<u>0,07</u> 0,07	<u>10,42</u> 3315	<u>0,07</u> 0,07	<u>- 0,13</u> + 380
Czr.p	<u>0,49</u> 100	<u>0,00</u> 0,00	<u>4,47</u> 85	<u>0,03</u> 0,00	<u>+ 3,98</u> - 15
Razem grunty zalesione	<u>15095,64</u> 4046881	<u>100,00</u> 100,00	<u>15160,68</u> 4656988	<u>100,00</u> 100,00	<u>+ 65,04</u> + 610107
Grunty nieza- lesione	<u>107,96</u> 2010	X	<u>86,84</u> 2356	X	<u>- 21,12</u> + 346
Ogółem	<u>15203,60</u> 4048891	X	<u>15247,52</u> 4659344	X	<u>+ 43,92</u> + 610453

**Udział powierzchniowy gatunków panujących na gruntach zalesionych
Nadleśnictwa Świerczyna – stan na 01.01.2019 r.**

W lasach Nadleśnictwa Świerczyna jako gatunki panujące w drzewostanach występuje 17 gatunków drzew. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, panująca na 76,05% powierzchni. Ważniejszymi gatunkami są również: Bk – 8,67%, Brz – 5,43%, dęby – 5,99%. Pozostałe gatunki występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach.

W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia głównie drzewostanów bukowych (162,09 ha), a zmalała głównie drzewostanów brzoźowych (69,90 ha), sosnowych (53,69 ha) i świerkowych (11,62 ha). W sumie powierzchnia gruntów zalesionych zwiększyła się o 65,04 ha w stosunku do okresu początkowego poprzedniego planu u.l.

Udział miąższociowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwo Świerczyna – stan na 01.01.2019 r.

Zasoby miąższoci brutto wynikają głównie z udziału powierzchniowego poszczególnych gatunków, stąd największa miąższość (75,63%) skupiona jest w drzewostanach z sosną jako gatunkiem panującym.

1.5.1.4. Udział powierzchniowy i miąższociowy wg gatunków rzeczywistych

Zestawienia powierzchni i miąższoci drzewostanów Nadleśnictwa wg rzeczywistego udziału gatunków drzew zamieszczone są w załącznikach do elaboratu (tabele Va i Vb) oraz w tomie II.

Zestawienie powierzchni i miąższoci drzewostanów wg rzeczywistego udziału gatunków drzew (bez przestojów)

Gatunek	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
SO	<u>10286,01</u> 2811050	<u>68,17</u> 69,76	<u>10049,89</u> 3225945	<u>66,29</u> 69,73	<u>- 236,12</u> + 414895
SO.WE	<u>0,13</u> 35	<u>0,00</u> 0,00			<u>+ 0,13</u> + 35
MD	<u>256,01</u> 49490	<u>1,70</u> 1,23	<u>280,67</u> 67595	<u>1,85</u> 1,46	<u>+ 24,66</u> + 18105
ŚW	<u>405,99</u> 100940	<u>2,69</u> 2,51	<u>436,24</u> 140955	<u>2,88</u> 3,05	<u>+ 30,25</u> + 40015

Gatunek	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	Pow. ha Miaższość m ³	Udział %	Pow. ha Miaższość m ³	Udział %	Pow. ha Miaższość m ³
1	2	3	4	5	6
JD	<u>3,68</u> 20	<u>0,02</u> 0,00	<u>7,69</u> 40	<u>0,05</u> 0,00	<u>+ 4,01</u> + 20
DG	<u>14,60</u> 5870	<u>0,10</u> 0,15	<u>16,41</u> 7400	<u>0,11</u> 0,16	<u>+ 1,81</u> + 1530
BK	<u>1494,39</u> 389395	<u>9,90</u> 9,66	<u>1709,23</u> 447480	<u>11,27</u> 9,67	<u>+ 214,84</u> + 58085
DB	<u>883,70</u> 263580	<u>5,85</u> 6,54	<u>971,15</u> 268670	<u>6,41</u> 5,81	<u>+ 87,45</u> + 5090
DB.B	<u>227,00</u> 95780	<u>1,50</u> 2,38	<u>220,82</u> 109145	<u>1,46</u> 2,36	<u>- 6,18</u> + 13365
DB.C	<u>3,76</u> 900	<u>0,02</u> 0,02	<u>2,45</u> 440	<u>0,02</u> 0,01	<u>- 1,31</u> - 460
KL	<u>2,16</u> 295	<u>0,01</u> 0,01	<u>1,15</u> 85	<u>0,01</u> 0,00	<u>- 1,01</u> - 210
JW	<u>4,66</u> 825	<u>0,03</u> 0,02	<u>6,54</u> 970	<u>0,04</u> 0,02	<u>+ 1,88</u> + 145
WZ	<u>0,74</u> 55	<u>0,00</u> 0,00	<u>1,11</u> 85	<u>0,01</u> 0,00	<u>+ 0,37</u> + 30
JS	<u>7,54</u> 1845	<u>0,05</u> 0,05	<u>4,43</u> 1705	<u>0,03</u> 0,04	<u>- 3,11</u> - 140
GB	<u>16,94</u> 4865	<u>0,11</u> 0,12	<u>17,25</u> 4925	<u>0,11</u> 0,11	<u>+ 0,31</u> + 60
BRZ	<u>1266,61</u> 239740	<u>8,39</u> 5,95	<u>1206,54</u> 276735	<u>7,96</u> 5,98	<u>- 60,07</u> + 36995
OL	<u>169,62</u> 52630	<u>1,12</u> 1,31	<u>170,33</u> 60995	<u>1,12</u> 1,32	<u>+ 0,71</u> + 8365
OL.S	<u>2,88</u> 75	<u>0,02</u> 0,00	<u>3,04</u> 230	<u>0,02</u> 0,00	<u>+ 0,16</u> + 155
AK			<u>0,09</u> 15	<u>0,00</u> 0,00	<u>+ 0,09</u> + 15
TP	<u>1,85</u> 725	<u>0,01</u> 0,02	<u>0,33</u> 100	<u>0,00</u> 0,00	<u>- 1,52</u> - 625
OS	<u>28,25</u> 7825	<u>0,19</u> 0,19	<u>29,79</u> 8130	<u>0,20</u> 0,18	<u>+ 1,54</u> + 305
WB	<u>0,35</u> 65	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,35</u> 75	<u>0,00</u> 0,00	<u>0</u> + 10
KSZ	<u>0,06</u> 30	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,04</u> 15	<u>0,00</u> 0,00	<u>- 0,02</u> - 15
LP	<u>16,59</u> 2975	<u>0,11</u> 0,07	<u>18,63</u> 4055	<u>0,12</u> 0,09	<u>+ 2,04</u> + 1080

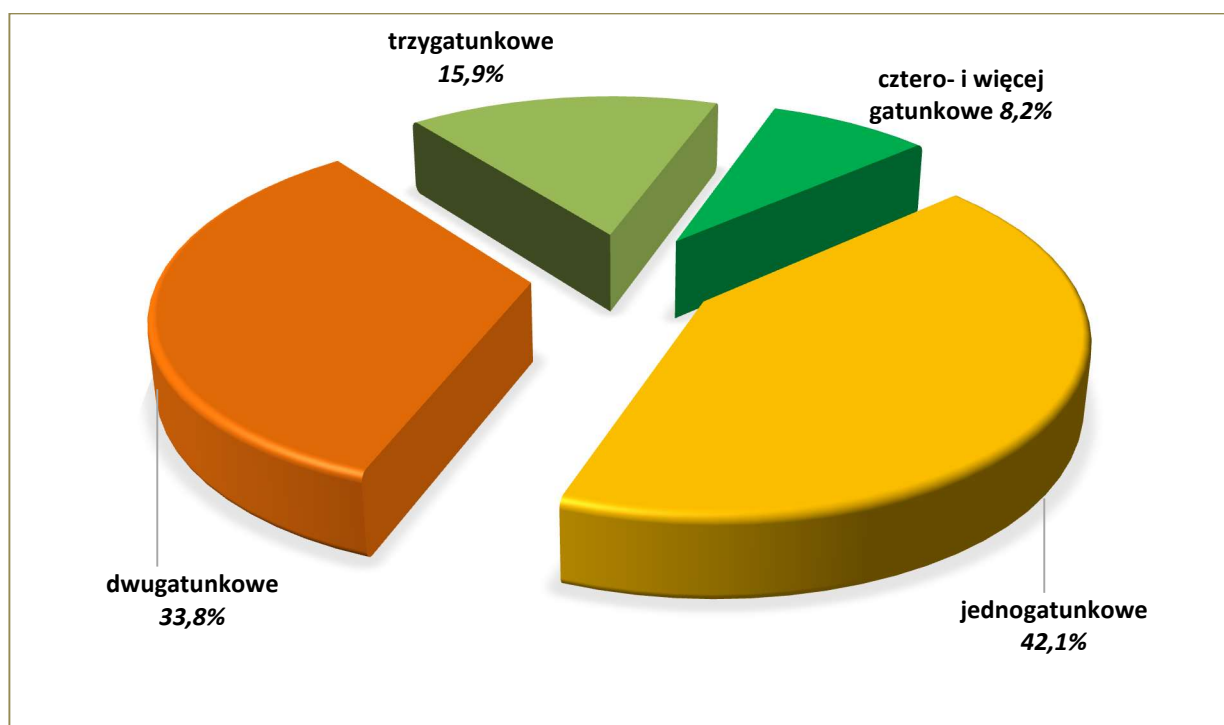
Gatunek	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
CZR.P	<u>2,12</u> 415	<u>0,01</u> 0,01	<u>5,97</u> 625	<u>0,04</u> 0,01	<u>+ 3,85</u> + 210
JRZ.B			<u>0,54</u> 0	<u>0,00</u> 0,00	<u>+ 0,54</u> 0
Razem grun- ty zalesione	<u>15095,64</u> 4029425	<u>100,00</u> 100,00	<u>15160,68</u> 4626415	<u>100,00</u> 100,00	<u>+ 65,04</u> + 596990

W składach gatunkowych drzewostanów Nadleśnictwa Świerczyna zainwentaryzowano w sumie 26 gatunków drzew. W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących mniejszy o 9,76% jest rzeczywisty powierzchniowy udział sosny. Pozostałe gatunki wchodzić częściej w skład drzewostanów, jako gatunki współpanujące i domieszkowe, przez co ich rzeczywisty udział w powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa jest większy lub na podobnym poziomie jak udział gatunków panujących.

W okresie ostatniego 10-lecia uległa zwiększeniu rzeczywista powierzchnia głównie buka i dębów, a zmalała brzozy i sosny.

Pod względem bogactwa gatunkowego drzewostany Nadleśnictwa Świerczyna można scharakteryzować następująco:

- jednogatunkowe - 42,1%,
- dwugatunkowe - 33,8%,
- trzygatunkowe - 15,9%,
- cztero- i więcej gatunkowe - 8,2%.

Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie

1.5.1.5. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości (tablicowy)

Wielkość przyrostu w poszczególnych gatunkach jest ściśle związana z udziałem danego gatunku w powierzchni Nadleśnictwa, stąd też najwyższego przyrostu należy się spodziewać w drzewostanach sosnowych. Udział sosny w przyroście ogólnym stanowi 80,27%.

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących

Gatunek panujący	Nadleśnictwo	
	bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
SO	86000	80,27
MD	1250	1,17
ŚW	2365	2,21
JD	15	0,01
DG	30	0,03
BK	7545	7,04
DB	3205	2,99
DB.B	1160	1,08
KL		

Gatunek panujący	Nadleśnictwo	
	bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
JW	25	0,02
JS		
GB	85	0,08
BRZ	4535	4,23
OL	775	0,72
OS	105	0,1
LP	50	0,05
CZR.P	5	0,00
Razem	107150	100,00

Spodziewany tablicowy bieżący roczny przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym w Nadleśnictwie stanowi około 90% ogólnego spodziewanego przyrostu i wynosi 96050 m³ brutto/rok.

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg klas wieku

Klasa wieku	Nadleśnictwo	
	bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
I	4090	3,81
II	26310	24,56
III	35290	32,93
IV	15020	14,02
V	12635	11,79
VI	7430	6,93
VII	2285	2,13
VIII i starsze	745	0,70
KO	3235	3,03
KDO	110	0,10
Razem	107150	100,00

Uwzględniając podział na klasy wieku, najwyższy spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości będzie w drzewostanach III (35290 m³ – 32,93%) i II (26310 m³ – 24,56%) klasy wieku.

Uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny wynosił 155603 m³ brutto.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów

1.5.2.1. Stan uszkodzeń drzewostanów

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano następujące uszkodzenia:

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i procentu uszkodzeń

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Nadleśnictwo razem
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Powierzchnia drzewostanów w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nadleśnictwo Świerczyna											
Antropogeniczne		1,45	0,80								2,25
Grzyby	24,12	21,27	8,74								54,13
Owady	8,23	16,64									24,87
Wodne		1,13									1,13
Zwierzyna	434,59	190,71	60,84	6,52	5,08						697,74
Ogółem	466,94	231,20	70,38	6,52	5,08						780,12
% udziału	59,85	29,64	9,02	0,84	0,65						100,00

Drzewostany, w których zainwentaryzowano uszkodzenia (w różnym stopniu) zajmują powierzchnię 780,12 ha, co stanowi 5,15% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa. Uszkodzenia istotne (powyżej 20%) zainwentaryzowano w drzewostanach na powierzchni 81,98 ha, to jest na 0,54% powierzchni gruntów zalesionych. Najczęstszymi, stwierdzonymi podczas inwentaryzacji przyczynami uszkodzeń były zwierzyna i grzyby.

1.5.2.2. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów wykonano zgodnie z §40 Instrukcji urządzania lasu w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach (poza uprawami i młodnikami).

a) Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

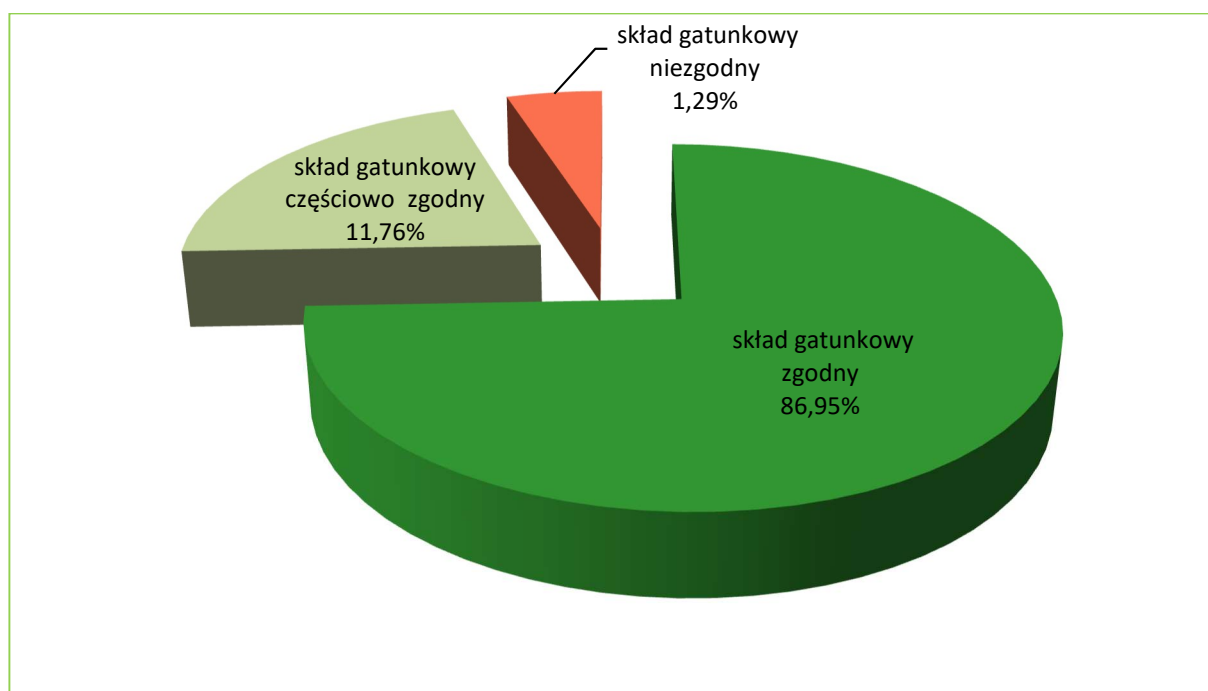
Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia klasy wieku – 500,91 ha) wykonano w stosunku do orientacyjnych składów gatunkowych upraw, przyjętych w poprzednim planie urządzenia lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z typem drzewostanu stanowią 94,02% powierzchni. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 5,98% upraw i młodników. W trakcie prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono upraw i młodników niezgodnych z TD.

b) Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

Zgodność pozostałych drzewostanów ustalono porównując ich składy gatunkowe z przyjętymi przez KZP typami drzewostanów. Drzewostany powyżej 10- lat, zgodne z TD zajmują powierzchnię 12711,74 ha, to jest 86,71% tej grupy drzewostanów, drzewostany częściowo zgodne – 1752,00 ha – 11,95%, drzewostany niezgodne 196,03 ha – 1,34%.

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD

Stopień zgodności	Powierzchnia w ha	%
1	2	3
Uprawy i młodniki do 10 lat		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	470,97	94,02
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	29,94	5,98
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	-	-
Razem	500,91	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	12711,74	86,71
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	1752,00	11,95
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	196,03	1,34
Razem	14659,77	100,00
Ogółem drzewostany		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	13182,71	86,95
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	1781,94	11,76
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	196,03	1,29
Razem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	15160,68	100,0

Charakterystyka zgodności składu gatunkowego z TD

Zestawienie powierzchni drzewostanów o składzie niezgodnym z TD według typów siedliskowych lasu

TSL	Nadleśnictwo		
	Pow. w ha	%	Gatunki panujące
1	6	7	8
Bśw	5,13	2,62	Brz
BMśw	49,90	25,45	Brz, Św
BMw	3,84	1,96	Brz, OI
BMb	1,70	0,87	OI
LMśw	79,09	40,34	Brz, Św, OI, Md, Dg, Os
LMw	2,51	1,28	Brz
Lśw	47,20	24,08	Brz, Md, Św, So, OI
Lw	4,21	2,15	OI
OI	2,45	1,25	Brz
Razem	196,03	100,0	

W Nadleśnictwie Świerczyna drzewostany niezgodne z typem drzewostanu zajmują 196,03 ha, czyli ok. 1,29% powierzchni wszystkich drzewostanów. Najwięcej drzewostanów o składzie niezgodnym jest na LMśw – 79,09 ha, BMśw – 49,90 ha i Lśw – 47,20 ha.

Gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych z siedliskiem są: brzoza, olsza, modrzew, świerk osika, sosna i dagleżja.

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują w Nadleśnictwie powierzchnię 344,36 ha. Uprawy i młodniki zgodne z orientacyjnym składem gatunkowym (przyjętym w poprzednim planie u.l.) stanowią 96,2% tej powierzchni. Upraw i młodników niezgodnych nie zainwentaryzowano.

Zdecydowaną większość (98,2%) stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9. Reszta, to uprawy i młodniki o zadrzewieniu 0,8 - 0,7.

Upraw przepadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie (pokrycie) upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi około 0,98%.

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Odnowienia podokapowe w KO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 1029,36 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń z panującymi głównie bukiem i dębem. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 52,0% a przeciętna jakość hodowlana 12.

Odnowienia podokapowe w KDO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 12,40 ha. Gatunkiem panującym w odnowieniach jest buk. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 20,0% a przeciętna jakość hodowlana 12.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w pododdziałach o ogólnej powierzchni 414,33 ha. Ich skład gatunkowy jest w większości zgodny z typem drzewostanu, a przeciętny stopień pokrycia wynosi 81,0%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną, ocenioną przeciętnie na 12.

Stwierdzić należy, że jakość upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych oraz upraw po rębniach złożonych jest bardzo dobra, zdecydowana większość to uprawy bardzo dobre i dobre. Składy upraw i młodników są dobrze dostosowane do siedlisk i osiągnęły wysoki wskaźnik zadrzewienia. Negatywny wpływ, na jakość hodowlaną miały głównie uszkodzenia od zwierzyny płowej.

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Zestawienie powierzchni drzewostanów w wieku powyżej 10 lat według jakości hodowlanej

Jakość hodowlana	Powierzchnia	
	ha	%
1	2	3
Nadleśnictwo Świerczyna		
11	1259,30	13,17
12	7632,39	79,79
13	408,77	4,27
21	25,21	0,26
22	169,04	1,77
23	64,16	0,67
32	2,55	0,03
33	3,96	0,04
Razem	9565,38	100,00

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia klasy wieku), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono, jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 9565,38 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które łącznie z ocenionymi na 11 zajmują 92,96% powierzchni tej grupy drzewostanów.

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 5091,62 ha. Sosnę, jako główny gatunek drzewostanów Nadleśnictwa Świerczyna oceniano w większości wskaźnikiem 3 lub 2. Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej małą pierśnicą, oceniano zwykle występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew oraz drzewostany zaplanowane do przebudowy intensywnej typu A.

1.5.4. Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych

Grunty leśne niezalesione zajmują w Nadleśnictwie 86,84 ha, to jest około 0,5% powierzchni gruntów leśnych:

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych według grup i rodzajów powierzchni

Lp.	Kategorie użytkowania i rodzaje powierzchni	Nadleśnictwo
		powierzchnia w ha
1	2	3
1	Do odnowienia - razem	46,26
	w tym: zręby (z ubiegłego okresu)	46,26
	halizny	-
	płazowiny	-
2	W produkcji ubocznej - razem	7,87
	w tym: plantacje choinek	1,17
	plantacje krzewów	-
	poletka łowieckie	6,70
3	Pozostałe - razem	32,71
	w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	32,15
	objęte szczególnymi formami ochrony	-
	przewidziane do małej retencji	-
	wylesienia na gruntach wył. z produkcji	0,56
Ogółem		86,84

Wszystkie zręby i halizny z ubiegłego okresu gospodarczego (46,26 ha) przeznaczone zostały do odnowienia. Zgodnie z ustawą o lasach należy je odnowić w ciągu 5 lat.

Na terenie Nadleśnictwa zainwentaryzowano jedną plantację choinek w oddz. 427g o powierzchni 1,17 ha.

Łączna powierzchnia poletek łowieckich wynosi 6,70 ha (9 wyłączeń). Zlokalizowane są w: oddz.: 10n, 25c, 42l, 83b, 93l, 126d, 281b, 427j, 574b.

Na terenie Nadleśnictwa zainwentaryzowano 32,15 ha (22 wyłączeń) gruntów przewidzianych do naturalnej sukcesji. Zlokalizowane są w: oddz.: 25b,g, 26a, 30f, 42i, 44m, 66k, 67c, 82g, 90f, 94a, 106m,n, 129a, 137d, 269n, 273a, 285c,h, 450f, 499a, 520f;

Na terenie Nadleśnictwa nie zainwentaryzowano gruntów leśnych niezalesionych objętymi szczególnymi formami ochrony.

Nie zainwentaryzowano również gruntów przewidzianych do małej retencji wodnej.

Wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji zainwentaryzowano na 0,56 ha (2 wyłączenia) w: oddz.: 58d, 64c. Są to obszary (tak zwane trójkąty widoczności) poprawiające widoczność linii kolejowej PKP.

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów oraz drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych.

Łącznie w Nadleśnictwie Świerczyna zaewidencjonowano 58523,91 m³ drewna martwego (4,28 m³/ha), przy średniej 5,50 m³/ha dla Lasów Państwowych (WISL 2011-2015, BULiGL) w tym:

- drzew stojących i złomów 26746,2 m³ (1,96 m³/ha);
- drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 31777,59 m³ (2,32 m³/ha).

Miąższość zinwentaryzowanego drewna martwego w stosunku do miąższości wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa Świerczyna stanowi 1,25%.

Szczegółowe wyniki inwentaryzacji dla Nadleśnictwa w typach siedliskowych lasu przedstawia tabela.

Zestawienie miąższości drewna martwego

TSL	Pow. [ha]	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
BMB	130,10	2,25	292,93	1,91	247,84	4,16	540,77
BMŚW	6469,56	1,98	12780,78	2,50	16200,42	4,48	28981,20
BMW	19,77	3,81	75,24	3,27	64,56	7,08	139,80
BŚW	3233,45	1,77	5707,89	2,71	8774,54	4,48	14482,43
LMB	67,96	7,11	482,96	3,16	214,63	10,27	697,58
LMŚW	2389,83	1,79	4268,11	1,78	4245,14	3,57	8513,25
LMW	19,41	13,59	263,81	3,77	73,14	17,36	336,95
LŚW	1256,91	1,59	1995,44	1,32	1654,15	2,91	3649,58
LW	8,13	0,00	0,00	1,29	10,46	1,29	10,46
OL	75,06	10,33	775,59	3,53	265,01	13,86	1040,60
OLJ	5,48	18,90	103,58	5,06	27,71	23,96	131,29
Razem Nadl.	13675,66	1,96	26746,32	2,32	31777,59	4,28	58523,91

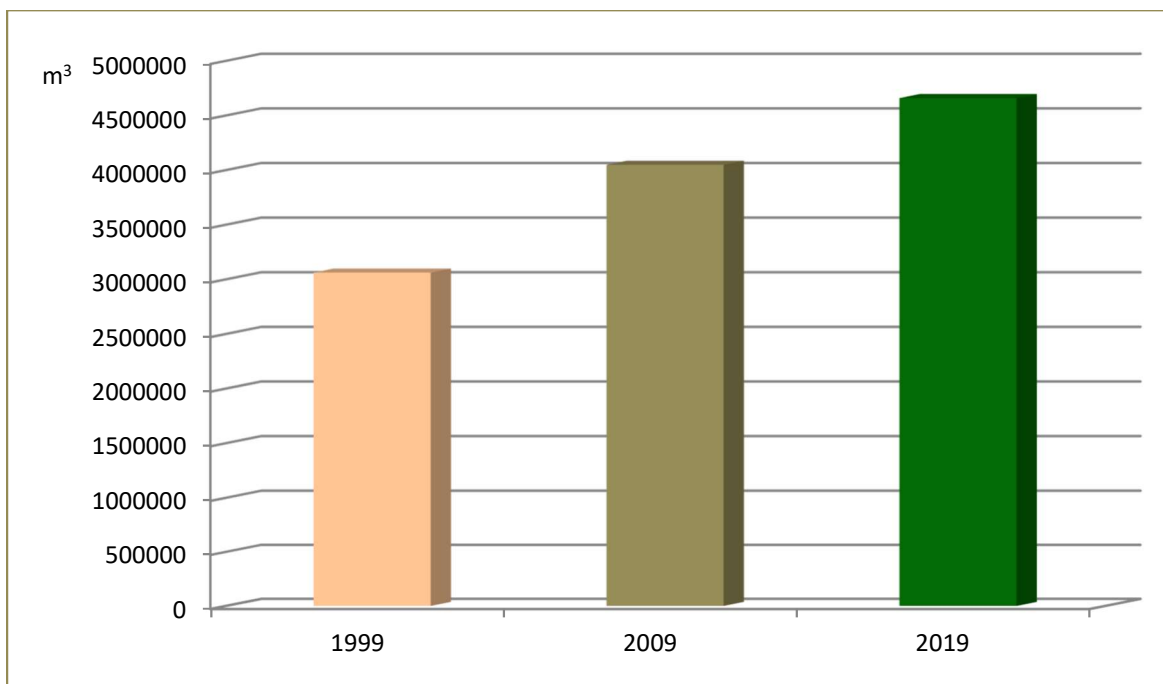
Analizę zmian miąższości zasobów drewna martwego (monitoring) Nadleśnictwo prowadzić będzie w pododdz: 19h, 27f, 52b, 89d, 159a, 293b, 437j, 483b,h,i.

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię gruntów leśnych i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu przedstawia tabela XIII:

Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Lp	Wskaźniki	Jedn.	Stan na:			
			1.01.99 r.	1.01.09 r.	1.01.19 r.	1.01.28 r.
1	2	3	5	6	7	8
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	15024,93	15203,60	15247,52	15247,52
2	Zasoby miąższości	m ³	3062316	4048891	4659344	4581742
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku					
	IIa	m ³	86	127	137	52
	IIb	„-”	165	211	196	206
	IIIa	„-”	226	282	307	247
	IIIb	„-”	239	326	352	349
	IVa	„-”	282	316	354	371
	IVb	„-”	295	362	373	389
	Va	„-”	298	360	410	374
	Vb	„-”	314	389	418	431
	VI	„-”	338	379	441	456
	VII i starsze	„-”	333	397	478	489
	KO	„-”	238	491	281	227
	KDO	„-”	180	257	302	294
4	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³	204	266	305	300
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	57	62	68	67
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost tablicowy na 1 ha	m ³ brutto	5,73	6,81	7,02	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ brutto	X	1,84	2,45	3,99
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ brutto	X	2,78	3,76	3,53
9	Uzyskany w ub. okresie bieżący użyteczny przyrost roczny na 1 ha	m ³ brutto	X	10,82	10,11	7,02

Zmiany stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

Zmiany stanu zasobów drzewnych

Nadleśnictwo Świerczyna

Zestawienie powierzchni i zapasu według klas i podklas wieku w ubiegłych okresach gospodarczych

Stan na	Pow. niezal.	Prześt. na pow. zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU					
			I		II		III	
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.01.2009 r.								
- pow. ha	107,96		670,73	1415,43	1116,81	956,46	2694,22	1709,30
- miąższość m³	2010	17456	75	28515	141790	202175	760730	557450
- m³/ha				20	127	211	282	326
1.01.2019 r.								
- pow. ha	86,84		500,91	840,92	1486,00	1100,27	969,31	2872,43
- miąższość m³	2356	30573	460	14950	203500	216180	297260	1010745
- m³/ha				18	137	196	307	352

KLASA I PODKLASA WIEKU								R-m gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
IV		V		VI	VII	K.O.	K.D.O.		
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
616,70	1182,72	856,84	1043,71	1432,32	750,25	301,62	48,53	15095,64	15203,60
194905	428640	308675	405925	542425	297670	148000	12450	4046881	4048891
316	362	360	389	379	397	491	257	268	266
1549,87	593,17	1110,53	958,17	1419,03	692,92	1029,36	37,79	15160,68	15247,52
548785	221115	455453	400775	625650	330895	289250	11415	4656988	4659344
354	373	410	418	441	478	281	302	307	305

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zauważyć można:

- wzrost powierzchni gruntów leśnych o 43,92 ha,
- wzrost zasobów drzewnych o 610453 m³,
- wzrost zasobności na gruntach zalesionych i niezalesionych o 39 m³/ha (z 266 na 305 m³/ha),
- wzrost planowanego rozmiaru użytków głównych o 186971 m³ netto.

Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa wynosi obecnie 68 lat i jest wyższy o 6 lat od średniego wieku drzewostanów z początku ubiegłego okresu.

Według § 77 Instrukcji urządzania lasu pożądany przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności, który w przypadku Nadleśnictwa Świerczyna wynosi 55 lat. Aktualny średni wiek drzewostanów jest wyższy od połowy średniego wieku rębności o 13 lat (odstępstwo od pożądanego stanu). Świadczy to o potrzebie intensyfikacji użytkowania rębego w przyszłości. Przyjęte na bieżący okres gospodarczy etaty cięć rębnych nie powinny spowodować podwyższenia średniego wieku drzewostanów. Miąższość grubizny brutto przewidzianej do pozyskania w bieżącym 10-leciu (użytki rębne i przedrębne) wynosi 1 146 546 m³, co stanowi ok. 107,0% spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości oraz około 24,6% wielkości zasobów miąższości Nadleśnictwa. Pozyskanie takie gwarantuje trwałość i ciągłość użytkowania w przyszłych okresach gospodarczych.

W Nadleśnictwie Świerczyna większość drzewostanów charakteryzuje się dobrym dostosowaniem gatunkowym do siedliska. Drzewostany zgodne z typami drzewostanów zajmują 86,95% powierzchni, a drzewostany niezgodne – 1,29%, reszta to drzewostany częściowo zgodne. Dla utrzymania, czy nawet zwiększenia tej zgodności ważny jest prawidłowy dobór gatunków w nowo zakładanych uprawach oraz właściwe prowadzenie zabiegów hodowlanych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów. W niektórych drzewostanach niezgodnych z siedliskiem zaprojektowano działania zmierzające do zmiany składu gatunkowego, kwalifikując je do przebudowy poprzez rębnie i odnowienie bądź poprzez podsadzenia produkcyjne.

Duży udział siedlisk borowych i stosowane na nich sposoby zagospodarowania prowadzą z reguły do powstania drzewostanów jednowiekowych, często o ubogim składzie gatunkowym i kępowej formie zmieszania. W gospodarstwie przerębowo – zrębowym tworzą się drzewostany bardziej zróżnicowane gatunkowo i wiekowo, czasami dwupiętrowe. Ważne dla struktury wiekowej oraz budowy pionowej drzewostanów było wprowadzenie dolnego piętra w drzewostanach jednowiekowych na gruntach porolnych. Dotychczasowe działania w tym zakresie zasługują na bardzo dobrą ocenę. Należy również sądzić, że obecny sposób planowania użytkowania rębego jak i hodowlanego będzie nadal zmierzał w kierunku poprawy rzeczywistej struktury wiekowej i budowy pionowej drzewostanów na pożądaną. Aktualnie w Nadleśnictwie Świerczyna drzewostany jednopiętrowe zajmują łącznie 92,9%. Pozostałą powierzchnię stanowią KO i KDO – 7,0% i drzewostany dwupiętrowe - 0,1%. W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano (o różnym stopniu pokrycia) 145,15 ha drzewostanów z nalotami, 457,23 ha z podsadzeniami produkcyjnymi oraz 2690,85 ha drzewostanów z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra.

Zagrożenie lasów Nadleśnictwa czynnikami biotycznymi, abiotycznymi i antropogenicznymi jest stosunkowo nie wysokie. Wynika to z oddziaływania na środowisko leśne wielu czynników, określanych, jako stresowe, powodujących niekorzystne zjawiska i zmiany w stanie zdrowotnym i sanitarnym lasów. Zmiany te zależą z jednej strony od odporności lasów na te czynniki, a z drugiej od nasilenia ich występowania. Stałe oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, niekorzystne warunki pogodowe, występowanie zjawisk kłęskowych (huragany, gradobicia, susze), pożarów oraz szkodników biotycznych, zwiększają podatność drzew na choroby. Natomiast przez różnorodność składów gatunkowych, w szczególności udział gatunków liściastych na siedliskach borowych, uzyskamy zdecydowaną poprawę odporności na czynniki szkodliwe.

Obecny stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Świerczyna, mimo zagrożeń, należy ocenić jako dobry.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZE- NIA LASU

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
NADLEŚNICTWO ŚWIERCZYNA

REFERAT NADLEŚNICZEGO

na posiedzenie

NARADY TECHNICZNO - GOSPODARCZEJ

w sprawie projektu planu urządzenia lasu na lata 2019-2028

„Analiza gospodarki leśnej
za okres obowiązywania Planu Urządzenia Lasu
dla Nadleśnictwa Świerczyna na lata 2009-2018”

Nadleśniczy Nadleśnictwa Świerczyna

Świerczyna, dn. 29.11.2018r.

Wprowadzenie

Niniejszy referat opracowano celem omówienia analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świerczyna na lata 2009-2018, zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011r.

Charakterystyka Nadleśnictwa

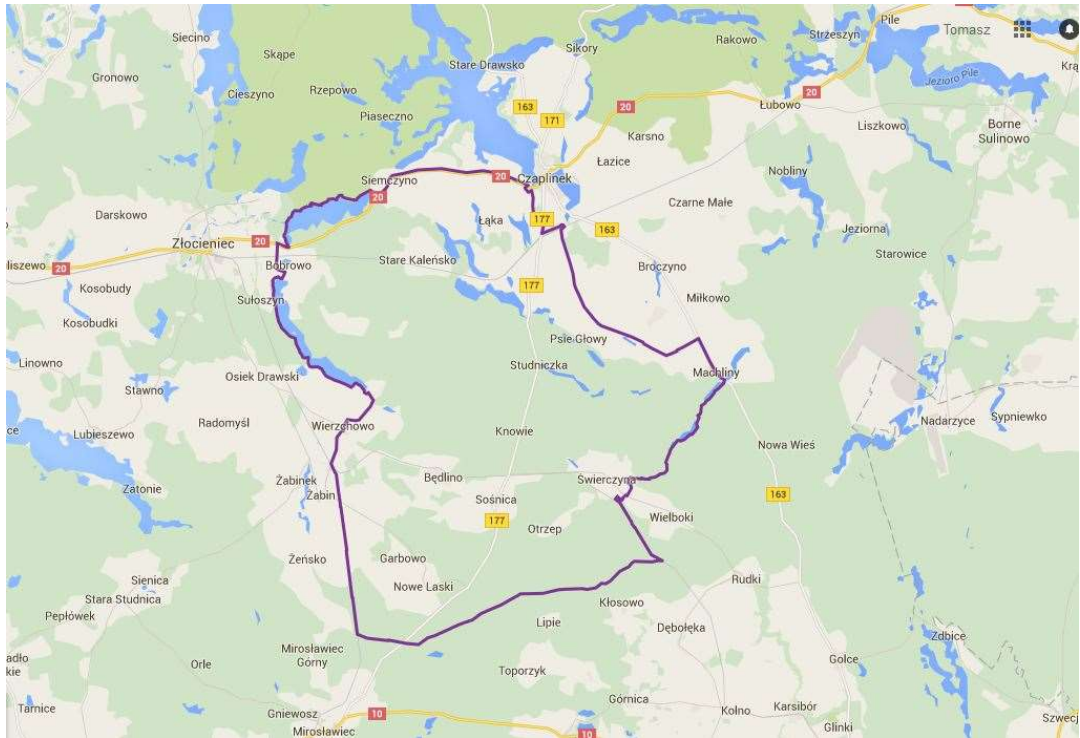
Nadleśnictwo Świerczyna położone jest na obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku.

Nadleśnictwo Świerczyna jest Nadleśnictwem jednoobrębowym, składającym się z jednego obrębu - Świerczyna. Powierzchnia Nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2018r. wynosiła 16 202,04ha.

Administracyjnie zarządzane grunty położone są w województwie zachodniopomorskim, w powiecie drawskim, gminach:

- Wierzchowo,
- Czaplinek Obszar Wiejski,
- Czaplinek Miasto;
- Złocieniec Obszar Wiejski;

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa obejmuje obszar o powierzchni 247,89km², granicząc z Nadleśnictwami: Złocieniec, Czaplinek, Borne Sulinowo i Mirosławiec (RDLP Piła).

Ryc. 1. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Świerczyna

1. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów

Podsumowanie zmian, jakie dokonały się w stanie posiadania gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Świerczyna w okresie od 01.01.2009 r. do 31.12.2018 r. przedstawiają poniższe zestawienia.

Zestawienie I. Zmiany w stanie posiadania w okresie od 01.01.2009 r. do 17.10.2018 r. według kategorii gruntów

Stan bilansu powierzchni	Powierzchnia wg grup użytków gruntowych [ha]*								Bilans powierzchni [ha]
	Ls	Lz	R	B	E	N	W	Tr	
Przyczyna zmian	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pow. wg stanu na 1.01.2009 r.	15685,3068	4,8900	204,6050	4,0355	7,6300	276,4297	17,4600	0,1000	16200,4570
Przekazanie gruntów pod inwestycje drogowe na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	-1,1745								-1,1745
Przejęcia gruntów z od jednostek Skarbu Państwa na podstawie art. 4 uol	2,5801								2,5801
Nieodpłatne przyjęcia gruntów od jednostek samorządowych	1,7300								1,7300
Sprzedaż gruntów w trybie art. 38 uol			-0,8294						-0,8294
Sprzedaż mieszkań w trybie art. 40a uol	-0,7023		-0,4764						-1,1787
Wyrównanie powierzchni przy pomiarach geodezyjnych, zmiany w klasyfikacji użytków gruntowych, podziały działek, uzgodnienia z państwową ewidencją gruntów, zalesienia gruntów,	0,8835	0,6100	-2,2252	-0,1739		11,4642	-10,3200		0,2386
Pow. wg stanu na 17.10.2018 r. (bez współwłasności)	15688,6236	5,5000	201,0740	3,8616	7,6300	287,8939	7,1400	0,1000	16201,8231
Zmiany geodezyjne do projektu pul	27,2957	5,3726	-26,3998	-0,9778	-	-10,1183	0,0900	-	-4,7376
Pow. wg stanu na 01.01.2019 r.	15715,9193	10,8726	174,6742	2,8838	7,63	277,7756	7,23	0,1000	16197,0855

symbole oznaczające grupy użytków gruntowych: L – grunty leśne, Lz- zadrzewienia i zakrzewienia, R – użytki rolne i użytki rolne zabudowane, B – grunty zabudowane i zurbanizowane, W – grunty pod wodami, N – nieużytki, E – użytki ekologiczne, Tr – tereny różne

Zestawienie II. Grunty we współwłasności na początku i na końcu Planu Urządzenia Lasu

Lokalizacja nieruchomości			Pow. dz.	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 17.10.2018 r.	
obręb ewidencyjny	kod admin.	nr dz. ewid.		udział	pow. zred.	udział	pow. zred.
1	2	3	4	5	6	7	8
Świerczyna	32-03-052-0092	754	0,3472	168/1000	0,0583	28/1000	0,0097
Świerczyna	32-03-052-0092	757	0,5760	168/1000	0,0967	35/1000	0,0202
Stan na 1.01.2009 r.			0,9232	0,1550			
Stan na 17.10.2018 r.			0,9232			0,0299	

Powierzchnia całkowita Nadleśnictwa na początku analizowanego okresu, tj. na dzień 01.01.2009 r., wynosiła 16200,4570 ha, w tym we współwłasności 0,1550 ha. Wg stanu na dzień 17.10.2018r. powierzchnia wynosi 16201,8231 ha, w tym we współwłasności 0,0299 ha.

Zmiana powierzchni wynikała z następujących zdarzeń:

- Przekazania gruntów pod inwestycje drogowe na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych - 1,1745ha,
- Przejęcia gruntów od jednostek Skarbu Państwa na podstawie art. 4 *Ustawy o lasach* – 2,5801 ha;
- Nieodpłatnego przyjęcia gruntów od jednostek samorządowych – 1,7300ha;
- Sprzedaży mieszkań w trybie art. 40a *Ustawy o lasach* - 1,1787ha;
- Sprzedaży gruntów w trybie art. 38 *Ustawy o lasach* - 0,8294ha;
- Wyrównania powierzchni przy pomiarach geodezyjnych, zmianach w klasyfikacji użytków gruntowych, podziałach działek, uzgodnień z państwową ewidencją gruntów, zalesień gruntów.

W wyniku tych zdarzeń powierzchnia Nadleśnictwa Świerczyna wzrosła o 1,3661ha.

W minionym okresie Nadleśnictwo sprzedało 5 lokali mieszkalnych oraz 5 budynków mieszkalnych zbędnych dla gospodarki leśnej.

Projekt Planu Urządzania Lasu zakłada powierzchnię 16197,0855ha, tj. niższą o -4,7376ha od obecnej. Wynika to z prac geodezyjnych przeprowadzonych przez Dział Geodezji BULiGL O/Szczecinek, w trakcie których dokonano zmian granic działek ewidencyjnych i ustalono na nowo powierzchnię działek i użytków. W wyniku tych zmian powierzchnia użytków leśnych zwiększy się o 27,2957ha, zadrzewień o 5,3726ha, powierzchnia gruntów rolnych zmniejszy się o 26,3998ha, a nieużytków o 10,1183ha. Przedmiotowe zmiany geodezyjne zostaną złożone w Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Drawsku Pomorskim po zatwierdzeniu Projektu Planu Urządzenia Lasu.

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z wykonaniem

2.1. Użytkowanie lasu

Analizując planowany etat użytkowania głównego grubizny należy zwrócić uwagę na bardzo wysoki wskaźnik wykonania planu, na poziomie 99,94%. Użytki rębne ogółem wykonano na poziomie 99,20%, tj. w rozmiarze miąższościowym na planowane 301 407m³ pozyskano 298 989m³ grubizny. W przypadku użytków przedrębnych wykonanie planu oscyluje na poziomie 100,43%, tj. na planowane 456 000m³ pozyskano 457 969 m³ grubizny. Wysoki stopień realizacji planu wynika z corocznego właściwego i szczegółowego planowania oraz realizacji założonych planów gospodarczych przez cały okres obowiązywania PUL.

Użytki przygodne, w przypadku użytkowania rębego stanowią 3,33% użytków rębnych ogółem, natomiast użytki przygodne w użytkowaniu przedrębnych stanowią odpowiednio 8,51%. Tak niskie wskaźniki użytków przygodnych wskazuje na bardzo dobry stan sanitarny lasu oraz świadczy o braku większych szkód, powodowanych czynnikami szkodotwórczymi.

Analiza wykonania powierzchniowego i miąższościowego etatu cięć użytków rębnych i przedrębnych z uwzględnieniem pozyskanego rozmiaru użytków przygodnych została zamieszczona w poniższych zestawieniach.

Zestawienie III. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto) – Nadleśnictwo Świerczyna

Rok	Użytki												
	Rębne				Przedrębne								Ogółem
	ha	m ³	Przygodne	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem			
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	ha	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Wykonanie za ubiegły okres wg lat													
2009	231,48	34791,29	118,75	34910,04	49,21	300,26	1257,92	34539,36	3110,12	1307,13	37949,74	72859,78	
2010	175,54	27474,98	1548,40	29023,38	43,94	437,84	1225,52	39112,37	1397,56	1269,46	40947,77	69971,15	
2011	187,30	29374,55	647,25	30021,80	143,99	1685,78	1133,93	44029,04	3087,29	1277,92	48802,11	78823,91	
2012	174,01	27073,82	3965,48	31039,30	92,83	1742,48	1049,26	40870,32	4172,83	1142,09	46785,63	77824,93	
2013	199,12	29544,33	1735,51	31279,84	41,39	633,51	960,50	39389,95	6691,05	1001,89	46714,51	77994,35	
2014	169,88	24572,93	620,12	25193,05	50,80	1066,27	1134,79	44650,32	5089,36	1185,59	50805,95	75999,00	
2015	173,87	30228,47	312,54	30541,01	46,94	761,33	1023,74	42358,56	4338,58	1070,68	47458,47	77999,48	
2016	143,37	31416,08	235,96	31652,04	40,12	836,17	986,95	39050,27	4460,23	1027,07	44346,67	75998,71	
2017	137,67	29115,78	609,40	29725,18	0,00	0,00	1015,98	40039,07	4229,11	1015,98	44268,18	73993,36	
2018	121,17	25426,99	176,52	25603,51	16,03	274,32	1144,61	47239,00	2376,30	1160,64	49889,62	75493,13	
Razem	1713,41	289019,22	9969,93	298989,15	525,25	7737,96	10933,20	411278,26	38952,43	11458,45	457968,65	756957,80	
Etat za okres ubiegły	1736,72	301407,00	-	301407,00	470,05	859,00	10785,06	455141,00	-	11255,11	456000,00	757407,00	
% wykonania	98,66	95,89	3,33	99,20	111,74	900,81	101,37	90,36	8,51	101,81	100,43	99,94	

Zestawienie IV. Zestawienie pozyskanego drewna w ubiegłym okresie poza etatem – wylesienia na gruntach wyłączanych z produkcji. Nadleśnictwo Świerczyna

Rok kalendarzowy	Użytki z wylesień na gruntach wyłączanych z produkcji	
	ha	m ³
1	2	3
Wykonanie za ubiegły okres wg lat		
2009	-	-
2010	-	-
2011	-	-
2012	-	-
2013	-	-
2014	-	-
2015	-	-
2016	-	-
2017	-	-
2018	0,11	5,90
Razem	0.11	5,90

W 2018 roku Nadleśnictwo, na wniosek PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., dokonało wylesienia gruntu na pow. 0,11ha, ze względu na potrzebę poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego pojazdów na przejeździe kolejowo-drogowym w miejscowości Stare Kaleńsko. Wskutek dokonanego wylesienia w znacznym stopniu poprawiono widoczność na przejeździe kolejowo-drogowym.

Zestawienie V. Analiza wykonania etatu cięć użytkownika rębego (grubizna netto w m³)

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb	Razem		
				Świerczyna	N-ctwo		
1	2			3	4		
1	Ogółem Użytkowanie rębne	Etat na 10-lecie		m ³	301407,00	301407,00	
2				ha	1736,72	1736,72	
3		Wykonanie za 10-lat obowiązani PUL		m ³	298989,15	298989,15	
4				ha	1713,41	1713,41	
5		w tym: nieobjęte PUL		m ³	0,00	0,00	
6				ha	0,00	0,00	
7		Stopień realizacji etatu		miąższościowego	%	99,20%	99,20%
8				powierzchniowego	%	98,66%	98,66%
9		Udział cięć pozaplanowych		w m ³	%	0,00%	0,00%
10				w ha	%	0,00%	0,00%
11	w tym:	Rozmiar na 10-lecie		m ³	86891,00	86891,00	
12	Rębnie zupelne			ha	328,13	328,13	
13		Wykonanie za 10-lat obowiązani PUL		m ³	91928,56	91928,56	
14				ha	324,46	324,46	
15		w tym: nieobjęte planem UL		m ³	0,00	0,00	
16				ha	0,00	0,00	
17		Stopień realizacji etatu		miąższościowego	%	105,80%	105,80%
18				powierzchniowego	%	98,88%	98,88%
19		Udział cięć pozaplanowych		w m ³	%	0,00%	0,00%
20				w ha	%	0,00%	0,00%
21		Rębnie złożone	Rozmiar na 10-lecie		m ³	208978,00	208978,00
22			ha	1408,59	1408,59		
23	Wykonanie za 10-lat obowiązani PUL		m ³	190130,16	190130,16		
24			ha	1388,95	1388,95		
25	w tym: nieobjęte PUL		m ³	0,00	0,00		
26			ha	0,00	0,00		
27	Stopień realizacji etatu		miąższościowego	%	90,98%	90,98%	
28			powierzchniowego	%	98,61%	98,61%	
29	Udział cięć pozaplanowych		w m ³	%	0,00%	0,00%	
30			w ha	%	0,00%	0,00%	
31	Cięcia niezaliczone na poczet etatu pow.	Rozmiar na 10-lecie		m ³	5538,00	5538,00	
32		Wykon. za 10 lat obow. PUL		m ³	6960,50	6960,50	
33		w tym: nieobjęte PUL		m ³	1658,48	1658,48	
34		Stopień realizacji		%	125,69%	125,69%	
35		Udział cięć niezaliczonych na poczet etatu pow.		%	23,83%	23,83%	
36	Użytki przygodne rębne			m ³	9969,93	9969,93	
37	w tym: CSS			m ³	4974,91	4974,91	
38	Udział użytków przygodnych w użyt. rębnym			%	3,33%	3,33%	

Zestawienie VI. Analiza wykonania etatu cięć użytkowania przedrębego (grubizna netto w m³)

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Świerczyna	R-m N-ctwo
1	2			3	4
1	Ogółem użytkowanie przedrębne	Etat na 10-lecie	m ³	456000,00	456000,00
2			ha	11255,11	11255,11
3		Wykonanie za 10 lat obowiązywania PUL	m ³	457968,65	457968,65
4			ha	11458,45	11458,45
5			m ³ /ha	39,97	39,97
6		Stopień realizacji etatu pow.	%	101,81%	101,81%
7	CP-P	Rozmiar na 10-lecie	m ³	859,00	859,00
8			ha	470,05	470,05
9		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	7737,96	7737,96
10			ha	525,25	525,25
11			m ³ /ha	14,73	14,73
12		Stopień realizacji etatu pow.	%	111,74%	111,74%
13	TW	Rozmiar na 10-lecie	m ³	64312,00	64312,00
14			ha	2303,56	2303,56
15		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	72638,46	72638,46
16			ha	2350,79	2350,79
17			m ³ /ha	30,90	30,90
18		Stopień realizacji etatu pow.	%	102,05%	102,05%
19	TP	Rozmiar na 10-lecie	m ³	390829,00	390829,00
20			ha	8481,50	8481,50
21		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	338639,80	338639,80
22			ha	8582,41	8582,41
23			m ³ /ha	39,46	39,46
24		Stopień realizacji etatu pow.	%	101,19%	101,19%
25	Użytki przygodne w przedrębnych		m ³	38952,43	38952,43
26	Udział użytków przygodnych w przedrębnych		%	8,51	8,51

2.1.1. Użytkowanie rębne

Wykonanie zaplanowanego etatu cięć w użytkowaniu rębnym w rębniach zupełnych wyniosło w ujęciu miąższościowym – 105,80%, a powierzchniowym – 98,88%.

Niepełne wykonanie etatu powierzchniowego związane jest z:

- niewykonaniem zrębów zupełnych na siedliskach trudnodostępnych - ols, ols je-sionowy.

Wykonanie zaplanowanego etatu cięć w rębniach złożonych wyniosło w wymiarze miąższościowym – 90,98% i powierzchniowym – 98,61%. Taki poziom realizacji w wymiarze miąższościowym jest konsekwencją:

- wyłączeniem części drzewostanów rębnych na potrzeby ustanowienia ostoi różnorodności biologicznej,
- rozłożenia w czasie cięć odsłaniających z mniejszą niż planowana intensywnością cięć,
- pozostawiania fragmentów starodrzewu w formie biogrup o powierzchni większej niż 5% wydzielenia, z uwagi na cenne przyrodniczo i wymagające specjalnej ochrony fragmenty drzewostanu,
- zakładania gniazd w rębniach IIIa i IIIb we fragmentach drzewostanu o mniejszej zasobności, z wykorzystaniem istniejących luk oraz gorszych jakościowo pod względem hodowlanym części drzewostanu,

Wykonanie masy grubizny w użytkach niezaliczonych na etat powierzchniowy wynika głównie z wycinania przestoi, przygotowania terenu leśnego dla inwestycji drogowych, a przede wszystkim z konieczności poszerzania linii podziału powierzchniowego.

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym wynosi 3,33%.

W związku z powyższym wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania rębne-go w 10-leciu zrealizowano w ujęciu miąższościowym na poziomie 99,20% i powierzchniowym – 98,66%.

2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Czyszczenia późne z pozyskaniem masy

Wykonanie zaplanowanego etatu powierzchniowego zostało zrealizowane w 111,74%. Przekroczenie wynika z uwzględnienia potrzeb hodowlanych drzewostanów. Łącznie wykonano czyszczeń późnych z masą o 55,20 ha więcej niż zakładał PUL.

Trzebieże wczesne

Etat powierzchniowy TW wykonano w 102,05%, ze względu na potrzeby hodowlane drzewostanów i znaczną dynamikę przyrostu drzewostanów w IIa klasie wieku, w szczególności na żyznych siedliskach LMśw oraz Lśw.

Trzebieże późne

Etat powierzchniowy TP wykonano w 101,19%, zgodnie z potrzebami hodowlanymi lasu.

Użytkowanie przygodne

Udział użytków przygodnych w użytkach przedrębnych jest na stosunkowo niskim poziomie i stanowi 8,51%.

W latach 2013-2014 w Nadleśnictwie Świerczyna wystąpiły wiatrołomy, powodujące potrzebę pozyskania drewna w ilościach przekraczających średnioroczne pozyskanie użytków przygodnych. Ponadto na skutek wystąpienia warunków sprzyjających rozwojowi szkodników wtórnych (w tym przyplaszczka granatka), nastąpiło intensywne wydzielanie się posuszu w drzewostanach sosnowych, wymuszając prowadzenie cięć sanitarnych związanych z ochroną lasu.

W związku z powyższym wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania przedrębne w 10-leciu zrealizowano na poziomie 100,43% w ujęciu miąższościowym i 101,81% w ujęciu powierzchniowym.

2.2. Hodowla lasu

2.2.1. Rozliczenie planowanych zadań z zakresu hodowli lasu

Podstawą prowadzenia przez Nadleśnictwo Świerczyna prac z zakresu odnowień i zalesień były możliwości produkcyjne siedlisk. Przy bieżącej realizacji cięć w rębniach złożonych podejmowano próby wykorzystania potencjału drzewostanów w zakresie inicjowania odnowień naturalnych.

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu z ich wykonaniem przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie VII. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami w ha – Nadleśnictwo Świerczyna

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia									Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte				pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny	zręby zaległe	zręby projektowane	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przeredzeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Powierzchnia zredukowana [ha]														
Wykonanie za ubiegły okres wg lat														
2009	0,95	27,38	-	-	11,12	0,18	0,48	8,94	-	273,56	61,69	160,13	60,62	-
2010	-	17,41	-	-	18,67	-	0,75	5,47	-	28,13	80,29	183,63	113,48	-
2011	4,56	10,36	44,46	3,53	45,96	23,5	1,57	6,46	-	59,9	113,96	150,82	116,80	-
2012	-	3,00	65,63	-	28,96	4,3	0,74	6,12	-	50,89	77,42	121,73	102,33	-
2013	-	-	48,01	-	36,73	31,65	0,6	11,88	-	51,58	82,13	101,91	53,17	-
2014	-	-	16,25	-	63,13	3,9	0,61	1,65	0,30	35,29	56,45	103,65	107,93	-
2015	0,41	-	30,59	1	96,46	15,15	0,4	3,19	-	84	121,64	131,11	66,51	-
2016	-	-	8,98	-	44,18	5,67	-	1,19	-	75,76	101,31	115,47	50,52	-
2017	-	-	23,78	9,21	39,98	17,75	-	0,83	-	79,09	84,64	135,60	68,87	-
2018	3,16	-	39,29	-	91,75	9	0,15	1,88	-	92,40	133,0	85,19	57,29	-
Razem	9,08	58,15	276,99	13,74	476,94	111,1	5,3	47,61	0,3	830,60	912,53	1289,24	797,52	-
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	4,11	58,15	328,13	2,36	734,71	107,96	2,85	198,86	-	1531,25	905,37	1029,23	658,58	-
% wykonania	221	100	84	582	65	103	186	24	0	54	101	125	121	-

Zestawienie VIII. Udział poszczególnych gatunków sadzonych w odnowieniach i zalesieniach dla danych grup czynności w okresie 2009-2018

rok	wyszczególnienie	powierzchnia ogółem [ha]	udział poszczególnych gatunków w %									
			BK	BRZ	DB	LP	MD	OL	SO	SW	inne	razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009	odnowienia	39,45	8	3	24	3	4	0	52	2	3	99
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	0,66	42	0	55	0	0	0	0	0	3	100
2010	odnowienia	36,08	26	2	18	0	3	0	50	0	0	99
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	0,75	35	0	27	0	38	0	0	0	0	100
2011	odnowienia	105,34	25	5	19	0	1	0	48	1	1	100
	zalesienia	3,53	3	10	12	0	13	0	55	3	3	99
	posadzenia prod. oraz luki	25,07	94	0	0	0	1	0	0	0	2	97
2012	odnowienia	97,59	12	7	19	0	0	0	60	1	0	99
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	5,04	64	0	30	0	0	0	0	3	3	100
2013	odnowienia	84,74	23	5	11	1	2	0	52	1	1	96
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	32,25	93	0	0	0	1	0	0	1	0	95
2014	odnowienia	79,38	28	2	37	2	1	0	30	0	0	100
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	4,51	89	0	0	0	0	0	0	11	0	100
2015	odnowienia	127,46	51	2	17	0	2	0	24	0	1	97
	zalesienia	1,0	61	0	0	0	31	0	0	0	8	100
	posadzenia prod. oraz luki	15,55	92	0	1	0	0	0	7	0	0	100
2016	odnowienia	53,16	34	3	13	1	1	0	42	1	2	97
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	5,67	30	0	65	0	0	0	0	0	0	95
2017	odnowienia	63,76	31	4	15	0	2	0	45	1	0	98
	zalesienia	9,21	0	32	0	0	0	0	63	0	0	95
	posadzenia prod. oraz luki	17,75	61	0	37	0	0	0	0	0	0	98
2018	odnowienia	128,59	18	4	11	0	2	0	55	2	0	92
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	9,15	93	0	0	0	0	0	0	5	0	98
średnia z lat 2009 - 2018	I. odnowienia	81,55	26	4	18	1	2	0	46	1	2	100
	II. zalesienia	1,37	21	15	4	0	15	0	40	1	4	100
	III. posadzenia prod. oraz luki	11,64	70	0	22	0	4	0	1	2	1	100

2.2.1.1. Odnowienie halizn i płazowin

W Planie Urządzenia Lasu na lata 2009-2018 zainwentaryzowano 4,11ha halizn. Były to powierzchnie po pożarach z roku 2008 i zostały uproduktywne w pierwszych latach obowiązywania planu. Zwiększone wykonanie halizn jest następstwem kolejnych odnowień powierzchni po pożarach (leśnictwo Dzikowo – 3,16ha) oraz odnowienia powierzchni placu kompostowni zlikwidowanej szkółki Kaczory (0,41ha) oraz poletek łowieckich (leśnictwo Laski – 1,40ha). Łączna powierzchnia odnowienia halizn wyniosła 9,08ha.

Na dzień 01.01.2019 roku nie zainwentaryzowano halizn i płazowin do odnowienia.

2.2.1.2. Odnowienie zrębów i zrębów zaległych

Wykonanie zadań z tego zakresu kształtuje się na poziomie 87%. Niewykonane 12% to rębnie z dwóch ostatnich lat planowane do odnowienia w 2019 roku zaś 1% to niewykonane rębnie na siedliskach wilgotnych.

2.2.1.3. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

Na lata 2009-2018 zaplanowano wykonanie zalesień w ilości 2,36 ha, plan ten wykonano w 582% tj. 13,74 ha. Zalesiono grunty planowane oraz inne grunty rolne będące w zarządzie Nadleśnictwa, w tym grunty orne i pastwiska niskich klas w leśnictwach Mzarne, Jałowcówka i Krzemno oraz obszar byłego pędraczyska w leśnictwie Laski. Poniższe zestawienie przedstawia powierzchnię zalesioną w poszczególnych latach.

Zestawienie IX. Rozmiar wykonanych zalesień w latach 2009-2018.

Rok wykonania	Powierzchnia [ha]
1	3
2009	-
2010	-
2011	3,53
2012	-
2013	-
2014	-
2015	1,00
2016	-
2017	9,21
2018	-
RAZEM	13,74

2.2.1.4. Odnowienia w rębniach częściowych i gniazdowych

Wykonanie tych zadań stanowi 65% zakładanego planu. Z uwagi na słabe lata nasienne, nie uzyskano spodziewanej powierzchni odnowienia naturalnego. Wynikowe powierzchnie do odnowienia po przeprowadzonych rębniach złożonych były mniejsze od założonych w PUL. Ograniczenie powierzchni odnowień w tej kategorii wynikało również między innymi z:

- konieczności późniejszego wykonania cięć (zachowanie nawrotu cięć) na kolejnych działkach rębnych;
- słabych lat nasiennych;
- tempa wzrostu na sąsiednich działkach rębnych;
- niedostosowania rodzaju rębni do siedliska;
- wyłączenia części drzewostanów w związku z ustanowieniem ostoi bioróżnorodności;
- ustalenia wielkości zadań z zakresu odnowień w PUL dla całości powierzchni użytkowanych rębniami złożonymi;

2.2.1.5. Podsadzenia produkcyjne

Zaplanowany rozmiar zadań został wykonany w 103% i w pełni podyktowany był potrzebami hodowlanymi podsadzanych drzewostanów. Głównymi gatunkami podsadzeń były Bk i Db z domieszką przede wszystkim Lp, Św i Gb.

2.2.1.6. Dolesienia luk i przerzedzeń

Zadania z zakresu dolesienia luk i podsadzeń wykonano w 186% czyli na plan 2,85ha wykonano 5,30ha. Przekroczenia planowych rozmiarów w tym zakresie spowodowane zostały koniecznością odnawiania luk powstających w trakcie 10-lecia w wyniku działania huraganowych wiatrów oraz odnowienia powierzchni w skutek uszkodzeń od szkodników wtórnych oraz chorób grzybowych.

2.2.1.7. Poprawki i uzupełnienia

Zadania zaplanowane w ilości 198,86ha wykonano w rozmiarze 24% tj. 47,61ha. Wykonanie na takim poziomie zadań poprawek i uzupełnień wynika z bardzo dobrej udatności upraw.

2.2.1.8. Pielęgnowanie upraw – pielęgnowanie gleby

Zadania wykonano w 54% zakładanego planu zgodnie z potrzebami hodowlanymi.

2.2.1.9. Pielęgnowanie upraw – czyszczenia wczesne

Całkowity rozmiar zadań z zakresu CW wynosił 905,37 ha. Wykonano 912,53 ha, co stanowi 101% zakładanego planu. Poziom wykonawstwa odzwierciedla potrzeby hodowlane.

2.2.1.10. Pielęgnowanie młodników – czyszczenia późne

Czyszczenia późne wykonano w 125%, co wynika z rzeczywistych potrzeb hodowlanych.

2.2.1.11. Melioracje agrotechniczne

Prace w tej grupie czynności obejmują przygotowanie powierzchni do odnowień, zalesień, wprowadzania II piętra, dolesienia luk oraz wycinanie zbędnych podrostów i rozdrabnianie pozostałości zrębowych. Melioracje wykonano w 121%, co wynika z konieczności przeprowadzenia tych prac, również na powierzchniach, nieujętych we wskazaniach. Dotyczy to powierzchni do zalesienia i odnowienia, wprowadzenie II piętra oraz dolesienia luk.

2.2.2. Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie X. Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych.

typ siedliskowy lasu (TSL)	leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									uprawy przepadłe	RAZEM
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia [ha]										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	-	167,03	-	-	4,99	-	-	-	-	-	-	172,02
BMŚW	-	151,63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	151,63
LMŚW	-	6,64	4,28	-	4,77	1,38	-	-	-	-	-	17,07
LŚW	-	1,72	-	-	1,31	0,61	-	-	-	-	-	3,64
OGÓLEM	-	327,02	4,28	-	11,07	1,99	-	-	-	-	-	344,36

Z 344,36 ha upraw i młodników na powierzchni otwartej – 338,09ha posiada stopień pokrycia 1,0-0,9. Stanowi to 98% wszystkich upraw w tej klasie wieku. Uprawy ze stopniem pokrycia 0,8-0,7, zaewidencjonowano na 2% powierzchni. Upraw zgodnych ze składem pożądanym jest 96%. Powierzchni częściowo zgodnych zainwentaryzowano 13,06 ha, co stanowi 4%. Nie zainwentaryzowano upraw i młodników niezgodnych z pożądanym składem gatunkowym oraz przepadłych. Jakość upraw w Nadleśnictwie Świerczyna wynika przede wszystkim z aktywnych metod ochrony lasu przed zwierzyzną.

2.2.3. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Zestawienie XI. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (za-drzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	166,72	30,7	12
	BMŚW		DB	148,08	32,7	12
	LMŚW		BK	307,94	60,8	12
		9110		30,1	53,1	12
		9130		25,34	69,3	12
		9160		14,34	64,2	12
	LMŚW		DB	76,78	39,1	12
		9110		9,41	40,0	12
		9160		17,72	58,3	22
		9190		2,54	40,0	11
	LMŚW		SO			
		9110		2,38	40,0	11
	LMŚW		ŚW	5,25	50,0	11
	LŚW		BK	56,12	75,8	12
		9130		80,26	75,0	12
		9160		6,86	80,0	22
LŚW		DB	61,48	59,5	12	
	9160		18,04	70,0	11	
Razem				1029,36	52,0	12
KDO	LMŚW		BK	7,08	20,0	12
		9130		5,32	20,0	11
Razem				12,40	20,0	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	17,20	30,0	12
	BMŚW		DB	11,38	31,0	12
		9190		3,63	90,0	11
	BMŚW		SO	108,59	98,6	11
	LMŚW		BK	115,43	66,3	12
		9110		2,25	80,0	12
		9130		10,01	82,5	12
	LMŚW		DB	16,87	51,2	12
		9190		1,27	70,0	21
	LMŚW		DG	4,06	100,0	12
	LMŚW		SO	45,44	98,1	11
	LŚW		BK	37,73	96,2	12
		9110		1,28	90,0	12
		9130		27,41	90,4	12
		9160		10,89	81,4	12
	LŚW		DB	0,89	90,0	12
Razem				414,33	81,0	12
Ogółem				1456,09	60,0	12

Według stanu na 01.01.2009r. powierzchnia drzewostanów w KO wynosiła 601,62ha. Obecnie wzrosła ona do 1 029,36ha. Tworzą je warstwy nalotów, podrostów i

posadzeń z panującymi głównie bukiem i dębem. Podawane dla KO przeciętne pokrycie na poziomie 52% jest wskaźnikiem, który nie pokazuje prawdziwego stopnia pokrycia upraw podokapowych w kontekście jakości – skuteczności wykonania zabiegów, gdyż w tej grupie drzewostanów są uprawy na gniazdach założone po rębniach III, których przeciętny procent pokrycia nie może być większy od 30-40% powierzchni manipulacyjnej i stanowi aktualnie tylko część przyszłych upraw.

Według stanu na 01.01.2009r. powierzchnia drzewostanów w KDO wynosiła 15,07ha. Natomiast według stanu na 01.01.2019r. powierzchnia drzewostanów w KDO wynosi 12,40ha. Gatunkiem panującym w odnowieniach jest buk.

Z uwagi na brak lat nasiennych, proces powstawania odnowień naturalnych był często niemożliwy. Część pozycji po rębniach częściowych została odnowiona sztucznie. Systematyczna kontynuacja podjętych działań gospodarczych doprowadzi do pełnego odnowienia powierzchni na zróżnicowanych siedliskach, zgodnie z pożądanym, docelowym składem gatunkowym.

Osiągnięty wskaźnik pokrycia dla upraw i młodników po rębniach złożonych to 81%. Rzeczywistym wskaźnikiem oceny stanu upraw i młodników jest ich jakość hodowlana, a ta po rębniach złożonych osiągnęła bardzo dobrą jakość (12).

2.2.4. Rozmiar uznanych odnowień naturalnych

Wykaz powierzchni, na których w minionym okresie uznano odnowienia naturalne przedstawiają poniższe zestawienia.

Zestawienie XII. Wykaz powierzchni uznanych odnowień naturalnych.

Lata	Nadleśnictwo
	pow. zred. [ha]
1	4
2009	-
2010	-
2011	5,91
2012	-
2013	-
2014	-
2015	29,53
2016	0,15
2017	-

Lata	Nadleśnictwo
	pow. zred. [ha]
1	4
2018	28,63
RAZEM	64,22

Łączna powierzchnia uznanych odnowień naturalnych wynosi 64,22ha, co stanowi 7% powierzchni całkowitej wykonanych odnowień i zalesień. W powierzchni odnowień naturalnych wielkość uznanych odnowień poszczególnych gatunków kształtuje się następująco:

Gatunek	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3
BK	60,86	94,7
MD	0,09	0,2
SW	0,27	0,4
DBB	2,25	3,5
SO	0,75	1,2
RAZEM	64,22	100,0

Wszystkie powierzchnie, na których uznano odnowienie naturalne były użytkowane rębniami złożonymi.

Udział siedlisk, na których uznano odnowienia naturalne przedstawia się następująco:

Siedlisko	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3
BMśw	1,75	3,0
LMśw	26,06	40,0
Lśw	36,41	57,0
RAZEM	64,22	100,0

2.2.5. Realizacja zadań z zakresu selekcji i nasiennictwa

2.2.5.1. Wyłączone Drzewostany Nasienne

W minionym okresie powierzchnia wyłączonych drzewostanów nasiennych zwiększyła się o nowo uznany w 2014 roku WDN Md o powierzchni 2,23 ha. W 2017 roku wykonano cięcie uprzątające i wykreślono z rejestru WDN Bk o powierzchni 10,16ha, w którym uzyskano bardzo dobrej jakości odnowienie naturalne stanowiące uprawę pochodną in situ. Wszystkie powyższe zmiany zostały wprowadzone na podstawie decyzji Biura Nasiennictwa Leśnego.

Zestawienie XIII. Wykaz zmian w powierzchni WDN.

gatunek	Pow. wg stanu na 01.01.2009 r. [ha]	Zmiany w powierzchni WDN 2009-2018 [ha]	Pow. po zmianach [ha]
1	2	3	4
MD	1,44	uznano 2,23 ha wykreślono z rejestru 10,16 ha	3,67
SO	18,91		18,91
BK	90,04		79,88
DB.B	196,54		196,54
RAZEM	306,93		299,00

2.2.5.2. Gospodarcze Drzewostany Nasienne

Poniższe zestawienie przedstawia zmiany jakie zaszły w powierzchni GDN.

Zestawienie XIV. Wykaz zmian w powierzchni GDN.

Gatunek	pow. wg stanu na 01.01.2009 r. [ha]	zmiany w powierzchni GDN 2009-2018 [ha]	pow. po zmianach [ha]
1	2	3	4
MD	7,54	wycięto 73,06 ha uznano 15,40 ha zmieniono kategorię LMR 2,23 ha wykreślono z rejestru 86,17 ha	5,31
SO	320,55		167,62
BK	23,78		28,02
BRZ	22,88		22,88
OL	0		4,86
DB.B	15,93		15,93
RAZEM	390,68		244,62

Łączna powierzchnia GDN zmniejszyła się o 146,06ha. Wycięto 73,06ha, uznano 15,40ha zaś 2,23ha GDN Md zarejestrowano jako WDN. Realizując zalecenia pokontrolne kontroli kompleksowej przeprowadzono w 2010 roku weryfikację istniejących GDN-ów w aspekcie zmniejszających się potrzeb na nasiona z tej kategorii LMR oraz ponownej oceny wymagań jakie powinien spełniać leśny materiał podstawowy. W oparciu o wyniki weryfikacji wykreślono z rejestru 86,17ha drzewostanów. Na wszystkie powstałe zmiany Nadleśnictwo posiada decyzje Biura Nasiennictwa Leśnego.

Zgodnie z Regionalnym Programem Zachowania Leśnych Zasobów Genowych i Hodowli Selekcyjnej Drzew w Polsce na lata 2011 – 2035 powierzchnia istniejących GDN dla Bk, Dbb, Ol, Brz jest zgodna z docelowymi powierzchniami zapisanymi w powyższym programie, jedynie do bieżącego uznania pozostaje powierzchnia GDN So i Dg.

2.2.5.3. Drzewostany zachowawcze

W minionym okresie powierzchnia drzewostanów zachowawczych nie uległa zmianie i wynosi 15,27ha. Udało się natomiast wykorzystać urodzaj nasion w w/w drzewostanach i dokonać zbioru nasion db.b i bk na potrzeby zakładania upraw zachowawczych. Zgodnie z Regionalnym Programem Zachowania Leśnych Zasobów Genowych i Hodowli Selekcyjnej Drzew w Polsce na lata 2011 – 2035, w 2017 roku założono uprawę zachowawczą o powierzchni 10ha, realizując założenia Programu już w I etapie.

2.2.5.4. Plantacje nasienne

Na terenie Nadleśnictwa zlokalizowana była tylko plantacja nasiennej lipy drobnolistnej o powierzchni 3,80ha. W ostatnim dziesięcioleciu, realizując zadania określone w Regionalnym Programie Zachowania Leśnych Zasobów Genowych i Hodowli Selekcyjnej Drzew w Polsce na lata 2011 – 2035, Nadleśnictwo założyło dwie kolejne plantacje nasienne dla czereśni ptasiej i brzozy brodawkowatej.

Na plantacji brzozy brodawkowatej reprezentowane jest wegetatywne potomstwo 33 drzew matecznych z terenu RDLP w Szczecinku. Na plantacji czereśni ptasiej reprezentowane jest wegetatywne potomstwo 49 drzew matecznych z terenu RDLP Gdańsk i Szczecinek.

Zestawienie XV. Wykaz plantacji nasiennych w Nadleśnictwie Świerzyna.

Gatunek	Rok uznania	Początkowa liczba szcze- pów/drzewek	Powierzchnia [ha]	Nr w KRLMP_BNL
1	2	3	4	5
BRZ	2012	1056	4,20	MP/3/50318/13
CZR.P	2010	1518	4,20	MP/3/50319/13
LP	2000	963	3,80	MP/3/41179/05

2.2.5.5. Uprawy pochodne

Poniższe zestawienia przedstawiają zmiany jakie zaszły w powierzchni upraw pochodnych.

Zestawienie XVI. Bloki upraw pochodnych i ich realizacja.

Blok nr	Gatunek wg stan 01.01.2009/po przebudowie bloku	Pow. upraw wg stan 01.01.2009/po przebudowie bloku [ha]	Uprawy założone w latach 2009-2018 [ha]	Pow. upraw wg 31.12.2018 r. [ha]	Docelowa powierzchnia bloku stan 01.01.2009/po przebudowie bloku	% realizacji bloku
1	2	3	4	5	6	7
I	SO	15,07	15,61	30,68	42,10	73
II	SO	21,83	23,70	45,53	47,68	96
III*	SO	10,15	10,85	21,00	37,37/37,64	56
IV	SO	9,14	13,28	22,42	28,62	78
V*	SO	7,64	15,15	22,79	56,76/38,08	60
VI	SO	20,21	9,67	29,88	38,16	78
VII	SO	2,83	14,64	17,47	34,40	51
VIII	SO BK	11,12	15,72	26,84	48,17	56
IX	SO DBB	4,09	12,34	16,43	39,41/44,46	37
X*	SO BK/SO	15,21/2,73	22,58	25,31	54,58/64,64	39
XI*	BK	24,59	7,57	32,16	35,18/34,17	94
XII	SO DBB	4,61	5,44	10,05	42,32	24
XIII*	BK DBB/MD JD	12,28/0	0	0	104,15/15,38	0
XIV	-/ BK	0	0	0	0/24,03	0
XV	SO	70,19	0	70,19	73,35/70,19	100
XVI*	SO DBB/DBB BK	28,51/11,41	0	11,41	28,41/11,41	100
RAZEM		257,47/215,61	166,55	382,16	710,76/621,45	-

* przebudowa bloku zgodnie z Regionalnym Programem Zachowania Leśnych Zasobów Genowych i Hodowli Selekcyjnej Drzew w Polsce na lata 2011 – 2035

W minionym okresie kontynuowano realizację rozpoczętych bloków, osiągając na koniec 2018 roku powierzchnię 382,16ha upraw pochodnych. Przebudowano 5 bloków dopasowując powierzchnie do cięć rębnych, tak aby maksymalnie skrócić czas realizacji bloku. Na miejsce zlikwidowanego ze względu na uszkodzenia od pędraka bloku nr XIV zaplanowano utworzenie nowego bloku bukowego o łącznej powierzchni 24,03ha. Dwa bloki nr XV i XVI są zrealizowane, pozostałe są w trakcie realizacji i zgodnie z ustaleniami z wykonawcą nowego planu UL będą powiększone. Planowane jest również utworzenie dwóch nowych bloków nr XVII i XVIII dla sosny o powierzchni 23,62ha i 18,91ha. Po zmianach łączna powierzchnia bloków będzie wynosiła 789,01ha. Uprawy pochodne dębu bezszypułkowego, modrzewia i buka pochodzą z WDN Nadleśnictwa Świerczyna natomiast uprawy pochodne sosnowe z WDN Nadleśnictwa Świerczyna i PN Nadleśnictwa Niedźwiady.

Zestawienie XVII. Uprawy pochodne poza blokami.

Gatunek	Pow. upraw wg stanu na 01.01.2009 r. [ha]	uprawy założone w latach 2009-2018 [ha]	pow. upraw wg stanu na 31.12.2018 r. [ha]
1	2	3	4
SO	16,41	0	18,04
DG	4,27	0	4,27
BK DB.B	9,62	0	18,25
BK	11,66	0	
DBB	1,39	0	1,39
RAZEM	43,35	0	41,95

Uprawy pochodne poza blokami zajmują powierzchnię 41,95ha. Nie zakładano nowych upraw pochodnych poza blokiem. Zmiana powierzchni w stosunku do stanu z 01.01.2009r. spowodowana jest likwidacją części upraw oraz przebudową bloków.

2.2.5.6. Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna zlokalizowanych jest aktualnie 60 drzew matecznych. W ostatnim dziesięcioleciu, w latach 2013 i 2017, uznano 21 drzew matecznych: Db.b-14szt., Md-3szt., Dg-1szt., Bk-1szt., Jw.-2szt. W skutek zniszczenia przez czynniki abiotyczne wykreślono z rejestru 2 drzewa: So-1szt., Db.b-1szt.

Zestawienie XVIII. Wykaz drzew matecznych w Nadleśnictwie Świerczyna

Gatunek	Ilość wg stanu na 01.01.2009 r.	Ilość wg stanu na 31.12.2018 r.
1	2	3
MD	0	3
DG	0	1
BK	5	6
SO	14	13
DB.B	17	30
CZR.P	2	2
OL	2	2
JW	0	2
BRZ	1	1
RAZEM	41	60

2.2.5.7. Źródła nasion

Na terenie Nadleśnictwa zlokalizowanych jest obecnie 6 źródeł nasion dla takich gatunków jak : Kl, Jw., Dg, Czur. p, Gb i Ol.sz. W 2012 roku zostało uznane nowe źródło nasion dla Ol. sz. składające się 25 sztuk drzew.

Zestawienie XIX. Wykaz źródeł nasion w Nadleśnictwie Świerczyna.

Gatunek	Ilość wg stanu na 01.01.2009 r.	Ilość wg stanu na 31.12.2018 r.
1	2	3
OL.SZ	0	1
DG	1	1
GB	1	1
KL	1	1
JW	1	1
CZR.P	1	1
RAZEM	5	6

3. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

3.1. Wielkość zasobów drzewnych

Zestawienie XX. Porównanie wielkości zasobów drzewnych na początku i końcu okresu minionego wg najważniejszych gatunków brutto

Stan inwentaryzacji	Wielkość zasobów drzewnych										
	na całej powierzchni		wg najważniejszych gatunków drzew								
			So	Św	Db	Bk	Brz	OI	Js	Os	Lp
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.01.2009	wg gat. pan. [m ³]	4048891	3048158	57823	316649	360307	169808	51416	1010	3545	2935
	wg gat. rz. [m ³]	4029425	2811050	100940	360260	389395	239740	52705	1845	8550	2975
	śr. zasobność [m ³ /ha]	266	263	256	350	313	190	317	229	172	278
1.01.2019	wg gat. pan. [m ³]	4659344	3522060	67754	348001	417884	185265	60136	275	3370	3315
	wg gat. rz. [m ³]	4626415	3225945	140955	378255	447480	276735	61225	1705	8230	4055
	śr. zasobność [m ³ /ha]	306	305	316	383	318	225	367	367	190	318
Różnica	wg gat. pan. [m ³]	+610453	+473902	+9931	+31352	+57577	+15457	+8720	-735	+615	+380
	wg gat. rz. [m ³]	+596990	+414895	+40015	+17995	+58085	+36995	+8520	-140	-320	+1080
	śr. zasobność [m ³ /ha]	+40	+42	+56	+33	+5	+35	+50	+138	+18	+40

Analizując zmiany w powierzchni gruntów leśnych i zasobności na hektar w Nadleśnictwie Świerczyna można zaobserwować znaczny wzrost zasobności w porównaniu do poprzedniej rewizji urządzenia lasu. Pomiar zasobności wykonano dla gatunków panujących i rzeczywistych. Porównując dane dotyczące wielkości zasobów drzewnych dla całkowitej powierzchni Nadleśnictwa zmieniające się w ciągu 10lecia, można zaobserwować wzrost ogółem zasobności o 610453m³ dla całego Nadleśnictwa. Najwyższy przyrost zasobności wg stanu na dzień 01.01.2019r., w przypadku gatunków panujących, wykazują kolejno: sosna - 473902 m³, buk - 57577m³, dąb - 31352m³ i świerk - 9931m³, natomiast w przypadku gatunków rzeczywistych: sosna - 414895m³, buk - 58085m³, świerk - 40015m³ i dąb - 17955m³. Zestawienia średnich zasobności w porównaniu do poprzednich rewizji również wskazują na tendencję wzrostową. Największe różnice wykazuje, świerk +56 m³/ha, olsza +50 m³/ha oraz sosna +42 m³/ha. Powyż-

sze obserwacje wzrostu zasobności mogą świadczyć o prawidłowym wykonywaniu zadań gospodarczych.

Obecny stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa, można uznać za dobry, co potwierdzają na bieżąco lustracje i kontrole przeprowadzane przez służbę leśną nadleśnictwa, a także przez Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku. Rozmiar pozyskanego posuszu, złomów i wywrotów w całym okresie obowiązywania PUL w latach 2009-2018, kształtował się na stosunkowo niskim poziomie i wyniósł 6,28% w stosunku do pozyskanej w 10leciu grubizny ogółem i nie miał istotnego wpływu na stan zasobów drzewnych.

3.2. Stan zdrowotny i sanitarny lasów

Zestawienie XXI. Rozmiar pozyskania posuszu, wywrotów i złomów w latach 2009-2018.

Rok	Posusz	Wywroty i złomy	Wywroty i złomy + posusz
1	2	3	4
2009	2742,60	570,05	3312,65
2010	1617,14	259,53	1876,67
2011	2711,89	1309,23	4021,12
2012	3291,43	1518,73	4810,16
2013	2374,64	6652,71	9027,35
2014	1293,92	4855,35	6149,27
2015	2873,27	2164,32	5037,59
2016	4095,11	906,59	5001,70
2017	2328,77	3081,09	5409,86
2018	2177,24	1260,15	3437,39
Razem	25506,01	22577,75	48083,76

Utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego lasu było realizowane poprzez bieżące, terminowe usuwanie posuszu zasiedlonego, niezasiedlonego i nieokreślonego. Szczególne znaczenie miały zabiegi wykonywane w drzewostanach pokłeskowych (pohuraganowych). Ponadto na kondycję drzewostanów korzystnie wpłynęły wykonane przebudowy drzewostanów. Na obecną chwilę stan sanitarny lasu można określić jako dobry, również jako dobrą można ocenić zdrowotność lasu.

4. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne

4.1. Szkody spowodowane przez zwierzynę oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód.

W Nadleśnictwie Świerczyna corocznie dokonywano oceny szkód w uprawach, młodnikach i drzewostanach. Głównymi sprawcami uszkodzeń na terenie Nadleśnictwa są: jeleni oraz sarna. Szkody wyrządzone przez zwierzynę to przede wszystkim zgryzanie pędów, spalowanie i czemchanie w młodnikach i na uprawach leśnych. Corocznie notowane są także szkody powodowane przez bobry, szczególnie w leśnictwach : Wilczkowo, Kaczory i Świerczyna. Uszkodzenia polegały głównie na zgryzaniu, ścinaniu drzew oraz zatapianiu łąk.

W celu właściwego scharakteryzowania tendencji w zakresie szkód powodowanych przez zwierzynę, w kontekście wykonanych zadań hodowlanych i ochronnych na przestrzeni minionego 10-lecia, w poniższej tabeli przedstawiono sumaryczny oraz średnioroczny rozmiar szkód, powierzchnię poprawek i uzupełnień oraz powierzchnię grodzień.

Zestawienie XXII. Wykaz powierzchni uszkodzeń, wykonanych poprawek i uzupełnień oraz groźdzeń w poszczególnych latach okresu minionego.

Rok okresu minionego	Stopnie uszk.	Pow. z uszkodz. w stopniach [ha]				Pow. wykonanych poprawek i uzupełnień [ha]	Pow. wykonanych groźdzeń [ha]
		uprawy	młodniki	d-stany	Razem		
1	2	3	4			5	6
2009	11-20%	38,08	80,79	7,45	126,32	8,94	63,64
	21-50%	10,31	37,97	7,15	55,43		
	>50%	0,20	-	0,25	0,45		
2010	11-20%	33,68	52,02	5,07	90,77	5,47	67,21
	21-50%	5,61	6,77	0,80	13,18		
	>50%	1,56	0,30	-	1,86		
2011	11-20%	13,55	47,16	3,00	63,71	6,46	107,48
	21-50%	2,28	3,81	0,74	6,83		
	>50%	0,29	0,30	-	0,59		
2012	11-20%	-	-	-	-	6,12	59,20
	21-40%	5,68	17,25	0,30	23,23		
	>40%	-	3,00	0,18	3,18		
2013	11-20%	-	-	-	-	11,88	90,18
	21-40%	18,44	12,08	5,77	36,29		
	>40%	2,66	4,20	3,70	10,56		
2014	11-20%	-	-	-	-	1,65	91,95
	21-40%	4,34	14,22	3,87	22,43		
	>40%	0,24	0,72	4,43	5,39		
2015	11-20%	-	-	-	-	3,19	120,00
	21-40%	5,65	14,96	3,84	24,45		
	>40%	0,13	0,52	1,54	2,19		
2016	11-20%	-	-	-	-	1,19	26,70
	21-40%	3,50	5,61	0,30	9,41		
	>40%	0,75	0,40	1,60	2,75		
2017	11-20%	-	-	-	-	0,83	47,20

Rok okresu minionego	Stopnie uszk.	Pow. z uszkodz. w stopniach [ha]				Pow. wykonanych poprawek i uzupełnień [ha]	Pow. wykonanych groźdeń [ha]
		uprawy	młodniki	d-stany	Razem		
1	2	3	4			5	6
	21-40%	2,63	6,77	0,80	10,20		
	>40%	-	0,40	1,50	1,90		
2018	11-20%	-	-	-	-	1,88	58,57
	21-40%	3,17	6,84	0,50	10,51		
	>40%	1,12	2,00	1,40	4,52		
Razem N-ctwo	-	153,87	318,09	54,19	526,15	47,61	732,13
Średnio- rocznie	11-20%	8,53	18,00	1,55	28,08	4,76	73,21
	21-50%	6,16	12,63	2,41	21,20		
	>50%	0,70	1,18	1,46	3,34		

Zgodnie z wprowadzoną w roku 2012 Instrukcją Ochrony Lasu, nie rejestruje się uszkodzeń do 20 %.

Z powyższej tabeli wynika, że:

- szkody w młodnikach stanowiły 61% wszystkich szkód wyrządzanych przez zwierzyne;
- szkody w uprawach wyniosły 29%, a w drzewostanach 10%;
- większość odnotowanych szkód od zwierzyny mieściło się w przedziale szkód gospodarczo- znośnych, szkody o stopniu uszkodzenia do 20% stanowiły 53% wszystkich szkód;
- podczas inwentaryzacji odnotowano niewielką powierzchnię szkód wyrządzonych przez dziki oraz zające.

Szkody powodowane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach stanowią poważny problem i mają istotne znaczenie gospodarcze. W celu zminimalizowania szkód powodowanych przez zwierzynę Nadleśnictwo Świerczyna podejmowało skuteczne działania zabezpieczenia upraw, młodników oraz drzewostanów, które polegało na:

- utrzymaniu stanu ilościowego zwierzyny na odpowiednim poziomie, w celu ograniczenia szkód od zgryzania upraw i spałowania młodników;
- gradzeniu upraw leśnych;
- w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach młodszych klas wieku wykładano drzewa zgryzowe, w celu ograniczenia szkód od spałowania;
- stosowaniu chemicznych środków odstrasżających;
- prowadzeniu właściwego zagospodarowania poletek łowieckich;
- palikowaniu modrzewia;
- zakładaniu osłonek przed zgryzaniem oraz spałowaniem;
- wysadzaniu na obrzeżach upraw krzewów i gatunków liściastych;
- współpracy z kołami łowieckimi w celu osiągnięcia maksymalnego zagospodarowania łowisk, osiągnięcia docelowego stanu zwierzyny w obwodach łowieckich oraz optymalnego ich pozyskania zgodnie z zatwierdzonym Wieloletnim Łowieckim Planem Hodowlanym.

W ramach ograniczenia szkód od zwierzyny w Nadleśnictwie stosuje się różne formy ochrony lasu przed zwierzyną. Podstawową, najbardziej skuteczną formą jest ochrona upraw przez gradzenie. Jednoczesne utrzymanie w sprawności dużej ilości gradzeń stanowi poważne wyzwanie dla Służby Leśnej. Dlatego też, w 2014 i 2018 roku opracowane zostały „Kierunkowe wytyczne dotyczące stosowania poszczególnych metod ochrony przed szkodami od zwierzyny, ze szczególnym uwzględnieniem gradzeń”.

Do chemicznego zabezpieczenia upraw i młodników przed jeleniowatymi Nadleśnictwo stosowało środek CERVACOL EXTRA PA oraz EMOL EXTRA PA.

Należy podkreślić, że dobre efekty w celu ograniczenia szkód od zwierzyny osiąga się przez wykonanie nasadzeń gatunków krzewiastych, jako elementu pielęgnacyjno-ochronnego drzewostanów.

Poniższe zestawienia przedstawiają wykaz powierzchni zabezpieczonych przed powstawaniem szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wg metod oraz powierzchnie wykonanych rozgrodzeń w latach 2009-2018.

Zestawienie XXIII. Wykaz powierzchni zabezpieczonych przed powstawaniem szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wg metod w latach 2009-2018.

Metoda zabezpieczenia	Powierzchnia zabezpieczana [ha]										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Średnia roczna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Grodzenia nowe	63,64	67,21	107,48	59,20	90,18	91,95	120,00	26,70	47,20	58,57	73,21
Pow. wykładania drzew zgryzowych	185,13	167,15	108,18	199,48	207,90	183,75	404,68	259,19	232,05	208,42	215,59
Zabezpieczenie chemiczne	151,96	108,31	104,36	87,06	124,22	115,60	124,66	111,84	102,86	125,16	115,60
Zabezpieczenie mechanicznie	29,95	29,12	49,11	12,94	29,84	10,26	34,30	2,47	0,98	4,27	20,32
Inne metody	-	-	-	-	-	-	2,08				0,20
Razem:	430,68	371,79	369,13	358,78	452,14	401,51	685,72	400,20	383,09	396,42	424,93

Zestawienie XXIV. Wykaz powierzchni wykonanych rozgrodzeń w latach 2009-2018.

	Powierzchnia wykonanych rozgrodzeń [ha]										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Plan 2018	Średnia roczna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Rozgrodzenia [ha]	162,59	75,67	58,77	10,05	100,00	113,13	106,13	23,18	88,54	84,85	82,29

W okresie ostatniego 10-lecia średniorocznie powierzchnia likwidowanych grodzień przewyższała powierzchnię nowych grodzień o około 10 ha, powodując spadek ogólnej powierzchni grodzień o 109,50 ha.

4.2. Szkody spowodowane przez pożary

Według kategoryzacji zagrożenia pożarowego lasów obszar Nadleśnictwa Świerczyna zakwalifikowany został do II kategorii.

Główne niebezpieczeństwo powstania pożaru związane jest z atrakcyjnością turystyczną terenu oraz sąsiedztwem obszarów rolniczych. Szczególnie niebezpieczna jest wczesna wiosna, z uwagi na częste występowanie długich okresów bezdeszczowych oraz wypalanie traw. Groźny jest również okres letni związany z większą penetracją terenów leśnych, występującymi suszami oraz prowadzeniem prac żniwnych.

W latach 2009-2018 powstało 26 pożarów na obszarach o łącznej powierzchni 10,77ha. Przeciętna powierzchnia pożaru wynosiła 0,41ha, a główną ich przyczyną były podpalenia. W przypadku części pożarów nie udało się ustalić przyczyny ich powstania.

Liczbę pożarów na terenie Nadleśnictwa Świerczyna w poszczególnych latach minionego okresu w rozbiciu na przyczyny ich powstania przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie XXV. Wykaz pożarów i ich powierzchni odnotowanych w latach 2009-2018 wg przyczyn powstania i wielkości.

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru (liczba)						
	liczba	pow.	nieostrożność dorosłych	Podpalenie	Ponowne rozpalenie	Przerzuty z gruntów nieleśnych	Używanie ognia	wyładowania elektryczne	nieustalone
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11
2009	3	3,16	1-1,04	1 - 2,10	-	1 - 0,02	-	-	-
2010	3	1,50	1-0,01	1 - 1,43	-	1 - 0,06	-	-	-
2011	5	0,69	3-0,08	2 - 0,61	-	-	-	-	-
2012	2	0,35	-	2 - 0,35	-	-	-	-	-
2013	1	0,05	1-0,05	-	-	-	-	-	-
2014	2	0,70	1-0,08	1 - 0,62	-	-	-	-	-
2015	4	3,09	-	3 – 3,03	-	-	-	1 - 0,06	-
2016	1	0,52	-	1 - 0,52	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	5	0,73	-	4 – 0,72	1 - 0,01	-	-	-	-
Razem	26	10,79	7	15	1	2	-	1	-

System monitoringu przeciwpożarowego oparty jest na punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD), który zlokalizowany jest w biurze Nadleśnictwa Świerczyna oraz na dostrzegalni znajdującej się w miejscowości Sośnica. Punkt obserwacyjny współpracuje z podobnymi punktami w sąsiednich nadleśnictwach. Nadleśnictwo wyposażone jest w sprawną sieć łączności radiowej i telefonicznej.

W celu zapewnienia dojazdu do pożaru Nadleśnictwo wyznaczyło 77,76km dojazdów pożarowych. W mijającym 10-leciu zbudowano 18,63km dróg. W celu zabezpieczenia przeciwpożarowego obszarów leśnych Nadleśnictwo utrzymuje dwie bazy podręcznego sprzętu przeciwpożarowego wyposażone zgodnie z wymogami przewidzianymi dla nadleśnictw II kategorii zagrożenia pożarowego.

Ponadto na wyposażeniu znajduje się lekki samochód patrolowo-gaśniczy Nissan z modułem gaśniczym i zbiornikiem na wodę o pojemności 400 litrów.

Na terenie Nadleśnictwa dotychczas utrzymywano 9 punktów czerpania wody do celów przeciwpożarowych. Jeden z punktów (61b) zostanie zlikwidowany, natomiast utworzony zostanie punkt czerpania wody na stawie wiejskim w miejscowości Nowe Laski. Nadleśnictwo posiada 64,97 km pasów przeciwpożarowych typu A, 2,59 km pasów typu B. Po obu stronach linii kolejowej pomiędzy Czaplinkiem i Złocieńcem są urządzone pasy typu BK utrzymywane przez zarządcę linii.

Zestawienie XXVI. Nakłady na budowę dróg w okresie 2009-2018.

Rok budowy	Koszt budowy (tys. zł netto)	Długość (km)	Koszt budowy 1 km drogi (tys. zł netto)
1	2	3	4
2009	-	-	-
2010	-	-	-
2011	396,94	1,193	332,72
2012	951,31	3,610	263,52
2013	898,41	3,830	234,57
2014	551,89	1,228	449,42
2015	937,98	2,545	368,56
2016	900,25	2,440	368,95
2017	608,82	2,374	256,45
2018	641,67	1,410	455,08
RAZEM	5 887,27	18,630	316,01

4.3. Szkody spowodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód

W drzewostanach Nadleśnictwa Świerczyna głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita, co skutkuje predyspozycją do występowania szkód od owadów, grzybów. Wykaz wyżej wymienionych uszkodzeń na terenie Nadleśnictwa Świerczyna zaprezentowano w poniższym zestawieniu.

Zestawienie XXVII. Wykaz uszkodzeń spowodowanych przez czynniki abiotyczne, owady, gryzonie oraz choroby drzew leśnych.

	Rok									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Osutki sosny	25,30	-	2,30	0,50	-	-	17,61	16,21	0,10	53,84
Osutki modrzewia	-	-	-	-	0,30	-	0,21	-	-	-
Zmrożenia, zważenia	40,88	-	24,30	40,35	3,58	5,49	30,67	-	1,30	6,62
Oparzenia, (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie	-	-	-	0,20	-	-	-	-	-	-
Obniżenie poziomu wód, susza	0,60	5,57	-	-	-	0,25	2,91	-	0,09	4,78
Piędzik przedziemek i inne mierzniakowce oraz Orthosia cruda	-	-	-	243,47	373,18	315,68	33,53	-	-	-
Brudnica mniszka	-	-	-	-	946,00	-	-	27,39	24,53	25,04
Zwójki sosnowe	-	-	4,37	-	-	-	-	-	-	-
Monilioza	-	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
Naliściaki	-	-	-	6,57	-	-	-	-	-	-
Smolik znaczony	-	0,20	-	-	-	-	-	-	-	5,52
Przyplaszczek granatek	-	-	-	-	-	-	11,52	-	-	-

	Rok									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Susówka dębówka	-	-	-	-	-	0,94	-	3,12	-	-
Szeliniaki	-	-	-	-	-	-	1,00	-	-	-
Śnieg	-	-	9,26	-	-	-	-	-	-	-
Zamieranie jesionu	-	-	-	6,68	8,50	-	-	-	-	-
Zamieranie sosny	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chrabąszcze (pędraki)	7,81	7,81	7,81	7,81	7,81	7,81	10,71	10,46	2,52	0,69
Gryzonie	-	-	-	-	11,62	2,15	-	-	0,56	-
Witalnik rdza- wiak (uszkodzenia borówki czernicy)	-	-	-	632,06	-	-	-	-	-	-

4.3.1. Szkodniki pierwotne

W mijającym dziesięcioleciu zanotowano spadek aktywności szkodników owadzich w porównaniu do lat poprzednich. Silna defoliacja drzewostanów w roku 2012 oraz kontrola liczebności samic na drzewach lepowych z zagrożeniem krytycznym silnym i średnim, potwierdziła nadmierną liczebność owadów foliofagicznych dębów. W latach 2013 i 2014 przeprowadzono lotniczy zabieg ratowniczy zwalczania: piędzika przedzimka, piędzika siewieraka, zimówka ogołotniaka oraz zwójek dębowych, na powierzchni 673ha. Na terenie Nadleśnictwa wyznaczono 116 stałych partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny.

W celach prognostycznych Nadleśnictwo wyklada pułapki feromonowe na brudnicę mniszkę. Nadmierna liczebność brudnicy mniszki na podstawie obserwacji ilości samic w roku 2012, jak i liczebność gąsienic na drzewach według obserwacji drzew z opaskami lepowymi, wykazała zagrożenie w stopniu silnym i średnim. W 2013 roku Nadleśnictwo przeprowadziło zabieg agrolotniczy w celu ochrony drzewostanów sosnowych, na łącznej powierzchni 946ha.

Ewidencję wykonanych zabiegów agrolotniczych przedstawia zestawienie XXVIII:

Zestawienie XXVIII. Wykaz wykonanych zabiegów agrolotniczych w Nadleśnictwie Świerczyna w latach 2013-2014.

Gatunek uszkodzony	Gatunek zwalczany	Rok wykonania zabiegu	Powierzchnia [ha]
Sosna zwyczajna	Brudnica mniszka	2013	946
Dąb bezszypułkowy	Piędzik przedzimek, Piędzik siewierak, Zimówek ogołotniak, Zwójka zieloneczka	2013	366
Dąb bezszypułkowy	Piędzik przedzimek, Piędzik siewierak, Zimówek ogołotniak, Zwójka zieloneczka	2014	307
Razem:			1619

4.3.2. Szkodniki wtórne

Działania Nadleśnictwa Świerczyna polegały na monitorowaniu występowania szkodników wtórnych poprzez wywieszenie pułapek feromonowych, a także na prowadzeniu obserwacji terenowych. Poza działaniami prewencyjnymi (zabezpieczanie pni preparatem PG Poszwald, wprowadzanie II piętra), Nadleśnictwo na bieżąco prowadziło usuwanie posuszu czynnego. Zbiorczy bilans powierzchni drzewostanów dębowych, sosnowych oraz świerkowych za lata 2009-2018, w klasach nasilenia posuszu czynnego przedstawia zestawienie XXIX.

Zestawienie XXIX. Zbiorczy wykaz powierzchni drzewostanów dębowych, sosnowych i świerkowych, w klasach nasilenia wydzielenia posuszu czynnego za miniony okres.

Rok	Powierzchnia drzewostanów w klasie wydzielenia posuszu wg wartości NPC [ha]				Ogólna powierzchnia drzewostanów ponad 20-letnich [ha]	Pozyskanie posuszu zasiedlonego za okres miniony [M ³]
	I	II	III	IV		
1	2	3	4	5	6	7
2009-2011	30,19	19,15	23,39	-	1464,92	13059
2011-2012	179,78	48,12	20,53	1,00	6064,20	
2013	80,24	27,10	2,71	2,80	11328,35	
2014	27,06	3,22	16,16	0,24	11518,66	
2015	69,45	53,97	3,10	-	9549,95	
2016	118,24	98,16	16,34	0,59	11713,98	
2017	38,90	38,35	2,93	0,59	11677,15	
2018	39,39	13,11	3,77	-	11632,93	

Ponadto w celu ograniczenia szkód działania ochronne Nadleśnictwa w tym zakresie polegały na utrzymaniu właściwego stanu sanitarnego drzewostanów oraz przestrzeganiu dyscypliny terminów pozyskania i wywozu drewna z lasu zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu.

4.3.3. Grzyby patogeniczne

W latach 2009-2018 zarejestrowano występowanie osutek na uprawach sosnowych, na łącznej powierzchni 116ha. Patogen nie spowodował bezpośrednich strat gospodarczych, natomiast znacząco przyczynił się do osłabienia kondycji drzewek, jakości, oraz wzrostu ich podatności na szkodniki wtórne.

4.4. Szkody spowodowane przez czynniki antropogeniczne

Czynniki antropogeniczne związane są z działalnością człowieka w środowisku przyrodniczym. Uboczne skutki tej działalności stanowią obecnie jeden z najtrudniejszych problemów gospodarstwa leśnego.

Do bezpośrednich negatywnych oddziaływań człowieka na lasy należą:

- wywożenie śmieci do lasu;
- penetracja lasów przez turystów i zbieraczy runa leśnego, także na uprawach i w młodnikach,
- zakłócenie spokoju ekosystemów leśnych;
- ruch pojazdów mechanicznych na terenach leśnych;
- wzniecanie pożaru (umyślne, względnie przypadkowe);
- kradzieże drewna, choinek oraz stroiszu;
- kłusownictwo;
- nielegalne pozyskiwanie roślin dla celów hodowlanych.

W Nadleśnictwie Świerczyna nie odnotowano szkód powodowanych przez przemyśl.

4.5. Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne

W minionym okresie praktyczne znaczenie ze strony czynników abiotycznych miały niskie i wysokie temperatury, znaczne mniejsze ilości opadów wywołujących suszę, dodatkowo z bardzo niekorzystnym ich rozkładem w ciągu roku oraz szkody od wiatru, które występowały kilkakrotnie na przestrzeni omawianego okresu. Największy rozmiar szkód wystąpił w roku 2013, 2014 i 2017, gdzie pozyskano łącznie 14589 m³ złomów i wywrotów. Łącznie za lata 2009-2018 pozyskano 22577,75 m³ drewna pochodzącego z wywrotów i złomów. Najdotkliwsze szkody od przymrozków wystąpiły w 2009, 2012 i 2015 roku o łącznej powierzchni 111,90 ha.

Powyższe zjawiska mają negatywny wpływ na zdrowotność i kondycję drzewostanów, a tym samym zmniejszają naturalną odporność oraz w istotny sposób ograniczają obradanie gatunków ciężkonasiennych.

5. Użytkowanie uboczne

5.1. Pozyskanie choinek i stroiszu

Pozyskanie choinek w Nadleśnictwie kształtuje się na poziomie około 100 sztuk świerka średniorocznie. Choinki są pozyskiwane przeważnie z plantacji choinkowej lub z pasów pod liniami energetycznymi.

5.2. Użytkowanie runa leśnego

Drzewostany Nadleśnictwa są zasobne w grzyby i jagody, stąd duża penetracja terenu w okresie ich urodzaju. Zbiory dokonywane są przez miejscową ludność oraz turystów. W celu ochrony drzewostanów Nadleśnictwo zorganizowało 4 miejsca postoju pojazdów oraz udostępniło sieć dróg do ruchu turystycznego. Ponadto w Nadleśnictwie, na wytypowanych wcześniej powierzchniach, przewidzianych do użytkowania rębniami IB, IIIAU, pozyskiwane są pędy nadziemne borówki czernicy do celów florystycznych.

5.3. Wyniki gospodarki łowieckiej

Gospodarka łowiecka na terenie Nadleśnictwa Świerczyna prowadzona jest w 10 obwodach dzierżawionych przez 9 kół łowieckich. Nadleśnictwo sprawuje nadzór nad 4 obwodami łowieckimi dzierżawionymi przez 4 koła łowieckie. Teren Nadleśnictwa wchodzi w skład Rejonu Hodowlanego nr VI .

Jednym z głównych celów gospodarki łowieckiej jest konsekwentne dążenie do osiągnięcia docelowych stanów zwierzyny przedstawionych w Wieloletnim Łowieckim Planie Hodowlanym. W porównaniu z początkiem minionego dziesięciolecia liczebność zwierzyny łownej spadła. Oprócz gospodarki łowieckiej przyczyniła się do tego obecność wilka.

Celem zmniejszenia szkód w uprawach i młodnikach, a co za tym idzie obniżenie kosztów w ochronie lasu jest zwiększenie planów pozyskania zwierzyny, szczególnie jeleni, saren i dzików.

Charakterystykę przyrodniczą obwodów łowieckich przedstawia poniżej zamieszczone zestawienie XXX.

Zestawienie XXX. Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich.

Lp	Obwód	Koło Łowieckie	Powierzchnia [ha]			Pow. obwo- du w ha (w zasięgu N-ctwa)	Kategoria jakościowa obwodu
			leśna	wylączone	ogółem		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	173	Dzik Drawsko	3660,04	252,66	5530,60	3429,08	Dobry
2	175	Dzik Otrzep	4628,50	70,20	6384,99	4497,14	Bardzo dobry
3	176	Trak Bydgoszcz	2446,72	33,56	3387,99	2409,54	Średni
4	177	Srebrny Lis Tarczyn	1916,32	16,09	2601,10	1895,98	Bardzo dobry
5	172	Dzik Otrzep	7460,79	123,15	9442,88	2114,15	Bardzo dobry
6	144	Żbik Budowo	2786,05	2222,60	8024,83	66,09	Średni
7	174	Myśliwiec Czaplinek	1023,62	1082,89	5200,00	391,48	Dobry
8	178	Bażant Drawsko Pomorskie	1367,95	946,61	4653,06	0,52	Dobry
9	201	Żubr Warszawa	4187,06	49,85	4799,58	903,39	Słaby
10	202	Jodełka Mirosławiec	5124,34	597,26	7785,20	847,51	Słaby
Razem:			34601,39	5394,87	57810,23	16554,88	

W mijającym okresie Nadleśnictwo koncentrowało się na następujących działaniach:

- ograniczaniu szkód istotnych w uprawach i młodnikach;
- wykładaniu drzew zgryzowych w okresie zimowego i wiosennego spalowania w trakcie wykonywania zabiegów CP-P, TW i TP;
- corocznej ocenie zagospodarowania obwodów;
- poprawie współpracy pomiędzy dzierżawcami, a Nadleśnictwem poprzez organizację wspólnych spotkań, gdzie uzgadniano optymalne kierunki i metody zagospodarowania obwodów łowieckich.

Realizację rocznych planów łowieckich w kolejnych latach minionego okresu, przedstawia poniższe zestawienie sporządzone dla poszczególnych gatunków zwierzy-ny.

Zestawienie XXXI. Plan i wykonanie odstrzału zwierzyny łownej za lata 2009-2018.

Sezon łowiecki	Jeleń		Sarna		Dzik	
	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
2008/2009	117	112	234	232	337	283
2009/2010	117	109	239	237	384	263
2010/2011	119	127	233	209	367	355
2011/2012	177	171	209	205	394	297
2012/2013	182	179	191	189	378	216
2013/2014	217	205	223	221	357	215
2014/2015	232	223	212	212	372	300
2015/2016	253	238	219	216	465	346
2016/2017	272	231	231	299	517	327
2017/2018	219	142	303	141	372	384
Średnia 10-lecia	191	174	230	216	394	299

Zwiększenie planu odstrzału jeleni oraz kosztów związanych z zabezpieczaniem upraw i młodników przed zwierzyną, powoduje zmniejszenie szkód (Zestawienie XXXII.).

Analiza gospodarki łowieckiej wskazuje, że wykonanie Rocznych Planów Łowieckich

w minionym 10-leciu było realizowane na wysokim poziomie:

- jeleni – 91%,
- sarna – 94%,
- dzik – 76%.

Niemniej należy dążyć do dokładniejszych inwentaryzacji jeleniowatych oraz właściwego regulowania wielkością populacji celem ograniczenia szkód od zwierzyny płowej w uprawach i młodnikach.

6. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody i Planów Ochrony

6.1. Obszary chronione

Występujące na terenie Nadleśnictwa Świerczyna formy ochrony przyrody oraz obiekty cenne przyrodniczo obrazuje poniższe zestawienie.

Zestawienie XXXII. Wykaz powierzchniowych form ochrony przyrody i obiektów cennych przyrodniczo.

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie N-ctwa
1	2	3	4	5
Rezerваты przyrody	2	70,55	70,55	70,55
Parki krajobrazowe	1	38 360,17	450,00	150,27
Otuliny parków krajobrazowych	1	23 560,41	3203,00	1 066,22
Obszary chronionego krajobrazu	1	92 616,40	4 754,00	1 724,81
Obszary Natura 2000 – OSO	1	153 906,10	8 430,00	4 450,72
Obszary Natura 2000 – SOO	1	31 949,30	2 586,64	722,71
Użytki ekologiczne	8	7,63	7,63	7,63
Strefy ochronne	4	275,57	275,57	275,57

6.1.1. Ostoje różnorodności biologicznej

Zestawienie XXXIII. Wykaz ostoj różnorodności biologicznej.

Leśnictwo	A	B	C	E	O	T	W	Suma
01	37,01	96,76	-	1,23	-	2,39	-	137,39
02	-	4,64	-	1,37	-	6,29	10,07	22,37
03	-	23,68	-	-	-	-	1,84	25,52
04	-	-	-	-	-	-	3,37	3,37
05	-	13,06	-	-	-	-	-	13,06
06	16,34	-	-	1,52	-	-	-	17,86
07	-	4,19	0,75	-	-	-	-	4,94
08	-	-	-	5,15	3,21	1,97	1,3	11,63
09	-	-	-	-	-	-	-	-
10	6,53	-	-	-	-	-	-	6,53
Suma	59,88	142,33	0,75	9,27	3,21	10,65	16,58	242,67

Wykaz kategorii ostoj różnorodności biologicznej wraz z kodami:

N- drzewostany o cechach zbliżonych do naturalnych (np. drzewostany przeszlorębne w stanie A lub B wg inwentaryzacji przyrodniczej) oraz drzewostany zachowawcze;

B – drzewostany na siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb)

X – miejsca występowania jelonka rogacza, kozioroga dębosza i pachnicy dębowej;

A – strefy ochrony całorocznej ptaków;

R – rezerваты przyrody;

S – stanowiska dokumentacyjne;

G – grupowe pomniki przyrody;

W – drzewostany na nadbrzeżnych strefach ekotonowych (przy bagnach, jeziorach, rzekach, torfowiskach, innych zbiornikach wodnych np. ppoż);

- P** – parki podworskie zwłaszcza te o charakterze leśnym;
- Z** – drzewostany na źródłiskach i strefach wysięków;
- T** – drzewostany na obszarach o zwiększonej trudności przy pozyskaniu i zrywce (zbocza, wąwozy, tereny podtopione i zalewowe);
- 0** – drzewostany na obszarach z „ drzewostanami postrzelanymi” w czasie działań wojennych oraz na poligonach;
- E** – drzewostany stanowiące enklawy wśród pól, szczególnie przy braku dróg dojazdowych;
- C** – drzewostany na obszarach ze szkodami powodowanymi przez bobry;
- 1** – wyspy;
- D** – drzewostany związane z ochroną dziedzictwa kulturowego.

6.1.2. Siedliska Natura 2000

Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych Natura 2000 występujących na gruntach Nadleśnictwa, przedstawiono w tabeli poniżej.

Zestawienie XXXIV. Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

Lp.	Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. w granicach obszaru SOO [ha]
1	3150**	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	31,13	0,90%	0,00
2	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	0,59	0,00%	0,00
3	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	7,13	0,04%	1,25
4	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	3,48	0,02%	0,00
5	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	21,85	0,13%	11,37
6	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	48,65	0,30%	3,80

Lp.	Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Pow. [ha]	Udział [%]	Pow. w granicach obszaru SOO [ha]
7	9110	Kwaśne buczyny	162,54	1,00%	2,09
8	9130	Żyzne buczyny	495,66	3,06%	35,69
9	9160	Grąd subatlantycki	510,82	3,15%	24,35
10	9190	Śródlądowe kwaśne dąbrowy	189,91	1,17%	5,79
11	91D0*	Bory i lasy bagienne	154,70	0,95%	50,14
12	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	57,66	0,36%	3,55
13	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	8,88	0,05%	0,00
			1693,00	10,45%	138,03

* Siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** Powierzchnia ogólna siedlisk jest mniejsza o 2,05 ha (3150), ponieważ w oddz. 350b zainwentaryzowano dwa siedliska 7140 i 3150

6.1.3. Parki w stanie posiadania Nadleśnictwa

W stanie posiadania w obrębie leśnym Świerczyna, w gminie Wierzchowo, leśnictwie Jałowcówka, w pododdziale: 305A1, o pow. 0,19 ha położony jest park wiejski w Będlinie. Obiekt nie figuruje w rejestrze parków zabytkowych.

6.1.4. Lasy HCVF

Zestawienie XXXV. Zestawienie lasów o szczególnych walorów przyrodniczych (HCVF).

Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) w Nadleśnictwie Świerczyna				
Lp.	Kategoria HCVF	Pow. całkowita (ha)	Identyfikacja formy ochrony	Krótki opis przedmiotu ochrony w strefie
1.	HCVF 1.1	58,56	Lasy w rezerwach przyrody	Rezerwat przyrody: Sośnica, Brzozowe Bagno
2.	HCVF 1.1.2	139,03	Lasy w parku krajobrazowym oraz w strefach ochrony krajobrazowej rezerwatów przyrody	Drawski Park Krajobrazowy
3.	HCVF 1.2	252,60	Ostoje zagrożonych i ginących gatunków (strefy ochrony gatunków strefowych)	Strefy ochrony bielika i bociana czarnego
4.	HCVF 2.1	4013,82*	Lasy o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym (ostoje IBA).	Międzynarodowe Ostoje Ptaków IBA (International Bird Area)
5.	HCVF 3.1	139,50*	Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące	Chronione siedliska przyrodnicze: łągi (91E0), bory bagienne (91 D0), bory chrobotkowe (91T0), buczyny storczykowe (9150), bory i lasy na wydmach nadmorskich (2180) w stanie zachowania A i B
6.	HCVF 3.2	772,15*	Pozostałe ekosystemy rzadkie i zagrożone	Chronione siedliska przyrodnicze: grądy (9170), buczyny (9110,9130), kwaśne dąbrowy (9190) w stanie zachowania A i B
7.	HCVF 4.1	1154,43	Lasy ochronne	Lasy wodochronne
8.	HCVF 4.2	0	Lasy ochronne	Lasy glebochronne
9.	HCVF 6	0,2	Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnej społeczności	Cmentarz poniemiecki

W oparciu o zapis IV części I Tomu Instrukcji Ochrony Lasu corocznie na gruntach Nadleśnictwa dokonuje się przeglądu form ochrony przyrody wg poniższych wytycznych:

- **rezerwy przyrody** – notatka leśniczego (przy udziale instruktora technicznego) z przeglądu, określająca stan zachowania oraz występujące i potencjalne zagrożenia.'
- **siedliska przyrodnicze Natura 2000 w obszarach z Dyrektywy Siedliskowej** – notatka leśniczego z przeglądu określająca stan zachowania (A, B, C, D) oraz występujące i potencjalne zagrożenia;
- **pomniki przyrody** – notatka służbowa w postaci tabelarycznej zgodnie z IOL z przeglądu (przy udziale instruktora technicznego);
- **ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów (wyłączając gatunki dla których utworzono strefy)** - notatka leśniczego z przeglądu określająca stan zachowania, występujące i potencjalne zagrożenia oraz informację o stwierdzeniu nowych stanowisk gatunków chronionych, gatunków widniejących w Czerwonych Księgach lub Czerwonych Listach bądź ich braku.

W celu zapewnienia właściwej ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, w oparciu o zapisy dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 19.05.1992 roku Nadleśnictwo Świerczyna realizuje działania ochronne w trakcie bieżącego wykonywania wszystkich prac z zakresu gospodarki leśnej.

Realizowanie planowanych działań ochronnych wpływa korzystnie na zachowanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk będących przedmiotem ochrony.

6.2. Promocja i edukacja ekologiczna

Edukacja leśna społeczeństwa jest jednym z wielu zadań realizowanych przez Lasy Państwowe. Działalność edukacyjna w Nadleśnictwie Świerczyna opiera się na podstawie Zarządzenia nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 roku, w sprawie wytycznych prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych wprowadzające oraz dokumentu: „Polityka Leśna Państwa (1997r.), które wszechstronnie i wyczerpująco opisują zagadnienia edukacji leśnej prowadzonej przez Lasy Państwowe.

Prowadzona jest ona w oparciu o naturalne walory przyrodnicze terenu i bazę edukacyjną, na którą składają się:

- bogactwo fauny i flory,
- atrakcyjnie ukształtowane tereny,
- rezerваты przyrody;
- ścieżka przyrodnicza z leśną wiatą edukacyjną;
- teren gospodarstwa przechowalniczo-szkółkarskiego.

Podstawową formą edukacji leśnej są zajęcia terenowe przeprowadzane przez edukatora oraz leśniczych i nauczyciela z grupą przedszkolaków, dzieci i młodzieży szkolnej. Leśnicy uczestniczą również w imprezach organizowanych przez szkoły i przedszkola. Edukację leśną prowadzi się w oparciu o wiedzę i doświadczenie pracowników Nadleśnictwa z wykorzystaniem materiałów promocyjnych oraz tablic edukacyjnych.

Ponadto obiekty turystyczne wyposażone są w tablice edukacyjne ukazujące zarówno prace leśników, jak i tajniki lasu. Tablice przedstawiają również zasady korzystania z lasu oraz zasady bezpieczeństwa przeciwpożarowego. W miejscach szczególnie często odwiedzanych ustawiono tablice zawierające mapę Nadleśnictwa oraz informacje w postaci zdjęć i opisów miejsc ciekawych pod względem przyrodniczym.

Dużą atrakcją na terenie Nadleśnictwa stanowi nowe stanowisko archeologiczne „Kamienne Kręgi-Pławno”. Kręgi zostały utworzone przez skandynawskie plemię Gotów na przełomie I i II w. n.e.

Nadleśnictwo na podstawie ustawy o lasach udostępnia swoje tereny dla ruchu turystycznego.

7. Sieć dróg leśnych

Zestawienie XXXVI. Długość dróg sieciowych z podziałem na kategorie.

Lp.	Kategoria drogi	Długość całkowita [km]	W tym nowo zbudowane [km]	Wskaźnik gęstości [m/ha] optimum 14,6-18,4	Wskaźnik zagęszczenia [m ² /ha] śr. szer. dróg 6 m
1	2	3	4	5	6
1	Dojazdy pożarowe	61,08	13,43	3,89	23,36
2	Drogi wywozowe	93,60	5,20	5,97	35,80
3	Drogi obce	-	-	-	-
Razem drogi sieciowe		154,68	18,63	9,86	59,16
1	Drogi gminne i wyższej kategorii	89,16	-	5,68	34,10
Ogółem		243,84	18,63	15,54	93,26

Obecna, łączna długość dróg w Docelowej Sieci Dróg Leśnych Nadleśnictwa Świerczyna wynosi 243,84 km, z czego 154,68 km stanowią drogi leśne, będące w zarządzie administracyjnym Nadleśnictwa. W latach 2011-2017 Nadleśnictwo wybudowało 13,43km nowych dróg pożarowych, o nawierzchni wykonanej z kruszywa naturalnego łamanego o uziarnieniu ciągłym 0-31,5mm oraz 5,20 km dróg bocznych o nawierzchni wykonanej, zarówno z kruszywa naturalnego łamanego o uziarnieniu 0-31,5mm oraz wykonanej z płyt betonowych, wielootworowych typu YOMB – 3,83 km.

Po ostatniej inwentaryzacji stanu dróg leśnych, wykonanej w 2017 roku, i wykonaniu nowego operatu drogowego, wskaźnik gęstości dróg na 1 ha powierzchni zwiększył się i osiągnął optymalny wskaźnik gęstości dla dróg leśnych. Obecnie wynosi on 15,54 m/ha.

Zestawienie XXXVII. Charakterystyka nawierzchni leśnych dróg sieciowych.

Lp.	Rodzaj nawierzchni	Podbudowa	Długość [km]
1	2	3	4
1	Gruntowa	Naturalna	41,27
		Profilowana	9,46
2	Gruntowa ulepszona	Mechanicznie	-
		Chemicznie	-
3	Twarda nieulepszona	Tłuczeń	12,42
		Żwir	50,83
		Żużel	16,30
		Bruk	3,23
		Gruz	-
		Płyta Yomb	11,09
4	Twarda ulepszona	Bitumiczna	9,69
		Pozostałe	0,39
Ogółem			154,68

W ciągu 10-lecia stan techniczny nawierzchni drogowych dróg leśnych w obrębie Docelowej Sieci Drogowej Nadleśnictwa znacznie się polepszył. Wskutek prowadzonych prac drogowych z zakresu bieżącego utrzymania przybyło 50,55km dróg o nawierzchni żwirowej oraz 6,46km dróg o nawierzchni wykonanej z płyt typu YOMB.

Ponadto w Nadleśnictwie odcinki dróg, pokryte niegdyś żużlem wielkopieczowym, są stopniowo przebudowywane, a ich nawierzchnia zmieniana na nawierzchnię wykonaną z kruszywa naturalnego łamanego o uziarnieniu ciągłym 0-31,5mm. Wskutek zmiany typu nawierzchni, sumaryczna długość dróg o nawierzchni naturalnej gruntowej również uległa zmniejszeniu z pierwotnych 90,64km do obecnych 41,27 km. Wskutek prowadzenia corocznych prac z zakresu bieżącego utrzymania pojawiły się drogi o nawierzchni gruntowej profilowanej, posiadające odpowiednie odwodnienie, spadki poprzeczne oraz właściwe prześwietleniem pasa drogowego.

Zestawienie XXXVIII. Dojazdy pożarowe.

Lp.	Kategoria drogi	Długość całkowita [km]	w tym drogi publiczne [km]	w tym drogi niepubliczne - leśne [km]
1	2	3	4	5
1	Dojazd pożarowy nr 1	13,08	0,22	12,86
2	Dojazd pożarowy nr 2	8,50	4,77	3,73
3	Dojazd pożarowy nr 3	4,79	0,51	4,28
4	Dojazd pożarowy nr 4	7,43	-	7,43
5	Dojazd pożarowy nr 5	4,12	4,12	-
6	Dojazd pożarowy nr 6	4,05	0,18	3,87
7	Dojazd pożarowy nr 7	5,43	4,14	1,29
8	Dojazd pożarowy nr 8	2,46	-	2,46
9	Dojazd pożarowy nr 9	4,71	-	4,71
10	Dojazd pożarowy nr 10	4,54	-	4,54
11	Dojazd pożarowy nr 11	1,44	-	1,44
12	Dojazd pożarowy nr 12	2,11	0,20	1,91
13	Dojazd pożarowy nr 13	1,88	-	1,88
14	Dojazd pożarowy nr 14	2,83	-	2,83
15	Dojazd pożarowy nr 15	2,54	2,54	-
16	Dojazd pożarowy nr 16	5,24	-	5,24
17	Dojazd pożarowy nr 17	2,61	-	2,61
Ogółem		77,76	16,68	61,08

W Nadleśnictwie Świerczyna obecnie istnieje 17 dojazdów pożarowych o nawierzchniach gruntowej naturalnej, żwirowej, tłuczniowej, żużlowej, brukowej oraz bitumicznej. W 2017 roku, na skutek przebudowy sieci drogowej dołożono do istniejących 15 dojazdów pożarowych, 2 nowe dojazdy pożarowe – dojazd pożarowy nr 16 w leśnictwie Świerczyna oraz dojazd pożarowy nr 17 w leśnictwie Krzemno.

Całkowita długość dojazdów pożarowych wynosi obecnie 77,76km, z czego 61,08km stanowią drogi leśne, a 16,68km drogi publiczne. Wszystkie dojazdy pożarowe są przejezdne, a wszystkie niezbędne naprawy bądź remonty uszkodzonych odcinków dróg, wykonywane są na bieżąco, w celu utrzymania właściwej przejezdności oraz stanu technicznego nawierzchni.

Problem stanowi pogarszająca się jakość dojazdów pożarowych, będących drogami gminnymi. Mimo wielu starań, łącznie z propozycją inwestycji wspólnych, Gmina Wierzchowo nie zamierza istotnie działać w zakresie ich remontu.

8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

W stosunku do poprzednich rewizji urządzenia lasu nastąpił wzrost powierzchni gruntów leśnych, wzrost przeciętnej zasobności na hektar oraz wzrost przeciętnego wieku drzewostanów.

Zestawienie XXXIX. Porównanie zasobów drzewnych w ciągu trzech ostatnich rewizji UL.

Nadleśnictwo (data)	Średni wiek (lat)	Przeciętna zasobność (m ³ /ha)	Przeciętny przyrost (m ³ /ha)	Udział % siedlisk borowych	Udział % gatunków iglastych
Nadleśnictwo Świerczyna stan na 01.01.1999	57	204	3,56	73,6	82,0
Nadleśnictwo Świerczyna stan na 01.01.2009	62	266	4,29	72,8	79,0
Nadleśnictwo Świerczyna stan na 01.01.2019	68	305	4,50	72,1	78,5

NADLEŚNICZY
Daniel Grodzinski

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku

Przedsiębiorstwo Państwowe Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel./faks: 94 37 408 05(88) sekretariat@szczecinek.buligl.pl NIP 525-000-78-85 REGON 00121583 KRS 0000012221 www.szczecinek.buligl.pl

KOREFERAT

**wykonawcy projektu planu urządzenia lasu
do analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego
opracowanej przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Świerczyna
na posiedzenie Narady Techniczno Gospodarczej**

Szczecinek 2018 r.

Podstawą analizy gospodarki leśnej za ubiegły okres gospodarczy jest plan urządzenia lasu (IV rewizji) wykonany wg stanu na 1.01.2009 r. dla Nadleśnictwa Świerczyna, zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska DL-lpn-611-34/32476/10 z dnia 8 lipca 2010 r.

1. Porównanie danych zawartych w referacie Nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu

1.1. Zmiany w stanie posiadania

Zmiany powierzchniowe w Nadleśnictwie przedstawiają się następująco:

Stan na:	NADLEŚNICTWO powierzchnia – ha z gruntami współwłasności
1	2
1.01.2009 r.	16 201,3802
1.01.2019 r.	16 198,0087
Różnica	-3,3715

Powyższe zmiany nastąpiły między innymi wskutek:

- nabycie gruntów z jednostek samorządu terytorialnego,
- przejęcie gruntów od jednostek Skarbu Państwa,
- wyrównanie powierzchni przy pomiarach geodezyjnych – modernizacja ewidencji gruntów,
- sprzedaż mieszkań i gruntów w trybie art. 38 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 40 ustawy o lasach,
- przekazanie gruntów pod inwestycje drogowe.

1.2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10 - lecie z ich wykonaniem

1.2.1. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania rębego

Ogólnie stwierdza się, że Nadleśnictwo właściwie stosowało nawroty i następstwo cięć - zgodnie z zasadami ładu czasowego i przestrzennego, a wykonana powierzchnia zrębów była zgodna z planem urządzenia lasu. Zmiany dotyczące lokalizacji cięć rębnych były głównie spowodowane przyczynami sanitarnymi.

Wykonanie w ubiegłym okresie gospodarczym zaprojektowanych użytków rębnych wg rodzajów rębni przedstawia się następująco:

Rodzaj rębni	Plan	wykonanie	% wykonania
	Miąższość – m ³ Powierzchnia -ha		
Rębnia zupełna	<u>86 891</u> 328,13	<u>92 165</u> 326,23	<u>105,4</u> 98,9
Rębnie złożone	<u>208 978</u> 1408,59	<u>189 313</u> 1387,18	<u>90,6</u> 98,5
Nie zaliczone na etat pow.	<u>5 538</u>	<u>6 929</u>	<u>125,1</u>
Przygodne rębne		<u>10 582</u>	
Ogółem użytki rębne	<u>301 407</u> 1736,72	<u>298 989</u> 1713,41	<u>99,0</u> 98,6

Etat powierzchniowy użytków rębnych wykonano w 98,6%, a etat miąższościowy w 99,0 %.

Użytki przygodne stanowiły 1,9 % miąższości pozyskanej w użytkowaniu rębnym.

Ogółem w Nadleśnictwie w użytkowaniu rębnym zaliczonym na etat uzyskano wydajność 174 m³/ha, przy planowanej 174 m³/ha.

1.2.2 Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania przedrębego

Wykonane cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach Nadleśnictwa Świerczyna miały na celu utrzymanie lub poprawę stabilności mechanicznej drzewostanów (sanitarne porządkowanie lasu) i sprawności siedliska, uzyskanie możliwie najwyższej produkcji surowca drzewnego dobrej jakości, przy zachowaniu naturalnej różnorodności biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji, a w lasach ochronnych cięcia pielęgnacyjne uwzględniały ponadto zadania wynikające z roli pełnionej przez poszczególne lasy.

Nie stwierdzono w czasie inwentaryzacji istotnych zaniedbań pielęgnacyjnych.

Etat powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych został zrealizowany w 101,4% (CPP w 111,7%, TW 102,0%, TP w 100,7%).

Na planowaną miąższość 456 000 m³ wykonano 457 969 m³ tj. 100,4%.

Użytki przygodne stanowiły 8,5 % miąższości pozyskanej w użytkowaniu przedrębnym.

Ogółem etat miąższościowy w użytkowaniu rębnym i przedrębnym wykonano w 99,9%.

W okresie między omawianymi rewizjami w Nadleśnictwie wystąpił wzrost przeciętnej zasobności na 1 ha o 39 m³. W tym czasie na terenie Nadleśnictwa pozyskano 756958 m³ netto, czyli przeciętnie z 1 ha gruntów zalesionych i niezalesionych 50 m³. Przeliczając pozyskanie na 1 ha na miąższość brutto, przy zastosowaniu wskaźnika 1,25, uzyskujemy pozyskanie brutto na

1 ha w wysokości 63 m³. Łącznie więc w Nadleśnictwie można mówić o przyroście bieżącym użytecznym na 1 ha w całym 10-leciu w wysokości 24 m³ (-39 m³ +63 m³), tj. o przyroście rocznym rzędu 2,4 m³/ha.

1.2.3 Wykonanie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu

Wykonanie czynności gospodarczych z zakresu hodowli lasu w porównaniu z planem:

Rodzaj czynności	Plan	wykonanie	% planu
	Powierzchnia - ha		
Odnowienie halizn i zrębów z ubiegłego okresu	62,26	67,23	108,0
Odnowienie zrębów istniejących oraz projektowanych	328,13	276,99	84,4
Zalesienia	2,36	13,74	582,2
Odnowienia po rębniach złożonych	734,71	476,94	64,9
Podsadzenia	107,96	111,10	102,9
Dolesienia luk	2,85	5,30	186,0
Poprawki i uzupełnienia	198,86	47,61	23,9
Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00	0,00
Pielęgnacja gleby	1531,25	762,77	49,8
Pielęgnacja upraw - CW	905,37	918,08	101,4
Pielęgnacja młodników – CP, CPP	1029,23	1303,21	126,6
Melioracje agrotechniczne	658,58	799,72	121,4

Odnowienie halizn i zrębów z ubiegłego 10-lecia zostało wykonane w całości. Mniejsze wykonanie planu odnowień zrębów bieżących (84,4%), spowodowane zostało niepełnym wykonaniem rębni zupełnych i wprowadzeniem zasady przelegiwania zrębów.

Pielęgnacja gleby była planowana na wszystkich powierzchniach do odnowienia. Zadania wykonano w 49,8% niższy rozmiar wynikał z rzeczywistych potrzeb określonych na gruncie.

Poprawki i uzupełnienia wykonano tylko w 23,9% planu. Potwierdzeniem tego, że nie było potrzeby wykonywania planowanych poprawek i uzupełnień, jest bardzo dobry stan upraw.

Zinventaryzowano 344,36 ha upraw i młodników Ia klasy wieku na powierzchniach otwartych. Aż 96% powierzchni tych upraw i młodników cechuje zgodność z orientacyjnym składem gatunkowym przyjętym w poprzednim planie dla danego siedliska. Upraw o składzie gatunkowym niezgodnym nie zinventaryzowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników Ia kl.w. wynosi 0,98.

Średni stopień pokrycia upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 90,1%, a jakość 12. Pokrycie młodego pokolenia w KO określono na 52,0%, a jakość na 12, a w KDO odpowiednio 20,0% i 12.

Drzewostany o składach gatunkowych zgodnych z typami drzewostanów przyjętymi na KZP występują na 86,6% powierzchni, częściowo zgodnych na 11,8%, a niezgodnych na 1,3% powierzchni gruntów zalesionych.

Ogólnie można stwierdzić, że bardzo dobry stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów oraz dobra, jakość upraw i młodników, to wynik prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej w ubiegłym okresie gospodarczym.

1.3. Ocena realizacji programu ochrony przyrody

W minionym 10-leciu Nadleśnictwo realizując wytyczne programu ochrony przyrody zadbało o zachowanie łągów, olsów i innych naturalnych zbiorowisk, jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Pozostawiono w stanie nienaruszonym śródleśne polany, utrzymywano śródleśne zbiorniki wodne. W celu ochrony i zachowania różnorodności biologicznej pozostawiano drzewa martwe i dziuplaste. Ochronie podlegały stanowiska roślin gatunków chronionych oraz prowadzona była ich ewidencja. Na powierzchniach przeznaczonych do cięć odnowieniowych pozostawiano w kępach około 5% starodrzewu.

2. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego stanu tych zasobów na koniec okresu gospodarczego

2.1. Zmiany w typach siedliskowych lasu

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych wg siedliskowych typów lasu dla Nadleśnictwa w porównaniu IV i V rewizji przedstawia się następująco:

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo				
	IV rewizja		V rewizja		Wzrost/Spadek ha
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
Bśw	3586,28	23,59	3576,09	23,45	-10,19
BMśw	7344,63	48,31	7252,18	47,56	-92,45
BMw	22,67	0,15	22,86	0,15	+0,19
BMb	134,69	0,89	145,22	0,95	+10,53
LMśw	2556,50	16,81	2683,98	17,60	+127,48
LMw	18,93	0,12	19,41	0,13	+0,48
LMb	71,55	0,47	74,74	0,50	+3,19
Lśw	1372,53	9,03	1378,76	9,04	+6,23
Lw	7,54	0,05	8,13	0,05	+0,59
OI	81,94	0,54	80,67	0,53	-1,27
OIJ	6,34	0,04	5,48	0,04	-0,86
Ogółem	15203,60	100,0	15247,52	100,0	+43,92

W porównaniu do poprzedniej rewizji u.l. zmalał głównie udział BMśw – o 92,45 ha, Bśw – o 10,19 ha, a wzrósł udział LMśw – o 127,48 ha, BMb - o 10,53 ha.

Różnice powierzchniowe są wynikiem między innymi przejęcia i przekazywania gruntów porolnych oraz korektą granic wydziełów.

2.2. Charakterystyka drzewostanów

2.2.1 Zmiany powierzchni wg gatunków panujących

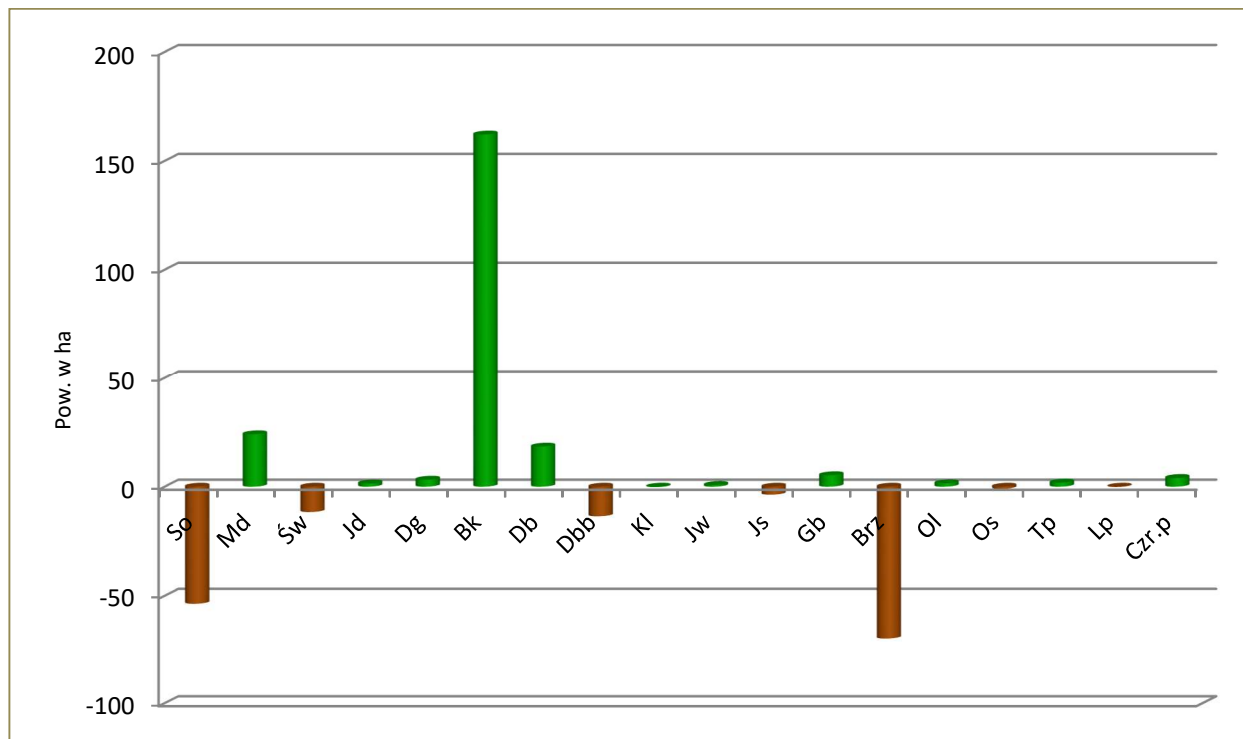
W Nadleśnictwie Świerczyna gatunkiem występującym na najszerszym spektrum siedliskowym była i jest sosna. Dominuje ona na siedliskach borowych oraz na lesie mieszanym świeżym.

Na siedlisku lasu świeżego przeważa buk, a siedliska lasowe wilgotne i bagienne porośnięte są w większości przez olszę.

Zestawienie powierzchni wg panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu ul.

Gatunek	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
So	11583,95	76,74	11530,26	76,05	- 53,69
Md	124,08	0,82	148,09	0,98	+ 24,01
Św	225,70	1,50	214,08	1,41	- 11,62
Jd	0,69	0,00	2,13	0,01	+ 1,44
Dg	3,27	0,02	6,46	0,04	+ 3,19
Bk	1151,76	7,63	1313,85	8,67	+ 162,09
Db	664,88	4,40	683,23	4,51	+18,35
Dbb	238,76	1,58	225,20	1,48	- 13,56
Kl	0,59	0,00	0,39	0,00	- 0,20
Jw	2,20	0,02	2,98	0,02	+ 0,78
Js	4,40	0,03	0,75	0,01	- 3,65
Gb	8,17	0,05	13,41	0,09	+ 5,24
Brz	893,20	5,92	823,30	5,43	- 69,90
OI	162,38	1,08	163,91	1,08	+ 1,53
Os	18,72	0,12	17,75	0,12	- 0,97
Tp	1,85	0,01			+1,85
Lp	10,55	0,07	10,42	0,07	- 0,13
Czr.p	0,49	0,00	4,47	0,03	+ 3,98
Razem grunty zalesione	15095,64	100,00	15160,68	100,00	+ 65,04
Grunty niezalesione	107,96	X	86,84	X	- 21,12
Ogółem	15203,60	X	15247,52	X	+ 43,92

W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia głównie drzewostanów bukowych (162,09 ha), a zmalała głównie drzewostanów brzoźowych (69,90 ha), sosnowych (53,69 ha) i świerkowych (11,62 ha). W sumie powierzchnia gruntów zalesionych zwiększyła się o 65,04 ha w stosunku do okresu początkowego poprzedniego planu u.l.

Zmiany w udziale powierzchniowym panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu ul. dla Nadleśnictwa Świerczyna

2.2.2 Zmiany miąższości wg gatunków panujących

Udział miąższościowy gatunków drzew panujących w IV i V rewizji planu ul.

Gatunek	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
So	3048158	75,32	3522060	75,63	+ 473902
Md	29604	0,73	40928	0,88	+ 11324
Św	57823	1,44	67754	1,46	+ 9931
Jd	61	0,00	100	0,00	+39
Dg	1405	0,04	1315	0,03	- 90
Bk	360307	8,90	417884	8,97	+ 57577
Db	217800	5,38	234713	5,04	+ 16913

Gatunek	Nadleśnictwo Świerczyna				
	Stan na 1.01.2009 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
Dbb	98849	2,44	113288	2,43	+ 14439
Kl	265	0,01	155	0,00	- 110
Jw	490	0,01	665	0,01	+ 175
Js	1010	0,03	275	0,01	- 735
Gb	3305	0,08	5680	0,12	+ 2375
Brz	169808	4,20	185265	3,98	+ 15457
Ol	51416	1,27	60136	1,30	+ 8720
Os	3150	0,08	3370	0,07	+ 220
Tp	395	0,01			+ 395
Lp	2935	0,07	3315	0,07	+ 380
Czr.p	100	0,00	85	0,00	- 15
Razem grunty zalesione	4046881	100,00	4656988	100,00	+ 610107
Grunty niezalesione	2010	X	2356	X	+ 346
Ogółem	4048891	X	4659344	X	+ 610453

Zasoby miąższości brutto wynikają głównie z udziału powierzchniowego poszczególnych gatunków, stąd największa miąższość (75,63%) skupiona jest w drzewostanach z sosną, jako gatunkiem panującym.

Miąższość drzewostanów na gruntach zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa zwiększyła się o 610453 m³. Spadek miąższości nastąpił głównie w klonie i daglezi. Wzrost odnotowano w sośnie i buku.

2.2.3 Zestawienie porównawcze powierzchni gruntów leśnych i stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Zestawienie powierzchni i zapasu według klas i podklas wieku w ubiegłych okresach gospodarczych
Nadleśnictwo Świerczyna

Stan na	Pow. niezal.	Prześt. na pow. zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU					
			I		II		III	
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.01.2009 r.								
- pow. ha	107,96		670,73	1415,43	1116,81	956,46	2694,22	1709,30
- miąższość m ³	2010	17456	75	28515	141790	202175	760730	557450
- m ³ /ha				20	127	211	282	326
1.01.2019 r.								
- pow. ha	86,84		500,91	840,92	1486,00	1100,27	969,31	2872,43
- miąższość m ³	2356	30573	460	14950	203500	216180	297260	1010745
- m ³ /ha				18	137	196	307	352

KLASA I PODKLASA WIEKU								R-m gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
IV		V		VI	VII	K.O.	K.D.O.		
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
616,70	1182,72	856,84	1043,71	1432,32	750,25	301,62	48,53	15095,64	15203,60
194905	428640	308675	405925	542425	297670	148000	12450	4046881	4048891
316	362	360	389	379	397	491	257	268	266
1549,87	593,17	1110,53	958,17	1419,03	692,92	1029,36	37,79	15160,68	15247,52
548785	221115	455453	400775	625650	330895	289250	11415	4656988	4659344
354	373	410	418	441	478	281	302	307	305

Porównanie powierzchni gruntów leśnych, zapasu na gruntach leśnych i przeciętnej zasobności drzewostanów według stanu na 1.01.2009 r. ze stanem na 1.01.2019 r.

Wyszczególnienie	Stan na 1.01.2009 r.	Stan na 1.01.2019 r.
Nadleśnictwo		
Powierzchnia gruntów leśnych – ha	15 203,60	15 247,52
Zapás na gruntach leśnych - m ³	4 048 891	4 659 344
Przeciętna zasobność – m ³ /ha	266	305

W stosunku do IV rewizji nastąpił:

- wzrost powierzchni leśnej o 43,92 ha,
- wzrost zapasu o 610 453 m³,
- wzrost przeciętnej zasobności o 11,5%.

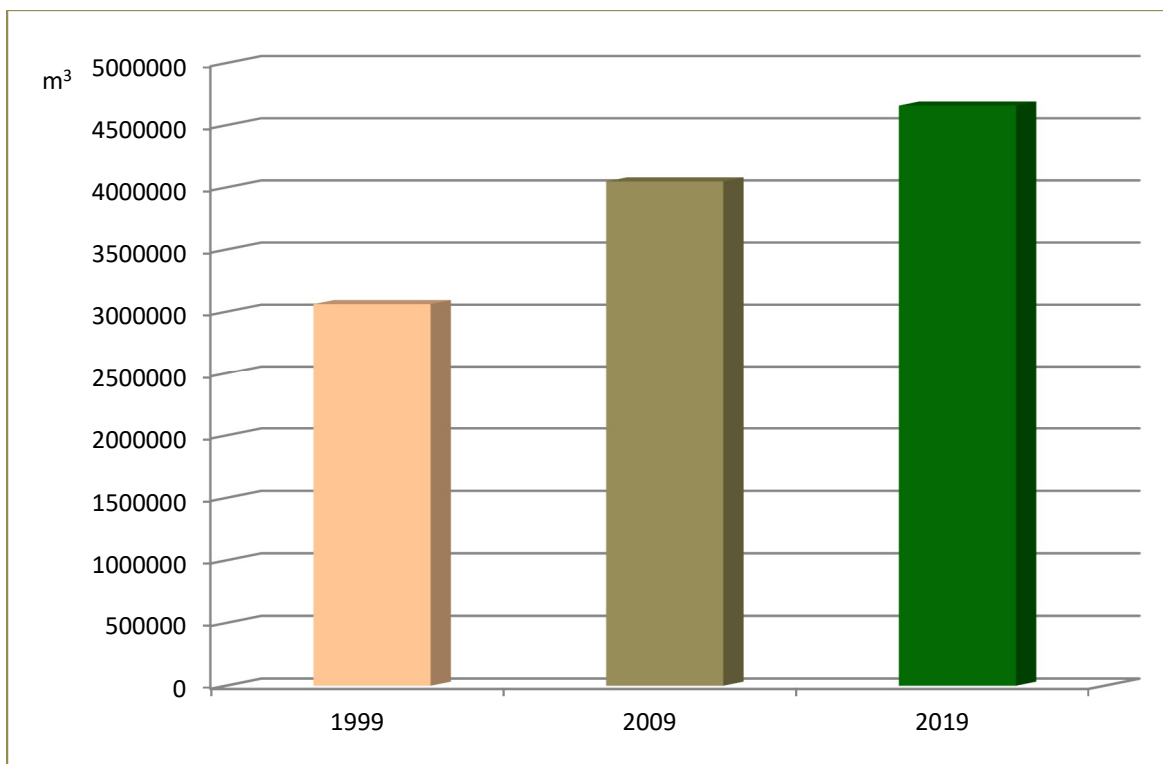
Przeciętny wiek dla Nadleśnictwa wynosi obecnie 68 lat, w poprzednim planie 62 lata.

2.2.4 Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych z bieżącej inwentaryzacji z uzyskanymi w wyniku poprzedniej inwentaryzacji, a także z wielkościami prognozowanymi na koniec obowiązywania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świerczyna:

NADLEŚNICTWO ŚWIERCZYNA

Lp	Wskaźniki	Jedn.	Stan na:				
				1.01.99 r.	1.01.09 r.	1.01.19 r.	1.01.28 r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha		15024,93	15203,60	15247,52	15247,52
2	Zasoby miąższości	m ³		3062316	4048891	4659344	4581742
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku						
	IIa	m ³		86	127	137	52
	IIb	„-“		165	211	196	206
	IIIa	„-“		226	282	307	247
	IIIb	„-“		239	326	352	349
	IVa	„-“		282	316	354	371
	IVb	„-“		295	362	373	389
	Va	„-“		298	360	410	374
	Vb	„-“		314	389	418	431
	VI	„-“		338	379	441	456
	VII i starsze	„-“		333	397	478	489
	KO	„-“		238	491	281	227
	KDO	„-“		180	257	302	294
4	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³		204	266	305	300
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat		57	62	68	67
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost tablicowy na 1 ha	m ³ brutto		5,73	6,81	7,02	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ brutto		X	1,84	2,45	3,99
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ brutto		X	2,78	3,76	3,53
9	Uzyskany w ub. okresie bieżący użyteczny przyrost roczny na 1 ha	m ³ brutto		X	10,82	10,11	7,02

Wskaźniki stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

3 Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu.

Głównym zasobem naturalnym, na jaki wpływ ma realizacja *Planu*, są zasoby drzewne.

Z danych przedstawionych we wcześniejszych rozdziałach wynika, że w obecnym okresie gospodarczym zasoby drzewne Nadleśnictwa zwiększyły się o 610 453 m³. Realizacja planu nie wpłynęła negatywnie na wielkość zasobów drzewnych. Nie zaobserwowano też negatywnego wpływu wykonanych czynności gospodarczych na występujące w Nadleśnictwie formy ochrony przyrody oraz na przedmioty ochrony w Obszarach Natura 2000. Z niektórych czynności zrezygnowano lub zmieniono ich charakter na zadania ochronne.

Na rozpoznanych siedliskach przyrodniczych zlokalizowanych poza obszarem Natura 2000, a zwłaszcza na siedliskach priorytetowych wykonywano zadania gospodarcze skierowane na poprawienie ich aktualnego stanu.

Podsumowując, nie odnotowano wypadków negatywnego oddziaływania ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Opracował:

Kierownik pracowni u.l.

Dariusz Ber

R E F E R A T

**KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W SZCZECINKU
Z ZAKRESU OCHRONY LASU**

**NA NARADĘ TECZNICZNO-GOSPODARCZĄ
W NADLEŚNICTWIE ŚWIERCZYNA**

Świerczyna,

29 listopada 2018 roku.

Wstęp

Lasy Nadleśnictwa Świerczyna według regionalizacji przyrodniczo-leśnej z 2010 roku leżą w 2 krainach, 4 mezoregionach. Część północna przynależy do 1 Krainy Bałtyckiej 12 mezoregionu Pojezierza Drawskiego. Pozostała część nadleśnictwa leży w III Krainie Wielkopolsko – Pomorskiej w tym środek nadleśnictwa leży w mezoregionie 7 Równiny Wałeckiej, południowo-wschodnia część w 6 mezoregionie Pojezierza Wałeckiego oraz niewielka część południowo zachodnia w 5 mezoregionie Równiny Drawskiej.

W nadleśnictwie dominują gleby rdzawe/75% /. Na stosunkowo dużej powierzchni występują również gleby brunatne /19%/. Lasy na gruntach porolnych występują na 34% powierzchni.

W Nadleśnictwie Świerczyna dominują siedliska borowe obejmujące 72% powierzchni w tym Bśw zajmują 23% BMśw 48%. Gatunkiem dominującym jest sosna występująca na 76% siedlisk. Fakt ten oraz duży udział lasów położonych na gruntach porolnych ma swoje odbicie w problematyce ochrony lasu na terenie nadleśnictwa.

Ocena rozmiaru powstałych szkód i zagrożeń stwierdzonych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne w minionej gospodarce leśnej za lata 2009-2018.

Szkodliwe owady

Na terenie szkółki oraz uprawach odnotowywano od 2009 roku corocznie od ca. 2,5 do ponad 34 ha występowania pędraków chrabąszczowatych. W 2009r. na powierzchni 8ha a w 2016 roku na powierzchni 9,21ha prowadzono zabiegi rozrzedzające ich populację. W roku 2009 odnotowano występowanie imago chrabąszcza majowego na powierzchni 275ha. Na takiej też powierzchni prowadzono zabiegi rozrzedzające populację szkodnika.

Ze szkodników upraw i młodników odnotowano w roku 2009 występowanie i zwalczanie szeliniaka sosnowego na powierzchni 5 ha. W roku 2015 występowanie szkodnika odnotowano na powierzchni 1,0 ha. Zabiegów zwalczających nie prowadzono. W 2010 roku odnotowano występowanie i zwalczanie smolika znaczonego na powierzchni 0,2ha. W 2011 i 2012 roku odnotowano występowanie zwójek sosnowych. Zabiegów ratowniczych nie prowadzono.

Nadleśnictwo w swym zasięgu administracyjnym obejmuje obszar ognisk gradacyjnych pierwotnych szkodników sosny, który stanowi 2759 ha. Wyznaczenie obszaru ognisk gradacyjnych w południowej części Nadleśnictwa Świerczyna było związane z pojawem w przeszłości poprocha cetyniaka. Natomiast w południowo-wschodniej części podstawą wyznaczenia obszarów było występowanie brudnicy mniszki. W minionym dziesięcioleciu w roku 2012 odnotowano występowanie brudnicy mniszki na powierzchni 748 ha. Natomiast w roku 2013 zarejestrowano i zwalczano szkodnika na powierzchni 946 ha. Ponowne występowanie szkodnika odnotowano w 2018 roku na pow. 25 ha. Z innych szkodników pierwotnych sosny w 2012 r. występował na powierzchni 25ha borecznik sosnowy a w 2017 r. strzygonia choinówka na 79,51 ha. Obu w/w szkodników nie zwalczano.

Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna w latach 2012-2015 odnotowano występowanie w liczbach zagrożeniowych w drzewostanach liściastych/głównie dębowych/ gąsienic zwójek i miernikowców/ na pow. od 34 ha do 406 ha rocznie. Zabiegi ratownicze wykonano w 2013 i 2014 roku w kulminacji gradacji na powierzchniach odpowiedni 370 i 308 ha.

Pozostałe gatunki owadów, a w szczególności szkodniki wtórne sosny to jest cetyńce, przypłaszczek granatek i lokalnie świerka z dominacją kornika drukarza, utrzymane są na niskim i stabilnym poziomie. Nie stanowiły one większego zagrożenia dla lasu.

Pozyskanie, posuszu i wywrotów w okresie 2009-2018 rok wyniosło 46860 m³ (stan na dzień 1.11.2018 r.) i stanowiło 62% etatu rocznego dla nadleśnictwa. Wywroty i złomy stanowiły prawie połowę z ogólnej masy pozyskania drewna z sanitarnego porządkowania lasu.

Aktualny stan sanitarny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Świerczyna jest dobry, a szkodniki wtórne utrzymane są na niskim i stabilnym poziomie. Sytuacja może ulec zmianie w 2019 roku z uwagi na warunki pogodowe 2018 roku. W wyniku wysokich temperatur i suszy doszło do osłabienia którego skutki odczuwać możemy w 2019 i może 2020 roku.

Grzybowe choroby infekcyjne oraz szkody wyrządzone od jeleniowatych

W 2009 roku na terenie Nadleśnictwa Świerczyna zarejestrowano hubę korzeni na powierzchni 500ha. W latach 2010-11 odnotowano tylko 15ha. Ponownie niewielka powierzchnia pojawiła się w 2017 roku 1,76ha.

W latach 2009-2012, 2014, 2016-2017 na terenie szkółki odnotowywano występowanie osutki sosny. Powierzchnia nie przekraczała 0,5 ha. Natomiast w roku 2009, 2011-12, 2015-18 odnotowywano występowanie osutki sosny w uprawach. Największą powierzchnie bo 53,73ha odnotowano w 2018 roku. W tym też roku w wyniku osłabienia wystąpił i był zwalczany w uprawach smolik znaczony na powierzchni 5,52ha.

Z innych istotnych chorób odnotowano w 2017 roku w uprawach występowanie mączniaka dębu na pow. 18,38ha, zamieranie pędów sosny w 2009 roku na pow. 10ha, opieńkową zgniliznę korzeni w 2017 roku na pow. 6 ha oraz w latach 2012-13 zamieranie jesionu na pow. odpowiednio 7 i 8 ha.

Większe szkody spowodowane przez czynniki abiotyczne w latach 2009-2018 zostały odnotowane w 2009 roku w drzewostanach na powierzchni 248 ha, w uprawach w latach 2011 i 2015 na powierzchni odpowiednio 45,21 i 33,58 ha.

Coroczne przeprowadzane są inwentaryzacje szkód istotnych, wyrządzanych przez jeleniowate w uprawach i młodnikach.

Corocznie obserwuje się występowanie szkód od bobrów, w latach 2013-14 zostały zarejestrowane na powierzchni 5-6 ha.

Ramowe wytyczne na najbliższe dziesięciolecie, w zakresie postępowania hodowlano-ochronnego w drzewostanach, w których są rejestrowane szkody powodowane przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Na podstawie wnikliwej analizy zebranych materiałów z gospodarki przeszłej, ostatniego dziesięciolecia oraz licznych lustracji terenowych drzewostanów, można prognozować zagrożenia jakich można spodziewać się w drzewostanach, na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Świerczyna.

Do najistotniejszych zagrożeń przyszłego dziesięciolecia należy wymienić:

- cyklicznie powtarzające się, gradacyjne pojawy foliofagów sosny z dominującym występowaniem poprocha cetyniaka i brudnicy mniszki, w wyznaczonych ogniskach gradacyjnych i poza nimi;
- dalszą aktywność grzybów patogenicznych systemu korzeniowego wraz z rozrodem szkodników kambio i ksylofagicznych w drzewostanach sosnowych i świerkowych,
- szkody od jeleniowatych
- szkody wyrządzone przez bobry w lesie,
- cyklicznie powtarzający się wzrost aktywności drobnych gryzoni.

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodliwych należy opracować dla każdego sprawcy uszkodzeń oddzielny program postępowania, a jego realizację przeprowadzać w terminach możliwie najkrótszych, ze szczególnym uwzględnieniem ich pilności i występującego stopnia uszkodzeń.

Zadania ochronne należy realizować między innymi poprzez:

1. prawidłowe, systematyczne monitorowanie zagrożenia ze strony głównych szkodników pierwotnych sosny;
2. zwiększone działania profilaktyczne z zakresu ochrony i hodowli lasu, podnoszące biologiczną odporność drzewostanów, zmniejszające tym samym ryzyko wystąpienia gradacji;
3. utrzymanie liczebności populacji szkodników pierwotnych na poziomie niezagrażającym trwałości drzewostanów, poprzez prowadzenie zabiegów ratowniczych z zastosowaniem preparatów dopuszczonych do stosowania z aktualnej listy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
4. w ogniskach gradacyjnych pierwotnych szkodników sosny, wskazane jest budowanie właściwej struktury biosocjalnej drzewostanu, opartej na dominującym udziale I, II i III klasy Krafta;
5. dbałość o odpowiednio dobry stan sanitarny drzewostanów w obszarach ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny. Posusz czynny powinien być w nich utrzymany na możliwie najniższym poziomie;
6. ograniczanie do minimum poziomu posuszu czynnego w obszarach zagrożonych i opanowanych przez patogeniczne grzyby systemu korzeniowego zaś walkę z nimi należy oprzeć na aktualnej wiedzy leśnej;
7. wprowadzanie gatunków drzew i krzewów leśnych zatrzymujących lub spowalniających procesy rozpadu drzewostanu na gruntach porolnych;
8. utrzymanie na dotychczasowym poziomie praktyk i odnawiania powierzchni zrębowych, po co najmniej jednym sezonie wegetacyjnym ich przelegiwania, co radykalnie obniży poziom zagrożenia i szkód od szeliniaka w nowo zakładanych uprawach iglastych;
9. utrzymanie szkód od jeleniowatych na poziomie umożliwiającym wyprowadzenie upraw i młodników;
10. monitorowanie zwiększania zasobów tzw. martwego drewna, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości lasu.

Dla kompleksów leśnych, w których rejestruje się zagrożenia i dochodzi lub może dojść do uszkodzeń lub rozpadu drzewostanu, podjęte działania hodowlano-ochronne powinny być priorytetowe. Występujące w nich formy ochrony przyrody, między innymi takie jak Natura 2000 i rezerваты, powinny być objęte również tymi działaniami, w przeciwnym razie mogą utracić swój charakter i cel do, którego zostały powołane.

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu
w Szczepinku
Stanisław Ciesielski

Zestawienie występowania chorób lasu i szkód abiotycznych w Nadleśnictwie Świerczyna (w ha)

Lata	Czynniki abiotyczne			Pożary		Pasoz. zgorzel siewek-igl.		Pas. zgorzel siewek-liśc.		Szara pleśń		Osutki sosny		Osutki modrzewia		Rdze na igłach / liśc.		Mączniak dębu		Zamieranie pędów sosny		Rak topoli		Lata	Zamieranie db		Zamieranie jesionu		Opieńka		Huba korzeni		Zamieranie pędów Bk		Opadz.Md		Cladosporium		Zamieranie pączków		Brak składnik. pokarmowych		Porostnica wielok.		Inne choroby	
	Szk	Up,mł	Drz	Up,mł	Drz	Szk	Szk	Szk	Szk	Up,mł	Szk	Up,mł	Szk	Szk	Up,mł	Up,mł	Up,mł	Szk	Szk	Up,mł	Drz	Up,mł	Drz		Up,mł	Drz	Up,mł	Drz	Up,mł	Drz	Up,mł	Szk	Szk	Szk	Up,mł	Szk	Szk	Up,mł	Szk	Szk						
2008	0,29	55	12,2			0,43	0,02	0,02	0,73	12						1,92	10	5						2008	2	23		5	20	9	111	442														
2009	2,26	30,3	248	3		0,24	0,32		0,26	33			0,30	1,58	5	10							2009			3		15	4	105	396		0,03	0,01		2,25	0,03									
2010	0,65	5,56				0,22	2,70		0,32					1,57									2010							14,96					4,2											
2011	1,81	45,21				0,03	0,07		0,02	8,01													2011							14,96																
2012	0,67	4,55				0,05			0,03	0,50													2012			6,68																				
2013		3,58										0,3											2013				8,5																			
2014	0,30	5,74		0,68	0,02	0,38	2,27	0,09	0,39				0,09	2,74									2014																							
2015	0,30	33,58		2,92	0,17	0,03	0,12			17,61		0,21		0,19									2015																							
2016	0,03	0,27		0,52		0,30	0,79		0,46	16,21			0,14	0,69									2016				0,08				0,23															
2017	0,02	1,59				0,05	0,34		0,08	0,10	0,02		0,02	0,15	18,38								2017					6,00		1,76													0,03			

Zestawienie występowania i zwalczania szkodników lasu w N.Świerczyna (pow. w ha)

Lata	Pędraki i rolnice		Szeliniaki		Zwójki sosnowe	Brudnica mn.		Zwójki,miern.db		Chrab. -imago		Gryznie		Przypłaszczek		Jeleniowate	Bobry	Cetyńce		Kornik drukarz		Zajęce	Dzik	Susówka dębówka	Łoś, żubr
	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	wyst.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.	wyst.	wyst.	wyst.	wyst.
2008	48,00	47	51	51						69	63	5				71,26	2	37	37	5	5				
2009	33,63	8	5	5						275	275			181	181	55,88	5	37	37	4	4	3			
2010	19,63															14,47	0,57						6,36		
2011	21,90				6,25											7,01						0,41			
2012	0,01				5,66	748		342								26,41	0,08								
2013	8,87					946	946	406	370			11,62				41,34	5,09					0,42			
2014	9,50							315,68	308							21,42	5,98					0,42		0,94	
2015	12,49		1					33,53				2,15	0,5	11,52	11,52	21,35	2,29								3
2016	10,46	9,21				27,39				1,08						10,51	0,4			0,06	0,06		0,75	3,12	0,5
2017	2,52					24,53						0,56				11,45	0,80								

Ponadto stwierdzono w:

2008 r - opiętki: występ. i zwalcz. - 19 ha
 - poproch cetyniak: występ. - 75 ha
 2009 r. - mszyce: występ. i zwalcz. - 5,80 ha
 - skoczogonki: występ. - 0,24 ha
 2010 r. - smolik znaczony: występ. i zwalcz. - 0,2 ha
 2012 r. - boreczniki sosnowe: występ. - 25 ha
 - naliściaki: występ. - 6,57 ha
 2013 r. - szkody od ptaków: występ. - 0,24 ha
 2017 r. - strzygonia choinówka: występ. - 79,51 ha

Opracował: 12.07.2018r.
 Główny Specjalista SL
 w ZOL Szczecinek
 Mirosław Matusiak

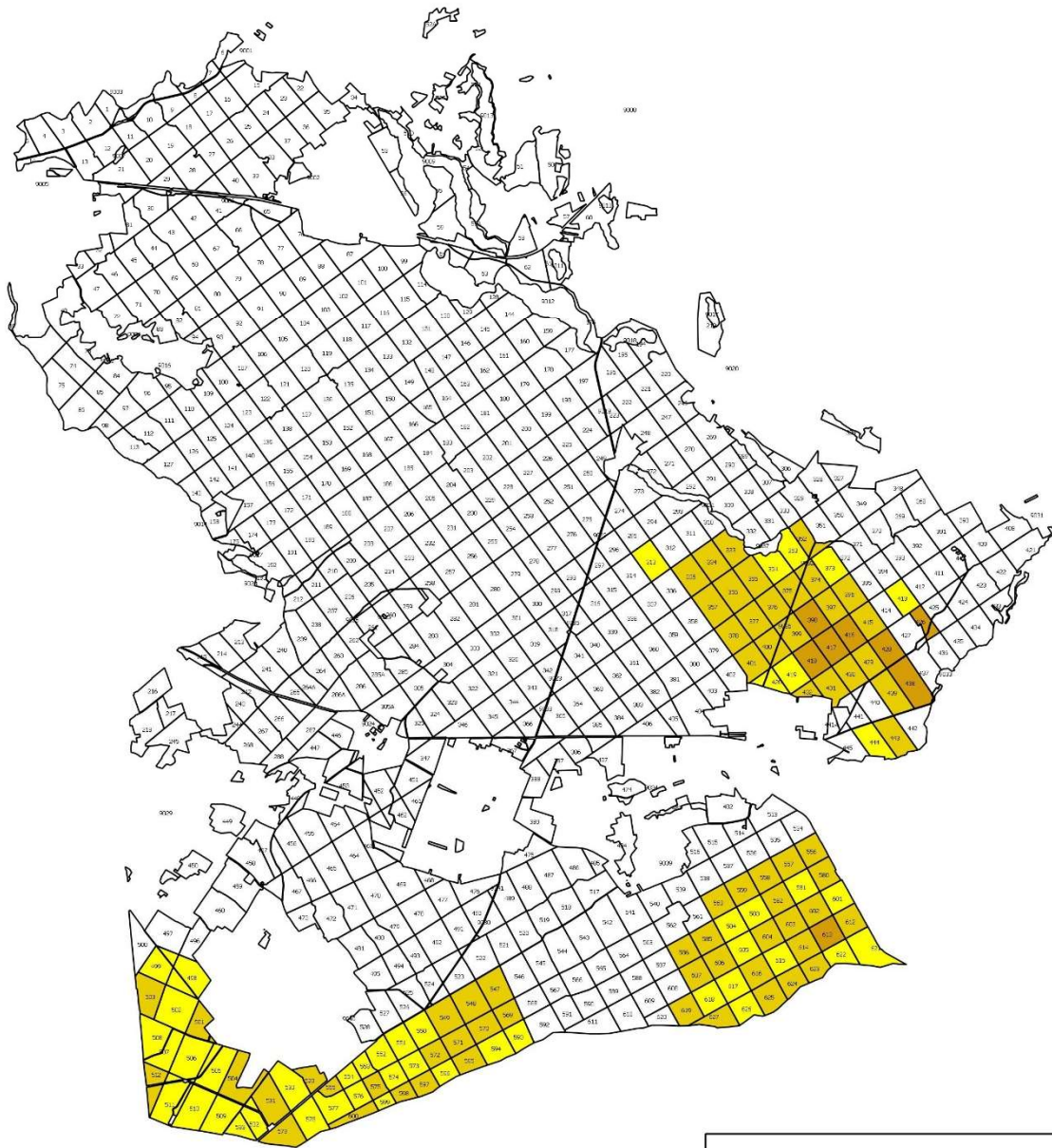
Pozyskanie drewna posuszowego, wyrotów i złomów w Nadleśnictwie Świerczyna

Lata	Drewno pozyskane w m ³																	
	Ogółem		Iglaste		Liściaste		So		Św		Db		Bk		Brz		Js	
	posusz	wywr.	posusz	wywr.	posusz	wywr.	posusz	wywr.	posusz	wywr.	posusz	wywr.	posusz	wywr.	posusz	wywr.	posusz	wywr.
2008	2414	9291	1956	8391	458	900	1941	8096	11	225	368	180	19	256	63	390	2	3
2009	2962	531	2397	199	565	332	2355	156	42	43	440	110	53	122	50	87	2	0
2010	1479	341	1091	117	388	224	1081	95	10	11	262	36	37	89	80	49	0	24
2011	2056	1126	1591	693	465	433	1532	632	59	55	377	109	32	168	19	75	10	32
2012	3291	1519	2469	737	822	782	2418	634	49	50	680	126	65	334	28	215	8	40
2013	2375	6653	1226	5256	1149	1397	1164	4742	40	506	851	319	136	554	85	446	13	6
2014	1294	4855	1119	3808	175	1047	1074	3667	28	127	80	365	29	279	26	363	31	10
2015	2873	2164	2479	1743	394	421	2368	1682	111	52	266	66	75	165	19	140	6	0
2016	4095	907	3682	365	414	541	3450	331	230	24	244	86	35	226	115	196	11	0
2017	2329	3081	2064	1741	265	1340	1884	1503	123	217	130	170	43	763	69	354	0	7
R-m	25168	30468	20074	23050	5095	7417	19267	21538	703	1310	3698	1567	524	2956	554	2315	83	122

W latach 2008-2011 rejestrowano pozyskanie od 1X do 30 IX
W latach 2012-2017 rejestrowano pozyskanie od 1 I do 31 XII

Opracował: 16.07.2018r.
Główny Specjalista S.L.
w ZOL Szczecinek
Miroslaw Matusiak

Nadleśnictwo Świerczyna

Powierzchnia ognisk gradacyjnych - 2 759,24 ha
001 R.Poz.

swierczyna_ognisko_85-2010

- 2-5%
- 6-10%
- 11-25%
- 26-50%
- powyżej 50%

Szczecinek, 29.11.2018 r.

KOREFERAT
Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
do szczegółowej analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego,
obejmującego lata 2009-2018,
opracowanej na Naradę Techniczno-Gospodarczą
przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Świerczyna.

Koreferat opracowano na podstawie wyników przeprowadzonej w 2016 roku kontroli okresowej, danych zawartych w bazie SILP Nadleśnictwa, oraz danych przedstawionych przez Nadleśniczego w referacie „Analiza gospodarki leśnej za okres obowiązywania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Świerczyna na lata 2009-2018”. Podczas przeprowadzonej kontroli okresowej Nadleśnictwo uzyskało ocenę bardzo dobrą za całokształt działalności.

Wysoko oceniono zaawansowanie realizacji użytkowania etatu cięć grubizny netto użytków rębnych oraz realizację grubizny netto użytkowania głównego. Także do realizacji powierzchniowego etatu cięć w użytkowaniu przedrębnym, czyli wykonania czyszczeń późnych z masą, trzebieży wczesnych i późnych oraz prawidłowości kwalifikacji do zabiegu w użytkowaniu przygodnym przedrębnym nie wniesiono uwag.

Wykonanie zadań hodowlanych oceniono jako bardzo dobre. Nie wniesiono istotnych uwag ani do terminowości, ani do prawidłowości wykonania zabiegów pielęgnacyjnych, przy czym rozmiar wykonanych zabiegów był proporcjonalny do upływu czasu. Ocenę bardzo dobrą uzyskało zarówno wykonanie CW, CP, wszystkie zabiegi trzebieży, jak i prawidłowość prowadzenia rębni złożonych. W skontrolowanej próbie uprawy bardzo dobre stanowiły 99,5%, zaś młodniki 92,2%. Wskaźnik poprawek za dziesięciolecie ukształtował się na poziomie 5%, co jest wynikiem dobrym, niższym od średniej dla RDLP w Szczecinku za ten okres. Odnowienia naturalne w Nadleśnictwie to około 7% ogólnej powierzchni odnowień i zalesień, co jest wielkością przekraczającą średnią pozostałych nadleśnictw RDLP w Szczecinku, która to średnia wynosi nieco ponad 4%. Wszystkie skontrolowane odnowienia naturalne uzyskały ocenę bardzo dobrą.

W dziesięcioleciu nastąpił wzrost zasobów drzewnych o ok. 600 tys. m³ (tj. o 14% zapasu początkowego) przy wzroście przeciętnej zasobności na 1 ha o 40 m³, tj. o 15%, co należy odnotować jako zjawisko o charakterze pozytywnym.

Jako bardzo dobre oceniono wykonywanie przez Nadleśnictwo zadań z zakresu ochrony lasu oraz ochrony przyrody.

Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów został oceniony przez kontrolujących jako prawidłowy, działania w zakresie celowości i skuteczności ograniczania szkód powodowanych przez ssaki oceniono jako bardzo dobre.

Do pozostałej działalności, wynikającej z realizacji zadań zawartych w planie urządzenia lasu oraz programie ochrony przyrody uwag nie wniesiono.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
i Audytu Wewnętrznego
Leszek Kościelny

ZS.6004.4.2.2019

Końcowa ocena realizacji dotychczasowego planu urządzenia lasu

Końcową ocenę gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego za lata 2009-2018 w **Nadleśnictwie Świerczyna** opieram na wynikach inwentaryzacji stanu lasu na dzień 01 stycznia 2019 r., analizie gospodarki przeszłej sporządzonej przez Nadleśniczego, koreferacie wykonawcy projektu planu urządzenia lasu, referacie kierownika ZOL w Szczecinku, koreferacie Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego oraz dyskusji na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG).

Na podstawie w/w dokumentów i dyskusji na NTG stwierdzam, że zadania określone planem urządzenia lasu za ubiegłe dziesięciolecie zostały wykonane. Wysoko oceniono zaawansowanie realizacji użytkowania etatu cięć grubizny netto użytków rębnych oraz przedrębnych. Wykonanie zadań z hodowli i ochrony lasu oceniono bardzo wysoko. Fakt ten potwierdza inwentaryzacja stanu lasu na podstawie której nie stwierdzono zaniedbań pielęgnacyjnych oraz określono stan sanitarny lasu jako dobry. Gospodarka leśna prowadzona była prawidłowo. Zadania z hodowli lasu realizowane były w ścisłym związku z potrzebami hodowlanymi drzewostanów ze szczególnym uwzględnieniem stanu lasu.

Biorąc powyższe pod uwagę, gospodarkę leśną ubiegłego okresu gospodarczego w Nadleśnictwie Świerczyna oceniam pozytywnie.

DYREKTOR
Andrzej Modrzejewski

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH

W Nadleśnictwie Świerczyna najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i starszych,
- obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa,
- utrzymanie lub poprawienie stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu oraz zgodności drzewostanów z siedliskiem i ich jakości hodowlanej,
- ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

Sformułowane cele należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i starszych przy pomocy sposobów właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikroźródnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe, odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu leśnych siedlisk przyrodniczych gatunków właściwych dla typów drzewostanów o kierunku ochronnym,
- prawidłowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych, zapewniające poprawę stanu sanitarnego drzewostanów oraz ich jakości,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- prowadzenie czynności gospodarczych z uwzględnieniem ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności i szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio- i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:

- a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urzędzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urzędzeniowym należy dążyć do:
- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Komisji Projektu Planu),
 - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie Nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w Nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanego składu gatunkowego drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - 1) optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego – dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 - 2) dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla Nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

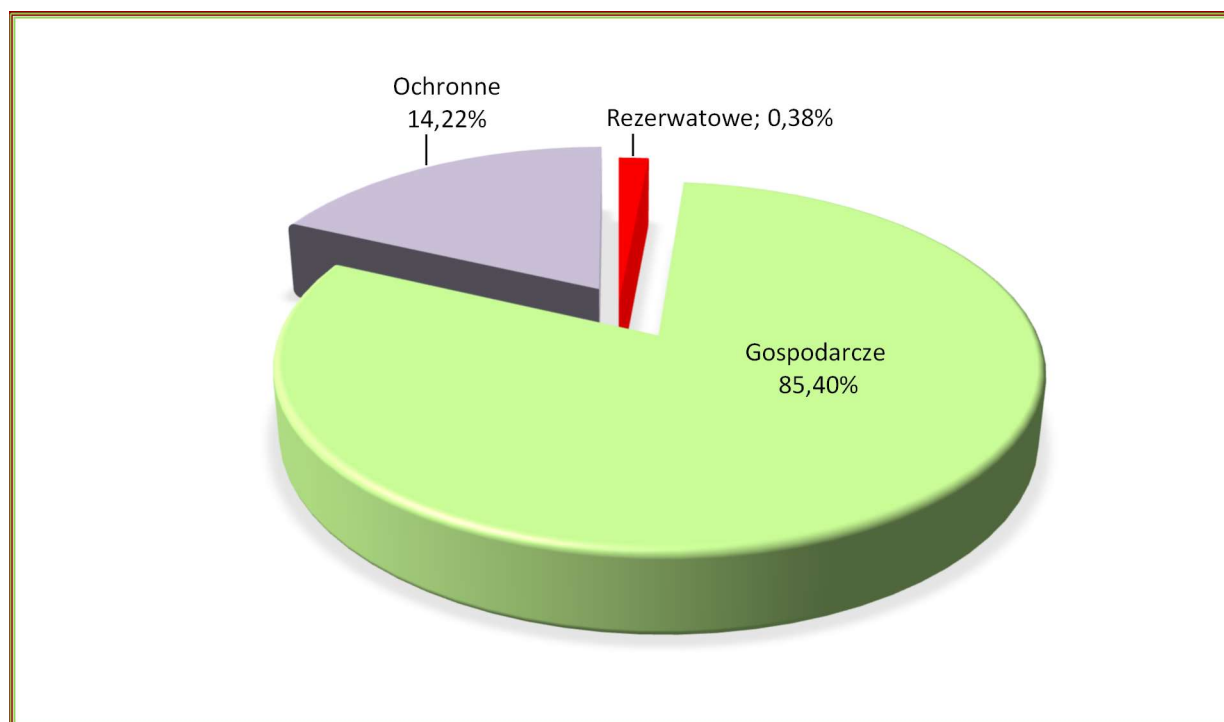
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu według pełnionych funkcji i kategorii ochronności

W Nadleśnictwie Świerczyna przyjęto podział lasu na kategorie ochronności zgodnie z Decyzją nr 59 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 20.08.1999 r. (DLOPiK.lp-0233-63/99). Lokalizacja lasów ochronnych podana jest w punkcie 1.3.9.2 elaboratu.

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych wg grup funkcji lasu i kategorii ochronności

Grupa funkcji	Nadleśnictwo Świerczyna	
	Pow. [ha]	%
1	2	3
I. LASY REZERWATOWE	58,56	0,38
II. LASY OCHRONNE	2167,51	14,22
1) wodochronne	1154,43	7,57
2) stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	249,29	1,63
3) stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	37,69	0,25
4) stanowiące drzewostany nasienne	306,57	2,01
5) na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	419,53	2,75
III. LASY GOSPODARCZE	13021,45	85,40
OGÓŁEM	15247,52	100,00

Udział dominujących funkcji lasu w Nadleśnictwie Świerczyna

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Podział gruntów zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa na gospodarstwa dokonany został na podstawie decyzji KZP oraz obowiązujących zasad hodowli lasu i instrukcji zarządzania lasu.

Utworzono następujące gospodarstwa (*grunty zalesione i niezalesione*):

Gospodarstwo specjalne (S) – o powierzchni - 1386,74 ha, do którego zaliczono:

1. rezerwaty przyrody wraz z ich otuliną – 58,56 ha,
w oddz.: 50d, 50f, 50g, 50h, 50i, 50j, 51a, 51d, 489g, 489h, 520a;
2. lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych – 419,53 ha,
w oddz.: 227-231, 252-256, 276-280;
3. lasy stanowiące drzewostany nasienne wraz z otuliną – 310,11 ha,
w oddz.: 165c, 183b, 183c, 464c, 464h, 464i, 465d, 466c, 467f, 467i, 467j, 469b, 469f, 469h, 469j, 470a, 470b, 471a, 471c, 472a, 473a, 477d, 486b, 487a, 488a, 517b, 518d, 519c, 534a;
4. lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej (nieujęte wcześniej) – 237,54 ha,
w oddz.: 18g, 18j, 18k, 18l, 18m, 19l, 19m, 19n, 19o, 19r, 26d, 26h, 27a, 27c, 27d, 27f, 27h, 27i, 27j, 27l, 28a, 28d, 28f, 40a, 40b, 40d, 40f, 40g, 40h, 40k, 40l, 40m, 41a, 41b, 68c, 68f, 68j, 68m, 69a, 69b, 69c, 69d, 69f, 69g, 69h, 69i, 69k, 69m, 70a, 70i, 70j, 70l, 70m, 80d, 80f, 80h, 81a, 81b, 81d, 82a, 442g, 442i, 443c, 443d, 443h, 443i, 544f, 544g, 544h, 544i, 565d, 565f, 565g, 565h, 566a, 566b, 566c, 566d, 566f, 589c, 590a, 590b, 590c;
5. lasy ostoje bioróżnorodności biologicznej (nieujęte wcześniej) – 109,04 ha,
w oddz.: 2b, 6b, 9b, 9o, 10f, 10h, 10j, 10k, 10l, 11g, 15a, 15g, 49f, 49o, 51f, 52b, 52Ai, 52Dc, 52Dd, 54b, 59a, 59o, 73d, 75f, 82i, 83h, 113h, 127g, 127m, 143c, 143h, 158c, 159a, 175h, 192g, 192l, 193c, 293b, 309i, 310a, 333a, 433i, 433j, 461g, 468c, 476d, 482a, 483a, 483b, 483c, 483h, 483i, 483k, 483l;
6. lasy na siedliskach bagiennych: Bb, BMb, LMb, (nieujęte wcześniej) – 157,10 ha,
w oddz.: 10 n, 11b, 11h, 12a, 13h, 13m, 16g, 18i, 19h, 20a, 21f, 25b, 25f, 25g, 26a, 29d, 31k, 37h, 38c, 38h, 38i, 38l, 38m, 38n, 38p, 38s, 38x, 39f, 39m, 39o, 39s, 40i, 40j, 41c, 45r, 52h, 52o, 66k, 67g, 67i, 67k, 70b, 70c, 70d, 70g, 70h, 71n, 71 r, 71s, 77k, 78d, 78j, 82b, 82c, 82d, 82f, 82g, 83a, 83b, 83c, 83d, 83f, 83g, 83i, 89d, 90f, 90g, 94a, 95c, 95d, 95g, 106m, 106n, 109c, 129a, 437j, 442d, 442f, 442h, 444h,
7. lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków i ze stanowiskami arch. w strefach (nieujęte wcześniej) – 46,31 ha,

w oddz.: 9a, 130h, 174d, 174f, 175a, 175c, 175f, 192b, 192c, 192i, 192j,
272a, 285k, 285m, 306a, 387k;

8. lasy ze źródliskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym,
w szczególności na gruntach przyległych do rzek, ostoje różnorodności
biologicznej (nieujęte wcześniej) – 30,17 ha,
w oddz.: 93a, 479b, 490f, 495a, 521a;

9. lasy na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze NATURA 2000
o znaczeniu priorytetowym (nieujęte wcześniej) – 18,38 ha,
w oddz.: 2g, 9p, 71b, 71j, 71p, 143d, 143k, 175i, 193h, 212a.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - o powierzchni – 1271,24 ha

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczono lasy ochronne
z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) - o powierzchni – 12589,54 ha,

obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną,

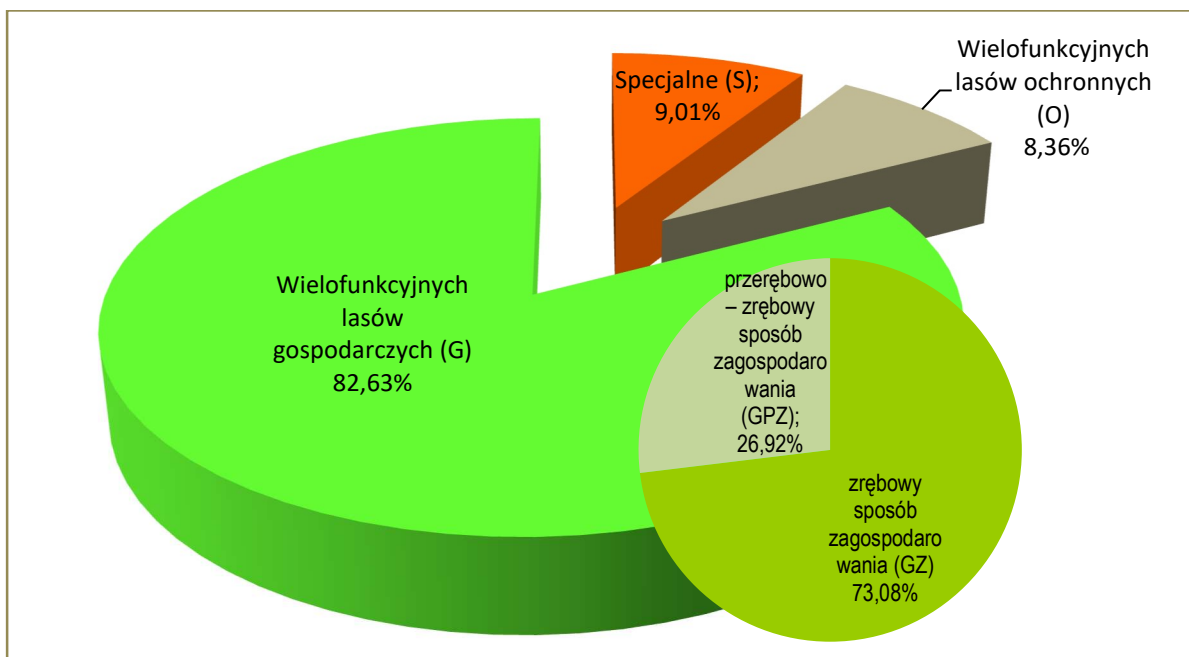
w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) - 9208,07 ha,
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) - 3381,47 ha.

Powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku według gospodarstw i grup gatun-
ków panujących o tym samym wieku rębności - tabelę nr VI – zamieszczono w załącznikach
do elaboratu i w tomie II.

Zestawienie powierzchni gruntów zalesionych i miąższości wg gospodarstw (bez przestojów)

Lp	Gospodarstwo	Nadleśnictwo	
		powierzchnia – ha miąższość – m ³ brutto	%
1	2	7	8
1	Specjalne (S)	<u>1366,54</u> 538440	<u>9,01</u> 11,64
2	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>1268,15</u> 394020	<u>8,36</u> 8,52
3	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>12525,99</u> 3693955	<u>82,63</u> 79,84
	w tym: Zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>9154,41</u> 2721220	<u>73,08</u> 73,67
	Przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>3371,58</u> 972735	<u>26,92</u> 26,33
Ogółem grunty zalesione		<u>15160,68</u> 4626415	<u>100,0</u> 100,0

Udziału powierzchniowy drzewostanów według gospodarstw - Nadleśnictwo Świerczyna

3.1.2.3. Wiekі rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Komisja Założeń Planu dla Nadleśnictwa Świerczyna przyjęła następujące przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew:

Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności
Db	160
Bk, Js	120
So, Md, Dg, Jd	110
Św, Brz, Gb, Ol, Jw., Kl, Lp	80
Os, Ol odroślowa	60
Tp, Wb, Olsz	40

Dla sosny, świerka, dębu i buka wieki rębności odpowiadają zakresom wieków rębności określonym dla Nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l. Obniżono wiek rębności dla So i Md ze 120 lat na 110 lat oraz Św z 90 lat na 80 lat, a także dla Js z 160 lat na 120 lat. Natomiast dla Jd i Dg podwyższono wiek rębności z 90 lat na 110 lat. Dla pozostałych gatunków drzew przyjęto wieki rębności zgodne z poprzednim planem urządzenia lasu.

Wiekі rębności określają przeciętne wieki osiągnięcia przyjętego celu gospodarowania i służą głównie do obliczenia etatów w gospodarstwach lasów ochronnych, zrębowym i przeźębowo-zrębowym, lecz nie muszą być zgodne z wiekami dojrzałości rębnej konkretnego drzewostanu.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy

Dla zapewnienia wymogów ładu przestrzennego zachowano dotychczasowy układ ostępów stałych, przyjęty w poprzednim planie u.l. Lasy podzielono na 350 ostępów. Dodatkowo dla przyspieszenia procesu odnowienia, w blokach drzewostanów rębnych i starszych, zaplanowano cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych (10 ostępów). Są to oddziały: 184, 275, 320, 336, 387, 444, 495, 545, 587, 611. Nie było potrzeby stosowania wrębów.

Granicami ostępów są linie gospodarcze (ostępowe) i oddziałowe wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano na skrajach bądź w odrębionych kompleksach leśnych. Średnia długość ostępu wynosi około 750 m.

Ostępy stałe na mapach cięć zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe - niebieskim.

3.1.3. **Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego**

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego

W ramach użytkowania rębnego wyodrębniono:

- użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu.

3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych sporządzono następujące tabele i wzory:

- Tabela nr VI – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- Wykaz drzewostanów do przebudowy
- Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wymienione tabele i wzory zamieszczono w części tabelarycznej opisów taksacyjnych (tom II), a tabelę VI ponadto w załącznikach do elaboratu.

Podstawą wyliczenia etatów użytkowania rębnego były przyjęte dla poszczególnych gatunków wieki rębności oraz podział na gospodarstwa.

Dla gospodarstwa specjalnego (S), zgodnie z § 89 Instrukcji u.l. etatu nie obliczano, a wielkość etatu użytkowania rębnego wynika z sumy stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono (zgodnie z §§ 90, 91) etaty wg dojrzałości drzewostanów (z ostatniej i dwóch ostatnich klas wieku) oraz etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczone zostały również etaty z potrzeb przebudowy.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębnego przedstawia tabela nr XIV.

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich kl. wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nadleśnictwo Świerczyna								
Specjalne (S)	x	x	x	x	0	2427	30820	30820
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	5443	4939	3849	4939	0	5009	52733	52733
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	29399 71,47	25669 64,08	31215 74,47	29399 71,47	797 24	x	x	270316 687,78
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	17406	13824	11238	13824	328	20585	x	222612
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GP)	x	x	x	x	0	0	0	0
Razem wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	46805	39493	42453	43223	1125	20585	0	492928
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	52248	44432	46302	48162	1125	28021	83553	576481

Przyjęte etaty są:

- w gospodarstwie specjalnym (S) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów, stanowiącym 107% miąższościowego etatu optymalnego,

- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etatem zbliżonym do etatów optymalnych (miąższościowego – 92%, powierzchniowego – 96%),
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem stanowiącym 161% miąższościowego etatu optymalnego;

Razem etat w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, przyjęty na okres obowiązywania niniejszego planu, wynosi 492928 m³ brutto, co stanowi 114% etatu optymalnego (432230 m³).

Łączny etat w gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych i wielofunkcyjnych lasów gospodarczych przyjęty na okres obowiązywania planu wynosi 545661 m³/brutto i stanowi w całym Nadleśnictwie ok. 113% sumy etatów optymalnych.

Jest on nieco wyższy od sumy etatów według zrównania średniego wieku. Można więc wnioskować, że na koniec okresu gospodarczego średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien się obniżyć. Aktualnie średni wiek drzewostanów wynosi 68 lat i jest wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów Nadleśnictwa o około 13 lat (znaczne odstępstwo). W związku z tym proponowany etat należy traktować jako orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa.

Przyjęte etaty nie zagrażają trwałości i stabilności lasów Nadleśnictwa.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany rębne i starsze.

Analizując lokalizację zaplanowanego użytkowania rębego w poszczególnych grupach drzewostanów uzyskano następujące dane:

Zestawienie grup drzewostanów i zaplanowanego w nich użytkowania rębego

Grupa drzewostanów	Ogółem w Nadleśnictwie	Zaprojektowano do cięć w 10-leciu		Pozostaje	
	ha	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6
Bliskorębne i młodsze	11309,51	12,57	0,1	11296,94	99,9
Rębne	1956,66	718,67	36,7	1237,99	63,3
Starsze	827,36	290,08	35,1	537,28	64,9
W klasie odnowienia	1029,36	1029,36	100,0	-	-
W klasie do odnowienia	37,79	6,15	16,3	31,64	83,7
Razem Nadleśnictwo	15160,68	2056,83	13,6	13103,85	86,4

Drzewostany potencjalnie nadające się do użytkowania rębego (rębne i starsze oraz KO i KDO) zajmują w Nadleśnictwie 25,4% tj. 3851,17 ha. Użytkowaniem rębnym planuje się objąć 53,1% powierzchni tych drzewostanów. Wszystkie drzewostany w klasie odnowienia zaprojektowano do cięcia, w tym 704,45 ha cięciami uprzętającymi. W drzewostanach w klasie odnowienia rębnie złożone planuje się wykonać na powierzchni 1029,36 ha. Nie planowano cięć rębnych w KDO na powierzchni 31,64 ha, jedynie na powierzchni 6,15 ha zaplanowano kontynuacje rębni IIIB. Są to głównie drzewostany, w których zaplanowano odnowienie na istniejących gniazdach. W drzewostanach bliskorębnych użytkowanie rębne zaplanowano na powierzchni 12,57 ha. Są to drzewostany zakwalifikowane do pełnej przebudowy intensywnej typu A.

Ze względów ochronnych i z konieczności zachowania ładu przestrzennego i czasowego, nie objęto planem cięć części drzewostanów starszych – 537,28 ha. Ich powierzchnia w poszczególnych gospodarstwach przedstawia się następująco:

Zestawienie powierzchni (w ha) drzewostanów rębnych i starszych nieobjętych planem cięć

Gospodarstwo	Pozostawiono bez cięć ze względu na:		Razem
	cel ochronny	ład przestrzenny	
1	2	3	4
Specjalne (S)	256,68	13,54	270,22
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	85,31	6,40	91,71
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	13,87	78,46	92,33
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	20,60	62,42	83,02
Ogółem	376,46	160,82	537,28

3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet etatu

W bieżącym okresie gospodarczym w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu przewidziano uprzątnięcie nasienników i przestojów oraz uprzątnięcie zadrzewień na gruntach związanych z gospodarką leśną i nieleśnych. Uprzątnięcie przestojów i nasienników projektowano tylko w niezbędnej ilości, biorąc pod uwagę aspekty ekologiczne. W ramach uprzątnięcia zadrzewień przewiduje się głównie oczyszczenie linii podziału powierzchniowego.

Zestawienie użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet etatu

Lp	Kategoria cięć	Nadleśnictwo	
		ha	$\frac{\text{m}^3 \text{ brutto}}{\text{m}^3 \text{ netto}}$
1	2	3	4
1	Uprzątnięcie płazowin	-	-
2	Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	$\frac{1787}{1538}$
3	Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie zadrzewień na gruntach nieleśnych	9,77	$\frac{1954}{1713}$
Razem		9,77	$\frac{3741}{3251}$

3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębnego

Zestawienie łączne netto użytkowania rębnego przyjętego na okres realizacji planu

L.p	Wyszczególnienie	Nadleśnictwo $\text{m}^3 \text{ netto}$
1	2	3
1	Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	486775
2	Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	24352
3	Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu	3251
Razem proponowany rozmiar użytkowania rębnego		514378
Plan za ubiegły okres gospodarczy		301407
Wykonanie w ubiegłym okresie		298989

Przyjęty na najbliższe 10-lecie etat użytków rębnych stanowi 170,7% etatu z ubiegłego okresu gospodarczego. W stosunku do wykonania w minionym okresie rozmiar ten wynosi 172,4%.

3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego

Obliczenia rozmiaru cięć użytkowania przedrębego dokonano zgodnie z §94 Instrukcji u.l. Powierzchniowy rozmiar cięć ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar miąższościowy, jako rozmiar orientacyjny w m³ grubizny netto na 10 lecie, obliczono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości (Tabela VIIIA),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających, wspierających przebudowę drzewostanów. Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie przedstawia tabela.

Zestawienie rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa na okres realizacji planu

CPP	Trzebieże			OGÓLEM
	TW	TP	Razem	
Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5
-	2459,81	7306,90	9766,71	9766,71

Przyjęty powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego w wysokości 9766,71 ha, stanowić będzie wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

W ramach użytkowania przedrębego zrezygnowano z planowania czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CPP). Drzewostany w przejściowej fazie rozwojowej, gdzie w trakcie wykonywania zabiegu pielęgnacyjnego może zaistnieć potrzeba poboru grubizny, zaplanowano do TW, a drzewostany na słabych siedliskach do zabiegu pielęgnacyjnego CP.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 1686,35 ha drzewostanów w wieku powyżej 20 lat tj. 11,1% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa. Są to w zdecydowanej większości drzewostany starszych klas wieku, zdrowe, o mniejszym i równomiernym zwarcie, w których trzebież wykonano w ostatnich latach ubiegłego 10-lecia i w trakcie taksacji nie stwierdzono w nich potrzeby prowadzenia zabiegu w bieżącym okresie gospodarczym. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego.

Orientacyjny miąższościowy rozmiar użytkowania przedrębnego ustalono sumarycznie, bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Intensywność użytkowania w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Zestawienie danych, na podstawie których zaprojektowano orientacyjny rozmiar grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębnego

Lp.	Wyszczególnienie	m ³ netto	%	Objaśnienie
1	2	3	4	5
1.	Rozmiar planowanego użytkowania przedrębnego w ub. okresie	456 000	x	x
2.	Rozmiar użytkowania przedrębnego na dziesięciolecie według wykonania w okresie ostatnich 5 lat	473 538	x	x
3.	Spodziewany w bieżącym 10-leciu tab. przyrost miąższości	1 071 500	x	x
4.	Spodziewany w bieżącym 10-leciu przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym	960 500	x	x
5.	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębnego	430 000	94,3	5:1
			90,8	5:2
			40,1	5:3
			44,8	5:4

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzje o przyjęciu orientacyjnego rozmiaru grubizny planowanej do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 430 000 m³ netto. Przyjęta wielkość stanowi około 44,8% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym w przyszłym okresie gospodarczym.

3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2019 – 2028 dla Nadleśnictwa Świercyna oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanymi przyrostami przedstawia się następująco:

Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Lp	Wyszczególnienie	m ³ netto	m ³ brutto	%	objaśnienie
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo					
1	Wielkość zasobów miąższości ogółem	-	4 659 344	-	-
2	Wielkość spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości	-	1 071 150	-	-
3	Przyjęty etat użytkowania rębego (łącznie z 5% przyrostem)	514 378	609 046	13,0	3:1
				56,5	3:2
				52,8	3:5
4	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego	430 000	537 500	11,5	4:1
				50,2	4:2
				46,9	4:5
5	Ogółem przyjęty rozmiar użytków głównych	944 378	1 146 546	24,6	5:1
				107,0	5:2

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębego i przedrębego miąższność grubizny, po uwzględnieniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie: netto - 944378m³, brutto - 1146546 m³. Stanowi to około 107,0% spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości oraz około 24,6% wielkości zasobów miąższości Nadleśnictwa. Rozmiar ten należy traktować jako maksymalny.

3.2. ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych, wykazów drzewostanów w KO, KDO, drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu, z wykorzystaniem wytycznych określonych w Zasadach hodowli lasu z roku 2011.

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw.

W celu osiągnięcia pożądaných docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby zagospodarowania lasu i rodzaje rębni zgodne z ustaleniami KZP, NTG i Zasadami hodowli lasu.

Wykaz projektowanych cięć rębnych opracowano w kolejności oddziałów i pododdziałów, z podziałem na działki zrębowe, bez przydziału na lata gospodarcze. Lokalizację cięć uzgodniono protokolarnie z Nadleśnictwem Świerczyna i RDLP w Szczecinku.

Przyjęto następujące rodzaje rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu:

Rodzaje rębni w typach siedliskowych lasu

TSL	TD	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
Bs	*nie przewiduje się użytkowania rębnego		
Bśw	So	I	II
Bw	So, ŚwSo, ŚwBrz, SoŚw	I	II
Bb	*nie przewiduje się użytkowania rębnego		
BMśw	So, ŚwSo, BkSo, DbSo	I	II, III
BMw	So, ŚwSo, SoŚw, ŚwBrz, BrzSo, DbSo	I	II, III
BMb	*nie przewiduje się użytkowania rębnego		
LMśw	BkSo, DbSo, BkŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	Bk, SoBk, ŚwBk	II	I, III
LMw	DbSo, DbŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	BrzOl, ŚwSo, SoŚw	I	II, III
LMb	*nie przewiduje się użytkowania rębnego		
Lśw	Bk, DbBk, BkDb, LpDb, LpBk	II	I, III
Lw	Db, JsDb	II	I, III
Lł	*nie przewiduje się użytkowania rębnego		
OI	OI	I	II, III
OIJ	OI	I	II, III
	OIJ _s	II	I, III

*z wyjątkiem sytuacji kłęskowych

Przy projektowaniu działek zrębnych wykorzystano naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp. w celu urozmaicenia przebiegu działek. Bezpośrednio przy ciekach, zbiornikach wodnych i torfowiskach, w drzewostanach na żyzniejszych siedliskach planowano rębnie złożone, a na siedliskach słabych – rębnie zupełną z pozostawieniem pasów lasu o szerokości 30-40 m. Pasy pozostawiono również w przypadku stosowania w takich warunkach rębni IIIa. Na pasach tych kształtowane winny być strefy ekotonowe i do tego powinny zmierzać wykonywane na nich czynności gospodarcze.

Do pozyskania planowano z reguły 95% miąższości (w drzewostanach świerkowych i brzozowych planowanych do przebudowy intensywnej – 100%). Resztę planuje się pozostawić w formie kęp starodrzewu wraz z występującymi w nim dolnymi warstwami oraz drewnem martwym. Pozostawiane powinny być także drzewa dziuplaste oraz drzewa o cechach pomnikowych lub o szczególnych walorach estetyczno-krajobrazowych i biocenotycznych, takie jak: wiąz, cis, czereśnia ptasia, dzika jabłoń, grusza itp.

Nawrót cięć przy rębni zupełnej winien wynosić od 4 do 5 lat, przy rębni gniazdowej IIIa od 5 do 15 lat, przy rębni częściowej i gniazdowej IIIb od 3 do 10 lat. Dla poszczególnych gospodarstw i rębni przyjęto następujące średnie okresy odnowienia:

Średnie okresy odnowienia

Gospodarstwo	Rodzaj rębni		
	IIIa	IV	Pozostałe rębnie
1	2	3	4
Specjalne (S)	10	40	30
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	10	40	30
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	10	30	20

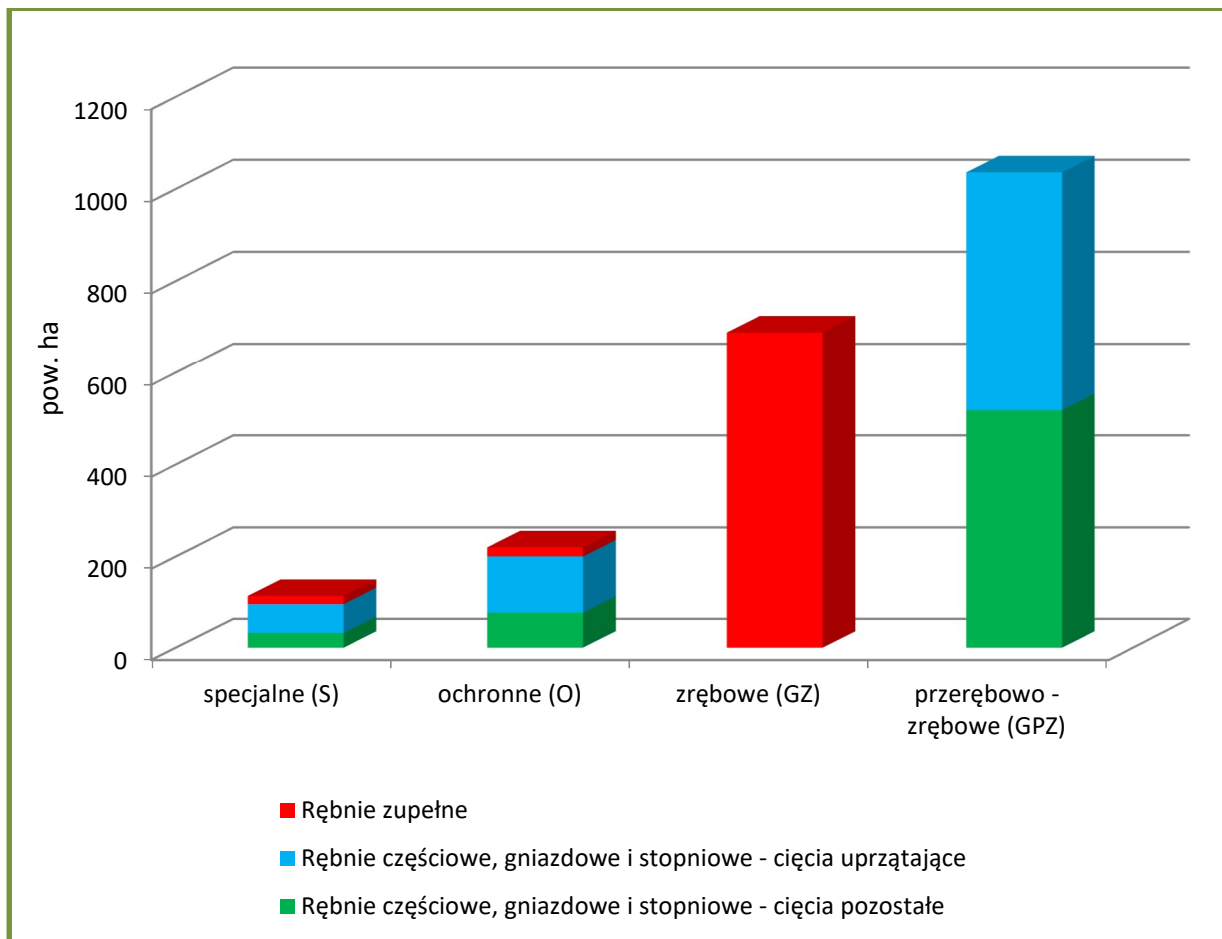
Zaprojektowany przebieg działek oraz zastosowany rodzaj rębni należy rozumieć jako zalecenia kierunkowe, niewiążące dla realizatorów planu. Nadleśniczy może zdecydować o ewentualnej modyfikacji rębni, w tym także o zastosowaniu na jednym pasie manipulacyjnym różnych form rębni. Nadrzędnym celem winno być przy tym stworzenie optymalnych warunków odnowienia, umożliwiających uzyskanie projektowanego składu gatunkowego i budowy drzewostanu docelowego.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo ŚWIERCZYNA						
Specjalne (S)	17,70	63,21	32,42	95,63		113,33
Lasów ochronnych (O)	19,66	123,54	76,71	200,25		219,91
Lasów gospodarczych (GZ)	687,78					687,78
Lasów gospodarczych (GPZ)		517,70	518,11	1035,81		1035,81
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	687,78	517,70	518,11	1035,81		1723,59
Razem Nadleśnictwo	725,14	704,45	627,24	1331,69		2056,83

Największa powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych zlokalizowana jest w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - GPZ (50,36%). Pozostała część użytków rębnych zlokalizowana jest w:

- gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ) – 33,44%,
- gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – 10,69%,
- gospodarstwie specjalnym (S) – 5,51%.

Powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg form rębni

Lp.	Rodzaj rębni	Nadleśnictwo
		Pow. manipulacyjna - ha
1	2	5
1.	IA	64,05
2.	IB	661,09
3.	IIA	245,56
4.	IIAU	193,00
5.	IIB	3,75
6.	IIBU	10,78
7.	IIIA	187,63
8.	IIIAU	407,12
9.	IIIB	190,30
10.	IIIBU	93,55
Razem		2056,83

Dla Nadleśnictwa wykonano mapę przeglądową cięć rębnych w skali 1:25 000, na którą naniesiono:

- ostępy stałe i przejściowe z zaznaczonym kierunkiem cięć,
- kontury obejmujące powierzchnie projektowanych cięć rębnych,
- informację o rodzaju rębni i procencie poboru miąższości grubizny,
- inne szczegóły, zgodne z instrukcją u.l.

Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy gospodarcze w skali 1:5 000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe cięć dla leśnictw w skali 1: 10 000.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

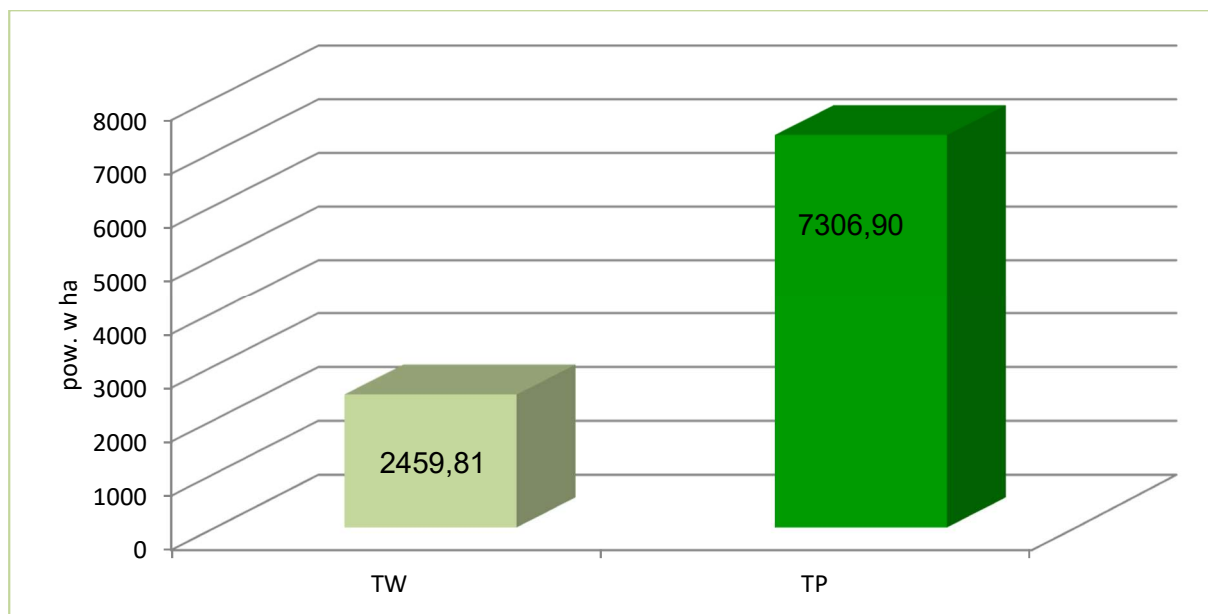
Wykaz cięć użytków przedrębnych opracowano z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP. Wykazy sporządzono dla Nadleśnictwa, w kolejności oddziałów i pododdziałów. W wykazie dla poszczególnych pododdziałów określona jest tylko powierzchnia zabiegu, natomiast globalny rozmiar miąższościowy, jako wielkość orientacyjna, podany jest na końcu wykazu i w tabeli XVII.

W trakcie realizacji cięć pielęgnacyjnych Nadleśnictwo powinno dążyć do ciągłego dostosowywania składów gatunkowych drzewostanów do typów drzewostanu i popierania gatunków rodzimego pochodzenia. Na siedliskach chronionych (Natura 2000) należy ponadto ograniczać występowanie gatunków obcych geograficznie i ekologicznie.

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Powierzchnia (ha) *wg klas i podklas wieku												Razem	
	I		II		III		IV		V		VI	VII		
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TW	0,90	242,51	1416,95	798,46	0,64	0,35							2459,81	
TP			1,00	277,10	931,17	2805,59	1451,23	531,28	836,72	114,19	227,09	131,53	7306,90	
R-m	0,90	242,51	1417,95	1075,56	931,81	2805,94	1451,23	531,28	836,72	114,19	227,09	131,53	9766,71	
R-m	0,90	242,51	1417,95	1075,56	931,81	2805,94	1451,23	531,28	836,72	114,19	227,09	131,53	9766,71	

Pełna wersja tabeli XVI (uzupełniona o gatunek panujący) zamieszczona jest w załącznikach do elaboratu i w tomie III.

Powierzchnia cięć przedrębnych wg rodzajów zabiegów

Największą powierzchnię cięć przedrębnych stanowią drzewostany z planowanymi trzebieżami późnymi – 74,8%; trzebieże wczesne zaplanowano na 25,2%. Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny nie planowano.

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne rozmiaru użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]		Miąższość grubizny [m ³]	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Świerczyna				
I. UŻYTKI RĘBNE:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2056,83	1302,90	576481	486775
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			28824	24352
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	2056,83	1302,90	605305	511127
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			1787	1538
3. pozostałe	9,77		1954	1713
Razem niezaliczone	9,77		3741	3251

Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]		Miąższość grubizny [m ³]	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
Razem użytki rębne	2066,60	1302,90	609046	514378
II. UŻYTKI PRZEDRĘBNE				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	9766,71		0	0
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjętego rozmiaru)	9766,71		537500	430000
Ogółem użytki główne (I+II)	11833,31	1302,90	1146546	944378

*dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu.

W Nadleśnictwie Świerczyna zlokalizowano 54,08 ha drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy. Do pilnej przebudowy pełnej zakwalifikowano 41,67 ha, do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych (podsadzenia, dolesienia luk) 12,41 ha. Sumaryczne zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy przedstawia tabela.

Zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy drzewostanów

Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
	Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębne w lasach gosp.	Przerębowo-zrębne w lasach gosp.	Przerębne w lasach gosp.	Razem
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Świerczyna						
Rębnie	--	--	24,25	17,42	--	41,67
TP, Odn. - Ilp	--	2,72	9,69	--	--	12,41
Razem	--	2,72	33,94	17,42	--	54,08

3.2.1.4. Zadania z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw

Zestawienie zadań z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Zadania na 10-lecie									Ogółem użytkowanie główne m ³ netto
		Użytkowanie rębne			Razem rębne	Użytkowanie przedrębne			Razem przedrębne ha/m ³ netto		
		Zaliczone na etat	Spodz. 5% przyrost	Niezal. na etat		CPP	TW	TP			
		m ³ netto			ha						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Nadleśnictwo Świerczyna											
1	Wilczkowo 14i	59 173	2 963	902	63 038	--	168,18	547,01	$\frac{715,19}{33\ 995}$	97033	
2	Krzemno m. Czaplunek	71 648	3 584	169	75 401	--	138,68	604,43	$\frac{743,11}{31\ 865}$	107266	
3	Mszarne 157j	49 742	2 487	405	52 634	--	232,78	580,90	$\frac{813,68}{33\ 603}$	86237	
4	Dzikowo 305Ap	42 424	2 121	223	44 768	--	219,06	798,30	$\frac{1017,36}{48\ 193}$	92961	
5	Jałowcówka 305AI	48 514	2 426	65	51 005	--	264,35	880,26	$\frac{1144,61}{50\ 270}$	101275	
6	Dąbrowa 527b	46 869	2 345	665	49 879	--	428,39	607,40	$\frac{1035,79}{40\ 904}$	90783	
7	Kaczory m. Czaplunek	29 928	1 498	65	31 491	--	480,53	596,63	$\frac{1077,16}{41104}$	72595	
8	Świerczyna 404kx	59 468	2 975	185	62 628	--	150,01	769,12	$\frac{919,13}{42\ 069}$	104697	
9	Jeleni Stok wieś Sośnica	33 751	1 688	66	35 505	--	183,76	971,90	$\frac{1155,66}{52\ 386}$	87891	
10	Laski 495i	45 258	2 265	506	48 029	--	194,07	950,95	$\frac{1145,02}{55\ 611}$	103640	
RAZEM NADLEŚNICTWO ŚWIERCZYNA		486 775	24 352	3 251	514 378	--	2459,81	7306,90	$\frac{9766,71}{430\ 000}$	944378	

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów

hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu zadań z zakresu hodowli lasu. Wykaz został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP.

Przyjęte typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw zostały przedstawione w rozdziale 1.3.7.

3.2.2.1. Zadania na bieżące 10-lecie

Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisu ogólnego i do tomu III.

Rozmiar prac odnowieniowych i pielęgnacyjnych na bieżący okres gospodarczy dla Nadleśnictwa przedstawia się następująco (w ha):

**Zestawienie przyjętych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu
na okres realizacji planu**

Zadania gospodarcze z hodowli lasu	Zadania wg Tab.XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
	Powierzchnia w ha	
1	2	3
I. Odnowienia i zalesienia otwarte	771,40	626,37
w tym:		
- halizn, płazowin i zrębów (z ubiegłego okresu)	46,26	46,26
- gruntów nieleśnych	0,00	0,00
- zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)	725,14	580,11
II. Odnowienia pod osłoną	656,90	656,90
w tym:		
- przy rębniach złożonych	646,09	646,09
- podsadzenia (wprowadzenie dolnego piętra)	10,69	10,69
- dolesienia luk i przerzedzeń	0,12	0,12
III. Poprawki i uzupełnienia	3,55	131,88
w tym:		
- w uprawach i młodnikach	3,55	3,55
- w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (10% sumy zredukowanych odnowień i zalesień otwartych oraz odnowień pod osłoną)	0,00	128,33
IV. Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00
V. Pielęgnowanie	1720,06	1720,06
w tym:		
- pielęgnowanie upraw (PU)	519,15	519,15

Zadania gospodarcze z hodowli lasu	Zadania wg Tab.XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
	Powierzchnia w ha	
1	2	3
w tym: pielęgnowanie gleby	215,14	215,14
----- czyszczenia wczesne (CW)	304,01	304,01
----- - pielęgnowanie młodników (CP)	1200,91	1200,91
VI. Melioracje	878,97	878,97
w tym:		
- wodne	0,00	0,00
- agrotechniczne	878,97	878,97

W bieżącym 10-leciu przewiduje się 626,37 ha odnowień i zalesień otwartych. Realizując powyższe zadania należy pamiętać o wykorzystywaniu istniejących odnowień naturalnych (w grupach i kępach), których jakość i rozwój zapewniają dalszy sukces hodowlany.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów związane z rębnią częściową i gniazdową zaplanowano na powierzchni 646,09 ha. W drzewostanach użytkowanych rębnią II i IIIb w miarę możliwości winno się dążyć do uzyskania odnowienia naturalnego. Tam, gdzie nie powstanie młode pokolenie z obsiewu naturalnego należy wykonać podsadzenia lub podsiew, np. przy przebudowie drzewostanów. W drzewostanach użytkowanych i przewidzianych do użytkowania rębnią IIIa planuje się odnowienie sztuczne.

Podsadzenia produkcyjne (wprowadzanie II piętra) zaprojektowano na powierzchni 10,69 ha, na siedliskach BMśw i LMśw w drzewostanach IIIb kl. wieku.

Poprawki i uzupełnienia przewidywane są w wysokości 131,88 ha, w tym poprawki na gruntach projektowanych do odnowienia i zalesienia (zgodnie z zaleceniem KZP - 10%) – 128,33 ha.

Pielęgnowaniem gleby planuje się objąć powierzchnię 215,14 ha. Jest to powierzchnia manipulacyjna, nieobejmująca wielokrotności zabiegów.

Czyszczenia wczesne w uprawach istniejących projektuje się wykonać na powierzchni 304,01 ha. Łączna obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 519,15 ha.

Zgodnie z wytycznymi KZP nie planowano pielęgnowania gleby i CW w uprawach projektowanych. Potrzeba wykonania tych zabiegów określona będzie na bieżąco w ciągu całego okresu gospodarczego przez personel Nadleśnictwa.

Czyszczenia późne – bez pozyskania grubizny (CP) zaplanowano na powierzchni 1200,91 ha.

Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CP-P) nie planowano.

Zabiegi agrotechniczne przewiduje się wykonać na powierzchni 878,97 ha.

Wykonując prace hodowlane należy zwrócić uwagę, ażeby na granicy pole - las, woda - las oraz wzdłuż szlaków komunikacyjnych, tworzyć korzystne warunki dla zabezpieczenia przeciwpożarowego obszarów leśnych.

3.2.2.2. Zadania z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Zadania na 10-lecie									
		Prace odnowieniowe					Pielęgnowanie lasu				Mel. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr.i uzup.	Piel. gleby	CW	CP	
		Zręby i nieleśne	Zręby proj.	Przy Rb złoż.	Pod-sadz.	Dol. luk					
		Powierzchnia w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Wilczkowo 14i		9,69	155,06		0,12	17,28	19,54	27,88	99,33	78,97
2	Krzemno m. Czaplunek	4,91	45,84	122,36		-	17,31	46,86	48,42	153,11	105,41
3	Mszarne 157j	8,46	64,70	77,11	1,00	-	15,43	31,07	31,80	165,23	103,18
4	Dzikowo 305Ap	7,52	55,82	58,47		-	12,18	16,78	18,58	118,35	120,19
5	Jałowcówka 305Ai	2,71	95,47	29,37		-	12,76	19,35	12,72	84,33	139,54
6	Dąbrowa 527b		21,12	76,48	9,69	-	10,73	7,56	49,73	139,88	67,23
7	Kaczory m.Czaplunek	11,97	72,24	8,99		-	9,32	31,28	35,99	75,28	36,99
8	Świerczyna 404kx	3,58	127,03	25,68		-	15,63	8,36	29,25	75,36	88,65
9	Jeleni Stok wieś Sośnica	3,87	39,00	38,32		-	8,32	8,70	25,93	142,84	58,30
10	Laski 495i	3,24	49,20	54,25		-	12,92	25,64	23,71	147,20	80,51
RAZEM NADLEŚNICTWO		46,26	580,11	646,09	10,69	0,12	131,88	215,14	304,01	1200,91	878,97

3.2.2.3. Nasiennictwo i selekcja

Informacje dotyczące:

- wyłączonych drzewostanów nasiennych,
- drzewostanów zachowawczych,
- plantacji nasiennych,
- gospodarczych drzewostanów nasiennych,
- drzew matecznych,
- źródeł nasion.

zawarte są w rozdziale 1.3.8. - „Ocena walorów genetycznych lasu – w tym bazy nasiennej”.

Użytkowanie rębne planowane w bieżącym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach nasiennych

Gatunek	Pow. gospodarczych d-stanów nasiennych	Użytki rębne zaplanowane na bieżące 10-lecie		Pozostaje (2 – 4)
		Pow. manipulacyjna	Pow. zredukowana	
	Powierzchnia - ha			
1	2	3	4	5
So	168,80	129,41	120,90	47,90
Bk	27,72	13,99	5,62	22,10
Dbb	15,86	-	-	15,86
Md	5,49	-	-	5,49
OI cz	4,84	-	-	4,84
Brz	22,31	-	-	22,31
Razem	245,02	143,40	126,52	118,50

Powierzchnia zredukowana cięć rębnych planowanych w bieżącym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach nasiennych wynosi 126,52 ha, co stanowi 51,6% powierzchni tych drzewostanów. Cięcia realizowane będą głównie rębiami gniazdowymi oraz w mniejszym stopniu rębiami częściowymi. Dwanaście starszych drzewostanów sosnowych zaplanowano do rębni zupełnej.

Użytkowanie rębne planowane w bieżącym 10-leciu w blokach upraw pochodnych

Lp	Nr bloku	Powierzchnia projektowanych bloków upraw pochodnych	Uprawy założone w ubiegłych okresach	Zręby do odn. z ub. okresu lub grunty do zal.	Użytki rębne zaplanowane na bieżące 10-lecie	
					Pow. manipulacyjna	Pow. zredukowana
		Powierzchnia - ha				
1	2	3	4	5	6	7
1	I	62,30	30,63	-	17,46	17,46
2	II	61,19	44,89	-	15,51	12,09
3	III	83,02	38,35	-	23,78	23,78
4	IV	53,09	22,58	-	19,90	19,90
5	V	37,69	22,97	-	7,39	7,39
6	VI	26,00	22,50	3,50	-	-
7	VII	79,37	-	4,84	20,64	20,64
8	VIII	51,54	27,36	2,88	23,61	13,49
9	IX	46,21	17,42	-	24,20	13,51
10	Xa,b,c	65,89	28,24	-	34,95	23,92
11	XI	35,18	35,18	-	9,58	0,80
12	XII	25,94	-	-	12,97	12,97
13	XIII	14,26	-	-	-	-

Lp	Nr bloku	Powierzchnia projektowanych bloków upraw pochodnych	Uprawy założone w ubiegłych okresach	Zręby do odn. z ub. okresu lub grunty do zal.	Użytki rębne zaplanowane na bieżące 10-lecie	
					Pow. manipulacyjna	Pow. zredukowana
Powierzchnia - ha						
1	2	3	4	5	6	7
14	XIV	23,42	1,93	-	-	-
15	XV	69,97	69,97	-	-	-
16	XVI	11,41	11,41	-	-	-
17	XVII	23,62	-	-	19,96	13,94
18	XVIII	18,91	-	-	9,97	9,67
Ogółem		789,01	373,43	11,22	239,62	189,56

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu określono na podstawie danych Nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Przeanalizowano stan zdrowotny i sanitarny lasu oraz aktualne i potencjalne oddziaływanie zespołu niekorzystnych czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych.

Do głównych czynników mających wpływ na powstawanie zagrożeń dla lasów Nadleśnictwa należą:

- udział zalesień na gruntach porolnych 4982,85 ha - 32,7%;
- udział monokultur gatunków iglastych;
- warunki meteorologiczne;
- stan zwierzyny płowej.

W warunkach Nadleśnictwa Świerczyna niewielkie znaczenie mają szkody powodowane przez owady z grupy foliofagów, czyli organizmów żerujących na aparacie asymilacyjnym drzew oraz szkodników wtórnych. Określona w trakcie taksacji ogólna powierzchnia drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od owadów (szkodniki pierwotne i wtórne) wynosi 24,87 ha. W minionym okresie pewne zagrożenia dla lasu, związane było z występowaniem szkodnika wtórnego jakim jest pędzik.

Drzewostany, w których zainwentaryzowano uszkodzenia (w różnym stopniu) zajmują powierzchnię 780,12 ha, co stanowi 5,15% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa. Uszkodzenia istotne (powyżej 20%) zainwentaryzowano w drzewostanach na powierzchni

81,98 ha, to jest na 0,54% powierzchni gruntów zalesionych. Najczęstszymi, stwierdzonymi podczas inwentaryzacji przyczynami uszkodzeń były zwierzyna i grzyby.

Zestawienie powierzchni występowania szkodników owadzi

Gatunek	Rok	Występowanie [ha]	Zwalczanie [ha]
1	2	3	4
Zwójki, miernikowce dębu (<i>szk. pierwotny</i>)	2012	342,00	-
	2013	406,00	370,00
	2014	315,68	308,00
	2015	33,53	-
Brudnica mniszka (<i>szk. pierwotny</i>)	2012	748,00	-
	2013	946,00	946,00
	2016	27,39	-
	2017	24,53	-
Pędraki i rolnice (<i>szk. upraw</i>)	2008	48,00	47,00
	2009	33,63	8,00
	2010	19,63	-
	2011	21,90	-
	2012	0,01	-
	2013	8,87	-
	2014	9,50	-
	2015	12,49	-
	2016	10,46	-
2017	2,52	-	

Gatunek szkodliwego owada	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Powierzchnia występowania / Powierzchnia zwalczania w zaokrągleniu do 1ha									
Zwójki, miernikowce dębu (<i>szk. pierwotny</i>)					342	406/370	316/308	34		
Brudnica mniszka (<i>szk. pierwotny</i>)					748	946/946			27	25
Pędraki i rolnice (<i>szk. upraw</i>)	48/47	34/8	20	22	1	9	10	12	10	3

Źródło: ZOL Szczecinek

Obecny stan sanitarny lasów Nadleśnictwa można ocenić jako bardzo dobry. W drzewostanach posusz występuje pojedynczo i nie wpływa znacząco na obniżenie ich odporności na czynniki szkodotwórcze. Niewielkim problemem są tylko drzewostany na gruntach porolnych atakowane przez grzyby.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony lasu należy kierować się następującymi zasadami:

- profilaktyka działania,
- stosowanie zintegrowanych metod ochrony lasu, obejmujących działania modyfikujące środowisko w kierunku zmian niekorzystnych dla sprawców szkód, a korzystnych dla ich wrogów naturalnych,
- indywidualizacja rozwiązań – elastyczność przy podejmowaniu decyzji,
- minimalizacja szkód ekologicznych, jakie mogą wystąpić w efekcie wykonywania zabiegów,
- ocena prognozy ekonomicznej szkodliwości choroby lub szkodnika.

a) Ochrona przed owadami

Szkodniki upraw i młodników

Zabiegi profilaktyczne oraz ochrona upraw i młodników przed szkodliwymi owadami powinny polegać na:

- kontroli występowania szkodników korzeni i zalesianiu gruntów po stwierdzeniu braku zagrożenia,
- preferowaniu zintegrowanej ochrony upraw i młodników przed szkodnikami korzeni,
- stosowaniu zasady przelegiwania zrębów,
- stosowaniu dołków chwytnych i pułapek feromonowych,
- ciągłej obserwacji występowania i rozwoju szkodników oraz bieżącej rejestracji stwierdzonych ognisk zagrożeń.

Szkodniki pierwotne

W Nadleśnictwie Świerczyna na powierzchni 2757,33 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny, w oddz.: 313, 333-335, 352-357, 373-378, 396-401, 413, 415-420, 426, 428-432, 438, 439, 443, 444, 498, 499, 501-512, 529-533, 547-560, 569-586, 593-607, 612-619, 621-627.

W ramach zabiegów profilaktycznych winno się dążyć do zwiększenia odporności drzewostanów na działanie szkodników pierwotnych poprzez:

- wprowadzanie gatunków biocenotycznych i fitomelioracyjnych,
- prawidłowe i terminowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych,
- ochronę mrowisk,
- zakładanie budek lęgowych i karmników dla ptaków,

- szersze stosowanie udoskonalonej ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu,
- zakładanie małych remiz dla entomofauny i awifauny

Działania profilaktyczne powinny być widoczne nie tylko w zabiegach typowo ochronnych, ale również w użytkowaniu lasu i zabiegach hodowlanych.

Ochrona przed szkodnikami pierwotnymi powinna polegać na:

- rozpoznaniu zagrożenia poprzez:
 - dokładne prowadzenie jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny,
 - obserwację ilości samicy brudnicy mniszki, siedzącej na strzałach drzew,
 - rejestrację uszkodzeń;
- wykonywaniu zabiegów ratowniczych, stosując biologiczne i biotechniczne metody ochrony lasu, rozrzedzające populację szkodników; zabiegi chemiczne wykonywać w sytuacjach niezbędnych uwzględniając aspekt przyrodniczy i ekonomiczny działań ochronnych.

Szkodniki wtórne

Występowanie szkodników wtórnych, głównie kornika drukarza, zauważalne jest przeważnie na gruntach porolnych, w drzewostanach przerzedzonych i osłabionych przez patogeny korzeniowe oraz w drzewostanach świerkowych i z dużym udziałem świerka.

Zapobieganie rozmnoży szkodników wtórnych winno obejmować następujące działania:

- przestrzeganie zasad higieny lasu w drzewostanach zagrożonych,
- odpowiednią rotację drewna,
- wyznaczanie i usuwanie z lasu drzew zasiedlonych przed wylotem imago szkodników,
- wykładanie drzew i stosów pułpkowych.

W razie potrzeby należy dodatkowo:

- korować surowiec drzewny,
- zatapiać i zraszać drewno,
- odławiać chrząszcze korników za pomocą pułapek feromonowych,
- zabezpieczać drewno chemicznie.

b) Ochrona przed grzybami patogenicznymi

Najgroźniejszym dla lasów patogenem grzybowym jest korzeniowiec wieloletni, powodujący hubę korzeni, występujący szczególnie na gruntach porolnych. W Nadleśnictwie Świerczyna drzewostanów na gruntach porolnych jest 4982,85 ha - 32,7%. Drzewostany te są z reguły w mniejszym lub większym stopniu opanowane przez hubę korzeniową. Dość często korzeniowcowi wieloletniemu towarzyszy opieńka, powodująca

opieńkową zgniliznę korzeni. Ponadto w ubiegłym okresie stwierdzono występowanie: osutki sosny i mączniaka dębu.

Powierzchnia drzewostanów z widocznymi zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od grzybów wynosi 54,13 ha.

**Zestawienie występowania ważniejszych chorób grzybowych w minionym 10-leciu
w Nadleśnictwie Świerczyna**

Nazwa choroby	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	występowanie [ha]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Huba korzeni (upr, młód)	111,00	105,00	-	-	-	-	-	-	-	1,76
Huba korzeni (d-stany)	442,00	396,00	14,96	14,96	-	-	-	-	-	-
Opieńkowa zgnilizna korzeni (upr, młód)	20,00	15,00	-	-	-	-	-	-	0,08	6,00
Opieńkowa zgnilizna korzeni (d-stany)	9,00	4,00	-	-	-	-	-	-	-	-
Mączniak dębu (upr, młód)	10,00	5,00	-	-	-	-	-	-	-	18,38
Osutki sosny (upr, młód)	12,00	33,00	-	8,01	0,50	-	-	17,61	16,21	0,10

Źródło: ZOL Szczecinek

Zapobieganie rozmnóży patogenów grzybowych winno obejmować następujące zabiegi profilaktyczne:

- przestrzeganie zasad higieny lasu w drzewostanach zagożonych,
- bieżącą identyfikację zjawisk chorobowych, z określeniem ich nasilenia i występowania,
- monitorowanie zjawisk chorobowych rozpoznanych w latach ubiegłych,
- koncentrowanie w okresie zimowym zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych na gruntach porolnych, a maksymalne ograniczenie w okresie zarodnikowania grzybów,
- zapobieganie rozprzestrzenianiu się patogenów korzeni poprzez stosowanie preparatów biologicznych,
- staranne i terminowe wykonywanie profilaktycznych zabiegów ochronnych,
- zakładanie i kształtowanie stref ekotonowych.

c) Ochrona przed zwierzyną

Zwierzęta łowne zagrażają uprawom i młodnikom głównie poprzez zgryzanie i spałowanie. Uszkodzenia te w warunkach Nadleśnictwa występują w różnym nasileniu i w różnych stopniach uszkodzeń.

Określoną w trakcie taksacji powierzchnię ogólną drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej, w rozbiciu na podklasy wieku i procentowe przedziały uszkodzeń, ilustruje tabela.

Powierzchnia drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny według podklas wieku i przedziałów uszkodzeń

Klasa wieku	Przedział uszkodzeń w %			Razem
	10-20	30-40	>40	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Ia	21,89	8,99	0,58	31,46
Ib	166,78	23,15	1,23	191,16
IIa	257,32	21,23	0,54	279,09
IIb	157,30	13,99	1,38	172,67
III i starsze	22,01	0,00	1,35	23,36
Ogółem Nadleśnictwo	625,30	67,36	5,08	697,74

W tabeli nie uwzględniono uszkodzeń spowodowanych przez bobry.

W oddz. 293b zaewidencjonowano uszkodzenia spowodowane przez bobra na powierzchni 1,28 ha (20%).

Drzewostany ze stwierdzonymi uszkodzeniami spowodowanymi przez zwierzynę zajmują łącznie 697,74 ha, czyli 4,6% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa, w tym z uszkodzeniami powyżej 20% – 72,4 ha (0,5% gruntów zalesionych).

Wśród drzewostanów I kl. w., najbardziej wrażliwych na uszkodzenia, uprawy i młodniki uszkodzone powyżej 20% (zgryzane i spałowane) zajmują powierzchnię 33,95 ha (2,5% pow. I kl. w.). Uszkodzenia w II i starszych klasach wieku, to w zasadzie zblizniające się już ślady po spałowaniu. Około 89,6% powierzchni z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej stanowią uszkodzenia z przedziału „10 – 20%”.

Celem minimalizacji szkód należy:

- utrzymywać stan zwierzyny na poziomie niezagrażającym celom hodowli lasu,
- kształtować optymalną strukturę płci i wieku populacji jeleniowatych,
- stosować środki odstraszające,
- egzekwować prawidłowe zagospodarowanie łowisk (np. koszenie łąk),
- udostępniać żer włóknisty jeleniowatym w okresie niedoborów pokarmowych,
- wzbogacać naturalną bazę żerową,
- grodzić najbardziej zagrożone powierzchnie.

d) Ochrona przed czynnikami klimatycznymi (abiotycznymi)

Z czynników abiotycznych lasom Nadleśnictwa Świerczyna najbardziej zagrażają:

- silne wiatry wywalające,
- okiść,
- przymrozki wczesne i późne oraz zastoiska mrozowe,
- okresowe susze.

Ochrona lasu przed czynnikami abiotycznymi powinna polegać na:

- przestrzeganiu kolejności i nawrotów cięć,
- nienaruszaniu naturalnych ścian ochronnych przy wykonywaniu cięć,
- właściwym i terminowym wykonywaniu cięć pielęgnacyjnych,
- wprowadzaniu gatunków silnie krzewiących się na obrzeżach drzewostanów narażonych na wiatry,
- terminowym odnawianiu i zalesianiu,
- zwiększaniu udziału gatunków iglastych przy odnawianiu zrębów zupełnych na udokumentowanych zmrozowiskach,
- utrzymywaniu w sprawności sieć rowów i urządzeń melioracyjnych,
- zakładaniu i kształtowaniu stref ekotonowych.

e) Emisja zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego

Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna nie zaobserwowano istotnych szkód wywołanych ujemnym oddziaływaniem przemysłu. Nie ustalano stref uszkodzeń lasu, z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń.

f) Zakłócenia stosunków wodnych i inne uszkodzenia

Na terenie Nadleśnictwa występują niewielkie szkody powodowane przez bobry. Ślady ich bytowania widoczne są na kilku zbiornikach i ciekach wodnych. Powodują szkody polegające na zgryzaniu i obalaniu drzew oraz podtapianiu drzewostanów w wyniku budowy tam.

Powierzchnia ogólna drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami spowodowanymi przez bobry wynosi 1,28 ha. Są to uszkodzenia niewielkie, w granicach 20%.

g) Ochrona trwałości ekosystemów leśnych

W celu ochrony trwałości ekosystemów leśnych Nadleśnictwo powinno:

- wykorzystywać w walce ze szkodnikami lasu naturalny opór środowiska,
- ograniczać zabiegi chemiczne do sytuacji niezbędnych, w maksymalnym stopniu stosując wysoce selektywne preparaty,
- realizować zadania w trakcie produkcji leśnej (zręby, zalesienia, zabiegi pielęgnacyjne) tak, by w minimalnym stopniu destabilizować funkcjonowanie ekosystemów leśnych,

- w sprzyjających warunkach inicjować odnowienia naturalne,
- dbać o stan gleb leśnych z jej entomofauną,
- dokładnie i systematycznie prowadzić dokumentację dotyczącą ochrony lasu w celu rejestracji wszystkich zjawisk i zmian zachodzących w ekosystemach leśnych.

W Nadleśnictwie Świerczyna w oddz.: 223g, 486b, zostały założone stałe powierzchnie obserwacyjne monitoringu biologicznego zintegrowane z wielkoobszarową inwentaryzacją stanu lasu, na których dokonuje się okresowych rejestracji zmian zachodzących w koronach i na pniach drzew.

Nadleśnictwo wyznaczyło 10 stałych powierzchni próbnych do rejestracji zmian ilości martwego drewna. Zlokalizowane są w oddz.: 19h, 27f, 52b, 89d, 159a, 293b, 437j, 483b,h,i.

h) Mapa ochrony lasu

Została sporządzona mapa przeglądowa ochrony lasu, na którą naniesiono podstawowe informacje z zakresu ochrony lasu, w tym:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- stałe powierzchnie próbne do rejestracji zmian ilości martwego drewna,
- stałe ogniska gradacyjne rozrodu pierwotnych szkodników sosny,
- drzewostany na gruntach porolnych,
- położenie punktów monitoringu lasu,
- obszary wykazujące uszkodzenia od owadów,
- obszary wykazujące uszkodzenia od grzybów,
- obszary wykazujące uszkodzenia od zwierzyny (istotne),
- obszary wykazujące uszkodzenia od klimatu,
- obszary wykazujące inne uszkodzenia,
- remizy.

KOMENDA WOJEWÓDZKA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W SZCZECINIE
ul. Firlika 9-14, 71-637 Szczecin

WZ.5512.18.2018

Szczecin, 27 listopada 2018 r.

TO
03.12.2018

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B
78-400 Szczecinek

Niniejszym informuję, iż uzgadniam Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Świerczyna na lata 2019 – 2028 w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej. W załączeniu przesyłam jeden podpisany i ostemplowany egzemplarz „Planu ochrony przeciwpożarowej” wraz z mapą.

Zał.: 1 egz.

Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
Z-CP
bryg. mgr inż. Marek Popławski
Z-CP KOMENDANTA

NK

**UZGODNIONO z ZACHODNIOPOMORSKIM KOMENDANTEM
WOJEWÓDZKIM PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
w SZCZECINIE**

Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
z up.
bryg. mgr inż. Marek Popławski
Z-CIA KOMENDANTA 27-11-2018

3.2.3.2. Ochrona przeciwpożarowa

Akty prawne cytowane w opracowaniu:

- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasu (Dz.U. 2006 nr 58 poz. 405);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku, zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2010 nr 137 poz. 923);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U. 2015 poz. 1070);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719);
- ✓ Instrukcja przeciwpożarowa obszarów leśnych 2011;
- ✓ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009 nr 124 poz. 1030);
- ✓ Polska Norma PN-B-02857:2017-04 - Ochrona przeciwpożarowa budynków - Przeciwpożarowe zbiorniki wodne - Wymagania ogólne;
- ✓ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1422 ze zmianami);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 roku w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych
- ✓ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 620);
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz.2134);
- ✓ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 788).

3.3.3.2. Ochrona przeciwpożarowa

Dane z ochrony przeciwpożarowej i mapę tematyczną uzgodniono z: Nadleśnictwem Świerczyna, RDLP w Szczecinku, Komendą Powiatową PSP w Drawsku Pomorskim oraz Komendą Wojewódzką PSP w Szczecinie.

Nadleśnictwo Świerczyna zaliczone było do II kategorii zagrożenia pożarowego. Aktualne wyliczenia, dokonane zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13.07.2015 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasu (Dz. U. 2015 poz. 1070), wskazują również na **II kategorię** zagrożenia.

A. OCENA POTENCJALNEGO ZAGROŻENIA LASÓW NADLEŚNICTWA ŚWIERCZYNA

1. Możliwość pojawienia się zarzewia ognia

Pod względem możliwości pojawienia się zarzewia ognia, Nadleśnictwo Świerczyna należy do średnio zagrożonych.

Do głównych czynników sprzyjających powstaniu i rozwojowi pożarów zaliczyć należy:

- atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną terenów leśnych,
- występujące okresy suszy,
- duży udział siedlisk borowych,
- intensywną penetrację obszarów leśnych w celu zbioru płodów runa leśnego,
- celowe podpalenia,
- penetracja okolic rzek i jezior przez turystów i wędkarzy,
- duży ruch pojazdów na drogach udostępnionych do ruchu oraz tranzytowych szlakach drogowych,
- występowanie nieuprawianych pól, pastwisk i łąk, zwłaszcza na styku z lasem, w enklawach i półenklawach,
- bliskość osad, wsi i działek rekreacyjnych oraz bardzo długa i zawiła granica polno-leśna,
- nieostrożność posługiwania się ogniem podczas prac polowych.

Czynnikami osłabiającymi zagrożenie pożarowe są występujące na terenie Nadleśnictwa naturalne przeszkody wodne: rzeki, jeziora i stawy oraz wzrost udziału gatunków liściastych (przebudowa drzewostanów).

2) Położenie i rzeźba terenu

Grunty administrowane przez Nadleśnictwo położone są w całości w województwie zachodniopomorskim, w powiecie drawskim, w gminach: Czaplinek, Wierzchowo i Złocieniec. Nadleśnictwo graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Czaplinek, od wschodu - z Nadleśnictwem Borne Sulinowo, od południa - z Nadleśnictwem Mirosławiec, od zachodu - z Nadleśnictwem Złocieniec.

Podległy Nadleśnictwu obszar poprzecinany jest dość gęstą siecią dróg publicznych i leśnych oraz ciekami wodnymi, jeziorami i oczkami wodnymi, tworzącymi naturalne linie obronne przed ogniem.

Przeważa teren falisty i pagórkowaty. Kompleks południowo-zachodni Nadleśnictwa charakteryzuje się terenem wzgórzowym. Są tam między innymi Góry Smolne o bezwzględnej wysokości dochodzącej do 184m n.p.m. oraz Góry Racze z wierzchołkami: Górą Wysoką (182m n.p.m.), Górą Wysoką (198m n.p.m.) oraz górą Wielka Racza (211,3m n.p.m.).

Jeżeli chodzi o drzewostany to występuje przewaga lasów iglastych.

Zasoby wodne na terenie Nadleśnictwa to:

- rzeki: Nieciecza, Świerczyniec;
- jeziora: Kaleńskie, Krzemno, Krzemienko, Nawsie, Psarskie, Studnica, Machlinko, Machliny Małe, Pławno, Łęka, Wilczkowo, Dolne, Wąsosze, Studniczka, Pławskie Małe, Ciemniak, Łąka, Górne, Byszkowo, Kaczory oraz wiele mniejszych jezior bez nazwy, stawów, stawów rybnych.

Znaczącymi rezerwuarami wody są również różnego rodzaju torfowiska i bagna oraz zbiorniki retencyjne.

3) Charakterystyka drzewostanów

Udziały siedlisk, klas wieku, gatunków panujących i typów pokrywy gleby przedstawiają się następująco:

Typy siedliskowe lasu

Typy siedliskowe lasu	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
Bśw	3576,09	23,45
BMśw	7252,18	47,57
BMw	22,86	0,15
BMb	145,22	0,95
LMśw	2683,98	17,60

Typy siedliskowe lasu	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
LMw	19,41	0,13
LMb	74,74	0,49
Lśw	1378,76	9,04
Lw	8,13	0,05
OI	80,67	0,53
OIJ	5,48	0,04
R a z e m	15247,52	100,00

Klasy wieku

Klasy wieku	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
grunty leśne niezalesione	86,84	0,57
I klasa wieku	1341,83	8,80
II klasa wieku	2586,27	16,96
III klasa wieku	3841,74	25,20
IV i starsze klasy wieku	7390,84	48,47
R a z e m	15247,52	100,00

Gatunki panujące

Gatunki panujące	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
So, Md	11737,05	76,98
Św, Jd, Dg	222,67	1,46
Razem gatunki iglaste	11959,72	78,44
Bk	1318,79	8,62
Db, Dbb, Kl, Jw, Gb, Lp	938,08	6,18
Brz, Js, OI, Os, Czir	1030,93	6,76
Razem gatunki liściaste	3287,80	21,56
O G Ó Ł E M	15247,52	100,00

Pokrywy glebowe

Pokrywa gleby	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
naga	27,59	0,18
ściółą	650,32	4,27
zielna	1596,50	10,47
mszysta	219,59	1,44
mszysto - czernicowa	3569,25	23,41
zadarniona	7855,72	51,52
silnie zadarniona	1317,38	8,64
silnie zachwaszczona	11,17	0,07
R a z e m	15247,52	100,00

Stan pokrywy gleby jest zależny od żyzności siedliska oraz od dostępu światła do dna lasu. Bogatsze pokrywy dłużej akumulują wilgoć, ale przy okresach suszy dłuższych niż miesiąc, stają się źródłem łatwo palnego materiału.

4) Warunki meteorologiczne

Według regionalizacji ekoklimatycznej obszar Nadleśnictwa został zaliczony do:

- strefy ekoklimatycznej A – Bałtyckiej,
- makroregionu – Pojezierza Zachodniopomorskiego,
- makroregionu – Pojezierza Południowopomorskiego.

W celu scharakteryzowania klimatu przytoczono wybrane dane meteorologiczne ze stacji w Wałczu:

- średnia temperatura roczna - 7,5°C,
- roczna suma opadów - 628 mm,
- długość okresu wegetacyjnego - ok. 210 dni,
- średnia temperatura w okresie wegetacyjnym - 13°C,
- suma opadów w okresie wegetacyjnym - ok. 407 mm.

Na omawianym terenie przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. Największe nasilenie wiatrów występuje na przedwiośniu i późną jesienią. Wiatry wiejące w tym czasie, mają zdecydowane odchylenie z kierunku północnego. Zachodzi tu zbieżność w czasie i kierunku z okresem sztormów na Bałtyku. Wiatry te przynoszą zmienną pogodę i odwilże w okresie zimowym. W okresie wczesnej wiosny występują często wysuszające, kontynentalne wiatry wschodnie. Jest to okres wysokiego zagrożenia pożarowego. Latem przeważają wiatry zachodnie, przynoszące na ogół opady.

5) Sytuacja pożarowa w okresie ostatnich 10 lat

W okresie ostatnich 10 lat na terenie Nadleśnictwa Świerczyna miały miejsce 22 pożary. Ich występowanie według lat i przyczyn powstania przedstawia tabela.

Zestawienie pożarów

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru (liczba)						
	liczba	pow.	nieostrożność dorosłych	podpalenie	Awarie instalacji elektrycznej	przerzuty	używanie ognia	wyładowania elektryczne	nieustalone
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11
2009	3	3,16	1	1	-	1	-	-	-
2010	3	1,15	1	1	-	1	-	-	-
2011	5	0,69	3	2	-	-	-	-	-
2012	2	0,35	-	2	-	-	-	-	-
2013	1	0,05	1	-	-	-	-	-	-
2014	2	0,70	1	1	-	-	-	-	-
2015	4	3,09	-	2	-	-	-	1	1
2016	1	0,52	-	1	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	5	0,73	-	5	-	-	-	-	-
Razem	26	10,44	7	15	-	2	-	1	1

Wśród ustalonych przyczyn zdecydowanie przeważają podpalenia, jednocześnie znaczny jest również udział pożarów powstałych w wyniku nieostrożności dorosłych. Średnia roczna liczba pożarów z okresu 10 lat w Nadleśnictwie Świerczyna wynosi 2,6, a średnia powierzchnia jednego pożaru – 0,40 ha.

6) Kategoria zagrożenia pożarowego

Kategorię zagrożenia pożarowego lasów określono na podstawie załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Lp.	Wskaźnik	Dane	Wzór	Liczba punktów		
				wyliczona	przyjęta	
1	2	3	4	5	6	
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp) Pp = 12,5 x log(11,2 x Gp + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = Lp / Pl x 10	Średnia roczna liczba pożarów w okresie 10 lat (Lp)	2,6	Pp = 12,5 x log(11,2 x 0,1705 + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = 2,6 / 152,47 x 10 = 0,1705	6,7	7
		Powierzchnia leśna w km ² (Pl) ¹	152,47			

Lp.	Wskaźnik	Dane		Wzór	Liczba punktów	
					wyliczo- na	przyjęta
1	2	3		4	5	6
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) $Pd = 0,1 \times Us$	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us) 71,18		$Pd = 0,1 \times 71,18$	7,1	7
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ (Pk)² $PK = 0,221 \times Uds - 0,59 \times Wp + 45,1$	Średnia wilgotność względna powietrza o godz. 9⁰⁰ (Wp) 76,77		$PK = 0,221 \times 20,57 - 0,59 \times 76,77 + 45,1$	4,4	4
		Udział procentowy dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ (Uds) 20,57				
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km² (Pa) $Pa = 2,46 \times \log(0,0461 \times Gz) + 5,16$ gdzie: $Gz = Lm / PI / 100$	Liczba mieszkań- ców (Lm)³ 5900		$Pa = 2,46 \times \log(0,0461 \times 0,3870) + 5,16$ gdzie: $Gz = 5900 / 152,47 / 100 = 0,3870$	0,86	1
Określenie kategorii zagrożenia pożarowego na podstawie sumy punktów: 1) ≥ 25 punktów - las zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego, 2) 16-24 punktów - las zalicza się do II kategorii zagrożenia pożarowego, 3) ≤ 15 punktów - las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego.				Suma punktów		19
				Kategoria zagrożenia pożarowego		II

Do obliczeń przyjęto:

¹ PI - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Świerczyna

² Pk - średnia wilgotność względna powietrza (Wp) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ wg danych – strefa 6

³ Lm - liczba mieszkańców w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna wg danych – portal „Wikipedia” stan na 30.06.2016 – powiat drawski.

Suma punktów dla obszaru Nadleśnictwa Świerczyna wynosi **19**, co kwalifikuje je do **II kategorii** zagrożenia pożarowego lasu.

7) Zagrożenie drzewostanów

a) Palność dna lasu

Dominujące na terenie Nadleśnictwa drzewostany iglaste, z panującą sosną, charakteryzują się mało zróżnicowaną pokrywą. Na znacznych powierzchniach łanowo występuje borówka czernica, brusznicza, śmiełek i mchy, które umożliwiają szybkie rozprzestrzenianie się ognia, ale w normalnych warunkach temperatura palącego się runa jest na tyle niska, że nie zagraża starszym drzewostanom. Natomiast duże zagrożenie pożarowe stwarza trzcinnik oraz runo z dużą ilością traw. Część drzewostanów ma w swoim składzie gatunki liściaste oraz warstwy podrostów i podszytów, co w dużej mierze ogranicza dostęp światła do dna lasu i możliwość rozwoju łatwo palnych traw.

b) Stopień penetracji lasu

Penetracja lasów Nadleśnictwa Świerczyna przez ludność jest duża, szczególnie w okresie lata i wczesnej jesieni. Związane jest to z sezonem turystycznym oraz ze zbiorem jagód i grzybów. Lasy Nadleśnictwa wyróżniają się dużą atrakcyjnością z uwagi na ich położenie, bliskość miast, jezior, jeziorzek, jak też z uwagi na skład drzewostanów o przewadze sosny z pokrywą czernicową i dobre urodzaje grzybów. Celem penetracji jest zarówno turystyka i wypoczynek jak i zbieractwo runa leśnego. Najczęściej penetrowane są obszary wokół jezior: Studnica, Psarskie, Studniczka, Machlinko, Kaczory, Wąsosze, Wilczkowo, Kaleńskie, Krzemno.

c) Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego

Podatność na zapalenie występuje sezonowo. Pierwszym okresem większego zagrożenia jest wczesna wiosna, z dużą ilością suchych, łatwo palnych traw. Drugim okresem, nie zawsze występującym, jest upalne lato, kiedy wilgotność ścióły leśnej spada do bardzo niskich wartości. W okresie jesieni dodatkowe zagrożenie pożarowe związane jest głównie z wypalaniem słomy na polach oraz z większą penetracją lasu przez grzybiarzy.

Na podstawie pomiarów wilgotności ściółki i powietrza o godzinie 9⁰⁰ i 13⁰⁰ ustalane są stopnie zagrożenia pożarowego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13.07.2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu.

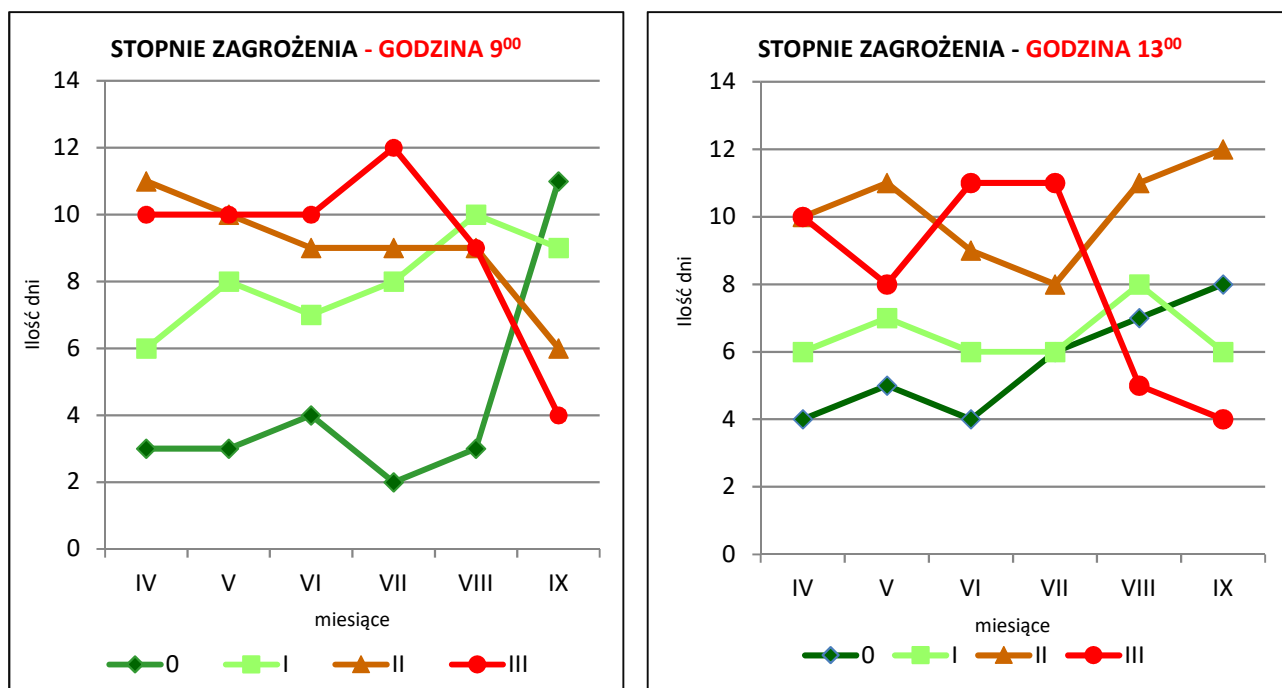
Zapalność roślinności dna lasu na przestrzeni roku charakteryzują liczby dni w poszczególnych stopniach zagrożenia pożarowego, ustalone o godzinie 9⁰⁰ i 13⁰⁰. Zgodnie z opracowaną metodą prognozowania IBL, ustalono cztery stopnie zagrożenia pożarowego: **0** – brak zagrożenia, **1** – zagrożenie małe, **2** – zagrożenie średnie, **3** – zagrożenie duże.

Nadleśnictwo Świerczyna znajdowało się dotychczas w strefie prognostycznej nr 5, dla niej też przyjęto do analizy miesiące od kwietnia do września z lat 2009-2018. Zgodnie z Zarządzeniem nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 stycznia 2018 r., załącznik nr 1, Nadleśnictwo Świerczyna od roku 2018 należy do strefy prognostycznej 11C.

Zamieszczona tabela przedstawia średnie liczby dni w poszczególnych stopniach zagrożenia i w miesiącach.

Mies.	Stopień zagrożenia na godz. 9 ⁰⁰				Razem dni	Stopień zagrożenia na godz. 13 ⁰⁰			
	0	I	II	III		0	I	II	III
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
IV	3	6	11	10	30	4	6	10	10
V	3	8	10	10	31	5	7	11	8
VI	4	7	9	10	30	4	6	9	11
VII	2	8	9	12	31	6	6	8	11
VIII	3	10	9	9	31	7	8	11	5
IX	11	9	6	4	30	8	6	12	4
Razem	26	48	54	55	183	34	39	61	49
%	14,2	26,2	29,5	30,1	100,0	18,6	21,3	33,3	26,8

Zapalność roślinności dna lasu na przestrzeni roku przedstawiono ponadto w formie wykresów liczby dni w stopniach zagrożenia pożarowego i miesiącach o godz. 9⁰⁰ i 13⁰⁰.

Najwięcej dni w III stopniu zagrożenia pożarowego występuje w okresie wiosennym i letnim. Zagrożenie pożarowe o godz. 9⁰⁰ jest większe od zagrożenia o godz. 13⁰⁰.

d) Przebieg szlaków komunikacyjnych

Na terenie Nadleśnictwa sieć dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody oparta jest na infrastrukturze dróg publicznych. Główne szlaki komunikacyjne Nadleśnictwa to:

droga krajowa nr 20	- Szczecinek - Czaplinek – Stargard Szczeciński,
droga wojewódzka nr 163	- Czaplinek - Wałcz,
droga wojewódzka nr 177	- Czaplinek – Mirosławiec - Człopa,

oraz liczne drogi lokalne o nawierzchni asfaltowej:

- Czaplinek – Zawada – Kaleńsko Nowe,
- Bobrowo – Wąsosz,
- Świerczyna – Otrzep – Nowe Laski,
- Otrzep – Sońnica – Będolino – Wierzchowo,
- Nowe Laski – Żabin.

Gęsta jest również sieć dróg leśnych. Dla celów pożarowych Nadleśnictwo utrzymuje drogi leśne wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody (dojazdy pożarowe zostały szczegółowo wymienione w części C pkt f). Są to głównie

drogi gruntowe. Część dróg posiada utwardzone nawierzchnie (asfalt, żużel, płyty, bruk, żwir i tłuczeń).

f) Ocena dostępności terenów leśnych

Większość kompleksów leśnych Nadleśnictwa dostępna jest dzięki publicznej sieci dróg twardych, umożliwiającym przejazd ciężkiego sprzętu gaśniczego. Drogi leśne, znajdujące się wewnątrz kompleksów leśnych, są w większości drogami gruntowymi o nośności zmiennej, zależnej od warunków atmosferycznych i nadają się ogólnie do przejazdu pojazdami średniotonażowymi.

W celu poprawy dostępności terenów leśnych należy:

- w przypadku modernizacji istniejących dojazdów pożarowych, dostosować ich parametry do zwiększonych wymagań nośności, skrajni drogowej (dodatkowe mijanki), łuków pionowych i poziomych, zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasu;
- dla punktów czerpania wody zapewnić wymagania zgodne z obowiązującymi przepisami pożarowymi (w zakresie: dojazdu, stanowiska czerpania wody i placu manewrowego);
- remontować i konserwować istniejące dojazdy pożarowe po obfitych opadach deszczu, topnieniu śniegu, po zakończeniu prac wywozowych, po akcjach ratowniczych;
- konserwować i odnawiać oznakowanie dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody oraz oznaczenie nośności mostów i przepustów;
- rozważyć możliwość rozbudowy sieci dojazdów pożarowych, co znacząco poprawi możliwość prowadzenia akcji ratowniczych na terenie Nadleśnictwa Świerczyna.

B. OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU OBSERWACYJNO-ALARMOWEGO I INTERWENCYJNEGO

Teren Nadleśnictwa Świerczyna znajduje się w zasięgu alarmowania Komendy Powiatowej w Drawsku Pomorskim. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Świerczyna w jednostkach ewidencyjnych wynikających z podziału administracyjnego kraju.

Gmina	Obręb	Nadleśnictwo
	Świerczyna	
	powierzchnia [ha]	
1	2	3
pow. drawski (03)	16 197,0855	16 197,0855
ogółem woj. zachodniopomorskie (32)	16 197,0855	16 197,0855
Ogółem Nadleśnictwo	16 197,0855	16 197,0855

a) Jednostki państwowych i ochotniczych straży pożarnych

Do działania na terenie Nadleśnictwa przewidziane są następujące jednostki wraz ze sprzętem:

Lp.	Jednostka	Sposób alarmowania	
		Tel. alarmowy	Kryptonim
		2	3
1	KP PSP Drawsko Pomorskie*	SKKP PSP	421-21
2	JRG Drawsko Pomorskie*	SKKP PSP	421-21
3	OSP Świerczyna	-	Świerczyna 21
4	OSP Czaplunek	-	-
5	OSP Machliny	-	-
6	OSP Broczyno*	-	-
7	OSP Wierzchowo	-	-
8	OSP Złocieniec*	-	-
9	OSP Siemczyno	-	-
10	N-ctwo Świerczyna	PAD N-ctwa	Szczecinek 1-28
11	N-ctwo Świerczyna +sąsiednie N-ctwa	PAD N-ctwa	Sprzęt sąsiednich N-ctw (wg uzgodnień)
12	ZUL zgodnie z zawartymi umowami	-	-

*- poza zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna

Adres Stanowiska Kierowania Komendanta Wojewódzkiego w Szczecinie

(w sytuacji zagrożenia)

ul. Firlika 9/14

71 – 637 Szczecin

tel. 91 480 88 50

Adres Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie

ul. Firlika 9/14

71 – 637 Szczecin

tel. 91 480 88 00

Adres Komendy Powiatowej PSP w Drawsku Pomorskim

Plac Marii Konopnickiej 1 78 – 500 Drawsko Pomorskie tel. 94 363 20 61

b) Analiza przypuszczalnego okresu swobodnego rozwoju pożaru

Na okres swobodnego rozwoju pożaru wpływa:

- czas jaki upłynął od jego powstania do zauważenia; z analizy istniejącego stanu i systemu obserwacji wynika, że pożar powinien być zauważony z wieży obserwacyjnej lub z samolotu patrolowego w ciągu - 5 min;
- czas powiadomienia PAD Nadleśnictwa - 1 min;
- czas od otrzymania meldunku przez Powiatowe (Miejskie) Stanowisko Kierowania PSP do wyjazdu wozów bojowych - do 15 min;
- czas dojazdu wozów bojowych na miejsce pożaru - 15 min;
- łączny czas od powstania pożaru do przyjazdu wozów bojowych - do 36 min;
- lokalizacja jednostek straży pożarnych i ich wyposażenie w środki szybkiej interwencji, rozmieszczenie sprzętu przeciwpożarowego, zaopatrzenie w wodę, istniejący stan sieci naturalnych i sztucznych przerw ograniczających i osłabiających rozszerzenie się pożaru nie wpływają w istotny sposób na zmianę wyżej wymienionych czasów;
- pora doby – nocą wzrasta okres swobodnego rozwoju pożaru;
- użycie samolotów i śmigłowców lub statków powietrznych, tak do rozpoznania, jak i gaszenia pożaru, może w niektórych przypadkach znacznie skrócić okres swobodnego rozwoju pożaru.

C. ZABEZPIECZENIE PRZECIWOŻAROWE

a) Pasy przeciwpożarowe

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719), obowiązek urządzania i utrzymywania pasów przeciwpożarowych położonych przy drogach publicznych i parkingach nie dotyczy drzewostanów starszych niż 30 lat, drzewostanów położonych przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej, z wyjątkiem dróg poligonowych i międzypolygonowych oraz lasów o szerokości mniejszej niż 200 m.

Rodzaj wykonywanego pasa przeciwpożarowego reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna mogą wystąpić następujące rodzaje pasów:

Pas przeciwpożarowy typu A – jest to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzesanych ściętych lub powalonych drzew oraz podszytu i podrostu gatunków iglastych, z wyjątkiem jodły. Oddziela on las od dróg publicznych, dróg dojazdowych niebędących drogami publicznymi – do zakładu przemysłowego lub magazynowego, obiektów magazynowych i użyteczności publicznej. Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna znajduje się 64,97 km pasu typu A.

Pas przeciwpożarowy typu B – jest to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo pasa drogowego, spełniający wymogi techniczne pasa typu A, z tym że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu albo drogi zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej. W uzasadnionych przypadkach bruzdę może stanowić inna powierzchnia pozbawiona materiałów palnych. Pas ten oddziela las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg poligonowych. Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna znajduje się 2,59 km pasu typu B. Aktualnie Nadleśnictwo utrzymuje ok. 0,94 km pasów typu B, znajdujących się wokół miejsc postojowych.

Pas przeciwpożarowy typu BK – Jest to jedna równoległa do linii kolejowej bruzda o szerokości co najmniej 4 m usytuowana w odległości od 2 m do 5 m od dolnej krawędzi nasypu lub górnej krawędzi przekopu linii kolejowej, a w razie występowania rowów bocznych - od zewnętrznej krawędzi tych rowów. Jeżeli pasy typu BK zostały urządzone przed dniem 30 sierpnia mogą być utrzymywane w sposób określony w poprzednich regulacjach. T.j. w formie dwóch pasów gruntu (bruzd) o szerokości co najmniej 2 m, odległych od siebie od 10 do 15 m i połączonych ze sobą co 25 do 50 m pasami tej samej szerokości. Pierwszy pas powinien być urządzony w odległości od 2 do 5 m od dolnej krawędzi nasypu lub górnej krawędzi przekopu linii kolejowej, a w razie występowania rowów bocznych – od zewnętrznych krawędzi tych rowów. Pasy powinny być całkowicie oczyszczone z wszelkiej roślinności do warstwy mineralnej, a na gruntach torfiastych – posypane warstwą piasku o grubości od 0,01 do 0,02 m. Natomiast prostokąty powstałe między pasami powinny być oczyszczone z krzewów, suchej ściółki i gałęzi oraz zadrzewione gatunkami liściastymi, jeśli warunki siedliskowe zapewniają prawidłowy ich rozwój. W odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego pozostawienie gałęzi, chrustu, nieokrzesanych ściętych drzew i pozostałości poeksploatacyjnych jest zabronione.

Pasy w postaci dwóch bruzd zmineralizowanych mogą być utrzymywane nie dłużej niż do dnia 24 kwietnia 2019 r.

Pas przeciwpożarowy typu D (pas biologiczny) – czyli rozdzielający zwarte obszary leśne pas gruntu szerokości 30-100 m, zakładany wzdłuż wytypowanych dróg, wykonywany przez odnowienie gatunkami drzew i krzewów głównie liściastych, mający na celu ograniczenie traw i wrzosów.

Ponadto należy zwrócić uwagę na właściwe kształtowanie stref ekotonowych wzdłuż ważniejszych szlaków komunikacyjnych oraz na granicy pole-las i woda-las. Strefa taka powinna korzystnie wpływać również na zabezpieczenie przeciwpożarowe obszarów leśnych.

b) Obserwacja

Obserwacja przeciwpożarowa prowadzona jest w formie całodziennych dyżurów w okresie od 16 marca do 15 października oraz dodatkowych patrolów terenowych w okresie szczególnego zagrożenia. Obserwacja w nadleśnictwie prowadzona jest z wieży przeciwpożarowej znajdującej się w leśnictwie Świerczyna, w oddz. 388c (o współrzędnych geograficznych: długość - 16°12'25" i szerokość - 53°26'16").

Punkty te wraz z wieżami sąsiednich nadleśnictw (Złocieniec, Czaplunek, Mirosławiec, Borne Sulinowo) w sposób wystarczający zabezpieczają obserwację lasów Nadleśnictwa.

Wykaz wież wykorzystywanych do obserwacji pożarowej

Lp	Nadleśnictwo Obręb	Leśnictwo Oddz.	Współrzędne geograficzne	Opis wieży
1	2	3	4	5
1	Złocieniec Złocieniec	Darskowo 247d	15°99'47" - E 53°54'95" - N	Wieża TV
2	Złocieniec Złocieniec	Wierzchowo 425h	16°01'02" - E 53°25'43" - N	Dostrzegalnia
3	Czaplunek Sikory	Sikory 67d	16°18' - E 53°36' - N	Dostrzegalnia
4	Mirosławiec Mirosławiec	Piaszczana Góra 475b	16°06' - E 53°20' - N	Wieża TV
5	Borne Sulinowo Broczyno	Machliny 197b	16°12' - E 53°02' - N	Dostrzegalnia

c) Zabezpieczenie przeciwpożarowe Nadleśnictwa

Punkt alarmowo-dyspozycyjny (PAD) znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Świerczyna. Wyposażony jest w:

- środki łączności – telefon i radiotelefon, dostosowane do kontaktu z PSP,
- mapę topograficzną terenu Nadleśnictwa oraz terenów przyległych, w układzie współrzędnych obowiązującym w LP (w skali 1:25 000 lub 1:50 000), z siatką koordynatów lotniczych, przystosowaną do lokalizacji miejsc pożaru na podstawie namiarów z punktów obserwacyjnych,
- sposób postępowania na wypadek pożaru,

- wykaz kryptonimów, numery telefonów i adresy e-mailowe osób funkcyjnych i jednostek nadrzędnych, podległych i współpracujących,
- instrukcję i dziennik pracy dyspozytora,
- komputer pracujący w sieci LP z dostępem do Internetu i kolorowej drukarki formatu A3,
- oprogramowanie komputera (poczta elektroniczna z wydzielonym kontem pocztowym dla PAD; dostęp do internetowych i intranetowych map pożarowych w programach funkcjonujących w LP; aplikacja typu desktop dedykowana dla stanowiska PAD w Nadleśnictwie; program umożliwiający prognozowanie rozprzestrzeniania się pożarów lasu).

Bazy sprzętu przeciwpożarowego

Lp	Lokalizacja bazy sprzętu p. poż.	Status bazy	Osoba odpowiedzialna za sprzęt p.poż. kontakt	Sprzęt gaśniczy					
				Środek pianotwórczy klasy A	Pług	łopaty, szpadle, motyki, siekiery	tłumice	gaśnice	Hydronetki plecakowe
				szt.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	L-ctwo Wilczkowo Bobrowo 14h	główna	Leśniczy I-ctwa Wilczkowo 668 480 251	-	-	20	10	-	10
2	L-ctwo Świerczyna oddz. 404bx	główna	Leśniczy I-ctwa Świerczyna 668 480 261	-	-	20	10	-	10

Do celów przeciwpożarowych zagwarantowane jest także wykorzystanie sprzętu używanego w Zakładach Usług Leśnych (ZUL). Są to w szczególności: pługi do wyorywania bruzd, ciągniki, pilarki łańcuchowe i siekiery.

Rodzaj i ilość sprzętu dla Nadleśnictwa w II kat. zagrożenia jest zgodna z wielkościami określonymi w Rozporządzeniu MŚ z dnia 22.03.2006 r.

W systemie ochrony przeciwpożarowej RDLP w Szczecinku bardzo ważną rolę spełniają samoloty i śmigłowce. Leśna baza lotnicza w Zegrzu Pomorskim (tel. 882 747 117, Krypt. Radiostacji - Szczecinek 1-101 – kanał pracy 8) dysponuje samolotami typu Dromader. Bazy operacyjne znajdują się w Polanowie (tel. 94 37 430 22, Krypt. Radiostacji - Szczecinek 1-102 - kanał pracy 8) i Kołaczu (Krypt. Radiostacji Szczecinek 1-103 kanał pracy 8). Rola samolotów i śmigłowców polega głównie na wykonywaniu lotów gaśniczych nad zagrożonymi terenami i gaszeniu pożarów leśnych. Ponadto sąsiednie RDLP dysponują leśnymi bazami lotniczymi:

- RDLP w Pile – dwiema,
- RDLP w Szczecinie – trzema,
- RDLP w Toruniu – jedną.

d) łączność radiowa i telefoniczna

W systemie łączności w Nadleśnictwie wykorzystywana jest telefonia stacjonarna, komórkowa (GSM) i radiowa. W telefony wyposażone są wszystkie leśnictwa i siedziba Nadleśnictwa.

Wykaz środków łączności przewodowej i radiowej ALP

Lp	Nadleśnictwo Leśnictwo (osoby funkcyjne)	Numer Telefonu fax	Radiotelefon			Uwagi
			Gdzie zamontowany	Kryptonim Szczecinek	kanal pracy	
1	2	3	4	5	6	
1	Nadleśnictwo Świerczyna (PAD)	094 36 18 622	baza (N-ctwo)	1-28	4	-
	Wieża Sośnica	094 36 18 661	bazowy	1-28-20	4	-
	Nadleśniczy	668 480 241	-	1-28-01	4	Nadleśniczy
	Z – ca Nadleśniczego	696 021 042	-	1-28-02	4	Z-ca N-czego
	Inżynier nadzoru	668 480 246	-	1-28-03	4	Inż. Nadzoru
	Inżynier nadzoru	668 480 261	-	1-28-04	4	Inż. Nadzoru
	Pracownik ds. ochrony ppoż.	666 856 258	-	-	-	-
	Pełnomocnik Nadleśniczego	660 680 345	-	-	-	-
2	L-ctwo Wilczkowo	668 480 251 668 480 263	-	-	-	-
3	L-ctwo Krzemno	668 480 255 668 480 253	-	-	-	-
4	L-ctwo Mszarne	668 480 258 668 480 266	-	-	-	-
5	L-ctwo Dzikowo	668 480 257 698 905 237	-	-	-	-
6	L-ctwo Jałowcówka	668 480 254 668 480 247	-	-	-	-
7	L-ctwo Dąbrowa	668 480 264 666 810 702	-	-	-	-
8	L-ctwo Kaczory	795 529 418 668 480 259	-	-	-	-
9	L-ctwo Świerczyna	668 480 260 664 433 793	-	-	-	-
10	L-ctwo Jeleni Stok	534 157 204 668 480 252	-	-	-	-
11	L-ctwo Laski	668 480 265 668 480 262	-	-	-	-
12	Gospodarstwo szkółkarskie	663 998 990	-	-	-	-
19	JRG PSP Drawsko Pomorskie	94 363 01 04	-	-	-	-
20	KP PSP Drawsko Pomorskie	94 363 20 61	-	-	-	-
21	N-ctwo Złocieniec	604 065 309	bazowy wieża p-pož.	1-22	4	-
		696 491 126		1-22-21		
22	N-ctwo Czaplinek	608 314 257	bazowy wieża p-pož.	1-4-20	5	-
23	N-ctwo Mirosławiec	067 259 50 94	bazowy wieża p-pož.	1-60	9	-

Lp	Nadleśnictwo Leśnictwo (osoby funkcyjne)	Numer Telefonu fax	Radiotelefon			Uwagi
			Gdzie zamontowany	Kryptonim Szczecinek	kanal pracy	
1	2	3	4	5	6	
24	N-ctwo Borne Sulinowo	094 373 31 23	bazowy	1-29	5	-
25	N-ctwo Czaplinek Kielpino	-	wieża p-poż	1-4-20	5	-
26	N-ctwo Czaplinek Sikory	-	wieża p-poż	1-4-21	5	-
27	PAD Tuczno (obsługa wieży Piaszczana Góra – Nadl. Mirosławiec)	795 516 540 bazowy	wieża p-poż	1-62	9	-
28	LBL Zegrze (Dromader)	-	pokładowy	Zegrze 1-101	8	-
29	LBL Polanów	-	pokładowy	1-102	8	-
30	LBL Kołacz		pokładowy	1-103	8	

Wykaz środków łączności przewodowej i radiowej Nadleśnictwa Świerczyna jest zamieszczony w załączniku do planu działań ratowniczych Nadleśnictwa.

e) Przeciwpowozarowe zaopatrzenie w wodę

Szczegółowe zasady przystosowania źródeł wody do celów przeciwpowozarowych w lasach określone są w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. oraz Instrukcji ochrony przeciwpowozarowej obszarów leśnych z 2011 r.

W myśl Rozporządzenia MSWiA z 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpowozarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, przystosowanie zasobów wodnych do celów gaśniczych polega na zbudowaniu dojazdów do punktów czerpania wody, zapewnieniu możliwości poboru wody oraz zapewnieniu dostępu do istniejącej sieci hydrantowej.

Źródło wody do celów przeciwpowozarowych w lasach powinno zapewnić możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4m, licząc między lustrem wody a poziomem stanowiska czerpania wody i być wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem.

Wykorzystując dogodne rozmieszczenie rzek i zbiorników wodnych na swoim obszarze działania, Nadleśnictwo wyznaczyło następujące punkty czerpania wody:

Wykaz punktów czerpania wody

Lp	Leśnictwo	Oddział pododdział	Źródła wody Z – zbiornik C – ciek wodny	Stanowisko poboru wody A – autopomp. M – motopompa	Lokalizacja
1	2	3	4	5	6
Obr. Świerczyna					
1	Kaczory	421m	Z	A, M	jezioro Machliny Małe
2	Kaczory	352f	C	A, M	rzeka Nieciecza
3	Dzikowo	289d	Z	A, M	jezioro Psarskie
4	Dzikowo	220a	Z	A, M	jezioro Siemięcín
5	Laski	miejsowość Laski	Z	A, M	staw we wsi Nowe Laski
6	Krzemno	58Ad	Z	A, M	jezioro Kaleńskie
7	Wilczkowo	10b	Z	A, M	jezioro Wilczkowo
8	Mszarne	przy 158f	C	A, M	ciek wodny
9	Świerczyna	miejsowość Świerczyna	Z	A, M	jezioro Świerczyna

Dodatkowym źródłem zaopatrzenia w wodę mogą być hydranty, zlokalizowane w okolicznych miejscowościach:

Lp.	Miejscowość	Liczba hydrantów
1.	Machliny	10
2.	Świerczyna	28
3.	Otrzep	3
4.	Nowe Laski	5
5.	Wierzchowo	32
6.	Bobrowo	8
7.	Siemczyno	1
8.	Niwka	4
9.	Pławno	5
10.	Psie Głowy	5
11.	Sońnica	4
12.	Sońnica (składnica drewna)	1
13.	Będolino	16
Razem		122

f) Dojazdy pożarowe

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 22.03.2006 r. § 8. Nadleśnictwo utrzymuje sieć dróg, które są wykorzystywane jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody. Są to w większości drogi ulepszone i utwardzone. Pozostałe to drogi gruntowe, okresowo (według potrzeb) profilowane, spełniające wymogi dotyczące szerokości, skrajni, nośności, łuków pionowych i poziomych. Drogi powinny być ponumerowane i oznakowane

w terenie na całej trasie przebiegu. Lokalizacja dojazdów pożarowych uwidoczniła została na mapie ochrony przeciwpożarowej.

Wykaz dróg wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe

Nr dojazdu p.poż.	Przebieg (początek – koniec)	Rodzaj nawierzchni	Długość - km -	Długość ulepszona km
1	2	3	4	5
Obręb Świerczyna				
1	14 – 342	ulepszona (asfalt, gres bazaltowy)	12,9	12,9
2	248 – 352	gruntowa, ulepszona (płyty, tłuczeń, bruk, żwir)	3,7	1,4
3	274 – 402	gruntowa, ulepszona (żwir)	4,4	0,6
4	197 – 175	ulepszona (żwir)	7,4	7,4
6	514 - 620	ulepszona (tłuczeń, żwir, bruk, asfalt)	3,9	3,9
7	421 – 441A	ulepszona (tłuczeń)	1,3	1,3
8	537 - 624	gruntowa	2,5	-
9	256 - 265	ulepszona (tłuczeń)	4,7	4,7
10	84 - 157	gruntowa, ulepszona (płyty, tłuczeń, żużel, żwir)	4,5	1,6
11	348 - 351	gruntowa, ulepszona (bruk, żwir)	1,4	0,9
12	301 – 304	gruntowa, ulepszona (tłuczeń, żwir)	2,1	1,2
13	545 – 611	ulepszona (bruk, tłuczeń)	1,9	1,9
14	467 - 525	ulepszona (żużel, tłuczeń, bruk)	2,8	2,4
15	obca (532 – 512)	ulepszona (asfalt)	2,5	2,5
16	374 – 386	gruntowa, ulepszona (żwir)	5,2	0,8
17	99 – 134	gruntowa, ulepszona (żwir, żużel)	2,6	1,3
Razem Nadleśnictwo Świerczyna			63,80	44,80

Wymienione drogi, a także dojazdy do punktów czerpania wody podlegają szczególnej dbałości o ich stan i oznakowanie ułatwiające sprawne poruszanie się po nich wozów bojowych straży pożarnej. Aktualnie w Nadleśnictwie Świerczyna jako dojazdy pożarowe zainwentaryzowano 16 dróg o łącznej długości 63,80 km, w tym z nawierzchnią ulepszoną 44,80 km. Gęstość dróg jest wystarczająca. Jako dojazd pożarowy zakwalifikowano także drogę gminną łączącą drogę wojewódzką 177 z 12 Bazą Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu. Powyższy dojazd pożarowy nie będzie utrzymywany na koszt Nadleśnictwa Świerczyna.

D. WYTYCZNE NA LATA 2019-2028 ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWOŻAROWEGO NADLEŚNICTWA

1. Utrzymywać w stałej sprawności istniejące pasy przeciwpożarowe, zgodnie z:
 - a) Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r.,
 - b) Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r.,
 - c) Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z dnia 21.11.2011 r.
2. Utrzymywać w stałej sprawności dojazdy pożarowe i remontować w pierwszej kolejności te, które prowadzą do punktów czerpania wody, baz sprzętu przeciwpożarowego i miejsc najbardziej narażonych na powstawanie i rozprzestrzenianie się pożaru.
Dostosowywać sukcesywnie drogi do wymagań Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r.
3. Punkty czerpania wody dla celów gaśniczych powinny być budowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych a także normą PN-B-02857:2017-04 (*Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie - Przeciwpożarowe zbiorniki wodne - Wymagania ogólne*).
W punktach czerpania wody utrzymywać poziom wody zapewniający wydajny jej pobór oraz uzupełniać na bieżąco ich oznakowanie, zgodnie z warunkami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.
4. Utrzymywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. i w uzgodnieniu z KP (KM) PSP bazy sprzętu pożarniczego.
5. Systematycznie usprawniać organizację systemu łączności i alarmowania.
6. Umieszczać przy wjazdach do lasów oraz przy parkingach leśnych, w uzgodnieniu z właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej, tablice informacyjne i ostrzegawcze dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu.
7. Na bieżąco sprawdzać stan i w razie potrzeby remontować przewody kominowe, instalację elektryczną i odgromową we wszystkich budynkach, innych obiektach budowlanych i terenach leśnych, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
8. Systematycznie szkolić załogę i ludzi pracujących w lesie w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego.
9. Ściśle współpracować z właściwymi terenowymi organami administracji, takimi jak: Urzędy Gmin, Policja, Komendy PSP.
10. Propagować na bieżąco zagadnienia ochrony przeciwpożarowej, tak wśród okolicznej ludności, jak i wśród turystów i wczasowiczów.
11. Realizować zarządzenia dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego wydane przez MŚ, DGLP i RDLP.
12. W miarę wzrostu powierzchni lasów i zagrożeń pożarowych może zajść potrzeba budowy nowych dojazdów pożarowych, punktów czerpania wody i innych urządzeń przeciwpożarowych.
13. Wyznaczając czasowe miejsca na posługiwanie się ogniem otwartym w lesie, Nadleśnictwo obowiązane jest do pisemnego określenia lokalizacji i warunków bezpiecznego posługiwania się ogniem oraz do sprawowania nadzoru nad ich przestrzeganiem.

14. Sukcesywnie, według posiadanych środków, zmodernizować dojazdy pożarowe poprzez utwardzenie nawierzchni.

Administratorom gospodarstw skarbowych oraz dzierżawcom i innym użytkownikom nieruchomości rolnych Skarbu Państwa graniczących z lasami należy przypominać o obowiązku przestrzegania przepisów:

- ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, która stanowi, iż każda osoba fizyczna i prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, budynku, obiektu lub terenu, obowiązana jest zabezpieczyć użytkowane środowisko, budynek lub teren przed zagrożeniem pożarowym, ponosząc pełną odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w szczególności art. 131, pkt. 12), który mówi, że kto wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwary, podlega karze aresztu lub grzywny,
- ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, a w szczególności art. 30, ust. 3, który zabrania podejmowania na terenach śródleśnych jak również w odległości do 100 m od granicy lasu wszelkich działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru.

Dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej lasu uwidoczniono na mapie ochrony przeciwpożarowej, na którą naniesiono:

- ciek i zbiorniki wodne,
- przeciwpożarowe punkty obserwacyjne z podziałką azymutalną,
- punkty łączności alarmowej,
- bazy sprzętu p.poż.,
- punkty czerpania wody,
- parkingi, miejsca postoju i miejsca biwakowania,
- siedziby straży pożarnych,
- drogi publiczne,
- dojazdy pożarowe (zanumerowane),
- pasy przeciwpożarowe typu A, B i BK,
- współrzędne geograficzne,
- linie energetyczne i inne instalacje techniczne.

Uzgodniono z:

RDLP w Szczecinku

NACZELNIK
Wydziału Ochrony Lasu
Wojciech Osuch

Nadleśnictwem Świerczyna

NADLESNICZY
Daniel Grodziński

Komendą Powiatową PSP w Drawsku Pomorskim

KOMENDANT POWIATOWY
Państwowej Straży Pożarnej
mł. bryg. mgr inż. Paweł Dymecki

3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

Obecne uwarunkowania ekonomiczne i inne nie sprzyjają pozyskiwaniu w lasach Nadleśnictwa Świerczyna żywicy, karpiny przemysłowej, kory garbarskiej i roślin przemysłowych. Zgodnie z ustaleniami KZP i NTG pozyskiwać się będzie jedynie choinki, w ilości uzależnionej od lokalnego zapotrzebowania ludności i możliwości Nadleśnictwa. Przewiduje się pozyskiwanie choinek na poziomie dotychczasowym, czyli około 84 szt. średniorocznie.

3.2.4.2. Gospodarka łowiecka

Gałęzią gospodarki użytkowania ubocznego o dużo większym znaczeniu dla Nadleśnictwa Świerczyna jest łowiectwo. Nadleśnictwo należy do VI Rejonu Hodowlanego. Celem gospodarki łowieckiej w Nadleśnictwie jest utrzymanie możliwie najliczniejszego stada zwierzyny w odpowiedniej strukturze wiekowej i płciowej przy znośnych gospodarczo szkodach w drzewostanach. Gospodarka łowiecka w lasach musi być integralną częścią gospodarki leśnej, a zwierzyna składową częścią ekosystemu leśnego. Zachowanie lasu i jego wielofunkcyjnego charakteru traktować należy, jako priorytetowe zadanie hodowli. Nadmiar szkód w uprawach i młodnikach, który uniemożliwia dostosowanie ich składu gatunkowego do potencjału siedliska oraz osiągnięcie właściwej jakości, musi być sygnałem do ograniczenia stanu pogłowia zwierzyny.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna gospodarka łowiecka prowadzona jest w 10 obwodach łowieckich, nadzorowanych przez 5 nadleśnictw (Świerczyna, Czaplinek, Borne Sulinowo, Złocieniec, Mirosławiec).

Nadleśnictwo nadzoruje gospodarkę łowiecką w jedenastu obwodach łowieckich:

Nr obwodu	Koło łowieckie	Siedziba	Nadleśnictwo sprawujące nadzór
172	K.Ł. „DZIK”	OTRZEP	N-ctwo Borne Sulinowo
173	K.Ł. „DZIK”	DRAWSKO POMORSKIE	N-ctwo Świerczyna
174	K.Ł. „MYŚLIWIEC”	CZAPLINEK	N-ctwo Borne Sulinowo
175	K.Ł. „DZIK”	OTRZEP	N-ctwo Świerczyna
176	K.Ł. „TRAK”	BYDGOSZCZ	N-ctwo Świerczyna
177	K.Ł. „SREBRNY LIS”	TARCZYN	N-ctwo Świerczyna
178	K.Ł. „BAŻANT”	DRAWSKO POMORSKIE	N-ctwo Złocieniec
201	K.Ł. Nr 312 „ŻUBR”	WARSZAWA	N-ctwo Mirosławiec
202	K.Ł. „JODEŁKA”	MIROŚLAWIEC	N-ctwo Mirosławiec
144	K.Ł. „ŻBIK”	BUDOWO	N-ctwo Czaplinek

Sześć obwodów łowieckich (nr 172, 174, 178, 201, 202 i 144) występujące w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa nadzorowane są przez sąsiednie Nadleśnictwa: Czaplinek, Złocieniec, Borne Sulinowo i Mirosławiec.

Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich

Nr obwodu	Koło łowieckie	Powierzchnia - ha				Kategoria jakościowa
		leśna	pozostałe	wyłączona	ogółem	
1	2	3	4	5	6	7
Obwody nadzorowane						
173	K.Ł. „DZIK”	846,26	-	186	3429,08	Dobry
175	K.Ł. „DZIK”	2128,11	-	1022	4497,14	Bardzo dobry
176	K.Ł. „TRAK”	1814,72	-	155	2409,54	Średni
177	K.Ł. „SREBRNY LIS”	2928,29	-	138	1895,98	Bardzo dobry
RAZEM		10533,56	-	372,51	12231,74	X

Stany zwierzyny na dzień 10.03.2018 roku w nadzorowanych przez Nadleśnictwo obwodach łowieckich kształtowały się następująco:

Gatunek	Obwód											
	173	175	176	177								Razem
	Stan inwentaryzacyjny – szt. Stan docelowy – szt.											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Jelenie	87	145	62	56								350
	76	106	51	44								277
Sarny	232	215	117	90								654
	146	185	98	77								506
Dzik	27	24	15	12								78
	18	23	12	10								63

Inwentaryzacja stanu zwierzyny wykazała w stosunku do stanu docelowego:

- ✓ stan jeleni jest przekroczony o 73 szt,
- ✓ stan sarny jest przekroczony o 148 szt,
- ✓ stan dzików jest przekroczony o 15 szt,

Rozmiar uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wg stanu określonego przez Nadleśnictwo w drugim kwartale 2018 r. przedstawia tabela.

Kategoria powierzchni	Przedział uszkodzeń w %		Razem
	21 - 40	Powyżej 40	
	Powierzchnia w ha/zredukowana		
1	2	3	4
Uprawy	3,17	1,12	4,29
Młodniki	6,84	2,00	8,84
Ogółem	10,01	3,12	13,13

W ubiegłym okresie Nadleśnictwo wykonywało średniorocznie następujący rozmiar prac profilaktycznych przed szkodami od zwierzyny:

- grodzenie upraw – 73,21 ha;
- zabezpieczenie chemiczne – 115,60 ha;
- wykładanie drzewek zgryzowych – 215,59 ha;
- palikowanie i rysakowanie oraz inne – 20,32 ha.

Na cele łowieckie Nadleśnictwo przeznaczyło następujące grunty:

Zestawienie powierzchni związanej z gospodarką łowiecką

Poletka łowieckie na gruntach leśnych niezalesionych	Poletka łowieckie Niestanowiące wyłączeń (PNSW)	Grunty nieleśne w użytkowaniu kół łowieckich (dzierżawa)
1	2	3
6,70	0,87	41,49

W Nadleśnictwie zainwentaryzowano na gruntach leśnych kilka poletek łowieckich o łącznej powierzchni 6,70 ha, poletka łowieckie niestanowiące wyłączeń zajmują łączną powierzchnię 0,87 ha i zlokalizowane są w sześciu pododdziałach. Lokalizacja poletek łowieckich na gruntach niezalesionych przedstawiona jest w punkcie 1.5.4. elaboratu. Ponadto na cele łowieckie koła dzierżawią 41,49 ha gruntów nieleśnych.

Głównym zadaniem Nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej bieżącego 10-lecia będzie współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- dokonywania ścisłej inwentaryzacji zwierząt łownych,
- utrzymywanie odpowiedniej ich liczebności oraz struktury wiekowej i płciowej
- opiniowania i zatwierdzania rocznych planów łowieckich,
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez: ograniczanie niepokoju w biotopie, ochronę ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej w postaci odpowiedniej ilości poletek łowieckich, wprowadzanie do drzewostanów gatunków drzew i krzewów takich jak: kasztanowiec, wierzby, drzewa i krzewy owocowe.

Została sporządzona mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej, na którą naniesiono:

- granice obwodów łowieckich z określeniem numeru obwodu,
- uszkodzenia przez zwierzynę upraw i młodników,
- poletka łowieckie,
- grunty nieleśne przeznaczone na cele łowieckie,
- łąki śródleśne, bagna, zbiorniki wodne.

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

Prace z zakresu budownictwa ogólnego, budownictwa drogowego i melioracji realizowane będą na bieżąco, zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa.

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg

Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świerczyna sieć dróg publicznych o nawierzchni asfaltowej, spełniająca funkcję szlaków komunikacyjnych jest zadowalająca. Wystarczająco gęsta jest również sieć dróg leśnych. W trakcie prac urządzeniowych zainwentaryzowano na terenie Nadleśnictwa 651,7 km dróg o szerokości powyżej 2 m, w tym do sieci docelowej zaliczono 154,7 km. Gęstość dróg w sieci docelowej wynosi 15,54 m/ha. Spośród dróg zaliczonych do sieci ulepszoną nawierzchnie posiada 103,9 km.

3.2.5.2. Budownictwo ogólne

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się:

Budynki:

- ✓ 8 leśniczówek,
- ✓ 1 nadleśniczówka,
- ✓ 5 mieszkań do działalności socjalno-bytowej,
- ✓ 16 budynków gospodarczych.

Budynki pozostałe to:

- ✓ biurowiec (1 szt.),
- ✓ wiata murowana na opał (1 szt.),
- ✓ budynek kotłowni (1 szt.),
- ✓ kontener blaszany 6 segmentowy (1 szt.),
- ✓ budynki warsztatu, chłodni i portierni na bazie nasiennej (3 szt.),
- ✓ oraz wieża p.poż. (1 szt.).

Budowle:

- ✓ kontenery (2 szt.),
- ✓ garaż metalowy (1 szt.),
- ✓ wiaty drewniane (14 szt.).

Osady dla służby leśnej znajdują się w dobrym, zadowalającym i średnim stanie technicznym, i są według potrzeb i możliwości finansowych remontowane i modernizowane.

3.2.5.3. Melioracje wodne

Zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa rowy, ciek i zbiorniki wodne są niezbędnym elementem do prowadzenia właściwej gospodarki leśnej oraz zabezpieczają potrzeby Nadleśnictwa w zakresie zaopatrzenia w wodę dla celów przeciwpożarowych. W trakcie prac taksacyjnych zainwentaryzowano w Nadleśnictwie około 651,7 km wszystkich rowów. W ramach melioracji wodnych w obecnym 10-leciu Nadleśnictwo planuje przeprowadzić odmulanie i konserwację rowów melioracyjnych. Naprawom bieżącym i konserwacjom powinny być również poddane, w miarę potrzeb i możliwości finansowych, istniejące urządzenia wodnomelioracyjne.

3.2.5.4. Mała retencja

Lasy wpływają korzystnie na stabilność układu hydrograficznego. Powodują zatrzymanie wód opadowych w ściółce i próchnicy nawet na długie okresy. W trosce o ochronę wód i o stabilność bilansu wodnego uznano lasy wodochronne o łącznej powierzchni 1154,43 ha. Obejmują one ciągi mokradeł (siedlisk bagiennych i podmokłych), tereny w sąsiedztwie cieków, źródlisk wodnych oraz naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych. Gospodarka leśna na tych terenach przyporządkowana jest celowi ochronnemu. Postępowanie w tym zakresie odnosi się do zachowania cieków wodnych w swoich naturalnych korytach, ochrony śródleśnych bagien, drobnych zbiorników wodnych i utrzymywanie sprawności przepustów pod drogami. Sposobem gospodarczym można wykonać małe zbiorniki zasilane wodami gruntowymi w bezodpływowych zagłębieniach i obniżeniach terenu, położone poza istniejącą siecią hydrograficzną oraz instalować urządzenia melioracji wodnych niezwiązane z poborem wody (np. odpływ regulowany). Wykonanie innych urządzeń małej retencji wymaga sporządzenia dokumentacji technicznej obejmującej m. in. operat wodnoprawny. Na gruntach Nadleśnictwa nie opisano wyłączeń, jako "mała retencja wodna".

3.2.5.5. Turystyka i rekreacja

Nadleśnictwo Świerczyna położone jest na obszarze o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjno - wypoczynkowych.

Tereny leśne, o stosunkowo dobrej dostępności, są znakomitą bazą dla amatorów czynnego wypoczynku na łonie przyrody. Licznie występujące jeziora wyjątkowo cenią sobie kajakarze i wędkarze. Tereny leśne Nadleśnictwa są odwiedzane przez ludność praktycznie przez cały rok. Penetracja lasów zwiększa się jeszcze w okresie zbioru jagód i grzybów.

Bogactwo przyrodnicze i nieskażone środowisko stanowią pierwszorzędne znaczenie dla rozwoju agroturystyki, a miejscowości położone w leśnej scenerii są uzupełnieniem i alternatywą bazy turystycznej i noclegowej dla tego regionu.

Istniejąca infrastruktura techniczna w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego wydaje się na dzień dzisiejszy wystarczająca.

Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna występują dwa rezerваты przyrody: „Sośnica”, „Brzozowe Bagno koło Czaplinka”. Część zasięgu Nadleśnictwa objęta jest siecią Natura 2000 – występują tu dwa specjalne obszary: ochrony siedlisk „Jeziora Czaplineckie” (SOO) oraz obszarów specjalnej ochrony ptaków „Ostoja Drawska” (OSO). Gniazduje tu też wiele gatunków dzikiego ptactwa, między innymi bielik, (objęty ochroną strefową), spotykane są również bardzo licznie żurawie.

Przez najciekawsze fragmenty Nadleśnictwa przebiegają szlaki turystyczne oraz ścieżki rowerowe. Przy nich umieszczono tablice informacyjne o przebiegu trasy, z krótkim opisem odwiedzanych miejsc. Głównym celem utworzenia ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych było zachęcenie wypoczywających gości i miejscowej ludności do uprawiania aktywnego wypoczynku, pokazanie różnorodności występujących tu form przyrody, przybliżenie problematyki gospodarki i ochrony przyrody oraz poszerzenie wiedzy i przyrodniczej.

Dla ukierunkowania ruchu turystycznego przez najciekawsze tereny Nadleśnictwa wyznaczono liczne szlaki przystosowane do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej i wodnej:

Szlaki piesze

1. **Szlak „Wzniesień Moreny Czołowej”** – kolor zielony. Na gruntach Nadleśnictwa przebiega przez miejscowości Siemczyno – Żeliszewie – Cichorzecze – Zawada do Czaplinka. Na tym terenie atrakcją jest pomnik przyrody - okazałych rozmiarów głaz narzutowy w okolicy wsi Cichorzecze.
2. **Szlak „Solny”** – kolor czerwony. Prowadzi przez miejscowości Czaplinek – Zawada – Cichorzecze – Pławno – Studniczka – Sośnica. Nazwa szlaku nawiązuje do traktu handlowego między Wielkopolską a Kołobrzegiem.
3. **Szlak „im. I Warszawskiej Dywizji Kawalerii”** – kolor niebieski. W granicach Nadleśnictwa poprowadzony jest przez Wielboki – Świerczynę – Sośnicę – Będolino – Wierzchowo. Tą trasą wiodła droga bitewna I Warszawskiej Dywizji Kawalerii, wchodzącej w skład I Armii Wojska Polskiego.
4. **Szlak „1 Korpusu Pancernego Wojska Polskiego”** – kolor niebieski. W granicach Nadleśnictwa poprowadzony jest przez Nowe Laski – Garbowo – Żabin – Wierzchowo. Tą trasą wiodła droga bitewna I Korpusu Pancernego wchodzącego w skład I Armii Wojska Polskiego.
5. **Szlak „Walu Pomorskiego”** – kolor czerwony. Prowadzi przez miejscowości Wierzchowo – Bobrowo.

Szlaki rowerowe

1. **„Lobeliowe jeziora”** – kolor czarny. Szlak pętlowy (zamknięty) o dł. 33,3 km. Początek i koniec szlaku na rynku w Czaplunku. Na gruntach Nadleśnictwa przebiega przez miejscowości Czaplunek – Zawada – Jezioro Kaleńskie – Jezioro Krzemno – Jezioro Ciemniak – Pławno – Jezioro Krzemienko – Psie Głowy – Byszkowo, następnie przez Trzciniec i Broczyno powraca do Czaplunka.
2. **„Dobrzyca”** – kolor zielony. Szlak pętlowy (zamknięty) o dł. 45,1 km. Początek i koniec szlaku na rynku w Czaplunku. Na gruntach Nadleśnictwa przebiega przez miejscowości Machliny – jezioro Machliny Małe – Dębnowice – rzeka Nieciecza – Jezioro Psarskie – Psie Głowy – jezioro Łąka – Czaplunek.
3. **„Drawa”** – kolor czerwony. Szlak pętlowy (zamknięty) o dł. 60,7 km, rozpoczyna się i kończy w Złocieńcu. Na gruntach Nadleśnictwa przebiega przez miejscowości Bobrowo – Kaleńsko Górne – Nowe Kaleńsko – Stare Kaleńsko – Wrzoski – Siemczyno.
4. **„Dolina Wąsawy”** – kolor czarny. Szlak pętlowy (zamknięty) o dł. 30,7 km, rozpoczyna się i kończy w Złocieńcu. Na gruntach Nadleśnictwa przebiega przez miejscowości Wierzchowo – Jezioro Górne – Jezioro Dolne – Wąsosz – Bobrowo. Szlak rowerowy podąża dookoła polodowcowej doliny Jeziora Wąsosze, natrafiając po drodze na zabytkowe kościoły, zespoły pałacowo – parkowe oraz olbrzymie dęby – pomniki przyrody.

Z podstawowych urządzeń i obiektów turystycznych na terenie Nadleśnictwa występują:

- Miejsca biwakowania: 176a (na półwyspie), 64h, 63f,g, 306a, 61f, 421n.
- miejsca postoju: 316i, 223h, 531i;
- miejsca turystyczne: 421n,
- leśna wiata edukacyjna: 562f;

Bieżące wypełnianie przez lasy funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej Nadleśnictwo winno realizować poprzez:

- udostępnianie wstępu do lasu z zachowaniem zasad w zakresie ochrony przyrody i ochrony przeciwpożarowej,
- współpracę z RDOŚ i Konserwatorem Zabytków oraz z władzami samorządowymi w zakresie organizacji ruchu turystycznego, ochrony przyrody i zabytków,
- oznaczenie osobliwości przyrodniczych i miejsc historycznych, jeżeli nie zagraża to dewastacji obiektów chronionych,
- pozostawianie otulin wokół zbiorników wodnych i tras turystycznych,
- śledzenie rozwoju ruchu turystycznego i dostosowywanie liczby i rodzaju urządzeń turystycznych do aktualnych potrzeb.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla Nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w Nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

„Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Świerczyna”, zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, stanowi odrębnie opracowane opracowanie, do którego załączono mapy przeglądowe w skali 1:25000:

- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Spodziewaną na koniec bieżącego okresu gospodarczego ogólną wielkość zasobów miąższości grubizny brutto drzewostanów Nadleśnictwa Świerczyna obliczono poprzez odjęcie miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie u.l. od sumy miąższości grubizny na początku okresu i spodziewanego przyrostu miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu u.l. Dane te przedstawione są w tabeli.

Stan zasobów drzewnych na 31.12.2028 r.

Miąższość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych	Spodziewany przyrost miąższości w okresie obowiązywania planu tabelaryczny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Świerczyna				
4 656 988	1 071 500	1 146 546	4 581 942	302

Na koniec okresu gospodarczego, przy pełnej realizacji zadań gospodarczych, można się spodziewać spadku miąższości Nadleśnictwa, o 75 046 m³, to jest o około 1,6%. Wielkość ta jest szacunkowa.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Prace geodezyjne

Dokumentacja geodezyjna przekazana wykonawcy projektu planu przed pracami urządzeniowymi została przygotowana przez dział geodezji BULiGL oddział w Szczecinku. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były wyjaśniane na bieżąco i zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie u.l., bądź zlecał na bieżąco do opracowania geodezyjnego.

Podstawowym materiałem geodezyjnym dla prac urządzeniowych był podkład leśnej mapy numerycznej, na którym uwzględniono wszystkie zmiany w stanie posiadania.

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan na 1.01.2019 r.

6.1.2. Prace siedliskowe

Typy siedliskowe i elementy gleb określono na podstawie operatu glebowosiedliskowego, opracowanego w 1996 roku przez firmę *Usługi Gleboznawczo – Urządzeniowe* mgr inż. M. Nawrota ze Szczecinka, według „Systematyki gleb Polski” Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, wydanie IV z 1989 r. W niniejszym planie urządzenia lasu typy i gatunki gleb dostosowano do klasyfikacji CILP 2000.

6.2. Prace urządzeniowe

Piąta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Świerczyna została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku na podstawie umowy nr ZR-270.2.1.2017 z dnia 10.03.2017 r., zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Szczecinku.

Prace urządzeniowe terenowe i kameralne wykonała pracownia urządzeniowa U-2 BULiGL Oddział w Szczecinku w składzie:

Kierownik pracowni	-	Dariusz Ber,
Wykonawcy	-	Andrzej Gruszka,
	-	Jerzy Potępa,
	-	Jacek Słupikowski,
	-	Tomasz Duda,
	-	Artur Borecki,
	-	Karol Kilian,
	-	Piotr Gołębiowski,

Prace wykonano zgodnie z:

- Ustawą z dn. 28.09.1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 2129),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1302),
- Instrukcją urządzania lasu z 2011 r.,
- Zasadami hodowli lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2011 r.,
- wytycznymi i ustaleniami Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

Prace terenowe prowadzone były w latach 2017-2018. W pierwszym etapie (2017 r.) wykonano taksację. Po zakończeniu taksacji w danym leśnictwie wykonawca uzgadniał w formie protokołu opisy taksacyjne i zaplanowane wskazania gospodarcze lub ich brak z leśniczym i przedstawicielami kierownictwa Nadleśnictwa. Kopie protokołów uzgodnień znajdują się w archiwum BULiGL O/Szczecinek. Taksacją objęto 16 198,0087 ha.

Odbioru prac taksacyjnych Komisja Odbioru Robót dokonała w dniach: 19.07, 06.10, 07.12.2017 r. Sprawdzono prawidłowość uzgodnień pomiędzy Nadleśnictwem Świerczyna i wykonawcą oraz jakość prac terenowych. Komisja stwierdziła, że przedstawione materiały nadają się do dalszego opracowania kameralnego. Następnie uaktualnione opisy taksacyjne zostały wprowadzone do programu *Taksator*, w którym po skompletowaniu bazy i uaktualnieniu leśnej mapy numerycznej dokonano procedury losowania próbnych powierzchni kołowych. Kolejnym etapem było założenie wylosowanych powierzchni w terenie (2018 r.) z wykorzystaniem do ich lokalizacji odbiorników GPS.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek miąższości poszczególnych drzewostanów (*podczas sporządzania opisu taksacyjnego*), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych; określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „*Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów*”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa 1986).

Etap drugi – inwentaryzacja zasobów miąższości Nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych na uaktualnionej bazie opisów taksacyjnych. W tym celu założono 1320 szt. powierzchni próbnych. Wskazanych przez program „Taksator”.

Etap trzeci – wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości – statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo – wiekowych, z zastosowaniem równań regresji.

Błąd procentowy określenia miąższości dla obrębu Świerczyna wyniósł 0,94%, Zespół kontrolny przyjął całość pomiarów. Zasobność określona w opisany sposób charakteryzuje się dużą dokładnością dla obrębu leśnego. Dokładność określenia zasobności pojedynczych wyłączeń jest dużo mniejsza.

Zgodnie z wytycznymi w sprawie organizacji prac urzędniowych, zawartymi w protokole ustaleń KZP, wykonywano dodatkowe pomiary związane z określeniem miąższości drewna martwego. Na terenie Nadleśnictwa Świerczyna zaewidencjonowano 58523,93 m³ drewna martwego (4,28 m³/ha), w tym: 26746,33 m³ (1,96 m³/ha) drewna martwych drzew stojących i złomów i 31777,60 m³ (2,32 m³/ha) drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych.

Komisyjna kontrola pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych odbyła się w dniach 15 - 18 maja 2018 r. Kontrolą objęto 50 powierzchni wylosowanych w programie „Taksator”. Komisja przyjęła całość pomiarów.

Wyniki kontroli powierzchni próbnych

Obręb Świerczyna

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
10	1,66	1,70	32,0	32,0	4,00	4,00	
36	1,43	1,44	34,0	34,0	5,00	5,00	
62	0,92	0,93	26,5	26,5	2,00	2,00	
88	1,40	1,39	29,0	29,0	5,00	5,00	
114	1,03	1,05	18,0	18,0	3,00	3,00	
140	0,52	0,52	24,0	24,0	2,00	2,00	
166	1,01	0,98	28,0	28,5	5,00	5,00	
193	0,97	1,00	29,0	29,0	3,00	3,00	
219	1,22	1,23	15,0	15,0	4,00	4,00	
245	1,36	1,44	27,5	28,3	5,00	5,00	
271	1,44	1,44	28,0	28,0	4,00	4,00	
297	0,66	0,67	29,5	30,0	3,00	3,00	
323	0,03	0,03	12,0	12,0	1,00	1,00	
349	0,57	0,58	21,0	21,0	2,00	2,00	
375	2,05	2,08	29,0	29,0	5,00	5,00	
401	0,94	0,97	24,0	25,0	3,00	3,00	
427	2,04	2,11	25,0	25,0	5,00	5,00	
453	2,37	2,40	24,0	25,0	5,00	5,00	
479	0,91	0,92	26,0	26,0	3,00	3,00	
505	1,19	1,19	28,5	28,0	3,00	3,00	
531	0,65	0,67	24,0	24,0	2,00	2,00	
557	1,33	1,35	24,0	24,0	5,00	5,00	
583	2,13	2,01	27,0	27,0	5,00	5,00	
609	0,83	0,84	27,5	27,5	5,00	5,00	
635	0,80	0,79	25,5	25,5	2,00	2,00	
661	1,60	1,61	25,0	25,5	4,00	4,00	
687	0,85	0,86	20,5	21,0	2,00	2,00	
713	1,50	1,53	23,0	23,0	5,00	5,00	

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
739	1,03	1,03	24,0	24,0	3,00	3,00	
765	1,31	1,32	28,0	27,5	5,00	5,00	
791	1,33	1,35	28,5	28,5	5,00	5,00	
817	1,36	1,38	24,5	24,5	4,00	4,00	
843	0,24	0,25	16,0	16,0	1,00	1,00	
869	1,30	1,31	27,0	27,0	3,00	3,00	
895	1,00	1,02	25,5	25,0	4,00	4,00	
921	0,35	0,36	26,0	26,0	2,00	2,00	
947	1,55	1,54	23,0	23,0	5,00	5,00	
973	0,51	0,47	28,0	28,0	5,00	5,00	
999	1,75	1,75	25,5	26,0	5,00	5,00	
1025	1,27	1,27	19,5	19,0	5,00	5,00	
1051	0,85	0,91	28,0	28,0	3,00	3,00	
1077	0,09	0,09	13,5	13,0	0,50	0,50	
1103	0,88	0,87	21,0	21,0	2,00	2,00	
1129	2,65	2,64	27,0	28,0	5,00	5,00	
1155	0,58	0,60	37,0	36,5	5,00	5,00	
1181	1,07	1,11	23,0	23,5	3,00	3,00	
1207	0,85	0,89	25,0	26,0	3,00	3,00	
1233	0,53	0,53	21,5	21,5	2,00	2,00	
1259	1,60	1,60	29,0	29,0	5,00	5,00	
1285	1,87	1,85	25,0	25,0	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,089

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,102

Prace kameralne rozpoczęto w listopadzie 2017 r., a zakończono w dniu podpisania niniejszego elaboratu. Do wprowadzenia i przetworzenia danych taksacyjnych posłużono się programem komputerowym „Taksator”.

Mapy numeryczne, zgodne ze standardem LMN, wykonano za pomocą aplikacji „LEMAN”, z wykorzystaniem 10480 współrzędnych punktów granicznych (w tym 4716 stabilizowanych i 5764 niestabilizowanych), pozyskanych z opracowania geodezyjnego.

6.3. ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu składa się z następujących części:

➤ **Egzemplarz dla Nadleśnictwa i RDLP:**

- elaborat z tabelami i zestawieniami oraz oprawionym oddzielnie programem ochrony przyrody,
- opisy taksacyjne dla obrębów z zamieszczonymi na końcu tabelami i wykazami,
- wykazy cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu,
- mapy gospodarcze w skali 1:5000 w formacie A-1, z naniesionymi działkami zrębowymi oraz mapy przeglądowe podziału na arkusze,
- mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000:
 - a) cięć rębnych (foliowana, podklejona na płótnie),
 - b) drzewostanów(foliowana, podklejona na płótnie),
 - c) siedlisk leśnych – typów siedliskowych lasu,
 - d) ochrony lasu,
 - e) ochrony przeciwpożarowej,
 - f) funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego,
 - g) gospodarki łowieckiej,
 - h) nasiennictwa i selekcji,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa w skali 1 : 50 000:
 - a) ogólna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa;

➤ **Egzemplarz dla DGLP:**

- elaborat z tabelami i zestawieniami oraz oprawionym oddzielnie programem ochrony przyrody,
- wykazy cięć wraz z tabelami;
- mapy przeglądowe w skali 1:25 000:
 - a) cięć rębnych,
 - b) drzewostanów,
 - c) siedlisk leśnych - typów siedliskowych lasu,
 - d) funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego;
- mapa sytuacyjno-przeglądowa w skali 1:50 000:
 - a) ogólna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa;

➤ **Operat dla leśniczych:**

- opisy taksacyjne łącznie z wykazami cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu,

- mapy gospodarczo-przeładowe obszaru leśnictwa w skali 1: 10 000:
 - a) cięć rębnych (foliowana, podklejona na płótnie, w futerale),
 - b) drzewostanów;

➤ Do „**Programu ochrony przyrody**” dołączone zostały następujące mapy tematyczne w skali 1:25000:

- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

Dane inwentaryzacyjne oraz mapy numeryczne, zamieszczone na płytach CD, przekazano do RDLP w Szczecinku i do Zarządu BULiGL w Sękocinie Starym. Ponadto na potrzeby DGLP przekazano na płycie CD: opisanie ogólne, program ochrony przyrody, dane inwentaryzacyjne i mapę numeryczną.

Niniejszy elaborat opracował kierownik pracowni Dariusz Ber. Program ochrony przyrody sporządził starszy taksator Artur Borecki, skontrolował i sprawdził rachunkowo kierownik pracowni Dariusz Ber. Całość kontrolował inspektor urządzania lasu Oddziału BULiGL w Szczecinku Dariusz Bierbasz.

Kierownik pracowni u.l.

Kontrola i nadzór

DYREKTOR ODDZIAŁU

Szczecinek, dnia01.2019 r.

7. ZAŁĄCZNIKI

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu

zwołanej w celu omówienia wytycznych w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ustalenia i sformułowania założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary NATURA 2000
w **NADLEŚNICTWIE ŚWIERCZYNA**

Posiedzenie Komisji Założeń Planu, zwołanej przez Dyrektora RDLP w Szczecinku, odbyło się w dniu 10.06.2016 r. w siedzibie Nadleśnictwa Świerczyna.

Komisja pod przewodnictwem Tomasza Skowronka – Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej, RDLP w Szczecinku, w składzie 24 osób, zgodnie z załączoną listą uczestników, po wysłuchaniu referatu Nadleśniczego, koreferatu Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi, oraz po przeprowadzonej dyskusji podjęła następujące założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko:

Plan urządzenia lasu dla **Nadleśnictwa Świerczyna** zostanie opracowany według stanu na dzień 01 stycznia 2019 r., zgodnie z „Instrukcją urządzania lasu” stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., która odwołuje się również do aktualnych (na stan opracowywanego projektu planu u.l.) wymogów w tym zakresie, zawartych w podstawowych aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia) i aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (zarządzenia, zasady, instrukcje itp.).

Część A – WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH.

1. Prace siedliskowe.

Nadleśnictwo posiada operat siedliskowy opracowany w 1996 r., przez firmę mgr inż. Mieczysław Nawrot – Usługi Gleboznawczo – Urzędzeniowe. Opracowanie wykonawca wykorzysta przy tworzeniu projektu PUL, opis siedliska i elementy gleb należy przedstawić w klasyfikacji CILP 2000, zgodnie ze słownikiem programu TAKSATOR.

Dane przestrzenne LMN charakteryzujące siedliska i gleby, tj. warstwę wydzielen siedliskowych należy uzupełnić i dostosować do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej (SLMN).

2. Prace przygotowawcze.

2.1. Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Nadleśnictwo posiada zebrane i zestawione informacje na temat obszarów chronionych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo oraz w swym zasięgu terytorialnym.

Wykonawca projektu planu u.l. winien ostatecznie zweryfikować i zaktualizować dane o obszarach chronionych na stan opracowania, na podstawie danych zawartych na stronie Ministerstwa Środowiska, danych właściwych RDOŚ, decyzji i uchwał jednostek samorządowych, uzgodnień z RDLP i Nadleśnictwem oraz ustaleń i materiałów własnych.

Dodatkowo, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem, wykonawca winien wskazać obiekty i obszary o cennych walorach przyrodniczych (dotychczas nierozpoznane), zasługujące na objęcie ich formą ochrony przyrody.

Zainwentaryzowane już siedliska przyrodnicze Natura 2000, winny zostać zweryfikowane w ramach prac terenowych nad nowym planem u.l. i ujęte zgodnie z instrukcją u.l.

Jako drzewostany wyłączone z użytkowania głównego na okres obowiązywania planu u.l. na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego lub odpowiednich organów, uznaje się drzewostany w ostojach różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych.

Lasy ochronne należy przyjąć zgodnie z Decyzją nr 59 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa DLOPiK.lp-0233-63/99 z dnia 20.08.1999 r. Kopię Decyzji wraz z odpowiednim komentarzem i wyjaśnieniem ew. zmian wykonawca zamieści w elaboracie.

2.2. Zebranie informacji dotyczących podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Wykonawca sporządzający projekt planu urządzenia lasu w referacie na NTG winien powołać się na zapisy i ustalenia wynikające z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” i zaktualizować je stosownie do nowych okoliczności. Aktualizację przeprowadzić należy na podstawie informacji uzyskanych od służb zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategią rozwoju w gminach, powiatach i województwach właściwych dla zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

W opisanu ogólnym nadleśnictwa, w rozdziale „Ogólna charakterystyka lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów i nieruchomości będących w zarządzie nadleśnictwa” należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

2.3. Sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez nadleśniczego wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

Pracami urzędzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2019 r.

Nadleśnictwo prowadzi ewidencję lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów znajdujących się w zarządzie nadleśnictwa, zgodnie z zarządzeniem nr 67 DGLP z dnia 17 lipca 2001 r. o ewidencji gruntów w LP (z uwzględnieniem zmiany załącznika nr 2, wprowadzonej zarządzeniem nr 29 DGLP z dnia 21 maja 2010 r.).

W związku z przekształceniem baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w formę elektroniczną Nadleśnictwo zleciło dodatkowe prace przygotowawcze mające na celu weryfikację i doprowadzenie do zgodności:

- ⇒ konturów oraz powierzchni działek ewidencyjnych, jak też użytków gruntowych z zasobem znajdującym się w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez starostę,
- ⇒ współrzędnych punktów granicznych z zasobem znajdującym się w ośrodkach.

Efektom tych prac będą zweryfikowane dane ewidencyjne (m.in. warstwa działek, warstwa użytków, rejestr powierzchniowy gruntów), jako wyjściowych do opracowania nowego projektu planu u.l. Ze względu na przewidywany zakres i specyfikę zmian, zgłoszenie zmian ewidencyjnych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego winno nastąpić dopiero po zakończeniu prac terenowych (tj. po ostatecznej weryfikacji terenowej) w terminie umożliwiającym ich formalne przyjęcie przed dniem obowiązywania nowego planu u.l. Dodatkowo, o zaistniałe zmiany ewidencyjne oraz o tzw. „zaszłości” winny zostać zaktualizowane wpisy w księgach wieczystych.

Nadleśnictwo przekaze dla wykonawcy wykazy: gruntów spornych, gruntów stanowiących współwłasność, gruntów nieobjętych użytkowaniem (wyłączone z zagospodarowania na podstawie przyjętych przez RDLP w Szczecinku zasad dobrej gospodarki leśnej - FSC), gruntów przeznaczonych do zalesienia.

3. Przekazanie bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Nadleśniczy przekaze **protokolarnie** (zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20 marca 2007 r.) dla wykonawcy prac w uzgodnionym z wykonawcą terminie dane, na które składać się będą:

- ⇒ baza materiałów źródłowych SILP, wg stanu na dzień przekazania.
- ⇒ zaktualizowane warstwy leśnej mapy numerycznej (LMN), sporządzone zgodnie z Zarządzeniem nr 74 DGLP z dnia 23.08.2001 r. z późniejszymi zmianami. Dane geometryczne LMN należy przekazywać w postaci warstw w strukturze wykonawcy. Przekazywane dane powinny być spójne z przekazywaną bazą SILP i sprawdzone aplikacją Kontrola LMN (do czasu uzyskania pełnej funkcjonalności aplikacji kontrolnej na SILPweb) lub kontrolą atrybutową i topologiczną SILPweb (po jej pełnym wdrożeniu). Wydruki raportów z kontroli logicznych SILP oraz kontroli LMN powinny stanowić załącznik do protokołu przekazania materiałów.
- ⇒ ortofotomapa wraz z numerycznym modelem terenu obejmująca zasięg terytorialny nadleśnictwa w celu wykorzystania do prac taksacyjnych.
- ⇒ zweryfikowana (po pracach przygotowawczych) mapa ewidencyjna gruntów (warstwa działek, użytków, punktów granicznych, zasięgu terytorialnego) w formie elektronicznej,
- ⇒ zweryfikowany (po pracach przygotowawczych) rejestr gruntów w formie elektronicznej dla nadleśnictwa wg stanu na 1 stycznia 2017 r. oraz w wydruku podpisany przez Nadleśniczego. Wydruki należy przekazać w podziale na gminy i obręby ewidencyjne osobno dla gruntów bez współwłasności i dla gruntów stanowiących współwłasność Nadleśnictwa.

Powyższe materiały należy przekazać **protokołem zdawczo-odbiorczym**

W razie zmian danych ewidencyjnych w trakcie sporządzania projektu PUL nadleśnictwo dostarczy dokumentację wykonawcy. **Wszelkiego rodzaju zmiany ewidencyjne (przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków) należy zakończyć do końca 2017 r.** Po tym terminie nadleśnictwo wstrzyma się ze zmianami w rejestrze gruntów do czasu zakończenia opracowywania projektu planu urządzenia lasu. Zapobie-

gnie to ewentualnym różnicom między danymi zawartymi w planie a ewidencją gruntów i budynków oraz pozwoli wykonawcy planu na uwzględnienie zmian. Wszystkie zmiany ewidencyjne przeprowadzone po przekazaniu danych wykonawcy, powinny zawierać dokumentację geodezyjną (wykazy zmian danych ewidencyjnych, decyzje, protokoły zdawczo-odbiorcze, mapy ewidencyjne) w formie cyfrowej i analogowej. Klasyfikację gruntów rolnych należy przyjąć zgodnie z ewidencją gruntów i budynków. Ewentualne niezgodności użytków lub klasyfikacji gruntów ze stanem faktycznym na gruncie (zmiana rodzaju użytków, zmiana konturów) zostaną przedstawione – w formie pisemnej – przez Wykonawcę prac Nadleśniczemu przed przekazaniem prac terenowych, w celu podjęcia – również w formie pisemnej – decyzji przez Nadleśniczego o sposobie ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu.

Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie prac przygotowawczych weryfikujących dane ewidencyjne i zaakceptowany przez Nadleśniczego. Zmiany ewidencyjne zaistniałe po przekazaniu wykonawcy danych wyjściowych należy również przekazywać i dokumentować właściwymi protokołami.

Niezgodności stwierdzone w trakcie terenowych prac taksacyjnych zostaną protokolarnie uzgodnione i spisane jako dodatkowe elementy korygujące stan posiadania – w formie protokołu rozbieżności.

4. Korekty podziału powierzchniowego oraz oznaczanie granic oddziałów.

Dotychczasowy podział powierzchniowy i numeracja oddziałów, nie wymaga zasadniczej zmiany. Niezbędne korekty, wykonawca uzgodni z nadleśnictwem i przedłoży do akceptacji komisji odbioru prac terenowych oraz do zatwierdzenia podczas NTG.

Granice wyłączeń taksacyjnych należy zaktualizować wykorzystując ortofotomapę i pomiary uzupełniające. Wyłączenia leśne tworzące drzewostany nasienne wyłączone i rezerwy, zasadniczo powinny pozostać pod tym samym adresem i z tą samą powierzchnią. Jeśli zachowanie tych parametrów nie będzie możliwe (z różnych względów), pozycje takie wymagają zgłoszenia i konsultacji z nadleśnictwem.

Należy wyszczególnić linie podziału przestrzennego lasu (tzw. linie oddziałowe) wymagające poszerzenia lub oczyszczenia. Prace z zakresu uzupełnienia i konserwacji znaków oddziałowych, jak również prace dotyczące ewentualnego poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu Nadleśnictwo winno zrealizować po zakończeniu prac nad projektem planu u.l.

5. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu, gruntów stanowiących współwłasność.

Niewyraźne i trudne do identyfikacji w terenie granice pododdziałów należy oznaczać na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami na czerwono”, wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi „na czerwono”. Na drzewach o cienkiej korze oznaczenia można wykonywać w inny sposób, np. farbą (spray) lub kredą (lubryka).

Grunty stanowiące współwłasność nie są elementem planowania urządzeniowego. Dla celów ewidencyjnych należy je ująć dodatkowo, po podsumowaniu danych inwentaryzacyjnych i zestawień projektu planu u.l.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.

Wykonanie aktualnej ortofotomapy planowane jest w bieżącym roku na zlecenie RDLP (po rezygnacji z przetargu centralnego w DGLP).

Opracowanie wpłynie na lepsze uszczegółowienie danych opisowych oraz dokładniejsze aktualizowanie i uzupełnianie treści map.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu.

Niektóre cechy drzewostanów należy opisać (w zakresie i na zasadach określonych w § 26 instrukcji u.l.) poprzez weryfikację opracowań i dokumentów glebowosiedliskowych, poprzednich planów u.l. oraz konkretnych ustaleń widocznych cech drzewostanów na gruncie.

Nadleśnictwo dodatkowo przygotowuje i przekazuje wykonawcy projektu planu u.l. specyficzne, udokumentowane wykazy drzewostanów celem ujawnienia ich cech.

8. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych, w tym decyzja w sprawie inwentaryzacji miąższości podrostu.

Zgodnie z IUL, inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona zostanie statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału kołowych powierzchni próbnych. Warstwy stratyfikacyjne ustalone zostaną na nowej, aktualnej bazie nadleśnictwa, po przeprowadzeniu taksacji. Miąższość podrostu nie będzie rejestrowana.

9. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

Nie zachodzi potrzeba stosowania jednostek kontrolnych.

10. Szacowanie uszkodzeń w uprawach i młodnikach

W związku ze specyfiką nadleśnictwa, zgodnie z § 39 pkt 7 IUL orientacyjne główne przyczyny uszkodzeń OWADY oraz GRZYBY będą, dodatkowo kodowane wg rodzaju czynnika sprawczego (do 3 rodzajów szkodnika lub patogena).

11. Pomiar drewna martwego.

Obliczenia i zestawienia drewna martwego w całym nadleśnictwie należy wykonać w oparciu o § 62 IUL na podstawie pomiarów przeprowadzanych na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej dla celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych opisać w Programie Ochrony Przyrody.

12. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

Nadleśnictwo Świerczyna jest nadleśnictwem jednoobrubowym. Podział na leśnictwa należy przyjąć zgodnie z zarządzeniem Nadleśniczego. Nadleśnictwo udostępni wykonawcy zarządzenie w terminie do końca 2017 r.

13. Zdefiniowanie obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.

Na podstawie danych z ZOL i ustaleń własnych Nadleśnictwo przygotowuje materiały definiujące obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód. Obszary te winny być zdefiniowane poprzez naniesienie ich konkretnych granic na mapach przeglądowych oraz opracowanie ich wykazów z zestawieniem powierzchni.

Granice tych obszarów winny być zaktualizowane w uzgodnieniu z Nadleśnictwem i właściwym ZOL na podstawie analizy przestrzennego rozkładu zainwentaryzowanych podczas taksacji uszkodzeń drzewostanów. Ostateczne granice tych obszarów należy zamieścić w projekcie nowego planu u.l. na mapie przeglądowej ochrony lasu. Opis taksacyjny drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny należy uzupełnić odpowiednią adnotacją w informacjach dodatkowych.

14. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych.

Zobowiązuje się wykonawcę projektu planu u.l. do kontroli wewnętrznej potwierdzonej stosowną dokumentacją.

Ze strony zamawiającego, kontrole i odbiory robót urządzeniowych zostaną przeprowadzone zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, tj. zgodnie (m.in.) z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r. Kontrole formalnie udokumentowane protokołami, będą realizowane sukcesywnie – jako potwierdzenie zaawansowania prac oraz etapowo – jako odbierające poszczególne ich części. W imieniu Dyrektora RDLP w Szczecinku obowiązek ten będzie realizowany przez osoby i zespoły do tego powołane, i tak:

- ⇒ przedstawiciele RDLP w Szczecinku z możliwym udziałem przedstawicieli nadleśnictwa, będą prowadzić bieżące kontrole zaawansowania prac w toku całego okresu realizacji projektu planu u.l.
- ⇒ zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi końcowe kontrole i odbiory prac taksacyjnych, opracowanych i zestawionych oraz ocenią ich przydatność do opracowań kameralnych, w terminie do **31 grudnia 2017 r.**
- ⇒ zespół kontroli pomiaru miąższości, przeprowadzi test kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, w terminie do **30 czerwca 2018 r.**
- ⇒ zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi końcową kontrolę i odbiór całości projektu planu u.l. oceniając jego kompletność i merytoryczną zgodność z umową, przepisami prawa oraz wytycznymi i ustaleniami w tym zakresie.

15. Docelowa sieć dróg leśnych

Nadleśnictwo udostępni wykonawcy projektu planu u.l. opracowanie docelowej sieci dróg Nadleśnictwa, celem uwzględnienia w nowym projekcie planu u.l. parametrów dróg określonych podczas inwentaryzacji. Stwierdzone rozbieżności pomiędzy przedmiotowym

opracowaniem a stanem na gruncie wykonawcy projektu planu u.l. winien zgłosić Nadleśnictwu w formie wykazu rozbieżności docelowej sieci dróg Nadleśnictwa.

16. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania PUL na środowisko i na obszary Natura 2000.

Zgodnie z § 129 instrukcji u.l. (oraz z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. Nr 199, poz. 1227) postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, powinno obejmować:

- 1) Uzgodnienie pomiędzy Dyrektorem RDLP a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (PWIS), zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 2) Sporządzenie prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 3) Wystąpienie od RDOŚ oraz PWIS z wnioskiem i uzyskanie opinii dotyczących projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 4) Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez:
 - ⇒ ogłoszenia w BIP i prasie lokalnej,
 - ⇒ możliwość składania uwag i wniosków do założeń planu urządzenia lasu,
 - ⇒ możliwość zapoznania się z projektem planu u.l. i składanie uwag,
 - ⇒ możliwość udziału w Komisji Projektu Planu mającej charakter debaty publicznej.

17. Sprawy organizacyjne

W toku całego okresu prac nad projektem planu u.l. zobowiązuje się Nadleśnictwo do szerokiej i aktywnej współpracy merytorycznej, zarówno z wykonawcą projektu planu u.l., jak i z przedstawicielami urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacjami zainteresowanymi gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach Nadleśnictwa, czego efektem winny być bieżące ustalenia i wyjaśnianie aspektów problemowych.

Przed rozpoczęciem prac terenowych do projektu planu u.l. wykonawca zgłosi ten fakt Nadleśnictwu celem uzgodnienia dogodnych form komunikacji oraz wzajemnego udostępniania danych i materiałów, które posłużą etapowym uzgodnieniom wyników prac.

Część B – ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU.

1. Obszary chronione i funkcje lasu.

1.1 Wytyczne dla obszarów chronionych w nadleśnictwie.

- ⇒ rezerваты przyrody – uwzględnić w planie u.l. zabiegi ochronne określone w planach ochrony lub w zadaniach ochronnych dla rezerwatów przyrody oraz ich otulin; uwzględnić projekty planów ochrony wskazane przez właściwe RDOŚ, uzgodnić z RDOŚ projekt planu u.l. w części dotyczącej bezpośredniego sąsiedztwa rezerwatu w zakresie ustaleń planu, mogących negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody rezerwatu;
- ⇒ obszary chronionego krajobrazu – przestrzegać w planie urządzenia lasu zakazów wprowadzonych uchwałą sejmiku województwa w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu, zgodnie z Art.24, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;
- ⇒ obszary Natura 2000 – uwzględnić w planie u.l. ustalenia planów zadań ochronnych lub planów ochrony dla obszaru Natura 2000; uwzględnić projekty planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wskazane przez RDOŚ;
- ⇒ użytki ekologiczne – przestrzegać zakazów wprowadzonych uchwałą rady gminy w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych, zgodnie z zapisami Art.45, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;
- ⇒ pomniki przyrody – uwzględnić w planie u.l. ewentualne zalecenia odnośnie realizacji czynnej ochrony obiektów uznanych za pomniki przyrody, określone w aktach prawnych uznających pomniki przyrody;
- ⇒ strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków – uwzględnić w planie u.l. postanowienia ochronne określone w decyzjach administracyjnych ustalających strefy ochrony;
- ⇒ lasy ochronne – uwzględnić w planowaniu szczegółowym kategorii lasów ochronnych wyszczególnione w art. 15 ustawy o lasach;
- ⇒ „ostoje różnorodności biologicznej” – wyłączyć z użytkowania głównego;
- ⇒ stanowiska archeologiczne – uwzględnić w planie u.l. lokalizację stanowisk archeologicznych zgodnie z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, łącznie z utworzeniem oddzielnych wydzieleni;
- ⇒ cmentarze i miejsca pamięci oraz parki – uwzględnić w planie u.l. lokalizację miejsc i zweryfikować obiekty zabytkowe z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ⇒ lasy HCVF – uwzględnić w planie u.l. lokalizację lasów o szczególnych walorach przyrodniczych.

1.2 Funkcje lasu.

Zgodnie z § 25 instrukcji u.l. dla celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział – w zależności od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych - na 3 podstawowe (główne) grupy lasów: lasy rezerwatowe, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze.

2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.

Zgodnie z § 22 instrukcji u.l. typ siedliskowy lasu (TSL) należy określić dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) oraz dla gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia. Dodatkowo w wyłączeniach

z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi, opis TSL winien być rozszerzony o rodzaj leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

3. Typy drzewostanów.

Dla poszczególnych TSL, bez względu na przynależność do poszczególnych mezoregionów przyrodniczo-leśnych, przyjmuje się typy drzewostanów (TD) określające formy docelowych zestawów pożądaných gatunków drzew, spodziewane do uzyskania w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia.

Szczegółowe [zestawienie przyjętych TD](#) (oraz orientacyjne składy gatunkowe odnowień) przedstawia [tabela zamieszczona w rozdziale 9 Wytyczne w sprawie hodowli lasu](#).

Dla każdego wyłączenia, dla którego określa się TSL należy przyjąć jeden z wariantów TD, kierując się stanem siedliska, stopniem uwilgotnienia oraz specyfiką i stanem zbiorowiska roślinnego. Przyjęty w ten sposób TD dla wyłączeń z rozpoznanym LSP zapewni ich ochronne cele gospodarowania a dla pozostałych wyłączeń stanowić będzie ramy hodowlane.

W trakcie 10-letniej realizacji planu u.l. dopuszcza się w konkretnym drzewostanie modyfikację przyjętego w trakcie opracowywania planu u.l TD (w ramach przyjętych wariantów), jeśli jest to uzasadnione względami hodowlanymi.

4. Wiekі rębności.

Przyjmuje się następujące **przeciętne wieki rębności** dla głównych gatunków drzew. Odpowiadają one zakresom wieków rębności określonym dla Nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l. dla So, Św, Jd, Bk, i Db a dla pozostałych gatunków odpowiadają kryteriom określonym w § 83 ust.3 instrukcji u.l:

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db	160
Bk, Js	120
So, Md, Dg, Jd	110
Św, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp	80
Os, Ol odroślowa	60
Tp, Wb, Olsz	40

Przeciętne wieki rębności służą głównie do obliczania cząstkowych etatów użytkowania rębego według dojrzałości drzewostanów oraz tworzą podstawy do określania indywidualnych wieków dojrzałości rębnej dla poszczególnych drzewostanów.

Indywidualny **wiek dojrzałości rębnej drzewostanu**, należy określić dla każdego drzewostanu z dokładnością do 10 lat według następujących zasad:

- 1) Dla drzewostanów młodszych, dla których określa się dwucyfrową jakość hodowlaną wiek dojrzałości rębnej drzewostanu winien być zgodny z przeciętnym wiekiem rębności przyjętym dla gatunku panującego w drzewostanie,
- 2) Dla drzewostanów, dla których określa się jednocyfrową jakość techniczną (starszych lub kwalifikujących się do przebudowy pełnej) wiek rębności drzewostanu, nazywany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu lub wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określa się indywidualnie. Może on, lecz nie musi być zgodny z przeciętnym wiekiem rębności dla gatunku panującego w drzewostanie, tzn. można przyjąć wartość niższą lub wyższą, uwzględniając:

- ⇒ rzeczywisty skład gatunkowy drzewostanu,
- ⇒ jakość techniczną gatunku panującego w drzewostanie,
- ⇒ stopień uszkodzenia drzewostanu,
- ⇒ zgodność składu gatunkowego drzewostanu z TD,
- ⇒ przyjęte okresy: odnowienia, uprzątnięcia lub przebudowy drzewostanu,
- ⇒ „Wytyczne w sprawie kryteriów i postępowania przy określaniu indywidualnego wieku dojrzałości do odnowienia drzewostanów” (rozdział VIII instrukcji u.l.).

5. Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa.

Dla celów planowania urządzeniowego w Nadleśnictwie tworzy się:

Gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w Nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Zaliczyć tu należy:

- ⇒ rezerwy przyrody wraz z ich otuliną;
- ⇒ projektowane i proponowane rezerwy;
- ⇒ lasy glebochronne na stokach o nachyleniu powyżej 45° oraz na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz;
- ⇒ lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne i drzewostany zachowawcze;
- ⇒ lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej;
- ⇒ lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody;
- ⇒ lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków i ze stanowiskami arch. w strefie „W”;
- ⇒ lasy na terenie ośrodków wypoczynkowych i w ich najbliższym otoczeniu;
- ⇒ lasy na siedliskach bagiennych: Bb, BMb, LMb, Lł;
- ⇒ lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek,
- ⇒ ostoje różnorodności biologicznej,
- ⇒ lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych;
- ⇒ lasy na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze NATURA 2000 o znaczeniu priorytetowym.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody. W gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnić należy obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania.

W warunkach Nadleśnictwa będzie to: zrębowy (GZ) lub przerębowo-zrębowy (GPZ) sposób zagospodarowania – zależnie od rębni projektowanej zgodnie z tabelą zamieszczoną poniżej (w punkcie 6).

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych.

Przyjmuje się następujący schemat projektowania rodzajów rębni w zależności od przyjętych TSL i przyjętych dla nich TD.

TSL	TD	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
Bs	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
Bśw	So	I	II
Bw	So, ŚwSo, ŚwBrz, SoŚw	I	II
Bb	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
BMśw	So, BkSo, ŚwSo, DbSo	I	II, III
BMw	ŚwSo, SoŚw, DbSo, So, BrzSo, ŚwBrz	I	II, III
BMb	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
LMśw	BkSo, DbSo, BkŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	Bk, SoBk, ŚwBk	II	I, III
LMw	DbSo, DbŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	BrzOl, ŚwSo, SoŚw	I	II, III
LMb	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
Lśw	Bk, DbBk, BkDb, LpDb, LpBk	II	I, III
Lw	JsDb, Db	II	I, III
Lł	*nie przewiduje się użytkowania rębego		
Ol	Ol	I	II, III
OIJ	Ol	I	II, III
	OIJ _s	II	I, III

* z wyjątkiem sytuacji kłęskowych

Ponadto na siedliskach przyrodniczych:

LSP	Nazwa siedliska	Sposób zagospodarowania
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	II / III / IV
9110	Kwaśne buczyny	II / III / IV
9130	Żyzne buczyny	II / III / IV
9160	Grąd subatlantycki	II / III / IV
9190	Kwaśne dąbrowy	II / III / IV
91D0	Bory i lasy bagienne	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
91E0	Łęgi wierzbowo- topolowo- olszowo- jesionowe	II / III / IV
	Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
91F0	Łęgowe lasy dębowo- wiązowo- jesionowe	II / III / IV
91T0	Bory chrobotkowe	IV / V

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania rębego powinny zawierać: rodzaj czynności (rębni), pilność czynności (fakultatywnie), numer działki manipulacyjnej (fakultatywnie), powierzchnię zabiegu i pozyskanie miąższości w procentach.

Przy projektowaniu rodzaju oraz lokalizacji cięć rębnych należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) Podczas planowania procesów odnowieniowych, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, należy uwzględnić:
 - ⇒ przyjęty cel hodowlany (TD)
 - ⇒ ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
 - ⇒ zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w PGL LP.
- 2) Priorytetowo, w pierwszej kolejności inicjować i kształtować naturalne procesy odnowieniowe, oraz wykorzystywać istniejące już odnowienie naturalne.
- 3) W gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb ochronnych i hodowlanych, co nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany funkcji, dla których zostały włączone do tych gospodarstw.
- 4) Na siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb, Lł) oraz Bs należy zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz za wyjątkiem sytuacji klęskowych.
- 5) Dla zapewnienia wymogów oraz zachowania ładu przestrzenno-czasowego, cięcia projektować w ramach ostępów stałych przyjętych w poprzednim planie u.l. z ewentualną optymalizacją ich zasięgów podyktowaną sytuacją obecną (korekta ładu przestrzennego, grunty przyjęte, ograniczenia lub wyłączenia z użytkowania itp.).
- 6) W celu przyspieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występują zakłócenia ładu przestrzenno-czasowego należy kontynuować cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych, natomiast w przypadku znacznej koncentracji w ostępie drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych, wymagających działań odnowieniowych wskazane jest zakładanie wrębów.
- 7) Projektując procesy odnowieniowe drzewostanów należy określić:
 - ⇒ rodzaje rębni i % poboru miąższości - elementy techniczne rębni rozumiane jako sposoby wykonywania cięć,
 - ⇒ wielkość, kształt i położenia działek manipulacyjnych – elementy przestrzenne rębni,
 - ⇒ okresy odnowienia (uprzątnięcia, przebudowy) – elementy czasowe rębni.
- 8) W drzewostanach w klasie odnowienia (KO) i klasie do odnowienia (KDO), gdzie rozpoczęto już procesy odnowieniowe, zasadniczo należy kontynuować rodzaj użytkowania rębego zastosowany w poprzednim planie u.l.
- 9) Przy projektowaniu zrębów przebiegających wzdłuż całego oddziału, czynnikiem determinującym wielkość zrębu będzie jego szerokość; w innych przypadkach decydującym kryterium winna być powierzchnia zrębu.
- 10) Dopuszcza się stosowanie rębni zupełnej w litych świerczynach i w drzewostanach ze znaczną przewagą świerka (bez względu na typ siedliskowy lasu) oraz w lasach wodochronnych na słabych siedliskach borowych.
- 11) Drzewa mateczne łącznie z otuliną i drzewami porównawczymi nie podlegają wyrębowi. Jeżeli w GDN lub innym zakłada się zręb, to wokół każdego drzewa matecznego należy pozostawić otulinę o promieniu min. 20 m, aby mieściły się w niej także istniejące drzewa porównawcze.

- 12) W celu pozostawienia fragmentów starodrzewu (do 5% powierzchni manipulacyjnej) wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do naturalnego ich rozpadu, należy planować schematycznie 95% miąższości do pozyskania przy projektowaniu rębni I oraz przy projektowaniu usunięcia drzewostanu z powierzchni międzygniazdowej w rębniach IIIa i IIId.
- 13) Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu (planować 100%) w przypadku:
- ⇒ zagrożenia trwałości pozostawianego fragmentu starodrzewu (w tym: lite świerczyny, drzewostany w fazie rozpadu, znacznie uszkodzone itp.),
 - ⇒ zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia,
 - ⇒ zrębów o powierzchni mniejszej niż 1 ha,
 - ⇒ zlokalizowania cięć w bloku upraw pochodnych,
 - ⇒ działki zrębowej z której w trakcie rozplanowania cięć rębnych wyłączono i pozostawiono fragment d-stanu np. otaczający bagno, wąż czy leżący przy cieku wodnym, w efekcie czego pozostawienie starodrzewu odnosić się będzie do całego oddziału lub ostępu, a nie działki zrębowej.
- 14) Bezpośrednio przy źródłiskach, rzekach i jeziorach pozostawia się strefy ochronne bez stosowania cięć zupełnych. W drzewostanach takich na etapie planowania należy wydzielić pas o szerokości zbliżonej do wysokości gatunku panującego w drzewostanie, w którym kształtować się będzie strefę przejściową innym sposobem zagospodarowania. Dopuszcza się projektowanie cięć zupełnych (zrębów zupełnych i usuwanie drzewostanu z powierzchni międzygniazdowej w rębniach IIIa i IIId) w sytuacjach gdy ekoton taki można kształtować w ramach 5% powierzchni pozostawionych fragmentów starodrzewu.
- 15) Ze względów bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym, przy planowaniu rębni nie pozostawiać przy drogach krajowych i wojewódzkich oraz przy szlakach kolejowych pasów starodrzewu, a pozostawione w poprzednich latach pasy starodrzewu projektować do cięć rębnych (w tym także rębni zupełnej), celem tworzenia stref przejściowych (ekotonów) zgodnie z zapisami § 27 ZHL. O sposobie tworzenia stref przejściowych decyduje Nadleśniczy.
- 16) Działki manipulacyjne (działki zrębowe, pasy, smugi itp.) należy schematycznie planować w postaci pasów o prostych liniach. Wskazanie z § 31 ust.6 zasad hodowli lasu, że zalecany jest zatokowy lub schodkowy przebieg linii zrębowej należy traktować jako wytyczne techniczne dla realizującego plan. Natomiast w celu urozmaicenia przebiegu działek manipulacyjnych, należy na etapie planowania wykorzystać naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp. szczegóły terenowe.
- 17) Przyjmuje się następujące średnie okresy odnowienia:

Gospodarstwo	Sposób zagospodarowania		
	Rębnia IIIa	Rębnia IV	Pozostałe rębnie złożone
„S”	10	40	30
„O”	10	40	30
„GPZ”	10	30	20

- 18) Czynności pilne projektować w przypadku konieczności:

- ⇒ niezwłocznego odślaniania młodego pokolenia w drzewostanach KO,
- ⇒ pilnego uporządkowania drzewostanów po szkodach lub klęskach.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy wykaz pozycji rębnych planowanych do wykonania w ostatnim roku planu u.l. tj. 2018 r.

W związku z taksacją lasu wykonywaną w 2017 r., zobowiązuje się Nadleśnictwo do całkowitej realizacji cięć rębnych w ramach dotychczasowego planu do końca września 2018 r.

Ostateczna wersja projektu planu cięć wraz z wielkością przyjętego etatu użytków rębnych winna być protokolarnie uzgodniona z Nadleśnictwem przed NTG. Dodatkowo Wykonawca projektu planu u.l. winien uzgodnić z Nadleśnictwem wykaz cięć rębnych planowanych do wykonania w 2019 r. (w 1 roku obowiązywania planu).

W opisanu ogólnym należy szeroko opisać wymogi wynikające z ZHL, zasad i kryteriów certyfikacji FSC oraz kryteriów i wskaźników trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów PEFC w kwestii postępowania z cięciami wzdłuż cieków wodnych, bagien, zbiorników wodnych z uwzględnieniem elementów specyficznych i szczególnych dla nadleśnictwa.

7. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów oraz szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

W toku prac urzędniowych, wykonawca projektu planu u.l. winien sporządzić „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (według wzoru nr 3). Zasadniczą podstawą do określenia potrzeb przebudowy winna być indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, biorąc pod uwagę następujące jego elementy: stabilność, wiek, stopień uszkodzenia, jakość, stopień zgodności składu gatunkowego z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz warunki środowiskowe a możliwość prowadzenia przebudowy.

Biorąc pod uwagę powyższe zasady i specyfikę Nadleśnictwa przyjmuje się następujące priorytety kwalifikowania drzewostanów do poszczególnych grup przebudowy:

A. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu;

⇒ drzewostany niestabilne w fazie rozpadu o niskim zadrzewieniu, zasadniczo z przewagą gatunków iglastych, wymagające przebudowy sposobem zrębowym,

⇒ drzewostany trwale i w znacznym stopniu uszkodzone,

⇒ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które osiągnęły przyjęty schematycznie wiek rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie,

⇒ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, którym ze względu na niestabilność, uszkodzenia lub mierną jakość, obniżono indywidualny wiek rębności drzewostanu.

B. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnym 10-leciu;

Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które nie osiągnęły jeszcze przyjętego schematycznie wieku rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie, zasadniczo w kolejności:

- ⇒ drzewostany o niższym zadrzewieniu, stosunkowo stabilne i dobrej jakości,
- ⇒ drzewostany wymagające przygotowania do wprowadzenia odnowienia poprzez odpowiednie cięcia trzebieżowe.

C. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych

Drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, w których zaplanowano wprowadzenie dolnego piętra lub dolesienia luk i przerzedzeń na znaczącej powierzchni.

Wykaz, tak zgrupowanych drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy wykonawca projektu planu u.l. uzgodni z Nadleśnictwem i przedłożyć do akceptacji komisji odbioru prac terenowych oraz do zatwierdzenia podczas NTG.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu.

Mając na względzie naturalne zmiany faz rozwojowych drzewostanów w 10-letnim okresie planowania, przyjmuje się zasadę, iż projektowane wskazania gospodarcze odnośnie pielęgnowania lasu winny uwzględniać aktualne fazy rozwojowe drzewostanów oraz stwierdzone na gruncie aktualne potrzeby z zakresu pielęgnowania. Tak zaprojektowane wskazania gospodarcze określą charakter i kierunek zabiegów pielęgnacyjnych w poszczególnych drzewostanach. Nie ogranicza (a wręcz wskazuje) to możliwości stosowania kolejnych zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych w 10-letnim okresie, a wynikających z bieżących potrzeb hodowlanych.

- 1) Zabiegi pielęgnacyjne planować w całych wyłączeniach (bez redukcji powierzchni zabiegu) lub dla tych ich części, dla których nie przewiduje się użytkowania rębego.
- 2) Nie określać nawrotów zabiegu w 10-leciu (projektować jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty).
- 3) Pielęgnowanie upraw (**istniejących**) - PU, pielęgnowanie młodników – PM, trzebieże wczesne – TW oraz trzebieże późne – TP, projektować oddzielnie, bez łączenia kolejnych czynności, w wyłączeniach z realną potrzebą wykonania zabiegu (w zależności od fazy rozwojowej) – **jako pierwszego w okresie obowiązywania planu.**
- 4) Dla ww. zadań obligatoryjnych dot. PU Wykonawca projektu planu sporządzi wykaz wydzieleń (wg leśnictw) z podaniem: adresu, powierzchni oraz wskazania gospodarczego.
- 5) Nie planować szczegółowo powierzchni pielęgnowania projektowanych upraw, jak również wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach – potrzeby z tego zakresu należy ująć łącznie w opisie ogólnym, określając poziom procentowy w odniesieniu do powierzchni projektowanych upraw, odpowiednio:
 - ⇒ poprawki i uzupełnienia w projektowanych uprawach – **10 %**
 - ⇒ pielęgnowanie projektowanych upraw – **nie planować**
- 6) Zabiegi pilne projektować w przypadku:
 - ⇒ występowania zaniedbań pielęgnacyjnych, szczególnie w drzewostanach młodszych klas wieku, wielogatunkowych, o zróżnicowanej dynamice wzrostu poszczególnych gatunków;
 - ⇒ planowania CP w drzewostanach w wieku 17-20 lat (lub zaplanować TW);
 - ⇒ planowania TW w drzewostanach w wieku 37-40 lat (lub zaplanować TP).

- 7) **W drzewostanach Vb i starszych klas wieku nie planować wskazań gospodarczych TP.** Dopuszcza się planowanie TP w d-stanach **V i VI klasy wieku**, w których gat. panującym jest **Db** oraz w d-stanach **V klasy wieku**, w których gat. panującym jest **Bk**.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

Dla poszczególnych TSL i przyjętych dla nich wariantów TD, z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych, przyjmuje się następujące orientacyjne udziały procentowe poszczególnych gatunków przy projektowaniu upraw:

Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe odnowień

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bice-notyczne)	
Bs	-	So	Brz		So 90, Brz 10
	91T0	So			So 100
Bśw		So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So			So 100
Bw	-	So	Św, Brz	Ol	So 80, Św i in. 20
		ŚwSo	Brz	Ol	So 60, Św 30, Brz i in. 10
		ŚwBrz	So	OL	Brz 50, Św 30, So i in. 20
		SoŚw	Brz	Ol	Św 40-50, So 40-50, Brz i in. 10
Bb	-	So	Brz	Ol	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk 10, Db i in. 10
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
		ŚwSo	Db, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	Kl, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9130	SoBk	Db	Kl, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9190	Db	So, Brz	Bk, Os	Db 90, So i in. 10
9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30	
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	So 50, Św 30, Db i in. 20
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db 10, Św 10, Brz i in. 10
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 50, So 30, Bk i in. 20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os	Db 90, So i in. 10
9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30	
BMb	-	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20

		ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20
		BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	Db 50, So 30, Bk i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	Św 50, Bk 30, Db i in. 20
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os, Czir	Bk 50, Św 30, Db i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz	Kl, Jw, Os, Czir	Bk 80, Db 10, So i in. 10
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz	Kl, Jw, Os, Czir	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os, Czir	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os, Czir	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os, Czir	Db 70, Bk 20, Gb i in. 10
9190	Db	Bk, So, Brz, Os	Gb, Lp, Kl, Czir	Db 80, So i in. 20	
9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb, Czir	Db 50, Bk 30, So i in. 20	
LMw	-	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
		DbSo	Św, Brz, Bk	Jw, Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
		BrzOl	Św	Jw, Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
		ŚwSo	Db, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in. 10
		SoŚw	Db, Ol	Jw, Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
		DbŚw	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 80, Db 10, So i in. 10
	9160	GbDb	Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
	9160	BkDb	Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Brz, Ol, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20	
9190	Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20	
LMb	-	Ol	Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30

		BrzOl	Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz	Ol	Ol	Brz 60, So 30, Ol i in. 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
Lśw	-	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw,Czur, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw,Czur, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
		LpDb	Bk, Md, Js, Św, So, Dg	Jw,Czur, Jb, Gr	Db 60, Lp 30, Bk i in. 10
		LpBk	Db, Md, Js, Św, So, Dg	Jw,Czur, Jb, Gr	Bk 60, Lp 30, Db i in. 10
	9110	Bk	Db, So	Jw, Kl, Lp, Czur	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk	So, Lp	Jw,Czur, Jb, Gr	Bk 70, Db i in.30
	9130	Bk	Db, Gb	Jw,Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb	Bk, Lp	Jw,Czur, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Lp	Jw,Czur, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbBk	Db, Lp	Jw,Czur, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb	Gb,Lp	Jw,Czur, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb	Gb,Bk	Jw,Czur, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb, Czur	Db 60, Bk 30, Jw. i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os	Gb, Lp, Kl, Czur	Db 80, Bk i in. 20
	9190	DbBk	Gb, Lp	Jw,Czur, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw. i in. 20
Lw	-	JsDb	Św, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czur, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10
		Db	Św, Js, Wz, Jw	Kl, Lp, Czur, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
	9130	Bk	Db, Gb	Jw,Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
	9160	BkDb	Gb Jw., Lp	Czur, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Jw	Lp, Czur, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Jw,	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	91E0*	Ol	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 80, Js i in. 20
	91E0*	JsOl	Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Brz i in. 10
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Kl, Ol, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, OL	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
91F0	Db	Wz, Js	Kl, Gb, Czm	Db 80, Wz i in. 20	
Li	-	JsDb	Wz, Gb, Jw, Kl, Lp	Św, Ol, Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10
		Db	Js, Wz	Św, Lp, Ol	Db 70, Js i in. 30
	91F0	Db	Js, Wz	Lp, Ol	Db 70, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, Ol	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Ol, Kl, Tp, Wb	Db 40, Wz 30, Js 20, Lp i in. 10
	91E0*	JsOl	Brz, Wz	Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OlJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20
OI	-	Ol	Js, Brz, Wz, Św		Ol 90, Js i in. 10
	91E0*	Ol	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 90, Js i in. 10

	91E0*	Ol****	Js	Kl, Lp	Ol 90, Js i in. 10
OIJ	-	Ol	Js, Wz	Kl, LP	Ol 80, Js i in. 20
		OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20
	91E0*	JsOl	Brz, Wz	Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	Ol	Js, Wz	Kl, Lp	Ol 80, Js i in. 20

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym. Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**** - źródłiskowe lasy olszowe na nizu

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o więźbie odpowiedniej dla gatunku.

Wskazania gospodarcze, dotyczące hodowli lasu, powinny obejmować wszystkie grunty wymagające:

- ⇒ zabiegów melioracyjnych (agrotechnicznych i wodnych – ale tylko tych, które są związane z odnowieniami i zalesieniami),
- ⇒ zalesienia,
- ⇒ odnowienia lasu (naturalnego i sztucznego),
- ⇒ dolesienia luk,
- ⇒ poprawek i uzupełnień,
- ⇒ wprowadzania dolnego piętra,
- ⇒ wprowadzania podszytów,
- ⇒ pielęgnowania istniejących upraw,
- ⇒ pielęgnowania młodników (wyłącznie CP, **bez planowania CPP**).

Planując wskazania gospodarcze z zakresu hodowli lasu, podawać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty), według proponowanych poniższych zasad:

- 1) Przy planowaniu odnowienia w ramach rębni złożonych, dolesienia luk, poprawek i uzupełnień, powierzchnię zabiegu zredukować do realnych potrzeb jego wykonania.
- 2) Dolesienie luk powinno być projektowane tylko w warunkach stwarzających szansę wzrostu młodego pokolenia drzew. Drobnych luk i przerzedzeń (spełniających korzystną rolę w ochronie różnorodności biologicznej i kształtowaniu klimatu wnętrza lasu) nie należy przeznaczać do uproduktywnienia.
- 3) Mając na względzie nieuchronność uszkodzeń młodego pokolenia podczas śinki i zrywki drzew oraz z tytułu zniszczeń przez zwierzynę, należy zwiększyć szacowaną do odnowienia powierzchnię w KO i KDO o **10 %** (oprócz drzewostanów użytkowanych rębnią IIIa).
- 4) Formalną podstawę planowania do zalesienia użytków rolnych lub innych gruntów niezaliczonych do lasów, jest ich przejęcie w celu zalesienia oraz przeznaczenie do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji administracyjnej o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- 5) Do wprowadzania dolnego piętra należy planować w zasadzie, drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz

drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, uzgodnione jako grupa „C – drzewostany do przebudowy częściowej”.

- 6) Wykonawca projektu planu sporządzi wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu ul. powierzchni z odnowieniem naturalnym. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas NTG i wykorzystywany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie.
- 7) Projektowane wprowadzanie podszytów ograniczyć do niezbędnego minimum, w drzewostanach gwarantujących osiągnięcie celu hodowlanego oraz w tzw. ogniskach gradacyjnych.
- 8) Planując zabiegi hodowlane należy zwrócić uwagę na właściwe zagospodarowanie drzewostanów występujących na granicy z zewnętrznymi terenami otwartymi w celu zachowania lub kształtowania strefy ekotonowej.

W części planistycznej opisu ogólnego Nadleśnictwa w podrozdziale „Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu” należy opracować i omówić „Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu” – tabela XVIII, które będzie podstawą wypełnienia (części hodowlanej) wniosku o zatwierdzenie nowopowstałego projektu planu. Ze względu na konieczność przelegiwania zrębów, wielkość projektowanych odnowień zrębów na powierzchni otwartej zredukować do ok. **80 %** wielkości wynikającej z tabeli.

10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

10.1 Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu.

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy określić się na podstawie danych Nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy przedstawić - po ocenie zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu oraz po przeanalizowaniu aktualnych i przewidywanych uszkodzeń drzewostanów na skutek niekorzystnego oddziaływania zespołu czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych - w formie wskazania niezbędnych działań pozostających w sferze gospodarki leśnej i łowieckiej oraz gospodarki przestrzennej i ochrony środowiska, a prowadzących do minimalizacji szkód.

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń według następujących ich głównych przyczyn:

- szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne),
- grzyby patogeniczne,
- zwierzyna,
- czynniki klimatyczne,
- zakłócenia stosunków wodnych,
- pożary,
- inne, specyficzne dla Nadleśnictwa, np. szkody od bobrów (zalania i podtopienia) erozje, uszkodzenia antropogeniczne itp.,

Na mapie przeglądowej oraz w LMN należy w szczególności zamieścić:

- ⇒ drzewostany na gruntach porolnych,
- ⇒ stałe partie do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- ⇒ zdefiniowane na KZP i zweryfikowane wynikami inwentaryzacji obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód,
- ⇒ stałe miejsca wykładania pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę.

10.2 Wytyczne w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej należy określić na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz analizy i oceny aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. Należy wyliczyć kategorię zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dodatkowo należy dokonać analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej takich jak:

- ⇒ sieć punktów systemu obserwacyjnego,
- ⇒ sieć punktów czerpania wody i dojazdu do nich,
- ⇒ rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu,
- ⇒ sieć dróg i dojazdów pożarowych wraz z ich numerami i rodzajem nawierzchni oraz infrastrukturą związaną z siecią dróg pożarowych (np. przepusty, przejazdy, mosty, wiadukty), na podstawie danych zawartych w SILP,
- ⇒ system łączności i alarmowania,
- ⇒ rozmieszczenie lotnisk, lądowisk oraz innych miejsc startów i lądowań,
- ⇒ oznakowanie terenów leśnych tablicami informacyjno-ostrzegawczymi,
- ⇒ sieć pasów przeciwpożarowych oraz pasów biologicznego zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- ⇒ stacje meteorologiczne i punkty prognostyczne,
- ⇒ lokalne punkty orientacyjne w terenie.

Efektom analizy i oceny powinny być konkretne zalecenia działań uzupełniających lub korekcyjnych.

Wykonawca uwzględni dodatkowo porozumienie Komendanta Głównego PSP i Dyrektora Generalnego LP z 13 czerwca 2007 r. w sprawie współpracy w zakresie wdrażania map numerycznych nadleśnictw do stosowania w jednostkach organizacyjnych PSP, w myśl którego wyszczególnia się obiekty uznane za przydatne dla PSP (zał. nr 1 do porozumienia).

Całość zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej powinno się nanieść na mapy tematyczne (i w LMN) i uzgodnić z Komendantem Wojewódzkim PSP.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

Sprawy zagospodarowania rekreacyjnego wykonawca przedstawi w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez Nadleśnictwo. Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego lasów nadleśnictwa zostaną omówione w części ogólnej planu urządzenia lasu. Obiekty infrastruktury zagospodarowania rekreacyjnego wykonawca umieści na mapie przeglądowej oraz w LMN.

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego.

12.1 Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego.

Kierunkowe wytyczne w zakresie użytkowania ubocznego należy omówić w części ogólnej planu u.l. w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez Nadleśnictwo. W szczególności winny one uwzględniać:

- ⇒ możliwości pozyskania żywicy, kory garbarskiej (dębu i świerka), choinek, stroiszu, certyny, ziół, kruszyw mineralnych, itp.,
- ⇒ bazy roślin runa leśnego, możliwości ich użytkowania oraz potrzeby w zakresie odnawiania i ochrony; szczegółowa inwentaryzacja roślin leczniczych i przemysłowych może być wykonywana na odrębne zlecenie,
- ⇒ możliwości użytkowania gruntów związanych z gospodarką leśną oraz orientacyjne możliwości użytkowania na gruntach nieleśnych.

12.2 Wytyczne w sprawie zagospodarowania łowieckiego.

Zagadnienia związane z gospodarką łowiecką należy omówić w ogólnym zarysie, w części ogólnej planu u.l. W szczególności winny one dotyczyć:

- charakterystyki przyrodniczej poszczególnych obwodów łowieckich (udział lasów, wód, wielkość kompleksów leśnych, itd.),
- liczebności zwierzyny na podstawie corocznych inwentaryzacji zwierząt łownych, w odniesieniu do poszczególnych obwodów łowieckich i łącznie dla nadleśnictwa,
- realizacji rocznych planów łowieckich za ubiegły okres gospodarczy (gatunkami zwierzyny za okres ostatnich 10 lat),
- rozmiaru uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach,
- rozmiaru wykonanych prac profilaktycznych ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny,
- zniekształcenia składów gatunkowych upraw z powodu ograniczania przez zwierzynę pożądanego udziału gatunków lasotwórczych, w tym liściastych.

Ostatecznie w wyniku analizy i oceny powyższych zjawisk, należy określić zadania kierunkowe dla gospodarki łowieckiej w lasach Nadleśnictwa, w tym:

- ⇒ wskazać w obwodach łowieckich tereny przeznaczone na poletka łowieckie, pasy zaporowe, łąki śródleśne i polany, tereny podmokłe, zadrzewienia, itd., z zaleceniem sposobów ich wykorzystania, mających na celu poprawę warunków bytowania zwierząt łownych, w tym zwiększanie naturalnej bazy żerowej,
- ⇒ wskazać obszary lasu, w których liczebność określonych gatunków zwierząt łownych winna być ograniczona, uwzględniając w szczególności wyniki corocznych inwentaryzacji zwierzyny, wieloletnie i roczne plany łowieckie (w tym wykonywanie zadań z rocznych planów łowieckich), potrzebę ochrony siedlisk przyrodniczych oraz przestrzenny rozkład szkód od zwierzyny,
- ⇒ wskazać, na podstawie wieloletniego planu łowieckiego dla rejonu hodowlanego, docelową wielkość populacji zwierząt łownych (w szczególności zwierzyny płowej).

Obiekty infrastruktury łowieckiej (bez ambon, paśników i lizawek) należy zamieścić na mapie przeglądowej oraz w LMN.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Zagadnienia dotyczące infrastruktury technicznej należy omówić w części ogólnej planu u.l., gdzie kierunkowo należy opisać potrzeby w zakresie:

- ⇒ budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, zabudowy potoków,
- ⇒ wykonania i utrzymania szlaków technologicznych ,
- ⇒ budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- ⇒ budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- ⇒ urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.

Należy podkreślić, że plan u.l. nie zawiera działań w zakresie infrastruktury mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani ingerencyjnymi (przekształcenie lub zmiana sposobu wykorzystania terenu). Plan u.l. określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie jest podstawą ich wykonania. Zadania te mogą być realizowane przez Nadleśnictwo niezależnie od zapisów planu u.l.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej nadleśnictwa.

Rozdział „Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego” należy opracować w ujęciu ogólnym, bez potrzeby rozszerzania charakterystyki o ekspertyzę ekonomiczną w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawie planu u.l.

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

Wykonawca projektu planu u.l. obliczy orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa, według wzoru i zasad określonych w § 123 instrukcji u.l. oraz dokona ogólnych porównań i analiz.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody.

Wykonawca dokona aktualizacji istniejącego Programu Ochrony Przyrody (POP) zgodnie z § 110, 111, 112 IUL na podstawie zebranych materiałów i ich weryfikacji terenowej.

Aktualizacja POP zostanie dokonana o następujące elementy:

- aktualizacja adresów występujących wszystkich form ochrony w nadleśnictwie,
- wniesienie ważniejszych obiektów zabytkowych, wg informacji PSOZ i RDOŚ,
- weryfikacja wykazu istniejących form ochrony przyrody,
- weryfikacja wykazu drzew zasługujących na ochronę,
- weryfikacja wykazu drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- uzupełnienie listy gatunków flory podlegających ochronie ścisłej i częściowej,
- opisanie aktualnych form ochrony przyrody związanych z Naturą 2000 i związane z tym kierunkowe zmiany we wskazaniach gospodarczych dla drzewostanów zaliczonych do obszarów naturowych.

Źródłem danych do aktualizacji POP będą:

- ⇒ dane wykonawcy prac z inwentaryzacji terenowej,
- ⇒ dane nadleśnictwa, w tym inwentaryzacja przyrodnicza nadleśnictwa z 2007 r.,
- ⇒ dane służb właściwych RDOŚ – Regionalnych Konserwatorów Przyrody,
- ⇒ dane służb właściwych Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków,
- ⇒ dane Ministerstwa Środowiska dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000.

Przy aktualizacji POP należy zwrócić szczególną uwagę na:

- 1) Powołane od 2003 r. oraz projektowane formy ochrony przyrody (rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów).
- 2) Aktualny wykaz naturowych siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, grzybów i zwierząt z podziałem na gatunki chronione, rzadkie, naturowe i z Czerwonej Księgi przy uwzględnieniu:
 - wyników powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczącej siedlisk przyrodniczych leśnych i nieleśnych, gatunków chronionych roślin i zwierząt, wykonywanej w latach 2006-2008,
 - wyników prowadzonego na bieżąco monitoringu w zakresie ochrony przyrody,
 - aktualnych informacji o środowisku dostępnych w publikacjach naukowych oraz udostępnionych przez lokalne NGO-sy.
 - aktualnego wykazu i lokalizacji obszarów HCVF wyznaczonych przez Nadleśnictwo.

Wynikiem analiz i syntezy końcowej będą tabela XXII (którą należy opracować tylko dla gatunków chronionych objętych obszarami Natura 2000) i tabela XXIII.

17. Formy opracowania składników projektu planu u.l. w tym formy materiałów mapowych, ich wydruki i oprawa.

Egzemplarz dla DGLP (dwie teczki jako jeden komplet)

I - Teczka twarda zawierająca:

Tom IA – Elaborat wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w twardej oprawie (format A4)

Wykaz cięć **wraz z tabelami** - w oprawie miękkiej (format A4)

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa w skali 1:50 000

Mapy przeglądowe w skali 1:25 000

- ⇒ cięć rębnych
- ⇒ drzewostanów
- ⇒ siedlisk leśnych
- ⇒ funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego

Nośnik elektroniczny CD/DVD zawierający następujące dane:

Elaborat, POP, Prognoza ONŚ (w formacie PDF) baza TAKSATOR, baza SLMN

II - Teczka twarda zawierająca:

Tom IB – Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)

Mapy przeglądowe w skali 1:25 000

- ⇒ walorów przyrodniczo-kulturowych;
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000

Egzemplarz dla RDLP i dla Nadleśnictwa (dwa komplety)

Tom IA – Elaborat wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w oprawie twardej (format A4)

Tom II (podzielony na części A, B, C...) – Opis taksacyjny lasu oraz dołączone do ostatniej części tabele i wykazy – w oprawie twardej (format A4)

Tom III – Plany zagospodarowania lasu wraz z tabelami – w oprawie twardej (format A4)

I - Teczka twarda zawierająca:

Tom IB – Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)

Mapy przeglądowe w skali 1:25 000

- ⇒ walorów przyrodniczo-kulturowych;
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000

II - Teczka twarda zawierająca:

Mapę sytuacyjno-przeładową Nadleśnictwa w skali 1:50 000

Nośnik elektroniczny CD/DVD zawierający następujące dane:

Elaborat, POP, Prognoza ONŚ (w formacie PDF oraz WORD), baza TAKSATOR, baza SLMN, wszystkie mapy w formacie PDF

Mapy przeładowe w skali 1:25 000

- ⇒ cięć rębnych (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ drzewostanów (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ siedlisk leśnych
- ⇒ funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego
- ⇒ ochrony lasu
- ⇒ ochrony przeciwpożarowej
- ⇒ gospodarki łowieckiej
- ⇒ nasiennictwa i selekcji

III - Teczka twarda zawierająca:

Mapy gospodarcze – komplet arkuszy map gospodarczych w skali 1:5 000 z naniesionymi działkami zrębowymi (format A1).

Mapę przeładową w skali 1:25 000 z podziałem na arkusze map gospodarczych.

Operaty dla poszczególnych leśnictw zawierające:

Opis taksacyjny lasu łącznie z wykazem cięć rębnych, wykazem cięć przedrębnych i wykazem zadań z zakresu hodowli lasu w oprawie twardej (format A4).

Mapy gospodarczo-przeładowe poszczególnych leśnictw w skali 1:10 000

- ⇒ cięć rębnych w futerale (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ drzewostanów
- ⇒ czysta

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu (format A4 – 3 komplety) w oprawie miękkiej (bindowana) w teczce z mapą przeładową w skali 1:25 000:

- ⇒ form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania rębного i gruntów przeznaczonych do zalesienia
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i gatunków naturalnych na tle planowanego użytkowania rębного i gruntów przeznaczonych do zalesienia

Dokumentacja na NTG, w tym materiały prezentowane na naradzie, dokumentacja projektu planu wraz z prognozą do zaopiniowania przez RDOŚ i PWIS i do publicznego wyłożenia.

Dla nadleśnictwa i leśnictw – należy określić szczegółowe dane do wprowadzenia zadań PUL do SILP, w tym: w rozmiarze powierzchniowym - [ha] (pow. manipulacyjna i do odnowienia), masowym - [m³] (ogółem i liściaste), z wyszczególnieniem użytków rębnych (w tym: rębnie I, rębnie II, III, IV, niezaliczone do etatu powierzchniowego) i użytków przedrębnych (w tym: TW, TP) oraz zadań hodowlanych – w układzie tabelarycznym uzgodnionym z RDLP.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, powinien zawierać:

⇒ propozycję zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000;

⇒ założenia do planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, to jest część B protokołu KZP;

⇒ mapy przeglądowe (wg obrębów leśnych w skali 1:25000) lub sytuacyjno-przeglądowe dla całego nadleśnictwa w skali 1:50000 (z zastrzeżeniem, że są na niej czytelne istotne szczegóły dotyczące obszarów chronionych i funkcji lasu), z oznaczeniem granic obszarów Natura 2000 (z podziałem na obszary ptasie i siedliskowe) oraz rozpoznanych granic ostoi lub siedlisk przedmiotów ochrony dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 na terenie lasów zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 będzie zawierać:

- część opisową,
- część tabelaryczną,
- mapę obszarów chronionych i funkcji lasu.

W części opisowej prognozy zamieszczone zostaną w logicznej kolejności wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 51 i 52 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Jeżeli któryś z punktów wymienionych w art. 51 tej ustawy nie będzie miał odniesienia do założeń planu urządzenia lasu, to w prognozie zamieszczona zostanie informacja: „nie dotyczy projektu planu urządzenia lasu”.

Część opisowa prognozy zostanie podzielona na:

1) wprowadzenie (w tym: cel prognozy, podstawa prawna, źródła danych z wyspecyfikowaniem materiałów otrzymanych do celów prognozy od regionalnego dyrektora ochrony środowiska);

2) poszczególne rozdziały zawierające zasadniczą treść prognozy-zbiory zagadnień merytorycznych:

- informacje ogólne, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- informacje o sporządzonych wcześniej prognozach oddziaływania na środowisko w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa (w tym do planów zagospodarowania przestrzennego lub regionalnych strategii i programów rozwoju) oraz o ich powiązaniach z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko, zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- analizy oraz oceny stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu urządzenia lasu, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a, b, c, d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- przewidywane oddziaływanie realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem wyników odpowiednich analiz, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- działania ograniczające negatywny wpływ; opis zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu i przewidywanych do zastosowania w trakcie jego realizacji rozwiązań w

ramach gospodarki leśnej, mających na celu zapobieganie lub ograniczenie potencjalnie negatywnych lub negatywnych oddziaływań na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;

- propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków realizacji postanowień projektu planu urządzenia lasu, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, nazywanej też w art. 55 ust. 3 pkt 5 i art. 55 ust. 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku monitorin- giem skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu urządzenia lasu w zakre- sie oddziaływania na środowisko.

3) końcowe podsumowanie (w tym: skład zespołu specjalistów opracowujących prognozę oraz streszczenie prognozy sporządzone w języku niespecjalistycznym, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku).

Część tabelaryczna zawierająca odpowiednie analizy w formie macierzy, na podstawie któ- rych formułowane zostaną podstawowe ustalenia prognozy. Należy w tym miejscu opracować następujące tabele:

- ⇒ tabela A: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowi- sko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa”;
- ⇒ tabela B: „Zestawienie zbiorcze obszaru Natura 2000 wg przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych”;
- ⇒ tabela C: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowa- nie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”;
- ⇒ tabela D: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowa- nie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla któ- rych wyznaczono dany obszar Natura 2000”;
- ⇒ tabela E: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowa- nie stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, stanowiących przedmioty ochrony dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”.

19. Projektowanie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W zasięgu Nadleśnictwa występują następujące obszary Natura 2000:

SOO - specjalne obszary ochrony siedlisk:

- 1) „Jeziora Czaplinceckie” (PLH320039) – PZO: Zarządzenie RDOŚ w Szczecinie z 2014 r.

OSO - obszary specjalnej ochrony ptaków:

- 1) „Ostoja Drawska” (PLB320019) – PZO: Zarządzenie RDOŚ w Szczecinie z 2014 r.

W projekcie PUL uwzględnione zostaną: zatwierdzony PZO, oraz projekt PZO po udostępnieniu przez RDOŚ.

20. Inne zagadnienia specyficzne dla nadleśnictwa.

Zobowiązuje się Nadleśnictwo jak i wykonawcę projektu planu ul. do stałej i merytorycznej współpracy oraz zapewnienia odpowiedniego przepływu informacji w trakcie całego okresu realizacji prac. Wyniki prac taksacyjnych należy w przystępnej formie przedstawić administracji Nadleśnictwa i leśniczym, celem zapoznania się z nimi i dokonania uzgodnień. Szczególnym przedmiotem uzgodnień oraz zestawień omawianych w trakcie odbiorów i kontroli prac, będzie:

- przyjęty w poszczególnych wyłączeniach TD,
- zaproponowane wskazania gospodarcze,
- użytkowanie rębne na przyszły okres gospodarczy,
- drzewostany planowane do przebudowy pełnej i częściowej,
- drzewostany w KO i KDO,
- grunty leśne niezalesione - do odnowienia (zręby, halizny, płazowiny),
- grunty leśne niezalesione – w produkcji ubocznej i pozostałe,
- drzewostany bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie.

Wszelkie dodatkowe zagadnienia, które wynikną w trakcie prac nad projektem planu u.l. należy przedstawić podczas odbioru prac taksacyjnych i na posiedzeniu NTG.

protokolant: Paweł Soroczyński

korekta: Wydziały ZS, ZG i ZO

Przewodniczący KZP:

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki
Leśnej RDLP w Szczecinku
Tomasz Skowronek

Z-ca DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej

Tomasz Skowronek

Akceptuję:

Dyrektor RDLP
Andrzej Modrzejewski

DYREKTOR

Andrzej Modrzejewski

Zał.:

- lista uczestników

PROTOKÓŁ

ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej odnośnie sformułowania projektu planu urządzenia lasu dla **Nadleśnictwa Świerczyna** na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2028 r. oraz akceptacji sporządzonej prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

Narada Techniczno-Gospodarcza (NTG) odbyła się w dniu 29 listopada 2018 r. w siedzibie Nadleśnictwa Świerczyna..

Komisja pod przewodnictwem Andrzeja Modrzejewskiego –Dyrektora RDLP w Szczecinku, w składzie 28 osób, zgodnie z załączoną listą uczestników,

po zreferowaniu następująco:

- ⇒ analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu: referat Nadleśniczego, koreferat wykonawcy projektu planu u.l., koreferat Naczelnika Wydziału DK,
- ⇒ wniosków w sprawie ogólnej ochrony lasu: referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu,
- ⇒ końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz projektu planu u.l.: referat wykonawcy projektu planu u.l. oraz koreferat Nadleśniczego, podjęto ustalenia w następujących kwestiach:

Część A

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l.

1. Przyjęto podstawy formalno-prawne realizacji prac urządzeniowych nie wnosząc uwag.
2. Zaakceptowano przedstawione założenia dotyczące ochrony środowiska oraz zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu – bez uwag.
3. Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, aktami normalizacji wewnętrznej LP, wytycznymi KZP, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Szczecinku.
4. Przedstawione przez wykonawcę projektu planu u.l. dane ewidencyjne przyjęto bez uwag. Wszystkie rozbieżności rodzajów użytków gruntowych zostały wyjaśnione w trakcie realizacji prac i nie ma potrzeby rozstrzygnięć w tym zakresie.
Do projektu planu u.l. przyjęto stan danych ewidencyjnych na 01 stycznia 2019 r. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Świerczyna wynosi 16197,0855 ha. Po doliczeniu gruntów stanowiących współwłasność (0,9232 ha) ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 16198,0087 ha. Według opisów taksacyjnych powierzchnia Nadleśnictwa Świerczyna, po zaokrągleniu do arów, wynosi **16198,31 ha**.
5. Przyjęto bez uwag przedstawiony zestaw opracowań wykorzystanych w pracach nad projektem planu u.l. oraz zaakceptowano zakres ich wykorzystania.

6. Istniejący podział powierzchniowy nie zmienił się. Zachowano dotychczasową numerację oddziałów. Obecnie Nadleśnictwo podzielone jest na 637 oddziałów.
7. Zaakceptowano wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych. Bezwzględna wartość statystyk dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokości były mniejsze od 2 i wyniosły odpowiednio 0,089 i 0,102. Błąd procentowy określenia miąższości wyniósł 0,94%. Zespół kontrolny przyjął całość pomiarów.
8. Uznano, że w związku z brakiem wyznaczonych na terenie Nadleśnictwa stref uszkodzenia lasu nie należy zamieszczać w projekcie planu u.l. tabeli VIIIb „Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany”.
9. Mapę funkcji lasu i zagospodarowania turystycznego w wersji przedstawionej przez wykonawcę projektu planu u.l. oceniono pozytywnie. Uwzględnia ona informacje uzyskane w toku prac urzędniowych w zakresach niezbędnych do wyszczególnienia zarówno na mapie obszarów chronionych i funkcji lasu jak i na mapie zagospodarowania turystycznego.
10. Sformułowano następujące wnioski w sprawie ochrony lasu:
 - w minionym okresie zagrożenie, jak i szkody ze strony szkodliwych owadów nie były znaczące, a ważniejsze występowanie oraz zwalczanie szkodników upraw, szkodników pierwotnych i szkodników wtórnych na obszarze Nadleśnictwa przedstawia tabela:

Gatunek	Rok	Występowanie [ha]	Zwalczanie [ha]
1	2	3	4
Zwójki, miernikowce dębu <i>(szk. pierwotny)</i>	2012	342,00	-
	2013	406,00	370,00
	2014	315,68	308,00
	2015	33,53	-
Brudnica mniszka <i>(szk. pierwotny)</i>	2012	748,00	-
	2013	946,00	946,00
	2016	27,39	-
	2017	24,53	-
Pędraki i rolnice <i>(szk. upraw)</i>	2008	48,00	47,00
	2009	33,63	8,00
	2010	19,63	-
	2011	21,90	-
	2012	0,01	-
	2013	8,87	-
	2014	9,50	-
	2015	12,49	-
2016	10,46	-	

Gatunek	Rok	Występowanie [ha]	Zwalczanie [ha]
1	2	3	4
	2017	2,52	-

- udział użytków przygodnych w użytkach rębnych wyniósł 1,9%, a w użytkach przedrębnych – 24,6%,
- udział drzewostanów porolnych wynosi około 8,9%, jednak nie obserwuje się znaczących szkód od chorób grzybowych .

11. Gospodarkę leśną za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l. oceniono następująco:

- Nadleśnictwo dobrze wykonało zaplanowane na ubiegły okres zadania gospodarcze,
- zrealizowano ustalony łączny rozmiar pozyskania grubizny (99,90%): w użytkowaniu rębnym – 99,00%, przedrębnym – 100,46%,
- rozmiar powierzchniowy pielęgnowania drzewostanów (CPP, TW, TP) Nadleśnictwo zrealizowało w 100,46% ,
- zadania z zakresu hodowli lasu wykonywano prawidłowo i terminowo, zgodnie z potrzebami hodowlanymi,
- podejmowano konsekwentne i skuteczne działania w celu monitorowania zagrożeń oraz ograniczania i zapobiegania szkodom w drzewostanach,
- w zakresie gospodarki łowieckiej prowadzonej na terenie Nadleśnictwa pozytywnie oceniono współpracę z kołami łowieckimi oraz nadzór nad tą gospodarką,
- zadania wynikające z programu ochrony przyrody realizowano ze szczególnym zaangażowaniem, wychodząc naprzeciw rosnącym wymogom formalno-prawnym w tym zakresie,
- zrealizowano szereg inwestycji w zakresie utrzymania odpowiedniej infrastruktury technicznej,
- stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oceniono jako właściwy, ze szczególnym wyróżnieniem stanu upraw i młodników do 10 lat, które w większości oceniono jako dobre i bardzo dobre,
- w ubiegłym okresie Nadleśnictwo prowadziło właściwą politykę planistyczną i we właściwy sposób realizowało jej założenia.

12. Sformułowano końcowe wytyczne w sprawie organizacji prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000:

- lokalizację i powierzchnię lasów ochronnych należy przyjąć zgodnie z Decyzją Nr 59 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 20.08.1999 r. (DLOPiK.lp-0233-63/99).
- projekt planu u.l. zaktualizowany o ustalenia NTG winien zostać skompletowany i przekazany Zleceniodawcy w formie elektronicznej, celem wystąpienia do właściwej RDOŚ oraz PWIS z wnioskami o uzyskanie opinii dotyczących projektu planu u.l. wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu projektowym z ewentualnym zwołaniem KPP mającej charakter debaty publicznej,
- ostateczny, zaopiniowany i uzgodniony projekt planu u.l. należy przekazać Zleceniodawcy w formie określonej w założeniach do planu u.l. zawartych w protokole ustaleń KZP, celem dokonania końcowego odbioru prac i wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o jego zatwierdzenie.

13. Dział poświęcony ochronie przeciwpożarowej został uzgodniony z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie.

14. Przyjęto, że od 1 stycznia 2019 r. będzie obowiązywał ujęty w projekcie planu u.l. podział na 10 leśnictw.

Część B

Projekt planu urządzenia lasu

1. Dane inwentaryzacyjne

1) Przyjęto następujący stan ewidencyjny Nadleśnictwa jako stan na 1 stycznia 2019 r.:

Zestawienie powierzchni gruntów w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek ewidencyjnych wynikających z podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna nie- zalesiona	Związana z gospo- darką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
Wierchowo (52) <i>współwłasność</i>	10134,7686	44,7379	293,5142	10473,0207	209,5243 <i>0,9232</i>	10682,5450 <i>0,9232</i>
Czaplinek (15)	3182,6079	28,7665	104,9317	3316,3061	166,2207	3482,5268
Złocieniec (65)	1843,1931	13,3450	70,0544	1926,5925	105,4212	2032,0137
Razem województwo zachodniopomorskie (32)	15160,5696	86,8494	468,5003	15715,9193	481,1662 <i>0,9232</i>	16197,0855 <i>0,9232</i>
Ogółem Nadleśnic- two Świerzyna <i>współwłasność</i>	15160,5696	86,8494	468,5003	15715,9193	481,1662 <i>0,9232</i>	16197,0855 <i>0,9232</i>

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych

Grupa użytku	Rodzaj użytku gruntowego	Nadleśnictwo powierzchnia w ha
1	2	3
I	Lasy	15715,9193
II	Grunty zadrzewione i zakrzewione	10,8726
III	Użytki rolne	174,6742
IV	Grunty pod wodami	7,2300
V	Użytki ekologiczne	7,6300
VI	Tereny różne	0,1000
VII	Tereny zabudowane i zurbanizowane	2,8838
VIII	Nieuzytki	277,7756
R-m II-VIII	Grunty niezaliczone do lasów	481,1662
Ogółem (I-VIII)		16197,0855
poza tym grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych		0,9232
Ogółem Nadleśnictwo		16198,0087

Gruntów spornych brak. Wszystkie grunty Nadleśnictwa posiadają wpisy w księgach wieczystych.

2) Przedstawioną charakterystykę warunków przyrodniczych uznano za właściwą, obrazującą warunki działalności Nadleśnictwa, a w szczególności:

- ⇒ przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów,
- ⇒ położenie geograficzne i wysokościowe,
- ⇒ rzeźbę terenu,
- ⇒ warunki glebowe, klimatyczne i wodne,
- ⇒ zestawienie typów siedliskowych lasu,
- ⇒ zestawienie przyjętych typów drzewostanów z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych,
- ⇒ walory genetyczne lasu,
- ⇒ stan środowiska przyrodniczego, w tym zestawienie obszarów chronionych i dominujących funkcji lasu.

Ważniejsze dane charakteryzujące te warunki przedstawione są w syntetycznej formie w dalszych zestawieniach.

Zestawienie powierzchni wg typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie

Typy siedliskowe lasu	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia w ha (grunty zal. i niezal.)	udział %
1	2	3
Bśw	3576,09	23,45
BMśw	7252,18	47,56
BMw	22,86	0,15
BMb	145,22	0,95
LMśw	2683,98	17,60
LMw	19,41	0,13
LMb	74,74	0,50
Lśw	1378,76	9,04
Lw	8,13	0,05
OI	80,67	0,53
OIJ	5,48	0,04
Ogółem	15247,52	100,00

Przyjęte typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe odnowień dla typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bicenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
Bśw		So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So			So 100
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk 10, Db i in. 10

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bicenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
		ŚwSo	Db, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	Kl, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9130	SoBk	Db	Kl, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9190	Db	So, Brz	Bk, Os	Db 90, So i in. 10
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	So 50, Św 30, Db i in. 20
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db 10, Św 10, Brz i in. 10
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 50, So 30, Bk i in.20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os	Db 90, So i in. 10
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMb	-	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20
		ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20
		BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czir	Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czir	Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czir	So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czir	So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czir	So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os, Czir	Db 50, So 30, Bk i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os, Czir	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os, Czir	Św 50, Bk 30, Db i in. 20

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bicenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os, Czc	Bk 50, Św 30, Db i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz, Md	Kl, Jw, Os, Czc	Bk 80, Db 10, So i in. 10
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz, Md	Kl, Jw, Os, Czc	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw	Kl, Os, Czc	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw, Md	Kl, Os, Czc	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw, Md	Kl, Os, Czc	Db 70, Bk 20, Gb i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl, Czc	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb, Czc	Db 50, Bk 30, So i in. 20
LMw	-	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
		DbSo	Św, Brz, Bk	Jw, Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
		BrzOl	Św	Jw, Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
		ŚwSo	Db, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in.10
		SoŚw	Db, Ol	Jw, Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
		DbŚw	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 80, Db 10, So i in. 10
	9160	GbDb	Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
	9160	BkDb	Gb, Lp, Brz, Jw	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Brz, Ol, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
9190	Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20	
LMb	-	Ol	Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
		BrzOl	Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz	Ol	Ol	Brz 60, So 30, Ol i in. 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
Lśw	-	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czc, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czc, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czc, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
		LpDb	Bk, Md, Js, Św, So, Dg	Jw, Czc, Jb, Gr	Db 60, Lp 30, Bk i in. 10
		LpBk	Db, Md, Js, Św, So, Dg	Jw, Czc, Jb, Gr	Bk 60, Lp 30, Db i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Md	Jw, Kl, Lp, Czc	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk	So, Lp, Md	Jw, Czc, Jb, Gr	Bk 70, Db i in.30
	9130	Bk	Db, Gb, Md	Jw, Lp, Czc, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Md	Jw, Czc, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Lp, Md	Jw, Czc, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bicenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
	9160	GbBk	Db, Lp, Md	Jw,Czr, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb	Gb,Lp, Md	Jw,Czr, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb	Gb,Bk, Md	Jw,Czr, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb, Czr	Db 60, Bk 30, Jw i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl, Czr	Db 80, Bk i in. 20
	9190	DbBk	Gb, Lp, Md	Jw,Czr, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw i in. 20
Lw	-	JsDb	Św, Wz, Jw	Kl, Lp, Czr, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10
	-	Db	Św, Js, Wz, Jw	Kl, Lp, Czr, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
	9130	Bk	Db, Gb	Jw,Lp, Czr, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
	9160	BkDb	Gb Jw, Lp	Czr, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Jw	Lp, Czr, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Jw	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20
	91E0*	JsOI	Wz, Gb	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Kl, OI, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
OI	-	OI	Js, Brz, Wz, Św		OI 90, Js i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
	91E0*	OI****	Js	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
OIJ	-	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20
	-	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym. Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym,

**** źródłiskowe lasy olszowe na nizu,

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o wielkości odpowiedniej dla gatunku.

Zestawienie obszarów chronionych i obiektów przyrodniczych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita [ha]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa					
				lasa [ha]	[%]	grunty nieleśne [ha]	[%]	razem	9/4 [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerваты przyrody	2	70,55	70,55	59,18	83,9	11,37	16,1	70,55	100,0
Drawski Park Krajo- brazowy (DPK)	1	38360,17	450,00	142,92	95,1	7,35	4,9	150,27	33,4
Otulina DPK	1	23560,41	3203,00	1002,98	94,1	63,24	5,9	1066,22	33,3
Obszar Chronionego Krajobrazu	1	92616,40	4754,00	1623,64	94,1	101,17	5,9	1724,81	36,3
Obszary Natura 2000	2	185855,45	11016,00	4861,35	94,0	312,14	6,0	5173,49	47,0
Użytki ekologiczne	8	7,63	7,63	-	-	7,63	100,0	7,63	100,0
Pomniki przyrody	59	-	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona gatunkowa – strefy ochrony	4	275,36	275,36	259,96	94,4	15,40	5,6	275,36	100,0
Siedliska przyrodni- cze	423 pododdz.	brak danych		1575,13	93,8	104,39	6,2	1679,52	100,0
Ostoje różnorodności biologicznej	119 pododdz	302,51	302,51	100,0	x	x	302,51	100,0	

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Grupa funkcji	Nadleśnictwo Świerczyna	
	Pow. [ha]	%
1	2	3
I. LASY REZERWATOWE	58,56	0,38
II. LASY OCHRONNE	2167,51	14,22
1) wodochronne	1154,43	7,57
2) stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie ga- tunkowej	249,29	1,63
3) stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	37,69	0,25
4) stanowiące drzewostany nasienne	306,57	2,01
5) na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	419,53	2,75
III. LASY GOSPODARCZE	13021,45	85,40
OGÓŁEM	15247,52	100,00

- 3) Przyjęto bez uwag charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej, określającą realia ekonomiczne działalności Nadleśnictwa. Szczegółowo przedstawiona została:
- ⇒ syntetyczna ocena warunków ekonomicznych, obejmująca ocenę ekonomiczną regionu oraz charakterystykę przestrzenną kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportowymi,
 - ⇒ charakterystyka warunków ekonomicznych, obejmująca opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych oraz zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej.

Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa zostanie przedstawiona w elaboracie na podstawie tabeli XIX i XX (na podstawie danych Nadleśnictwa).

- 4) Nie wniesiono również uwag do charakterystyki stanu lasu oraz analizy stanu zasobów drzewnych, które przyjęto jako w pełni obrazujące parametry stanu lasu i jego zasobów. Szczegółowo omówiono w nich:
- ⇒ wybrane grupy drzewostanów (KO, KDO, drzewostany do przebudowy),
 - ⇒ strukturę bonitacji drzewostanów,
 - ⇒ strukturę wiekową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia drzewostanów w klasach i podklasach wieku,
 - ⇒ strukturę gatunkową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia według panujących i rzeczywistych gatunków drzew,
 - ⇒ spodziewany tabelaryczny bieżący roczny przyrost miąższości,
 - ⇒ uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny,
 - ⇒ stan uszkodzeń drzewostanów,
 - ⇒ zgodność składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów,
 - ⇒ jakość hodowlaną i techniczną drzewostanów,
 - ⇒ grunty leśne niezalesione.

Syntetyczną formę ważniejszych danych charakteryzujących stan lasu i zasobów drzewnych przedstawiają dalsze tabele:

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów

Grupa drzewostanów	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]
1	2
Drzewostany w klasie odnowienia (KO)	1029,36
Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)	37,79
Drzewostany do przebudowy	54,08
w tym: „A” – do pilnej przebudowy pełnej	41,67
„B” – do stopniowej przebudowy pełnej	-
„C” – do przebudowy częściowej	12,41

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia ogółem w ha	% ogółem
1	2	3
IA	5121,81	33,78
I	6527,05	43,05
II	3130,57	20,65
III	357,24	2,36
IV	24,01	0,16
Razem	15160,68	100,00

Zestawienie powierzchni i miąższości gruntów leśnych w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Powierzchnia ha	Udział %	Miąższość m ³	Udział %
1	2	3	4	5
plazowiny	-	-	-	-
halizny i zręby	46,26	0,30	768	0,02
w prod. ubocz.	7,87	0,05	159	0,00
pozostałe	32,71	0,21	1429	0,03
przestoje			30573	0,66
Ia	500,91	3,29	460	0,01
Ib	840,92	5,52	14950	0,32
IIa	1486,00	9,75	203500	4,37
IIb	1100,27	7,22	216180	4,64
IIIa	969,31	6,36	297260	6,38
IIIb	2872,43	18,83	1010745	21,69
IVa	1549,87	10,16	548785	11,78
IVb	593,17	3,89	221115	4,75
Va	1110,53	7,28	455435	9,77
Vb	958,17	6,28	400775	8,60
VI	1419,03	9,31	625650	13,43
VII i st.	692,92	4,55	330895	7,10
KO	1029,36	6,75	289250	6,21
KDO	37,79	0,25	11415	0,24
Razem	15247,52	100,00	4659344	100,00

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według panujących gatunków drzew

Gatunek panujący	Powierzchnia		Miąższość	
	ha	Udział %	m ³	Udział %
1	2	3	4	5
So	11530,26	76,05	3522060	75,63
Md	148,09	0,98	40928	0,88
Św	214,08	1,41	67754	1,46
Jd	2,13	0,01	100	0,00
Dg	6,46	0,04	1315	0,03
Bk	1313,85	8,67	417884	8,97
Db	683,23	4,51	234713	5,04
Dbb	225,20	1,48	113288	2,43
Kl	0,39	0,00	155	0,00
Jw	2,98	0,02	665	0,01
Js	0,75	0,00	275	0,01
Gb	13,41	0,09	5680	0,12
Brz	823,30	5,43	185265	3,98
Ol	163,91	1,08	60136	1,30
Os	17,75	0,12	3370	0,07
Lp	10,42	0,07	3315	0,07
Czr.p	4,47	0,03	85	0,00
Razem grunty zalesione	15160,68	100,00	4656988	100,00
Grunty niezalesione	86,84	X	2356	X
Ogółem	15247,52	X	4659344	X

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Nadleśnictwo razem
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Powierzchnia drzewostanów w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nadleśnictwo Świerczyna											
Antropogeniczne		1,45	0,80								2,25
Grzyby	24,12	21,27	8,74								54,13
Owady	8,23	16,64									24,87
Wodne		1,13									1,13
Zwierzyna	434,59	190,71	60,84	6,52	5,08						697,74
Ogółem	466,94	231,20	70,38	6,52	5,08						780,12

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Nadleśnictwo razem	
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100		
	Powierzchnia drzewostanów w ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
% udziału	59,85	29,64	9,02	0,84	0,65							100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD

Stopień zgodności	Powierzchnia w ha	%
1	2	3
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	13182,71	86,95
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	1781,94	11,76
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	196,03	1,29
Razem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	15160,68	100,0

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych według grup i rodzajów powierzchni

Lp.	Kategorie użytkowania i rodzaje powierzchni	Nadleśnictwo
		powierzchnia w ha
1	2	3
1	Do odnowienia - razem	46,26
	w tym: zręby (z ubiegłego okresu)	46,26
	halizny	-
	plazowiny	-
2	W produkcji ubocznej - razem	7,87
	w tym: plantacje choinek	1,17
	plantacje krzewów	-
	poletka łowieckie	6,70
3	Pozostałe - razem	32,71
	w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	32,15
	objęte szczególnymi formami ochrony	-
	przewidziane do małej retencji	-
	wylesienia na gruntach wył. z produkcji	0,56
Ogółem		86,84

2. Dane planistyczno-prognostyczne

- 1) Przedstawiony projektowany podział na gospodarstwa przyjęto bez uwag.

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gospodarstw

Lp	Gospodarstwo	Nadleśnictwo	
		powierzchnia – ha miąższość – m ³ brutto	%
1	2	3	4
1	Specjalne (S)	<u>1366,54</u> 538440	<u>9,01</u> 11,64
2	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>1268,15</u> 394020	<u>8,36</u> 8,52
3	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>12525,99</u> 3693955	<u>82,63</u> 79,84
	w tym: Zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>9154,41</u> 2721220	<u>73,08</u> 73,67
	Przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>3371,58</u> 972735	<u>26,92</u> 26,33
Ogółem grunty zalesione		<u>15160,68</u> 4626415	<u>100,0</u> 100,0

- 2) Zaakceptowano przeciętne wieki rębności głównych gatunków drzew, zgodne z postanowieniami Komisji Założeń Planu.

Przyjęte przeciętne wieki rębności głównych gatunków drzew

Gatunek	Wiek rębności
Db	160
Bk, Js	120
So, Md, Dg, Jd	110
Św, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp	80
Os, Ol odroślowa	60
Tp, Wb, Olsz	40

- 3) Zaprezentowany podział lasu na ostępy przyjęto bez uwag, jako spełniający wymogi zachowania ład przestrzennego i czasowego.
- 4) Proponowany rozmiar użytkowania rębego na okres obowiązywania planu uznano jako zapewniający pożądany kierunek rozwoju oraz pożądany stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

Etaty miąższościowe brutto na okres obowiązywania planu w poszczególnych gospodarstwach przedstawiają się następująco:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych w wysokości **30820 m³**,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **52733 m³**, stanowiący 107% miąższościowego etatu optymalnego,

- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) zaprojektowano etat w wysokości **270316 m³** na powierzchni 687,78 ha, co stanowi - 92% miąższościowego etatu optymalnego i 96% powierzchniowego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) zaprojektowano etat w wysokości **222612 m³**, jako etat stanowiący 161% etatu optymalnego.
- ⇒ Łączny etat miąższościowy brutto na okres obowiązywania planu dla Nadleśnictwa wynosi **576481 m³**.

Zestawienie użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

Lp	Kategoria cięć	Nadleśnictwo	
		ha	<u>m³ brutto</u> m ³ netto
1	2	3	4
1	Uprzątnięcie płazowin	-	-
2	Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	<u>1787</u> 1538
3	Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie za-drzewień na gruntach nieleśnych	9,77	<u>1954</u> 1713
Razem		9,77	<u>3741</u> 3251

Zestawienie łączne użytkowania rębego przyjętego na okres realizacji planu

L.p	Wyszczególnienie	Nadleśnictwo
		<u>m³ brutto</u> netto
1	2	3
1	Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	<u>576481</u> 486775
2	Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	<u>28824</u> 24352
3	Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu	<u>3741</u> 3251
Razem przyjęty rozmiar użytkowania rębego		<u>609046</u> 514378

- 5) Orientacyjny rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębego na okres obowiązywania planu przyjęto w wysokości 537500 m³ netto (**430000 m³ brutto**), to jest na poziomie ok. 44,8% spodziewanego tablicowego bieżącego przyrostu miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

Zestawienie rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębego przyjętego na okres realizacji planu

CPP	Trzebieże			OGÓLEM
	TW	TP	Razem	
Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5
-	2459,81	7306,90	9766,71	9766,71

6) Miąższościowy rozmiar użytków głównych

Kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	m ³ brutto netto
1	2
Rębne	<u>609046</u> 514378
Przedrębne	<u>537500</u> 430000
Ogółem	<u>1146546</u> 944378

7) Orientacyjny rozmiar zadań hodowlanych na okres obowiązywania planu przyjęto bez uwag.

Zestawienie przyjętych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu na okres realizacji planu

Zadania gospodarcze z hodowli lasu	Zadania wg Tab.XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
	Powierzchnia w ha	
1	2	3
I. Odnowienia i zalesienia otwarte	771,40	626,37
w tym:		
- halizn, płazowin i zrębów (z ubiegłego okresu)	46,26	46,26
- gruntów nieleśnych	0,00	0,00
- zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)	725,14	580,11
II. Odnowienia pod osłoną	656,90	656,90
w tym:		
- przy rębniach złożonych	646,09	646,09
- podsadzenia (wprowadzenie dolnego piętra)	10,69	10,69
- dolesienia luk i przerzedzeń	0,12	0,12
III. Poprawki i uzupełnienia	3,55	131,88
w tym:		
- w uprawach i młodnikach	3,55	3,55

Zadania gospodarcze z hodowli lasu	Zadania wg Tab.XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
	Powierzchnia w ha	
1	2	3
- w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (10% sumy zredukowanych odnowień i zalesień otwartych oraz odnowień pod osłoną)	0,00	128,33
IV. Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00
V. Pielęgnowanie	1720,06	1720,06
w tym:		
- pielęgnowanie upraw (PU)	519,15	519,15
w tym: pielęgnowanie gleby	215,14	215,14
czyszczenia wczesne (CW)	304,01	304,01
- pielęgnowanie młodników (CP)	1200,91	1200,91
VI. Melioracje	878,97	878,97
w tym:		
- wodne	0,00	0,00
- agrotechniczne	878,97	878,97

Obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 519,15 ha.

- 8) Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto bez uwag.
- 9) Przedstawione kierunkowe zadania z ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.
- 10) Określone potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji przyjęto bez uwag.
- 11) Zaprezentowany program ochrony przyrody po weryfikacji i aktualizacji przyjęto bez uwag.
- 12) Zaakceptowano formę, zakres i szczegółowość prognozy oddziaływania projektu planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000.
- 13) Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego:

Prognozowany stan zasobów drzewnych na 31.12.2028 r.

Miąszość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych	Spodziewany przyrost miąszości w okresie obowiązywania planu tabelaryczny	Miąszość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąszość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Świerczyna				
4 656 988	1 071 500	1 146 546	4 581 942	302

3. Podsumowanie prac nad projektem planu u.l.

- 1) Uznano, że postęp prac nad projektem planu u.l. jest zgodny z harmonogramem, oraz że zakres i jakość opracowanych materiałów są właściwe.
- 2) Przedstawiono skład osobowy pracowników wykonawcy realizujących i kontrolujących prace.
- 3) Wygłoszono wzajemne grzecznościowe podziękowania za wkład pracy i zaangażowanie, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień na różnych etapach realizacji prac.

Na tym Naradę Techniczno-Gospodarczą zakończono.

Protokółował: Dariusz Ber, BUL i GL
korekta: RDLP w Szczecinku

Przewodniczący NTG:
Dyrektor RDLP

DYREKTOR
Andrzej Modrzejewski

Zał.:
- lista uczestników

DECYZJA Nr 5
MINISTRA ŚRODOWISKA
z dnia 9 marca 2000 r.
DLOPiK.lp-0233-5/2000

Na podstawie art. 16, ust. 1, ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444, z 1992 r.: Nr 21, poz. 85 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 147, poz. 713, z 1996 r. Nr 91, poz. 409, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 121, poz. 707 i Nr 160, poz. 1079, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 1999 r. Nr 49, poz. 484) postanawia się, co następuje:

I. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni łącznej 1724 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Sławno w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, położone wg stanu na dzień 01.01.1989r., jak niżej:

1) w obrębie leśnym Nowy Kraków, o powierzchni łącznej 309 ha, w tym:

- a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej około 238 ha, w oddziałach: 4A, 86-90, 133, 182A, 183B-183H;
- b) lasy glebochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych liczących ponad 50 tys. mieszkańców - o powierzchni łącznej około 15 ha, w oddziałach: 183A, 183B;
- c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej około 56 ha, w oddziałach: 164, 165;

2) w obrębie leśnym Stary Kraków, o powierzchni łącznej 812 ha, w tym:

- a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej około 342 ha, w oddziałach: 23-35, 138, 139, 172;
- b) lasy glebochronne, wodochronne - o powierzchni około 2 ha, w oddziale 159;
- c) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 329 ha, w oddziałach: 130, 131, 134, 143-149, 152-159, 162-164, 164A, 169-171;
- d) lasy stanowiące drzewostany nasienne, o powierzchni łącznej około 30 ha, w oddziałach: 85, 91, 329;
- e) lasy stanowiące drzewostany nasienne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej około 17 ha, w oddziałach: 337, 338;
- f) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej około 92 ha, w oddziałach: 314, 315, 337, 338;

3) w obrębie leśnym Żukowo, o powierzchni 603, w tym:

- a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej około 32 ha, w oddziałach: 197, 198, 366;
- b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 418 ha, w oddziałach: 52, 66, 67, 89-96; 107-111, 113, 147, 162, 171, 178, 186, 190, 191, 195, 196, 202, 203, 210, 253, 256, 272, 313, 317-319, 327, 330, 341-346, 360, 361, 375, 379, 380;
- c) lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej około 10 ha, w oddziale: 347;
- d) lasy stanowiące drzewostany nasienne, o powierzchni łącznej około 48 ha, w oddziałach: 309, 363, 372;
- e) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej około 77 ha, w oddziałach: 347, 348, 361, 362;
- f) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej około 18 ha, w oddziałach: 227, 228.

II. Szczegółową powierzchnię i lokalizację lasów ochronnych, w poszczególnych kategoriach ochronności, określi plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Sławno na lata 1999 - 2008.

III. Od decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu, który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, pismem z dnia 14.02.2000 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o uznanie za ochronne 1724 ha lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Sławno.

Wniosek uzyskał pozytywne opinie Rad Gmin w: Darłowie i Kępicach. Rady Gmin w: Sławnie, Kobylnicy i Rady Miast: Darłowo i Sławno nie przedstawiły opinii w ustawowym terminie. Rady Gmin w: Postominie i Malechowie zaopiniowały negatywnie uznanie lasów za ochronne na powierzchni około 519 ha (co stanowi 30 % powierzchni wnioskowanej) nie podając merytorycznego uzasadnienia wydanych opinii.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Wydanie niniejszej decyzji jest związane z potrzebą opracowania nowego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sławno na lata 1999 - 2008.

Otrzymują:

1. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.
2. Urząd Miasta i Gminy w Kępicach - 1 egz.
3. Urząd Miasta w Darłowie - 1 egz.,
4. Urząd Miasta w Sławnie - 1 egz.,
5. Urząd Gminy w Darłowie - 1 egz.,
6. Urząd Gminy w Sławnie - 1 egz.,
7. Urząd Gminy w Malechowie - 1 egz.,
8. Urząd Gminy w Kobylnicy - 1 egz.,
9. Urząd Gminy w Postominie - 1 egz..

7.4. Tabele

Podział na leśnictwa

Numer l-ctwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]				Zadania na I 10-lecie		
			gr. leśne zal. i niezal.	gr. związ. z gosp. leś.	gr. nieleśne	razem	użytkowanie		Odn- wienia i zale- sienia otwarte - ha
							rębne m ³ netto	przedręb- ne ha/m ³ netto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nadleśnictwo Świerczyna									
1	Wilczkowo 14i	1-33,35-47,65-72,76-83	1 479,14	54,27	96,57	1 629,98	63 038	$\frac{715,19}{33 995}$	9,69
2	Krzemno m. Czaplonek	34-,50-64,87-89,99-103, 114-118,128-134,144-150, 159-166,176-184	1 506,17	43,52	63,98	1 613,67	75 401	$\frac{743,11}{31 865}$	50,75
3	Mszarne 157j	48-49,73-75,84-86,90-98, 104-113,119-127,135-143, 151-158,167-175	1 480,05	55,99	99,21	1 635,25	52 634	$\frac{813,68}{33 603}$	73,16
4	Dzikowo 305Ap	194-204,219-230,246-255, 269-279,289-300,306-309	1 483,58	42,30	20,18	1 546,06	44 768	$\frac{1017,36}{48 193}$	63,34
5	Jałowcówka 305Ai	185-193,205-212,231-238, 256-263,280-286,301- 305A, 319-325,342-347,366-367	1 623,57	54,36	25,80	1 703,73	51 005	$\frac{1144,61}{50 270}$	98,18
6	Dąbrowa 527b	213-218,239-245,264-268, 286A-288,446-473,476- 481, 490-495	1 643,16	37,79	52,63	1 733,58	49 879	$\frac{1035,79}{40 904}$	21,12
7	Kaczory m. Czaplonek	326-332,348-353,368-374, 390-397,408-445	1 488,42	45,39	53,27	1 587,08	31 491	$\frac{1077,16}{41 104}$	84,21
8	Świerczyna 404kx	310-318,333-341,354-365, 375-388,398-407,474-,482- 484	1 433,01	35,76	28,62	1 497,39	62 628	$\frac{919,13}{42 069}$	130,61
9	Jeleni Stok wieś Sośnica	389-,475-,485-487,513- 518, 534-543,556-565,580- 589, 601-610,612-627	1 504,86	41,60	11,28	1 557,74	35 505	$\frac{1155,66}{52 386}$	42,87
10	Laski 495i	488-489,496-512,519-533, 544-555,566-579,590- 600,611	1 605,56	57,75	30,52	1 693,83	48 029	$\frac{1145,02}{55611}$	52,44
OGÓLEM NADLEŚNICTWO ŚWIERCZYNA			15 247,52	468,73	482,06	16 198,31	514 378	$\frac{9766,71}{430 000}$	626,37

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkownika i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	15	15	15	15
	Obręb ewidencyjny	26	27	73	74
1		3	4	5	6
1. Lasy - razem		424,2700	3,2600	395,0738	215,7076
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		410,7322	3,2600	371,9727	213,7531
1) drzewostany		410,7322	3,2600	371,9727	213,7531
2) plantacje drzew - razem					
w tym:					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				11,0278	0,4463
1) w produkcji ubocznej - razem				0,3852	
w tym:					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie				0,3852	
2) do odnowienia - razem					
w tym:					
- halizny					
- zręby					
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem				10,6426	0,4463
w tym:					
- przewidziane do naturalnej sukcesji				10,6426	
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do małej retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					0,4463
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		13,5378		12,0733	1,5082
w tym:					
1) budynki i budowle					
2) urządzenia melioracji wodnych		0,6661			0,1577
3) linie podziału przestrzennego lasu		2,7216		6,0003	0,4512
4) drogi leśne		8,0349		6,0730	0,6425
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,4470			0,2568
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne		1,6682			
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		1,0800			
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		425,3500	3,2600	395,0738	215,7076
3. Użytki rolne - razem		0,4500	0,8400	8,3156	2,0200
3.1. Grunty orne - razem			0,8400	6,0656	2,0200
w tym:					
1) role			0,8400	6,0656	2,0200
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gr. omych					
3) ugory, odłogi					
3.2. Sady					
3.3. Łąki trwałe				2,2500	
3.4. Pastwiska trwałe		0,4500			
3.5. Grunty rolne zabudowane					

32	32	32	32	32	32	32	32
3	3	3	3	3	3	3	3
15	15	15	15	52	52	52	52
75	76	141		61	63	64	65
7	8	9	10	11	12	13	14
1532,4283	646,5120	99,0544	3316,3061	1547,2272	596,4047	326,4562	1267,7849
1467,6783	617,2174	97,9942	3182,6079	1487,8510	582,2934	322,3900	1221,2152
1467,6783	617,2174	97,9942	3182,6079	1487,8510	582,2934	322,3900	1221,2152
8,8315	8,4609		28,7665 0,3852	6,8325 0,2921	2,9645		4,4263 1,1854
4,9175	7,0188		0,3852 11,9363	0,2921 5,3746			1,1854 3,2409
4,9175	7,0188		11,9363	5,3746			3,2409
3,9140	1,4421		16,4450	1,1658	2,9645		
3,8013	1,4421		15,8860	1,1658	2,9645		
0,1127			0,5590				
55,9185	20,8337	1,0602	104,9317	52,5437	11,1468	4,0662	42,1434
0,2429		0,4609	1,5276	0,5424			0,4069
22,6009	6,8270	0,1806	38,7816	17,4752	4,3022	1,4060	11,4371
32,2545	12,7286	0,1530	59,8865	32,4773	6,2251	2,3991	23,3312
0,8202	1,2781	0,2657	3,0678	2,0488	0,6195	0,2611	6,9682
			1,6682				
			1,0800	1,7652		2,5278	1,3017
1532,4283	646,5120	99,0544	3317,3861	1548,9924	596,4047	328,9840	1269,0866
1,9500	1,5651		15,1407	25,1484	20,3180	32,7278	5,7888
1,9500	0,3391		11,2147	16,8218	20,3180	32,7278	3,3720
1,9500	0,3391		11,2147	16,8218	20,3180	32,7278	3,3720
			2,2500	3,3800			
	1,0898		1,5398	4,7820			2,2980
	0,1362		0,1362	0,1646			0,1188

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	66	91	92	93
1		15	16	17	18
1. Lasy - razem		567,9969	2390,0519	2302,8780	1474,2209
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		558,3859	2316,6764	2225,7130	1420,2437
1) drzewostany		558,3859	2312,2496	2217,4439	1420,2437
2) plantacje drzew - razem			4,4268	8,2691	
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne			4,4268	8,2691	
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			11,1977	18,7856	0,5313
1) w produkcji ubocznej - razem				2,4477	
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek				1,1684	
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie				1,2793	
2) do odnowienia - razem			9,3705	16,3379	
<i>w tym:</i>					
- halizny					
- zręby			9,3705	16,3379	
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem			1,8272		0,5313
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji			1,8272		0,5313
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do małej retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		9,6110	62,1778	58,3794	53,4459
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle			0,2452	1,6182	
2) urządzenia melioracji wodnych			0,0138	0,7566	
3) linie podziału przestrzennego lasu		6,0421	6,9089	7,4758	4,9287
4) drogi leśne		2,9329	54,8940	44,5910	36,0260
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,6360	0,1159	3,9378	0,2438
6) szkółki leśne					11,9037
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne					0,3437
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		1,4115	1,6722	0,3300	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		569,4084	2391,7241	2303,2080	1474,2209
3. Użytki rolne - razem		10,8871	11,4427	17,6774	3,4834
3.1. Grunty orne - razem		9,9112	7,9972	7,7784	2,0600
<i>w tym:</i>					
1) role		9,9112	7,9972	7,7784	2,0600
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych					
3) ugory, odłogi					
3.2. Sady					
3.3. Łąki trwałe			2,0500		1,1500
3.4. Pastwiska trwałe		0,5372	1,2275	9,3376	0,2734
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,4387	0,1680	0,5614	

32 3 52	32 3 65 57	32 3 65	32 3	32	Ogółem
19	20	21	22	23	24
10473,0207 10134,7686 10122,0727 12,6959 12,6959	1926,5925 1843,1931 1843,1931	1926,5925 1843,1931 1843,1931	15715,9193 15160,5696 15147,8737 12,6959 12,6959	15715,9193 15160,5696 15147,8737 12,6959 12,6959	15715,9193 15160,5696 15147,8737 12,6959 12,6959
44,7379 3,9252 1,1684 2,7568 34,3239 34,3239 6,4888 6,4888	13,3450 3,5597 3,5597 3,5597 9,7853 9,7853	13,3450 3,5597 3,5597 3,5597 9,7853 9,7853	86,8494 7,8701 1,1684 6,7017 46,2602 46,2602 32,7191 32,1601 0,5590	86,8494 7,8701 1,1684 6,7017 46,2602 46,2602 32,7191 32,1601 0,5590	86,8494 7,8701 1,1684 6,7017 46,2602 46,2602 32,7191 32,1601 0,5590
293,5142 2,2703 1,3128 59,9760 202,8766 7,8629 18,8719 0,3437 9,0084	70,0544 3,9378 23,4104 37,3739 5,3323	70,0544 3,9378 23,4104 37,3739 5,3323	468,5003 2,2703 6,7782 122,1680 300,1370 16,2630 18,8719 2,0119 10,8726	468,5003 2,2703 6,7782 122,1680 300,1370 16,2630 18,8719 2,0119 10,8726	468,5003 2,2703 6,7782 122,1680 300,1370 16,2630 18,8719 2,0119 10,8726
10482,0291	1927,3767	1927,3767	15726,7919	15726,7919	15726,7919
127,4736 100,9864 100,9864 6,5800 18,4557 1,4515	32,0599 5,1267 5,1267 24,4700 1,5931 0,8701	32,0599 5,1267 5,1267 24,4700 1,5931 0,8701	174,6742 117,3278 117,3278 33,3000 21,5886 2,4578	174,6742 117,3278 117,3278 33,3000 21,5886 2,4578	174,6742 117,3278 117,3278 33,3000 21,5886 2,4578

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	15	15	15	15
	Obręb ewidencyjny	26	27	73	74
1		3	4	5	6
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
4. Grunty pod wodami - razem					
<i>w tym:</i>					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi					
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem					0,1000
<i>w tym:</i>					
1) gr. przeznacz. do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) gr. wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					0,1000
4) różne inne					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,1600			
<i>w tym:</i>					
7.1. Tereny mieszkaniowe					
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne		0,1100			
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		0,0500			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
<i>w tym:</i>					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem					
<i>w tym:</i>					
1) drogi					
2) tereny kolejowe					
3) inne tereny komunikacyjne					
8. Nieużytki - razem		23,4200		19,1500	6,5400
<i>w tym:</i>					
1) bagna		23,4200		19,1500	6,5400
2) piaski					
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		25,1100	0,8400	27,4656	8,6600
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>					
OGÓŁEM (1-8)		449,3800	4,1000	422,5394	224,3676

32	32	32	32	32	32	32	32
3	3	3	3	3	3	3	3
15	15	15	15	52	52	52	52
75	76	141		61	63	64	65
7	8	9	10	11	12	13	14
	6,4000		6,4000				
	6,4000		6,4000				
			0,1000				
			0,1000				
			0,1600			0,0087	
			0,1100			0,0087	
			0,0500				
64,9400	14,4700	14,8200	143,3400	20,5700	1,2010	0,2400	
64,5900	14,4700	14,8200	142,9900	19,9700	0,3410		
0,3500			0,3500	0,6000	0,8600	0,2400	
66,8900	22,4351	14,8200	166,2207	47,4836	21,5190	35,5043	7,0905
1599,3183	668,9471	113,8744	3482,5268	1594,7108	617,9237	361,9605	1274,8754

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	66	91	92	93
1		15	16	17	18
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
4. Grunty pod wodami - razem				0,8300	
<i>w tym:</i>					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi				0,8300	
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi					
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem			0,3700		
6. Tereny różne - razem					
<i>w tym:</i>					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,1966	0,0599	2,0172	0,0047
<i>w tym:</i>					
7.1. Tereny mieszkaniowe		0,1966			
7.2. Tereny przemysłowe				0,2488	
7.3. Tereny zabudowane inne			0,0228	0,7162	0,0047
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem				1,0522	
<i>w tym:</i>					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe				1,0522	
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			0,0371		
<i>w tym:</i>					
1) drogi			0,0371		
2) tereny kolejowe					
3) inne tereny komunikacyjne					
8. Nieużytki - razem		0,9600	19,6942	26,4000	0,4900
<i>w tym:</i>					
1) bagna		0,4000	19,6942	25,9100	0,3000
2) piaski					
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		0,5600		0,4900	0,1900
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		13,4552	33,2390	47,2546	3,9781
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>					
OGÓŁEM (1-8)		581,4521	2423,2909	2350,1326	1478,1990

32 3 52	32 3 65 57	32 3 65	32 3	32	Ogółem
19	20	21	22	23	24
0,8300			7,2300	7,2300	7,2300
0,8300			0,8300 6,4000	0,8300 6,4000	0,8300 6,4000
0,3700	7,2600	7,2600	7,6300	7,6300	7,6300
			0,1000	0,1000	0,1000
			0,1000	0,1000	0,1000
2,2871	0,4367	0,4367	2,8838	2,8838	2,8838
0,1966			0,1966	0,1966	0,1966
0,2575	0,1931	0,1931	0,4506	0,4506	0,4506
0,7437	0,0536	0,0536	0,9073	0,9073	0,9073
			0,0500	0,0500	0,0500
1,0522	0,1900	0,1900	1,2422	1,2422	1,2422
	0,1900	0,1900	0,1900	0,1900	0,1900
1,0522			1,0522	1,0522	1,0522
0,0371			0,0371	0,0371	0,0371
0,0371			0,0371	0,0371	0,0371
69,5552	64,8804	64,8804	277,7756	277,7756	277,7756
66,6152	63,8500	63,8500	273,4552	273,4552	273,4552
2,9400	1,0304	1,0304	4,3204	4,3204	4,3204
209,5243	105,4212	105,4212	481,1662	481,1662	481,1662
10682,5450	2032,0137	2032,0137	16197,0855	16197,0855	16197,0855

1. Pow. w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów takacyjnych (bez współwłasności):

leśna:	15716,25 (ha)
nieleśna:	481,14 (ha)
Ogółem:	16197,39 (ha)

2. Pow. gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	0,93 (ha)
Ogółem:	0,93 (ha)

32-03-015-0026 Trzciniec
32-03-015-0027 Machliny
32-03-015-0073 Siemczyno
32-03-015-0074 Żeliszewie
32-03-015-0075 Pławno
32-03-015-0076 Psie Głowy
32-03-015-0141 Niwka
32-03-015 Czaplinek Obszar wiejski
32-03-052-0061 Wierzchowo
32-03-052-0063 Żabin
32-03-052-0064 Garbowo
32-03-052-0065 Nowe Laski
32-03-052-0066 Będolino
32-03-052-0091 Sośnica
32-03-052-0092 Świerczyna
32-03-052-0093 Otrzep
32-03-052 Wierzchowo
32-03-065-0057 Bobrowo
32-03-065 Złocieniec Obszar wiejski
32-03 Drawski
32 Zachodniopomorskie

Tabela nr II

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.B
		Powierzchnia w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BŚW	IA	476,02							
	I	2126,21		0,75					
	II	942,91							
	III			1,02					
	IV								
Razem	ha	3545,14		1,77					
	%	99,79		0,05					
BMŚW	IA	4099,47							
	I	2272,55	21,17	25,78			4,97	2,69	
	II	401,83	6,46	11,91			31,54	54,12	1,31
	III	20,99					3,3	49,81	
	IV							9,36	
Razem	ha	6794,84	27,63	37,69			39,81	115,98	1,31
	%	94,07	0,38	0,52			0,55	1,61	0,02
BMW	IA								
	I			2,5					
	II			1,74					
	III								
	IV								
Razem	ha			4,24					
	%			20,16					
BMB	IA	2,08							
	I	4,74		3,75					
	II	9,42		4,4					
	III								
	IV								
Razem	ha	16,24		8,15					
	%	12,32		6,18					
LMŚW	IA	515,33							
	I	491,5	85,8	100,66		5,75	95,14	25,55	
	II	73,26	3,41	4,85			477,17	239,14	19,65
	III	1,2					66,04	131,66	3,16
	IV			2,17				7,1	
Razem	ha	1081,29	89,21	107,68		5,75	638,35	403,45	22,81
	%	40,4	3,33	4,02		0,21	23,84	15,07	0,85
LMW	IA								
	I			1,16					
	II								
	III								
	IV								
Razem	ha			1,16					
	%			5,98					

KL	JW	JS	GB	BRZ	OL	OS	LP	CZR.P	Razem	
Powierzchnia w ha										%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	17	18
									476,02	13,4
									2126,96	59,87
				0,55					943,46	26,56
				5,13					6,15	0,17
				5,68					3552,59	100
				0,16					100	100
									4099,47	56,75
				161,63					2488,79	34,46
				40,85	1,13	0,28			549,43	7,61
				2,08					76,18	1,05
									9,36	0,13
				204,56	1,13	0,28			7223,23	100
				2,83	0,02	0			100	100
				10,21					12,71	60,44
				4,55	0,56				6,85	32,57
					1,47				1,47	6,99
				14,76	2,03				21,03	100
				70,19	9,65				100	100
									2,08	1,58
				8,47		10,2			27,16	20,61
				52,92	2,31	4,56			73,61	55,84
				27,78	1,17				28,95	21,97
				89,17	3,48	14,76			131,8	100
				67,66	2,64	11,2			100	100
									515,33	19,25
0,39				288,01		1,34	10,42		1104,56	41,27
				15,2	7,56				840,24	31,38
					1,78				203,84	7,61
								3,98	13,25	0,49
0,39				303,21	9,34	1,34	10,42	3,98	2677,22	100
0,01				11,33	0,35	0,05	0,39	0,15	100	100
		0,75		2,51	1,09				5,51	28,39
					13,9				13,9	71,61
		0,75		2,51	14,99				19,41	100
		3,86		12,93	77,23				100	100

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.B
		Powierzchnia w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMB	IA								
	I			14,34					
	II	15,65		1,08					
	III	5,03							
	IV								
Razem	ha	20,68		15,42					
	%	30,43		22,69					
LŚW	IA	28,91							
	I	43,16	31,25	37,97	1,52		369,3	22,66	21,62
	II				0,61	0,71	248,53	139,07	179,46
	III						17,86	2,07	
	IV								
Razem	ha	72,07	31,25	37,97	2,13	0,71	635,69	163,8	201,08
	%	5,24	2,27	2,76	0,15	0,05	46,21	11,91	14,62
LW	IA								
	I								
	II								
	III								
	IV								
Razem	ha								
	%								
OL	IA								
	I								
	II								
	III								
	IV								
Razem	ha								
	%								
OLJ	IA								
	I								
	II								
	III								
	IV								
Razem	ha								
	%								
Łącznie	IA	5121,81							
	I	4938,16	138,22	186,91	1,52	5,75	469,41	50,9	21,62
	II	1443,07	9,87	23,98	0,61	0,71	757,24	432,33	200,42
	III	27,22		1,02			87,2	183,54	3,16
	IV			2,17				16,46	
Ogółem	ha	11530,3	148,09	214,08	2,13	6,46	1313,9	683,23	225,2
	%	76,05	0,98	1,41	0,01	0,04	8,67	4,51	1,49

KL	JW	JS	GB	BRZ	OL	OS	LP	CZR.P	Razem	
Powierzchnia w ha										%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	17	18
				1,67					16,01	23,56
				2,58	19,68				38,99	57,37
				2,02	4,51				11,56	17,01
					1,4				1,4	2,06
				6,27	25,59				67,96	100
				9,23	37,65				100	100
									28,91	2,1
	2,98			192,86	9,43				732,75	53,27
			8,11	1,83	8,56	1,37		0,49	588,74	42,8
			5,3						25,23	1,83
	2,98		13,41	194,69	17,99	1,37		0,49	1375,63	100
	0,22		0,97	14,15	1,31	0,1		0,04	100	100
					3,23				3,23	39,73
					4,9				4,9	60,27
					8,13				8,13	100
					100				100	100
					6,99				6,99	8,94
				2,45	64,9				67,35	86,12
					3,86				3,86	4,94
				2,45	75,75				78,2	100
				3,13	96,87				100	100
					2,38				2,38	43,43
					3,1				3,1	56,57
					5,48				5,48	100
					100				100	100
									5121,81	33,78
0,39	2,98	0,75		665,36	23,12	11,54	10,42		6527,05	43,05
			8,11	120,93	126,6	6,21		0,49	3130,57	20,65
			5,3	37,01	12,79				357,24	2,36
					1,4			3,98	24,01	0,16
0,39	2,98	0,75	13,41	823,3	163,91	17,75	10,42	4,47	15160,68	100
0	0,02	0	0,09	5,43	1,08	0,12	0,07	0,03	100	100

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 151605696

Tabela nr III

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
	1	2	3	4		5	6	7	8	9	10	11
Rezerwaty												
BK												
BRZ								20,12				3,10
								2615				805
OS									14,76			
									2650			
CZR.P												
Razem								20,12	14,76			3,10
								2615	2650			805
Lasy ochronne												
SO		2,98		0,11		18,75	37,29	70,59	89,39	93,30	270,51	
		25			1811		565	10375	17365	30940	98175	
MD							0,41	1,80	1,85		2,15	
							10	290	490		680	
ŚW								2,55	4,48		14,62	
					64			310	765		6545	
JD							0,84					
DG								4,06				
					10		180					
BK						4,88	21,59	8,88	3,81	8,21	1,92	
					349		255	755	315	1585	610	
DB						4,10	13,05		2,22		1,29	
					525				315		405	
DB.B												
JS												
GB												
BRZ								6,15	6,61	3,86	23,22	
					42			960	1100	1075	6215	
OL				1,88						3,86	15,47	
				110						1110	4725	
Razem		2,98		1,99		28,57	76,40	89,97	108,36	109,23	329,18	
		25		110	2801		1010	12690	20350	34710	117355	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
						11,55				11,55	11,55	19,72
						6350				6350	6350	41,57
		8,54								31,76	31,76	54,24
		2770								6190	6190	40,52
										14,76	14,76	25,20
										2650	2650	17,35
	0,49									0,49	0,49	0,84
	85									85	85	0,56
	0,49	8,54				11,55				58,56	58,56	100,00
	85	2770				6350				15275	15275	100,00
104,39	36,74	163,40	75,47	107,14	53,36	20,77	105,06	6,41		1252,57	1255,66	57,93
36875	13400	69820	32940	45255	22600	8590	32515	1835		423061	423086	53,73
	2,23	6,65	1,44							16,53	16,53	0,76
	980	2750	730							5930	5930	0,75
1,91	1,39			4,27			1,41			30,63	30,63	1,41
995	655			1540			190			11064	11064	1,40
										0,84	0,84	0,04
										4,06	4,06	0,19
										190	190	0,02
5,14	5,93	16,37		25,98	86,06	32,32	74,21	2,48		297,78	297,78	13,74
2010	2175	7290		12560	52305	17785	22505	860		121359	121359	15,40
3,77		3,28	10,73	27,79	19,96	21,72	13,12			121,03	121,03	5,58
1190		1315	4645	11460	9125	9985	3505			42470	42470	5,39
			2,89	70,14	123,28					196,31	196,31	9,06
			1455	39500	64535					105490	105490	13,39
			0,75							0,75	0,75	0,03
			275							275	275	0,03
8,11						5,30				13,41	13,41	0,62
3285						2395				5680	5680	0,72
45,25	1,83	2,21	1,83	3,81			45,60			140,37	140,37	6,48
13165	490	960	415	1390			11750			37562	37562	4,77
1,48	9,86	25,40	5,64	26,55						88,26	90,14	4,16
460	3990	10755	2675	10875						34590	34700	4,40
170,05	57,98	217,31	98,75	265,68	282,66	80,11	239,40	8,89		2162,54	2167,51	100,00
57980	21690	92890	43135	122580	148565	38755	70465	2695		787671	787806	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III	
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lasy gospod.											
SO		43,28	2,48	9,85		442,13	567,54	970,89	805,20	734,92	2357,40
		743	5	393	18239	115	10925	145170	168055	235105	830480
MD						3,71	13,78	29,41	14,78	3,66	44,57
					283	240	700	3945	2870	1140	15910
ŚW							5,81	33,25	24,32	27,14	43,00
					1150		75	3425	4600	7325	18450
JD						0,61			0,68		
									100		
DG							0,71				
BK			1,75	3,19		12,80	107,83	134,31	69,79	54,97	11,03
			32	60	5680	105	580	8650	7150	10020	2925
DB			2,45			8,81	29,56	28,76	20,96	6,39	10,58
			40		1258		220	2230	3330	1565	3320
DB.B							7,78	3,16			
					3		225	85			
KL											
JW									2,98		
									665		
BRZ			0,86	10,64		4,28	18,26	170,36	31,89	26,26	70,00
			50	278	938		395	23625	4915	5790	20660
OL			0,33	7,04			4,84	5,77	6,55	3,75	3,57
			32	588	221		445	1065	1495	885	840
OS										2,99	
										720	
LP							4,43				
							375				
CZR.P							3,98				
Razem		43,28	7,87	30,72		472,34	764,52	1375,91	977,15	860,08	2540,15
		743	159	1319	27772	460	13940	188195	193180	262550	892585

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1146,16	388,43	744,51	717,01	793,53	142,62	24,86	425,99	16,50		10277,69	10333,30	79,36
416125	142190	300940	296755	341005	57440	8195	122390	5870		3098999	3100140	80,38
1,51	9,15	10,26	0,73							131,56	131,56	1,01
530	3670	5325	385							34998	34998	0,91
14,46	11,30	14,69	1,39				8,09			183,45	183,45	1,41
5895	4835	8125	940				1870			56690	56690	1,47
										1,29	1,29	0,01
										100	100	0,00
	0,60	1,09								2,40	2,40	0,02
	320	805								1125	1125	0,03
46,28	75,51	61,11	82,73	165,35	27,12	30,61	112,68	12,40		1004,52	1009,46	7,75
14710	30150	27310	39295	76635	13585	13460	37070	2850		290175	290267	7,53
31,38	39,22	20,21	35,94	162,12	58,34	30,99	78,94			562,20	564,65	4,34
8910	15340	6550	12780	71175	27660	15730	22175			192243	192283	4,99
			1,26	15,86	0,83					28,89	28,89	0,22
			505	6600	380					7798	7798	0,20
	0,39									0,39	0,39	0,00
	155									155	155	0,00
										2,98	2,98	0,02
										665	665	0,02
133,48	7,07	16,45	6,95	1,91			164,26			651,17	662,67	5,09
41935	1860	3920	1445	750			35280			141513	141841	3,68
6,55	3,03	10,37	13,41	14,58	3,23					75,65	83,02	0,64
2700	820	3860	5535	6905	775					25546	26166	0,68
										2,99	2,99	0,02
										720	720	0,02
		5,99								10,42	10,42	0,08
		2940								3315	3315	0,09
										3,98	3,98	0,03
1379,82	534,70	884,68	859,42	1153,35	232,14	86,46	789,96	28,90		12939,58	13021,45	100,00
490805	199340	359775	357640	503070	99840	37385	218785	8720		3854042	3856263	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III	
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Łącznie											
SO		46,26	2,48	9,96		460,88	604,83	1041,48	894,59	828,22	2627,91
		768	5	393	20050	115	11490	155545	185420	266045	928655
MD						3,71	14,19	31,21	16,63	3,66	46,72
					283	240	710	4235	3360	1140	16590
ŚW							5,81	35,80	28,80	27,14	57,62
					1214		75	3735	5365	7325	24995
JD						1,45			0,68		
									100		
DG							4,77				
					10		180				
BK			1,75	3,19		17,68	129,42	143,19	73,60	63,18	12,95
			32	60	6029	105	835	9405	7465	11605	3535
DB			2,45			12,91	42,61	28,76	23,18	6,39	11,87
			40		1783		220	2230	3645	1565	3725
DB.B							7,78	3,16			
					3		225	85			
KL											
JW									2,98		
									665		
JS											
GB											
BRZ			0,86	10,64		4,28	18,26	196,63	38,50	30,12	96,32
			50	278	980		395	27200	6015	6865	27680
OL			0,33	8,92			4,84	5,77	6,55	7,61	19,04
			32	698	221		445	1065	1495	1995	5565
OS									14,76	2,99	
									2650	720	
LP							4,43				
							375				
CZR.P							3,98				
Ogółem		46,26	7,87	32,71		500,91	840,92	1486,00	1100,27	969,31	2872,43
		768	159	1429	30573	460	14950	203500	216180	297260	1010745
Procent		0,30	0,05	0,21		3,29	5,52	9,75	7,22	6,36	18,83
		0,02	0,00	0,03	0,66	0,01	0,32	4,37	4,64	6,38	21,69

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
10	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1250,55	425,17	907,91	792,48	900,67	195,98	45,63	531,05	22,91		11530,26	11588,96	76,01
453000	155590	370760	329695	386260	80040	16785	154905	7705		3522060	3523226	75,63
1,51	11,38	16,91	2,17							148,09	148,09	0,97
530	4650	8075	1115							40928	40928	0,88
16,37	12,69	14,69	1,39	4,27			9,50			214,08	214,08	1,40
6890	5490	8125	940	1540			2060			67754	67754	1,45
										2,13	2,13	0,01
										100	100	0
	0,60	1,09								6,46	6,46	0,04
	320	805								1315	1315	0,03
51,42	81,44	77,48	82,73	191,33	113,18	74,48	186,89	14,88		1313,85	1318,79	8,65
16720	32325	34600	39295	89195	65890	37595	59575	3710		417884	417976	8,97
35,15	39,22	23,49	46,67	189,91	78,30	52,71	92,06			683,23	685,68	4,50
10100	15340	7865	17425	82635	36785	25715	25680			234713	234753	5,04
			4,15	86,00	124,11					225,20	225,20	1,48
			1960	46100	64915					113288	113288	2,43
	0,39									0,39	0,39	0,00
	155									155	155	0
										2,98	2,98	0,02
										665	665	0,01
			0,75							0,75	0,75	0,00
			275							275	275	0,01
8,11						5,30				13,41	13,41	0,09
3285						2395				5680	5680	0,12
178,73	8,90	27,20	8,78	5,72			209,86			823,30	834,80	5,47
55100	2350	7650	1860	2140			47030			185265	185593	3,98
8,03	12,89	35,77	19,05	41,13	3,23					163,91	173,16	1,14
3160	4810	14615	8210	17780	775					60136	60866	1,31
										17,75	17,75	0,12
										3370	3370	0,07
		5,99								10,42	10,42	0,07
		2940								3315	3315	0,07
	0,49									4,47	4,47	0,03
	85									85	85	0
1549,87	593,17	1110,53	958,17	1419,03	514,80	178,12	1029,36	37,79		15160,68	15247,52	100
548785	221115	455435	400775	625650	248405	82490	289250	11415		4656988	4659344	100
10,16	3,89	7,28	6,28	9,31	3,38	1,17	6,75	0,25		99,43	100,00	100
11,78	4,75	9,77	8,60	13,43	5,33	1,77	6,21	0,24		99,95	100,00	100

Grunty związane z gospodarką leśną: 468,73
 Ogółem lasy: 15716,25
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 157159193

Tabela nr IV

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
powierzchnia w ha / miąższość w m ³													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW	SO		23,50				172,02	145,82	221,90	398,96	176,43	612,50	
			365			4140	60	2795	30775	76620	54070	204705	
	ŚW							0,75					
	BRZ							0,55		5,13			
								45		750			
Razem		23,50				172,02	147,12	221,90	404,09	176,43	612,50		
		365			4140	60	2840	30775	77370	54070	204705		
BMŚW	SO		22,76	1,48	4,71		252,77	430,34	696,18	415,34	547,78	1878,80	
			403	3	42	13261		7885	106315	91800	177890	676335	
	MD							7,06	6,27	1,80	2,89	3,78	
						25		440	765	340	870	1180	
	ŚW							0,64	7,84	3,80	1,50	12,61	
						87			880	715	580	5000	
	BK							4,88	19,73	10,85		4,35	
						1234		35	885			805	
	DB							3,63	5,52	6,52	5,96		2,69
						397				1045		935	
	DB.B							1,31					
								65					
	BRZ							16,94	76,31	9,10	6,64	32,49	
						179		295	11390	1350	1645	9620	
OL									1,13				
									265				
OS										0,28			
										65			
Razem		22,76	1,48	4,71		261,28	481,54	803,97	437,13	559,09	1934,72		
		403	3	42	15183		8720	120235	95515	181050	693875		
BMW	SO				1,83								
					235								
	ŚW							1,26		2,37	0,61		
					30			15		305	220		
	BRZ								1,31	0,66	1,43	3,82	
						2			240	120	300	1390	
OL								0,56	1,47				
								60	330				
Razem				1,83			1,26	1,87	4,50	2,04	3,82		
				235	32		15	300	755	520	1390		

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
419,85	245,94	356,05	360,16	349,68	85,83					3545,14	3568,64	99,79
147615	90395	142335	145375	146505	33270					1078660	1079025	99,88
				1,02						1,77	1,77	0,05
				500						500	500	0,05
										5,68	5,68	0,16
										795	795	0,07
419,85	245,94	356,05	360,16	350,70	85,83					3552,59	3576,09	100
147615	90395	142335	145375	147005	33270					1079955	1080320	100
767,88	143,88	505,71	340,81	416,12	76,51	12,14	299,36	11,22		6794,84	6823,79	94,09
282920	51575	210160	145230	180600	32175	4585	88920	3480		2073131	2073579	95,36
		5,83								27,63	27,63	0,38
		2395								6015	6015	0,28
4,35	6,95									37,69	37,69	0,52
2005	2750									12017	12017	0,55
										39,81	39,81	0,55
										2959	2959	0,14
	0,81	9,61	12,57	47,01	6,80	11,03	3,83			115,98	115,98	1,6
	285	2550	3870	17500	2780	5980	1440			36782	36782	1,69
										1,31	1,31	0,02
										65	65	0
49,09	2,38						11,61			204,56	204,56	2,82
14830	535						2930			42774	42774	1,97
										1,13	1,13	0,02
										265	265	0,01
										0,28	0,28	0
										65	65	0
821,32	154,02	521,15	353,38	463,13	83,31	23,17	314,80	11,22		7223,23	7252,18	100
299755	55145	215105	149100	198100	34955	10565	93290	3480		2174073	2174521	100
											1,83	8,01
											235	4,42
										4,24	4,24	18,55
										570	570	10,73
6,26	1,28									14,76	14,76	64,56
1710	355									4117	4117	77,51
										2,03	2,03	8,88
										390	390	7,34
6,26	1,28									21,03	22,86	100
1710	355									5077	5312	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		
		plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BMB	SO				1,92				3,81		3,01		
					105				570		755		
	ŚW								1,21	0,64		1,84	
									65	65		1070	
	BRZ			0,86	10,64				37,91	1,62	1,85	7,96	
				50	278	80			4955	360	310	1775	
	OL								1,70				1,17
									310				240
OS										14,76			
										2650			
Razem			0,86	12,56			1,70	42,93	17,02	4,86	10,97		
			50	383	80		310	5590	3075	1065	3085		
LMŚW	SO			1,00	1,50		36,09	28,67	117,46	78,16	97,65	117,50	
				2	11	2639	55	810	17530	16605	32140	41495	
	MD							3,71	7,13	20,37	14,83		28,60
							236	240	270	2730	3020		10265
	ŚW							3,16	22,51	17,03	5,49	30,61	
							947		60	2465	3205	1815	13295
	DG								4,06				
							10		180				
	BK			1,36	0,45			8,86	69,24	76,80	35,01	15,51	4,40
				32		2655	60	245	4305	3635	1925	1390	
	DB			2,45				8,12	28,09	16,80	12,35	6,39	3,15
				40		1238			170	1425	1900	1565	870
	DB.B									3,16			
										85			
	KL												
	BRZ							4,28	0,77	44,20	16,96	16,88	37,80
							267		55	5380	2630	3780	11025
OL									2,23			1,91	
									400			480	
OS											1,34		
											350		
LP								4,43					
								375					
CZR.P								3,98					
Razem			4,81	1,95			61,06	149,53	303,53	174,34	143,26	223,97	
			74	11	7992	355	2165	34320	30995	41575	78820		

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
			4,84	3,80		0,78				16,24	18,16	12,51
			1430	1270		305				4330	4435	15,15
1,91	1,39	1,16								8,15	8,15	5,61
995	655	470								3320	3320	11,34
3,87	0,65	20,81	8,78	5,72						89,17	100,67	69,32
620	80	5585	1860	2140						17765	18093	61,8
				0,61						3,48	3,48	2,4
				230						780	780	2,66
										14,76	14,76	10,16
										2650	2650	9,05
5,78	2,04	21,97	13,62	10,13		0,78				131,80	145,22	100
1615	735	6055	3290	3640		305				28845	29278	100
60,35	35,35	46,15	86,67	127,53	23,54	15,57	198,91	11,69		1081,29	1083,79	40,39
21545	13620	18265	37660	56570	9970	6465	56405	4225		335999	336012	42,43
1,51	5,10	7,23	0,73							89,21	89,21	3,32
530	2030	3630	385							23336	23336	2,95
3,30	2,95	9,57	1,39	2,17			9,50			107,68	107,68	4,01
1060	1395	5370	940	625			2060			33237	33237	4,2
	0,60	1,09								5,75	5,75	0,21
	320	805								1315	1315	0,17
29,61	33,72	59,35	41,22	113,72	22,25	26,50	87,28	14,88		638,35	640,16	23,85
8845	11180	25700	18810	49795	10635	11850	25770	3710		180510	180542	22,8
32,93	20,03	10,38	26,43	90,75	38,32	40,41	69,30			403,45	405,90	15,12
9230	7770	4090	9580	39090	16385	19335	18445			131093	131133	16,56
				19,65						22,81	22,81	0,85
				8460						8545	8545	1,08
	0,39									0,39	0,39	0,01
	155									155	155	0,02
51,12	2,94	1,45					126,81			303,21	303,21	11,3
16580	935	510					29485			70647	70647	8,92
	1,10			4,10						9,34	9,34	0,35
	295			2105						3280	3280	0,41
										1,34	1,34	0,05
										350	350	0,04
		5,99								10,42	10,42	0,39
		2940								3315	3315	0,42
										3,98	3,98	0,15
178,82	102,18	141,21	156,44	357,92	84,11	82,48	491,80	26,57		2677,22	2683,98	100
57790	37700	61310	67375	156645	36990	37650	132165	7935		791782	791867	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		
		plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
powierzchnia w ha / miąższość w m ³													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
LMW	ŚW								1,16				
							5		125				
	JS												
	BRZ												
OL											1,76		
											480		
Razem									1,16		1,76		
						5			125		480		
LMB	SO												
	ŚW								3,08	1,08	3,37		
							135		200	325	1160		
	BRZ									1,67			
											300		
OL				0,33	6,45				1,79	1,02	2,69		
				32	540	68			285	225	590		
Razem				0,33	6,45				4,87	3,77	6,06		
				32	540	203			485	850	1750		
LŚW	SO								2,13	2,13	3,35	19,11	
							10		355	395	1190	6120	
	MD								4,57		0,77	14,34	
							22		740		270	5145	
	ŚW									3,88	16,17	12,56	
							10			750	3550	5630	
	JD							1,45			0,68		
											100		
	DG								0,71				
	BK				0,39	2,74		3,94	40,45	55,54	38,59	47,67	4,20
						60	2140	45	555	4215	3830	9680	1340
	DB							1,16	9,00	5,44	4,87		6,03
							148		50	805	700		1920
DB.B								6,47					
						3		160					
JW										2,98			
										665			
GB													
BRZ									36,90	3,36	3,32	14,25	
						452			5235	505	830	3870	
OL											0,99	9,43	
											295	2930	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
										1,16	1,16	5,98
										130	130	2,04
			0,75							0,75	0,75	3,86
			275							275	275	4,32
2,51										2,51	2,51	12,93
885										885	885	13,89
	0,81	5,95	1,06	5,41						14,99	14,99	77,23
	310	2120	415	1755						5080	5080	79,75
2,51	0,81	5,95	1,81	5,41						19,41	19,41	100
885	310	2120	690	1755						6370	6370	100
				3,54		17,14				20,68	20,68	27,67
				1315		5430				6745	6745	29,82
6,81				1,08						15,42	15,42	20,63
2830				415						5065	5065	22,39
1,33	0,54	2,73								6,27	6,27	8,39
345	135	595								1375	1375	6,08
1,00	1,33	8,27	9,49							25,59	32,37	43,31
305	305	3075	4010							8863	9435	41,71
9,14	1,87	11,00	9,49	4,62		17,14				67,96	74,74	100
3480	440	3670	4010	1730		5430				22048	22620	100
2,47					10,10		32,78			72,07	72,07	5,23
920					4625		9580			23195	23195	4,52
	6,28	3,85	1,44							31,25	31,25	2,27
	2620	2050	730							11577	11577	2,26
	1,40	3,96								37,97	37,97	2,75
	690	2285								12915	12915	2,52
										2,13	2,13	0,15
										100	100	0,02
										0,71	0,71	0,05
21,81	47,72	18,13	41,51	77,61	90,93	47,98	99,61			635,69	638,82	46,34
7875	21145	8900	20485	39400	55255	25745	33805			234415	234475	45,67
2,22	18,38	3,50	7,67	52,15	33,18	1,27	18,93			163,80	163,80	11,88
870	7285	1225	3975	26045	17620	400	5795			66838	66838	13,02
			4,15	66,35	124,11					201,08	201,08	14,58
			1960	37640	64915					104678	104678	20,39
										2,98	2,98	0,22
										665	665	0,13
8,11						5,30				13,41	13,41	0,97
3285						2395				5680	5680	1,11
62,10	1,11	2,21					71,44			194,69	194,69	14,12
19500	310	960					14615			46277	46277	9,02
1,47		2,87		3,23						17,99	17,99	1,3
580		1100		1570						6475	6475	1,26

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	OS										1,37	
											305	
	CZR.P											
Razem			0,39	2,74		6,55	56,63	104,58	56,49	73,64	79,92	
					60	2785	45	765	11350	6945	16120	26955
LW	OL											
	Razem											
OL	BRZ											
	OL				2,47			3,14	1,19	2,93	2,17	6,53
					158	153		135	320	675	630	1915
Razem				2,47			3,14	1,19	2,93	2,17	6,53	
				158	153		135	320	675	630	1915	
OLJ	OL											
	Razem											
Łącznie	SO		46,26	2,48	9,96		460,88	604,83	1041,48	894,59	828,22	2627,91
			768	5	393	20050	115	11490	155545	185420	266045	928655
	MD						3,71	14,19	31,21	16,63	3,66	46,72
						283	240	710	4235	3360	1140	16590
	ŚW							5,81	35,80	28,80	27,14	57,62
						1214		75	3735	5365	7325	24995
	JD							1,45			0,68	
											100	
	DG								4,77			
						10		180				
	BK			1,75	3,19		17,68	129,42	143,19	73,60	63,18	12,95
				32	60	6029	105	835	9405	7465	11605	3535
	DB			2,45			12,91	42,61	28,76	23,18	6,39	11,87
				40		1783		220	2230	3645	1565	3725
	DB.B							7,78	3,16			
						3		225	85			
KL												
JW									2,98			
									665			
JS												
GB												

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
										1,37	1,37	0,1
										305	305	0,06
	0,49									0,49	0,49	0,04
	85									85	85	0,02
98,18	75,38	34,52	54,77	199,34	258,32	54,55	222,76			1375,63	1378,76	100
33030	32135	16520	27150	104655	142415	28540	63795			513205	513265	100
	0,98			3,92	3,23					8,13	8,13	100
	355			1430	775					2560	2560	100
	0,98			3,92	3,23					8,13	8,13	100
	355			1430	775					2560	2560	100
2,45										2,45	2,45	3,04
630										630	630	2,06
5,56	8,67	16,30	5,40	23,86						75,75	78,22	96,96
2275	3545	7055	2465	10690						29858	30016	97,94
8,01	8,67	16,30	5,40	23,86						78,20	80,67	100
2905	3545	7055	2465	10690						30488	30646	100
		2,38	3,10							5,48	5,48	100
		1265	1320							2585	2585	100
		2,38	3,10							5,48	5,48	100
		1265	1320							2585	2585	100
1250,55	425,17	907,91	792,48	900,67	195,98	45,63	531,05	22,91		11530,26	11588,96	76,01
453000	155590	370760	329695	386260	80040	16785	154905	7705		3522060	3523226	75,63
1,51	11,38	16,91	2,17							148,09	148,09	0,97
530	4650	8075	1115							40928	40928	0,88
16,37	12,69	14,69	1,39	4,27			9,50			214,08	214,08	1,4
6890	5490	8125	940	1540			2060			67754	67754	1,45
										2,13	2,13	0,01
										100	100	0
	0,60	1,09								6,46	6,46	0,04
	320	805								1315	1315	0,03
51,42	81,44	77,48	82,73	191,33	113,18	74,48	186,89	14,88		1313,85	1318,79	8,65
16720	32325	34600	39295	89195	65890	37595	59575	3710		417884	417976	8,97
35,15	39,22	23,49	46,67	189,91	78,30	52,71	92,06			683,23	685,68	4,5
10100	15340	7865	17425	82635	36785	25715	25680			234713	234753	5,04
			4,15	86,00	124,11					225,20	225,20	1,48
			1960	46100	64915					113288	113288	2,43
	0,39									0,39	0,39	0
	155									155	155	0
										2,98	2,98	0,02
										665	665	0,01
			0,75							0,75	0,75	0
			275							275	275	0,01
8,11						5,30				13,41	13,41	0,09
3285						2395				5680	5680	0,12

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		
		plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	BRZ			0,86	10,64		4,28	18,26	196,63	38,50	30,12	96,32	
				50	278	980		395	27200	6015	6865	27680	
	OL			0,33	8,92			4,84	5,77	6,55	7,61	19,04	
				32	698	221		445	1065	1495	1995	5565	
	OS									14,76	2,99		
										2650	720		
	LP							4,43					
								375					
	CZR.P							3,98					
	Ogółem		46,26	7,87	32,71			500,91	840,92	1486,00	1100,27	969,31	2872,43
			768	159	1429	30573	460	14950	203500	216180	297260	1010745	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
178,73	8,90	27,20	8,78	5,72			209,86			823,30	834,80	5,47
55100	2350	7650	1860	2140			47030			185265	185593	3,98
8,03	12,89	35,77	19,05	41,13	3,23					163,91	173,16	1,14
3160	4810	14615	8210	17780	775					60136	60866	1,31
										17,75	17,75	0,12
										3370	3370	0,07
		5,99								10,42	10,42	0,07
		2940								3315	3315	0,07
	0,49									4,47	4,47	0,03
	85									85	85	0
1549,87	593,17	1110,53	958,17	1419,03	514,80	178,12	1029,36	37,79		15160,68	15247,52	100
548785	221115	455435	400775	625650	248405	82490	289250	11415		4656988	4659344	100

Grunty związane z gospodarką leśną:	468,73
Ogółem lasy:	15716,25
Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem:	157159193

Tabela nr Va

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia zalesiona w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BŚW	SO	146,24	123,95	193,25	387,31	172,79	605,67	412,19	237,51
	MD		0,33	1,49			0,29		
	ŚW	0,62	1,98	2,75	0,07	1,08	0,52		0,99
	BK	0,27		0,38					
	DB					1,55	2,97	1,16	0,51
	BRZ	24,89	20,77	24,03	16,71	1,01	3,05	6,50	6,93
	AK		0,09						
Razem	ha	172,02	147,12	221,90	404,09	176,43	612,50	419,85	245,94
	%	4,84	4,14	6,25	11,37	4,97	17,24	11,82	6,92
BMŚW	SO	170,98	303,33	536,80	368,82	491,76	1691,55	701,12	121,41
	MD	4,70	21,03	18,16	9,49	4,46	17,71	1,28	2,35
	ŚW	4,38	13,96	34,71	17,41	10,80	34,22	8,08	8,79
	JD			0,66					
	DG		1,11	0,64	0,50		0,38		
	BK	34,20	50,15	35,26	0,55		9,11	3,44	1,09
	DB	36,57	49,83	20,65	3,97	4,08	15,81	7,53	3,25
	DB.B	2,22	0,79						
	DB.C			1,19		0,58			
	KL				0,05				
	JW			0,33		0,11			
	GB	0,46	0,07	0,10					
	BRZ	7,41	38,50	152,35	34,75	45,55	162,68	98,55	17,13
	OL		1,86	0,44	1,36	1,38	2,62	1,32	
	OL.S			2,68	0,23				
	TP						0,33		
	OS					0,22	0,31		
LP	0,36	0,91			0,15				
Razem	ha	261,28	481,54	803,97	437,13	559,09	1934,72	821,32	154,02
	%	3,62	6,67	11,13	6,05	7,74	26,79	11,37	2,13
BMW	SO			0,45		0,12			
	ŚW		1,13	0,35	1,98	0,45			
	BRZ			0,79	1,34	1,29	2,67	3,99	1,28
	OL		0,13	0,28	1,18	0,18			
	OS						1,15	2,27	
Razem	ha		1,26	1,87	4,50	2,04	3,82	6,26	1,28
	%		5,99	8,89	21,40	9,70	18,16	29,77	6,09

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
348,76	359,63	347,79	85,73					3420,82	96,29
								2,11	0,06
5,34		2,12	0,10					15,57	0,44
								0,65	0,02
								6,19	0,17
1,95	0,53	0,79						107,16	3,02
								0,09	0,00
356,05	360,16	350,70	85,83					3552,59	100,00
10,02	10,14	9,87	2,42					100,00	100,00
448,80	312,22	380,86	62,44	11,16	170,56	10,22		5782,03	80,05
8,55					0,25			87,98	1,22
30,21	2,62	5,44	4,27		7,51	1,00		183,40	2,54
								0,66	0,01
			0,17					2,80	0,04
5,74	3,73	13,39	1,68	3,28	66,39			228,01	3,16
18,18	29,56	57,75	13,20	8,73	63,41			332,52	4,60
								3,01	0,04
								1,77	0,02
								0,05	0,00
								0,44	0,01
					0,16			0,79	0,01
9,67	5,25	5,24	0,67		6,33			584,08	8,09
		0,45	0,88					10,31	0,14
								2,91	0,04
								0,33	0,00
								0,53	0,01
					0,19			1,61	0,02
521,15	353,38	463,13	83,31	23,17	314,80	11,22		7223,23	100,00
7,21	4,89	6,41	1,15	0,32	4,36	0,16		100,00	100,00
								0,57	2,71
								3,91	18,59
								11,36	54,02
								1,77	8,42
								3,42	16,26
								21,03	100,00
								100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia zalesiona w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BMB	SO		0,34	5,93	0,91	2,21			
	ŚW			3,36	0,77	0,09	1,84	1,91	1,25
	BK								
	DB								
	BRZ			27,22	6,92	2,38	6,99	3,87	0,79
	OL		1,36	0,23		0,18	1,74		
	OS			6,19	8,07		0,40		
	WB				0,35				
Razem	ha		1,70	42,93	17,02	4,86	10,97	5,78	2,04
	%		1,29	32,57	12,91	3,69	8,32	4,39	1,55
LMŚW	SO	23,29	14,20	79,67	57,74	78,07	93,27	49,00	25,35
	MD	5,33	10,77	42,34	21,39	4,32	25,66	0,61	4,65
	ŚW	1,53	5,56	37,09	35,15	11,79	25,86	5,86	3,77
	JD		1,88	0,15					
	DG	0,32	3,11	1,28	0,63				0,18
	BK	15,45	62,55	58,76	26,55	15,41	10,75	37,27	38,61
	DB	9,25	33,72	23,00	9,72	4,83	12,08	30,36	17,57
	DB.B			7,40					
	DB.C			0,24					
	KL		0,08					0,23	0,07
	JW		0,82						0,04
	WZ		0,41						
	JS							0,09	
	GB		1,51			0,28			0,19
	BRZ	4,65	5,27	48,58	22,50	26,65	49,32	53,59	10,62
	OL	1,24		3,95	0,66	0,62	6,62	1,54	0,99
	OS					1,29	0,41	0,27	
	KSZ								0,04
LP		5,67	1,07					0,10	
CZR.P		3,98							
Razem	ha	61,06	149,53	303,53	174,34	143,26	223,97	178,82	102,18
	%	2,28	5,59	11,34	6,51	5,35	8,37	6,68	3,82
LMW	SO					0,29		0,50	
	ŚW			0,69					
	DB								
	JS								
	BRZ			0,35		0,07		1,76	
	OL			0,12		1,27			0,81
	OL.S					0,13			
	OS							0,25	
	CZR.P								
Razem	ha			1,16		1,76		2,51	0,81
	%			5,98		9,07		12,93	4,17

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2,54	2,57	2,22		0,54				17,26	13,10
1,55	0,66	1,52						12,95	9,83
1,27		1,02		0,08				2,37	1,80
1,12								1,12	0,85
12,98	9,60	4,43						75,18	57,03
1,65	0,79	0,88		0,16				6,99	5,30
0,86		0,06						15,58	11,82
								0,35	0,27
21,97	13,62	10,13		0,78				131,80	100,00
16,67	10,33	7,69		0,59				100,00	100,00
28,79	67,73	95,36	21,23	12,12	95,30	7,25		748,37	27,95
12,63	1,13	1,98			2,18			132,99	4,97
15,06	6,17	5,33	2,79	0,66	11,85	0,48		168,95	6,31
					3,11			5,14	0,19
1,75		0,88	0,21		0,90			9,26	0,35
61,03	51,06	131,80	24,69	38,75	237,36	15,78		825,82	30,85
10,65	28,41	90,36	32,20	30,27	90,70	3,06		426,18	15,92
		18,89						26,29	0,98
					0,28			0,52	0,02
					0,20			0,58	0,02
1,20			0,15		1,10			3,31	0,12
								0,41	0,02
0,26					0,13			0,48	0,02
0,13					1,14			3,25	0,12
5,36	1,29	8,20	0,66		44,77			281,46	10,51
0,33	0,65	5,12	1,95	0,68	0,58			24,93	0,93
0,20			0,23		0,39			2,79	0,10
								0,04	0,00
3,82					1,81			12,47	0,47
								3,98	0,15
141,21	156,44	357,92	84,11	82,48	491,80	26,57		2677,22	100,00
5,27	5,84	13,37	3,14	3,08	18,37	0,99		100,00	100,00
								0,79	4,07
								0,69	3,55
	0,15							0,15	0,77
	0,58	0,73						1,31	6,75
	0,08	0,70						2,96	15,25
4,50	1,00	3,63						11,33	58,38
								0,13	0,67
		0,35						0,60	3,09
1,45								1,45	7,47
5,95	1,81	5,41						19,41	100,00
30,65	9,33	27,87						100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia zalesiona w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMB	SO			0,38					
	ŚW			2,51	1,09	1,91		4,25	
	BK				0,39			0,60	
	DB								
	BRZ			0,19	1,16	1,09		2,69	0,67
	OL			1,79	1,13	3,06		1,60	1,20
Razem	ha			4,87	3,77	6,06		9,14	1,87
	%			7,17	5,55	8,92		13,45	2,75
LŚW	SO		1,39	13,36	2,88	2,97	17,05	5,70	1,41
	MD	0,35	3,18	13,28	3,14	1,65	14,49	1,34	12,10
	ŚW	0,33	0,65	5,57	2,99	6,05	10,71	1,06	1,12
	JD	1,04			0,41				
	DG		0,43						1,02
	BK	3,52	33,02	47,69	37,12	53,46	5,11	25,68	42,32
	DB	0,86	10,13	4,92	4,07	1,62	6,95	6,25	11,16
	DB.B		5,75						
	DB.C								
	KL		0,52						
	JW	0,17	0,40	0,24	1,78				
	WZ		0,30	0,24			0,13		
	GB	0,21	0,34					3,25	1,46
	BRZ	0,07		19,28	3,49	5,40	18,25	48,88	1,26
	OL		0,12		0,29	1,21	4,42	3,77	
	OS					1,28	2,81	2,25	
	LP		0,40						3,19
	CZR.P								0,34
JRZ.B					0,32				
Razem	ha	6,55	56,63	104,58	56,49	73,64	79,92	98,18	75,38
	%	0,48	4,12	7,60	4,11	5,35	5,81	7,14	5,48
LW	SO								0,10
	ŚW								
	DB								
	JW								0,20
	JS								
	OL								0,28
	OS								0,20
	CZR.P								0,20
Razem	ha								0,98
	%								12,05
OL	SO							1,13	0,23
	ŚW		0,30					0,25	0,23
	BK		0,12						
	DB		0,18				0,25		
	JS								
	BRZ		0,12				0,25	1,18	
	OL		2,30	1,19	2,93	2,17	6,03	5,45	7,96
	LP		0,12						0,25

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2,17	0,11	1,77		5,78				10,21	15,02
0,46	0,11	2,50						12,83	18,88
0,47	0,32			6,41				8,19	12,05
0,23	0,17			1,67				2,07	3,05
2,80	0,07	0,35		3,28				12,30	18,10
4,87	8,71							22,36	32,90
11,00	9,49	4,62		17,14				67,96	100,00
16,19	13,96	6,80		25,21				100,00	100,00
	0,26	2,95	7,70	1,50	11,21			68,38	4,97
3,62	1,41	0,75	0,55	0,75	0,98			57,59	4,19
2,27	0,55	1,93			2,31			35,54	2,58
					0,44			1,89	0,14
		0,18	2,72					4,35	0,32
18,24	38,12	81,18	93,75	38,11	126,08			643,40	46,78
7,08	6,94	42,88	34,21	10,91	53,57			201,55	14,65
	3,64	62,09	119,39	0,65				191,52	13,92
		0,16						0,16	0,01
								0,52	0,04
								2,59	0,19
					0,03			0,70	0,05
0,22	3,14	2,25		2,12	0,22			13,21	0,96
1,66	0,26	2,86		0,13	27,45			128,99	9,38
1,43	0,16	2,11						13,51	0,98
	0,16				0,17			6,67	0,48
	0,13			0,38	0,08			4,18	0,30
								0,34	0,02
					0,22			0,54	0,04
34,52	54,77	199,34	258,32	54,55	222,76			1375,63	100,00
2,51	3,98	14,49	18,77	3,97	16,19			100,00	100,00
								0,10	1,23
			0,65					0,65	8,00
			0,65					0,65	8,00
								0,20	2,46
		1,57	0,32					1,89	23,25
		2,35	1,61					4,24	52,14
								0,20	2,46
								0,20	2,46
		3,92	3,23					8,13	100,00
		48,22	39,73					100,00	100,00
								1,36	1,74
0,09		0,64						1,51	1,93
		0,67						0,79	1,01
		0,29						0,72	0,92
		0,26						0,26	0,33
0,46		1,04						3,05	3,90
15,75	5,40	20,96						70,14	89,70
								0,37	0,47

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia zalesiona w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Razem	ha		3,14	1,19	2,93	2,17	6,53	8,01	8,67
	%		4,02	1,52	3,75	2,77	8,35	10,24	11,09
OLJ	ŚW								
	JS								
	OL								
Razem	ha								
	%								
Łącznie	SO	340,51	443,21	829,84	817,66	748,21	2407,54	1169,64	386,01
	MD	10,38	35,31	75,27	34,02	10,43	58,15	3,23	19,10
	ŚW	6,86	23,58	87,03	59,46	32,17	73,15	21,41	16,15
	JD	1,04	1,88	0,81	0,41				
	DG	0,32	4,65	1,92	1,13		0,38		1,20
	BK	53,44	145,84	142,09	64,61	68,87	24,97	66,99	82,02
	DB	46,68	93,86	48,57	17,76	12,08	38,06	45,30	32,49
	DB.B	2,22	6,54	7,40					
	DB.C			1,43		0,58			
	KL		0,60		0,05			0,23	0,07
	JW	0,17	1,22	0,57	1,78	0,11			0,24
	WZ		0,71	0,24			0,13		
	JS							0,09	
	GB	0,67	1,92	0,10		0,28		3,25	1,65
	BRZ	37,02	64,66	272,79	86,87	83,44	243,21	221,01	38,68
	OL	1,24	5,77	8,00	7,55	10,07	21,43	13,68	11,24
	OL.S			2,68	0,23	0,13			
	AK		0,09						
	TP						0,33		
	OS			6,19	8,07	2,79	5,08	5,04	0,20
	WB				0,35				
	KSZ								0,04
LP	0,36	7,10	1,07		0,15			3,54	
CZR.P		3,98						0,54	
JRZ.B				0,32					
Ogółem	ha	500,91	840,92	1486,00	1100,27	969,31	2872,43	1549,87	593,17
	%	3,30	5,55	9,80	7,26	6,39	18,95	10,22	3,91

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
16,30	5,40	23,86						78,20	100,00
20,84	6,91	30,51						100,00	100,00
0,24								0,24	4,38
0,24	0,25							0,49	8,94
1,90	2,85							4,75	86,68
2,38	3,10							5,48	100,00
43,43	56,57							100,00	100,00
831,06	742,52	830,95	177,10	31,10	277,07	17,47		10049,89	66,29
24,80	2,54	2,73	0,55	0,75	3,41			280,67	1,85
55,22	10,11	19,48	7,81	0,66	21,67	1,48		436,24	2,88
					3,55			7,69	0,05
1,75		1,06	3,10		0,90			16,41	0,11
86,75	93,23	228,06	120,12	86,63	429,83	15,78		1709,23	11,27
37,26	65,23	191,28	80,26	51,58	207,68	3,06		971,15	6,41
	3,64	80,98	119,39	0,65				220,82	1,46
		0,16			0,28			2,45	0,02
					0,20			1,15	0,01
1,20			0,15		1,10			6,54	0,04
					0,03			1,11	0,01
0,50	0,83	2,56	0,32		0,13			4,43	0,03
0,35	3,14	2,25		2,12	1,52			17,25	0,11
34,88	17,08	23,61	1,33	3,41	78,55			1206,54	7,96
30,43	19,56	35,50	4,44	0,84	0,58			170,33	1,12
								3,04	0,02
								0,09	0,00
								0,33	0,00
1,06	0,16	0,41	0,23		0,56			29,79	0,20
								0,35	0,00
								0,04	0,00
3,82	0,13			0,38	2,08			18,63	0,12
1,45								5,97	0,04
					0,22			0,54	0,00
1110,53	958,17	1419,03	514,80	178,12	1029,36	37,79		15160,68	100,00
7,33	6,32	9,36	3,40	1,17	6,79	0,25		100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

151605696

Tabela nr V b

Miażdżościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Miażdżość w m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BŚW	SO	60	2260	27625	75005	53315	202685	145615	87580
	MD			135			75		
	ŚW			345	5	260	190		580
	DB					280	940	265	180
	BRZ		565	2670	2360	215	815	1735	2055
	AK		15						
Razem	m3	60	2840	30775	77370	54070	204705	147615	90395
	%	0,01	0,26	2,86	7,19	5,03	19,04	13,72	8,40
BMŚW	SO		6180	91485	83880	163470	618370	263990	45080
	MD		930	2790	1835	1285	5925	505	640
	ŚW		175	2790	2830	3700	15530	3465	3550
	DG			30	300		175		
	BK		25	470	15		1930	850	295
	DB		30	495	430	735	4525	2500	955
	DB.B		25						
	DB.C			55		120			
	KL				5				
	JW			15		20			
	BRZ		1185	21870	5900	11235	46310	28100	4625
	OL		160	95	255	400	920	345	
	OL.S			140	65				
	TP						100		
OS					55	90			
LP		10			30				
Razem	m3		8720	120235	95515	181050	693875	299755	55145
	%		0,40	5,57	4,42	8,39	32,15	13,88	2,55
BMW	SO			110		40			
	ŚW			55	305	220			
	BRZ			110	215	250	865	1010	355
	OL		15	25	235	10			
	OS						525	700	
Razem	m3		15	300	755	520	1390	1710	355
	%		0,30	5,95	14,97	10,31	27,55	33,88	7,04
BMB	SO		120	875	180	525			
	ŚW			350	80	15	1070	995	610
	BK								
	DB								
	BRZ			3115	1110	480	1490	620	125
	OL		190	25		45	385		
	OS			1225	1630		140		
WB				75					
Razem	m3		310	5590	3075	1065	3085	1615	735
	%		1,08	19,43	10,69	3,70	10,72	5,61	2,56

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
139755	145255	145680	33235					1058070	98,36
								210	0,02
2010		1025	35					4450	0,41
								1665	0,15
570	120	300						11405	1,06
								15	0
142335	145375	147005	33270					1075815	100
13,23	13,51	13,66	3,09					100,00	100
184930	134365	166770	26495	4510	76255	3160		1868940	86,58
3145					85			17140	0,79
15405	1465	2845	2355		3845	320		58275	2,7
			90					595	0,03
1380	1000	4475	585	1185	5130			17340	0,8
7180	10535	22110	5055	4870	5575			64995	3,01
								25	0
								175	0,01
								5	0
								35	0
3065	1735	1660	140		2400			128225	5,94
		240	235					2650	0,12
								205	0,01
								100	0
								145	0,01
								40	0
215105	149100	198100	34955	10565	93290	3480		2158890	100
9,96	6,91	9,18	1,62	0,49	4,32	0,16		100,00	100
								150	2,97
								580	11,5
								2805	55,6
								285	5,65
								1225	24,28
								5045	100
								100,00	100
790	740	820		195				4245	14,76
690	190	565						4565	15,87
385		395		35				815	2,83
430								430	1,49
2935	2190	1435						13500	46,93
455	170	400		75				1745	6,07
370		25						3390	11,79
								75	0,26
6055	3290	3640		305				28765	100
21,06	11,44	12,65		1,06				100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miąższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMŚW	SO		350	13455	12730	26055	34435	19530	10140
	MD	130	450	6415	4625	1070	8955	215	1980
	ŚW	50	175	3475	6045	4160	12510	2055	1865
	DG		165	100	25				155
	BK	30	140	2220	2590	2185	3915	10135	12845
	DB		75	795	960	1195	3340	8640	6910
	DB.B			160					
	DB.C			20					
	KL							45	35
	JW								15
	WZ		40						
	JS							20	
	GB					45			75
	BRZ	35	395	6765	3870	6335	13665	16500	3275
	OL	110		850	150	185	1850	570	350
	OS					345	150	80	
KSZ								15	
LP		375	65					40	
Razem	m3	355	2165	34320	30995	41575	78820	57790	37700
	%	0,05	0,28	4,38	3,95	5,30	10,06	7,37	4,81
LMW	SO					35		210	
	ŚW			85					
	DB								
	JS								
	BRZ			30		15		555	
	OL			10		405			310
	OL.S					25			
	OS							120	
	CZR.P								
Razem	m3			125		480		885	310
	%			1,96		7,54		13,90	4,87
LMB	SO			25					
	ŚW			160	325	760		2010	
	BK				55			210	
	DB								
	BRZ			15	220	290		715	175
	OL			285	250	700		545	265
Razem	m3			485	850	1750		3480	440
	%			2,22	3,89	8,01		15,93	2,01

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
12015	29880	44160	9565	4670	46205	2380		265570	33,9
5805	630	830			265			31370	4
10255	4355	2240	1470	415	4820	190		54080	6,9
1380		555	160					2540	0,32
23230	21510	56390	10520	17230	37210	4365		204515	26,09
4200	10200	39240	14525	15065	21485	1000		127630	16,28
		8115						8275	1,06
					145			165	0,02
								80	0,01
580			35					630	0,08
								40	0,01
95					60			175	0,02
35								155	0,02
1700	475	2540	200		21435			77190	9,85
130	325	2575	465	270	255			8085	1,03
70			50		280			975	0,12
								15	0
1815					5			2300	0,29
61310	67375	156645	36990	37650	132165	7935		783790	100
7,82	8,60	19,99	4,72	4,80	16,86	1,01		100,00	100
								245	3,85
								85	1,34
	65							65	1,02
	240	230						470	7,38
	20	185						805	12,65
1625	365	1265						3980	62,53
								25	0,39
		75						195	3,06
495								495	7,78
2120	690	1755						6365	100
33,32	10,84	27,57						100,00	100
740	30	580		1725				3100	14,19
220	35	1055						4565	20,9
165	60			2300				2790	12,77
80	70			575				725	3,32
640	15	95		830				2995	13,71
1825	3800							7670	35,11
3670	4010	1730		5430				21845	100
16,80	18,36	7,92		24,86				100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miąższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LŚW	SO		10	2380	455	1025	5885	2490	690
	MD		245	2355	600	520	4930	640	5525
	ŚW		65	430	635	1745	5330	580	615
	JD				40				
	DG								860
	BK	45	335	2870	3775	10535	1345	8955	17905
	DB		10	340	540	205	2135	2305	4240
	DB.B		85						
	DB.C								
	JW				260				
	WZ			10			35		
	GB							1175	560
	BRZ			2965	570	1375	4800	14585	345
	OL		10		70	345	1620	1560	
	OS					370	875	740	
	LP		5						1340
CZR.P								55	
Razem	m3	45	765	11350	6945	16120	26955	33030	32135
	%	0,01	0,15	2,22	1,36	3,16	5,28	6,47	6,30
LW	SO								45
	ŚW								
	DB								
	JW								45
	JS								
	OL								130
	OS								60
	CZR.P								75
Razem	m3								355
	%								13,87
OL	SO							340	100
	ŚW							105	90
	BK								
	DB						90		
	JS								
	BRZ						60	340	
	OL		135	320	675	630	1765	2120	3245
	LP								110
Razem	m3		135	320	675	630	1915	2905	3545
	%		0,45	1,05	2,23	2,08	6,31	9,58	11,69
OLJ	ŚW								
	JS								
	OL								
Razem	m3								
	%								

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miaższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	90	1310	3785	760	6260			25140	4,93
1815	765	370	280	480	350			18875	3,7
1600	210	1235			1050			13495	2,64
								40	0,01
		195	3210					4265	0,84
8920	19105	40775	54365	19175	33680			221785	43,44
2865	3805	22175	17935	6580	9630			72765	14,26
	1810	35660	62840	450				100845	19,76
		100						100	0,02
								260	0,05
								45	0,01
90	1105	870		875	95			4770	0,93
640	95	950		15	12635			38975	7,64
590	50	1015						5260	1,03
	60				95			2140	0,42
	55			205				1605	0,31
								55	0,01
16520	27150	104655	142415	28540	63795			510420	100
3,24	5,32	20,50	27,90	5,59	12,50			100,00	100
								45	1,76
			140					140	5,47
			175					175	6,84
								45	1,76
		630	85					715	27,93
		800	375					1305	50,97
								60	2,34
								75	2,93
		1430	775					2560	100
		55,86	30,27					100,00	100
								440	1,45
30		375						600	1,98
		235						235	0,77
		130						220	0,73
		80						80	0,26
115		320						835	2,75
6910	2465	9550						27815	91,7
								110	0,36
7055	2465	10690						30335	100
23,26	8,13	35,22						100,00	100
120								120	4,64
120	145							265	10,25
1025	1175							2200	85,11
1265	1320							2585	100
48,94	51,06							100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miąższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Łącznie	SO	60	8920	135955	172250	244465	861375	432175	143635
	MD	130	1625	11695	7060	2875	19885	1360	8145
	ŚW	50	415	7690	10225	10860	34630	9210	7310
	JD				40				
	DG		165	130	325		175		1015
	BK	75	500	5560	6435	12720	7190	20150	31045
	DB		115	1630	1930	2415	11030	13710	12285
	DB.B		110	160					
	DB.C			75		120			
	KL				5			45	35
	JW			15	260	20			60
	WZ		40	10			35		
	JS							20	
	GB					45		1175	635
	BRZ	35	2145	37540	14245	20195	68005	64160	10955
	OL	110	510	1610	1635	2720	6540	5140	4300
	OL.S			140	65	25			
	AK		15						
	TP						100		
	OS			1225	1630	770	1780	1640	60
WB				75					
KSZ								15	
LP		390	65		30			1490	
CZR.P								130	
Ogółem	m3	460	14950	203500	216180	297260	1010745	548785	221115
	%	0	0	4	5	6	22	12	5

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miaższność w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
338230	310360	359320	73080	11860	128720	5540		3225945	69,73
10765	1395	1200	280	480	700			67595	1,46
30330	6255	9340	4000	415	9715	510		140955	3,05
								40	0
1380		750	3460					7400	0,16
34080	41675	102270	65470	39925	76020	4365		447480	9,67
14755	24675	83655	37690	27090	36690	1000		268670	5,81
	1810	43775	62840	450				109145	2,36
		100			145			440	0,01
								85	0
580			35					970	0,02
								85	0
215	385	940	85		60			1705	0,04
125	1105	870		875	95			4925	0,11
9665	4650	7485	340	845	36470			276735	5,98
12560	8350	15845	1075	345	255			60995	1,32
								230	0
								15	0
								100	0
440	60	100	50		375			8130	0,18
								75	0
								15	0
1815	55			205	5			4055	0,09
495								625	0,01
455435	400775	625650	248405	82490	289250	11415		4626415	100
10	9	14	5	2	6	0		100	100

Tabela nr VI

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
			I		II		III	
			1	11	21	31	41	51
			10	20	30	40	50	60
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	110	SO	8,09	10,23	7,31	18,82	65,23	130,19
				160	1110	4360	21755	47660
	110	MD		0,41				
				10				
	80	ŚW			7,46	3,22	3,37	2,38
					675	645	1160	1310
	120	BK			20,07	3,77	3,74	
					2130	355	1200	
	160	DB	3,63					1,29
								405
	160	DB.B		1,05				
	80	GB						
	80	BRZ			40,26	4,37	1,85	13,00
					5270	795	310	3450
	80	OL		1,70	1,79	1,02	3,50	3,60
				310	285	225	830	1105
	60	OS				14,76	1,37	
						2650	305	
80	CZR.P							
	Ra-		11,72	13,39	76,89	45,96	79,06	150,46
	zem			480	9470	9030	25560	53930
LASÓW OCHRON- NYCH (O)	110	SO	14,54	27,06	69,13	77,57	51,40	158,08
				405	10125	14550	17040	56565
	110	MD			1,80	1,85		2,15
					290	490		680
	80	ŚW			2,55	4,48		14,62
					310	765		6545
	110	JD	0,84					
	110	DG		4,06				
				180				
	110	BK		3,70				
	120	BK	4,88	17,89	8,88	3,81	8,21	1,92
				255	755	315	1585	610
160	DB	0,47	13,05		2,22			
					315			
120	JS							

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
17,16	1,05	113,92	59,27	53,36	33,16	17,92	51,54			587,25
6335	380	49115	25545	23740	13735	5735	14495			214125
	3,91		1,44							5,76
	1585		730							2325
8,72	1,39	3,89		1,08						31,51
3825	655	1840		415						10525
16,07	0,54	17,29	15,71	25,71	72,73	57,99	19,10			252,72
5665	145	8695	7070	11200	45065	29680	6530			117735
2,22	8,26	3,50	5,27	16,32	4,14	3,86	6,86			55,35
870	3700	1225	2050	5635	1400	1590	1985			18860
			2,89	70,14	123,28					197,36
			1455	39500	64535					105490
						5,30				5,30
						2395				2395
9,31	1,19	23,54	8,78	5,72			2,09			110,11
2065	215	6180	1860	2140			390			22675
3,94	9,95	24,94	15,84	35,05	3,23					104,56
1440	3930	10675	6895	14800	775					41270
										16,13
										2955
	0,49									0,49
	85									85
57,42	26,78	187,08	109,20	207,38	236,54	85,07	79,59			1366,54
20200	10695	77730	45605	97430	125510	39400	23400			538440
88,77	36,74	51,49	26,29	69,32	25,00	20,77	61,73	6,41		784,30
31110	13400	21435	11420	28230	10055	8590	19965	1835		244725
		6,65								12,45
		2750								4210
				3,19			1,41			26,25
				1125			190			8935
										0,84
										4,06
										180
										3,70
5,14	5,93	14,62		23,50	15,76	4,56	64,63	2,48		182,21
2010	2175	6500		11860	8420	2210	18685	860		56240
3,77		3,28	7,28	22,64	15,82	17,86	6,26			92,65
1190		1315	3425	9975	7725	8395	1520			33860
			0,75							0,75
			275							275

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
			I		II		III	
			1	11	21	31	41	51
			10	20	30	40	50	60
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	80	GB						
	80	BRZ			4,89	6,00	3,86	21,68
					660	985	1075	5910
	80	OL					1,76	13,04
							480	3860
	Ra-		20,73	65,76	87,25	95,93	65,23	211,49
	zem			840	12140	17420	20180	74170
LASÓW GOSPO- DARCZYCH (GZ)		SO	3,75					
	110	SO	342,57	537,82	850,98	744,68	636,82	2226,63
			60	10115	127280	154595	202905	786065
	110	MD		6,65	6,27	1,80	2,89	1,63
				430	765	340	870	500
	80	ŚW		2,65	6,76	5,51	2,11	11,16
				15	695	900	800	4390
	120	BK		7,41	8,43			
				35	695			
	160	DB						2,69
								935
	80	BRZ		17,49	72,73	13,33	4,76	24,75
				340	10970	1980	990	7275
	80	OL		3,14	1,75	5,53	1,36	1,72
				135	380	1270	390	440
	60	OS					0,28	
							65	
Ra-		346,32	575,16	946,92	770,85	648,22	2268,58	
zem		60	11070	140785	159085	206020	799605	
(GPZ)	110	SO	86,21	29,72	114,06	53,52	74,77	113,01
			55	810	17030	11915	24345	38365
	120	SO	5,72					
	110	MD	3,71	7,13	23,14	12,98	0,77	42,94
			240	270	3180	2530	270	15410
	80	ŚW		3,16	19,03	15,59	21,66	29,46
				60	2055	3055	5365	12750
	110	JD	0,61			0,68		
						100		
	110	DG		0,71				
	120	BK	12,80	100,42	105,81	66,02	51,23	11,03
		105	545	5825	6795	8820	2925	
160	BK							

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61	71	81	91	101	121	141 i				
	70	80	90	100	120	140				
						wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
8,11										8,11
3285										3285
39,42	1,83	2,21					45,60			125,49
11605	490	960					11750			33435
	1,91	9,72		0,91						27,34
	605	3505		425						8875
145,21	46,41	87,97	34,32	119,56	56,58	43,19	179,63	8,89		1268,15
49200	16670	36465	15120	51615	26200	19195	52110	2695		394020
										3,75
1107,21	357,71	700,78	602,68	650,64	95,68	6,66				8860,86
401860	130345	283830	247270	275800	37480	2350				2659955
										19,24
										2905
4,35	11,30									43,84
2005	4835									13640
										15,84
										730
		3,24								5,93
		615								1550
48,86	2,38									184,30
14905	535									36995
2,62	1,03		2,15	1,07						20,37
1140	275		900	450						5380
										0,28
										65
1163,04	372,42	704,02	604,83	651,71	95,68	6,66				9154,41
419910	135990	284445	248170	276250	37480	2350				2721220
37,41	29,67	41,72	104,24	127,35	42,14	0,28	417,78	16,50		1288,38
13695	11465	16380	45460	58490	18770	110	120445	5870		383205
										5,72
1,51	7,47	10,26	0,73							110,64
530	3065	5325	385							31205
3,30		10,80	1,39				8,09			112,48
1060		6285	940				1870			33440
										1,29
										100
	0,60	1,09								2,40
	320	805								1125
30,21	74,97	45,57	67,02	138,39	24,69	11,93	103,16	12,40		855,65
9045	30005	19405	32225	64795	12405	5705	34360	2850		235810
				3,73						3,73
				1340						1340

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
			I		II		III		
			1	11	21	31	41	51	
			10	20	30	40	50	60	
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		DB	0,79						
	160	DB	8,02	29,56	28,76	20,96	6,39	7,89	
				220	2230	3330	1565	2385	
	160	DB.B		6,73	3,16				
				225	85				
	80	KL							
	80	JW				2,98			
						665			
	80	BRZ	4,28	0,77	78,75	14,80	19,65	36,89	
				55	10300	2255	4490	11045	
	80	OL			2,23		0,99	0,68	
					400		295	160	
	60	OS					1,34		
							350		
	80	LP		4,43					
				375					
	80	CZR.P		3,98					
	Ra-		122,14	186,61	374,94	187,53	176,80	241,90	
	zem		400	2560	41105	30645	45500	83040	
OGÓŁEM GOSP. (G)			468,46	761,77	1321,86	958,38	825,02	2510,48	
			460	13630	181890	189730	251520	882645	
łącznie			500,91	840,92	1486,00	1100,27	969,31	2872,43	
			460	14950	203500	216180	297260	1010745	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61	71	81	91	101	121	141 i				
70	80	90	100	120	140	wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
										0,79
29,16	30,96	13,47	34,12	150,95	58,34	30,99	78,94			528,51
8040	11640	4710	11950	67025	27660	15730	22175			178660
			1,26	15,86	0,83					27,84
			505	6600	380					7795
	0,39									0,39
	155									155
										2,98
										665
81,14	3,50	1,45					162,17			403,40
26525	1110	510					34890			91180
1,47		1,11	1,06	4,10						11,64
580		435	415	2105						4390
										1,34
										350
		5,99								10,42
		2940								3315
										3,98
184,20	147,56	131,46	209,82	440,38	126,00	43,20	770,14	28,90		3371,58
59475	57760	56795	91880	200355	59215	21545	213740	8720		972735
1347,24	519,98	835,48	814,65	1092,09	221,68	49,86	778,23	45,40		12525,99
479385	193750	341240	340050	476605	96695	23895	213740	8720		3693955
1549,87	593,17	1110,53	958,17	1419,03	514,80	178,12	1029,36	37,79		15160,68
548785	221115	455435	400775	625650	248405	82490	289250	11415		4626415

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 151605696

Tabela nr VIII a

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
	I		II		III		IV	
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
	Bieżący roczny przyrost miąższości w m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	60	3595	11675	9120	8605	23340	9250	2700
MD	20	95	320	170	30	415	5	85
ŚW		25	415	350	305	775	190	125
JD				15				
DG		10						5
BK	20	110	885	660	635	95	415	635
DB	5	15	210	235	60	115	250	280
DB.B		45	5					
KL								
JW				25				
JS								
GB							60	
BRZ	10	55	1755	265	180	570	895	35
OL		20	65	45	50	105	40	50
OS				95	10			
LP								
CZR.P		5						
Razem	115	3975	15330	10980	9875	25415	11105	3915

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost miąższości w m ³									
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
5960	4445	4590	770	165	1655	70		86000	80,27
105	5							1250	1,17
130	5	15			30			2365	2,21
								15	0,01
15								30	0,03
595	610	1245	625	350	625	40		7545	7,04
150	230	900	305	205	245			3205	2,99
	30	500	580					1160	1,08
								25	0,02
				25				85	0,08
55	10	25			680			4535	4,23
170	70	155	5					775	0,72
								105	0,1
50								50	0,05
								5	0
7230	5405	7430	2285	745	3235	110		107150	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 96050m³/1rok = 960500m³/10 lat = 90% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela nr XI

Ocena upraw młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadle	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW		167,03			4,99							172,02	
BMŚW		151,63										151,63	
LMŚW		6,64	4,28		4,77	1,38						17,07	
LŚW		1,72			1,31	0,61						3,64	
Ogółem		327,02	4,28		11,07	1,99						344,36	

Tabela nr XII

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	166,72	30,7	12
	BMŚW		DB	148,08	32,7	12
	LMŚW		BK	307,94	60,8	12
		9110		30,1	53,1	12
		9130		25,34	69,3	12
		9160		14,34	64,2	12
	LMŚW		DB	76,78	39,1	12
		9110		9,41	40,0	12
		9160		17,72	58,3	22
		9190		2,54	40,0	11
	LMŚW		SO			
		9110		2,38	40,0	11
	LMŚW		ŚW	5,25	50,0	11
	LŚW		BK	56,12	75,8	12
		9130		80,26	75,0	12
		9160		6,86	80,0	22
	LŚW		DB	61,48	59,5	12
		9160		18,04	70,0	11
Razem				1029,36	52,0	12
KDO	LMŚW		BK	7,08	20,0	12
		9130		5,32	20,0	11
Razem				12,40	20,0	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	17,20	30,0	12
	BMŚW		DB	11,38	31,0	12
		9190		3,63	90,0	11
	BMŚW		SO	108,59	98,6	11
	LMŚW		BK	115,43	66,3	12
		9110		2,25	80,0	12
		9130		10,01	82,5	12
	LMŚW		DB	16,87	51,2	12
		9190		1,27	70,0	21
	LMŚW		DG	4,06	100,0	12
	LMŚW		SO	45,44	98,1	11
	LŚW		BK	37,73	96,2	12
		9110		1,28	90,0	12
		9130		27,41	90,4	12
		9160		10,89	81,4	12
	LŚW		DB	0,89	90,0	12
Razem				414,33	81,0	12
Ogółem				1456,09	60,0	12

Tabela nr XIII

Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Lp	Wskaźniki	Jedn.	Stan na:				
				1.01.99 r.	1.01.09 r.	1.01.19 r.	1.01.28 r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha		15024,93	15203,60	15247,52	15247,52
2	Zasoby miąższości	m ³		3062316	4048891	4659344	4581742
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku						
	IIa	m ³		86	127	137	52
	IIb	„-“		165	211	196	206
	IIIa	„-“		226	282	307	247
	IIIb	„-“		239	326	352	349
	IVa	„-“		282	316	354	371
	IVb	„-“		295	362	373	389
	Va	„-“		298	360	410	374
	Vb	„-“		314	389	418	431
	VI	„-“		338	379	441	456
	VII i starsze	„-“		333	397	478	489
	KO	„-“		238	491	281	227
	KDO	„-“		180	257	302	294
4	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³		204	266	305	300
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat		57	62	68	67
6	Spodziewany bieżący roczny przyrost tablicowy na 1 ha	m ³ brutto		5,73	6,81	7,02	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ brutto		X	1,84	2,45	3,99
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ brutto		X	2,78	3,76	3,53
9	Uzyskany w ub. okresie bieżący użyteczny przyrost roczny na 1 ha	m ³ brutto		X	10,82	10,11	7,02

Tabela XIV

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	2427	30820	30820
LASÓW OCHRONNYCH (O)	5443	4939	3849	4939	0	5009	52733	52733
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	29399 71,47	25669 64,08	31215 74,47	29399 71,47	797 24	X	X	270316 687,78
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	17406	13824	11238	13824	328	20585	X	222612
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	46805	39493	42453	43223	1125	20585	0	492928
OGÓLEM NADLEŚNICTWO	52248	44432	46302	48162	1125	28021	83553	576481

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 576481 m³ brutto

Tabela nr XV

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopnio- we			Rębnia prze- rębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprzat.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	17,70	63,21	32,42	95,63		113,33
LASÓW OCHRONNYCH (O)	19,66	123,54	76,71	200,25		219,91
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	687,78					687,78
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		517,70	518,11	1035,81		1035,81
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	687,78	517,70	518,11	1035,81		1723,59
OGÓŁEM OBREB	725,14	704,45	627,24	1331,69		2056,83
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	725,14	704,45	627,24	1331,69		2056,83

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Tabela nr XVI

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne
we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas
i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	Razem														
Trzebieże wczesne (TW)	SO		209,56	1037,67	682,43		0,35								1930,01
	MD		10,65	31,21	8,82										50,68
	ŚW		1,23	31,51	18,97										51,71
	JD				0,68										0,68
	BK	0,9	7,67	128,46	43,55	0,64									181,22
	DB		2,01	22,24	14,99										39,24
	DB.B		6,73	3,16											9,89
	BRZ		4,04	158,72	26,09										188,85
	OL		0,62	3,98	2,93										7,53
	Razem	0,9	242,51	1416,95	798,46	0,64	0,35								2459,81
Trzebieże późne (TP)	SO				212,16	822,17	2593,78	1232,24	405,24	719,72					5985,31
	MD				7,81	3,66	46,72	1,51	9,15	14,96					83,81
	ŚW				8,11	14,15	56,35	7,65	1,34						87,6
	DG								0,6	1,09					1,69
	BK			1	27,04	58,51	8,6	40,75	79,72	74,49	70,77	50,71	70,3		481,89
	DB				7,57	6,39	11,87	35,15	30,96	19,02	42,16	154,85	60,4		368,37
	DB.B										1,26	21,53	0,83		23,62
	KL								0,39						0,39
	JW				2,98										2,98
	GB							8,11							8,11
	BRZ				8,83	26,01	76,98	123,36	2,78	1,45					239,41
	OL				2,6		11,29	2,46	1,1						17,45
	OS					0,28									0,28
	LP									5,99					5,99
Razem			1	277,1	931,17	2805,59	1451,23	531,28	836,72	114,19	227,09	131,53		7306,9	
Razem trzebieże	SO		209,56	1037,67	894,59	822,17	2594,13	1232,24	405,24	719,72					7915,32
	MD		10,65	31,21	16,63	3,66	46,72	1,51	9,15	14,96					134,49
	ŚW		1,23	31,51	27,08	14,15	56,35	7,65	1,34						139,31
	JD				0,68										0,68
	DG								0,6	1,09					1,69
	BK	0,9	7,67	129,46	70,59	59,15	8,6	40,75	79,72	74,49	70,77	50,71	70,3		663,11
	DB		2,01	22,24	22,56	6,39	11,87	35,15	30,96	19,02	42,16	154,85	60,4		407,61
	DB.B		6,73	3,16							1,26	21,53	0,83		33,51
	KL								0,39						0,39
	JW				2,98										2,98
	GB							8,11							8,11
	BRZ		4,04	158,72	34,92	26,01	76,98	123,36	2,78	1,45					428,26
	OL		0,62	3,98	5,53		11,29	2,46	1,1						24,98
	OS					0,28									0,28
LP									5,99					5,99	
Razem	0,9	242,51	1417,95	1075,56	931,81	2805,94	1451,23	531,28	836,72	114,19	227,09	131,53		9766,71	
Łącznie	SO		209,56	1037,67	894,59	822,17	2594,13	1232,24	405,24	719,72					7915,32
	MD		10,65	31,21	16,63	3,66	46,72	1,51	9,15	14,96					134,49

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	ŚW		1,23	31,51	27,08	14,15	56,35	7,65	1,34					139,31
	JD				0,68									0,68
	DG								0,6	1,09				1,69
	BK	0,9	7,67	129,46	70,59	59,15	8,6	40,75	79,72	74,49	70,77	50,71	70,3	663,11
	DB		2,01	22,24	22,56	6,39	11,87	35,15	30,96	19,02	42,16	154,85	60,4	407,61
	DB.B		6,73	3,16							1,26	21,53	0,83	33,51
	KL								0,39					0,39
	JW				2,98									2,98
	GB							8,11						8,11
	BRZ		4,04	158,72	34,92	26,01	76,98	123,36	2,78	1,45				428,26
	OL		0,62	3,98	5,53		11,29	2,46	1,1					24,98
	OS					0,28								0,28
	LP									5,99				5,99
Ogółem		0,9	242,51	1417,95	1075,56	931,81	2805,94	1451,23	531,28	836,72	114,19	227,09	131,53	9766,71

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. leciu

Tabela nr XVII

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2056,83	1302,90	576481	486775
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			28824	24352
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	2056,83	1302,90	605305	511127
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien ników i przestojów			1787	1538
3. pozostałe	9,77		1954	1713
Razem nie zaliczone	9,77		3741	3251
Razem użytki rębne	2066,60	1302,90	609046	514378
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	9766,71		0	0
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjęt. etatu)	9766,71		537500	430000
Ogółem użytki główne (I+II)	11833,31	1302,90	1146546	944378

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych = 94438 m³ grubizny netto/1 rok (obliczenie brutto > netto z zastosowaniem odpowiednich proporcji)

Tabela nr XVIII

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młocników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, plazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
Powierzchnia zredukowana - ha																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMB																
BMŚW	22,76		326,79	263,07	9,69	0,12	622,43	2,00	624,43		106,19	98,69	520,75	725,63		502,73
BMW			2,37				2,37		2,37				1,26	1,26		2,37
BŚW	23,50		386,65				410,15		410,15		40,47	50,17	197,15	287,79		211,29
LMB																
LMŚW			7,31	308,03	1,00		316,34	1,30	317,64		57,15	93,30	337,82	488,27		131,41
LMW																
LŚW			1,40	74,99			76,39	0,25	76,64		11,33	61,85	141,41	214,59		30,55
OL			0,62				0,62		0,62				2,52	2,52		0,62
OGÓLEM	46,26		725,14	646,09	10,69	0,12	1428,30	3,55	1431,85		215,14	304,01	1200,91	1720,06		878,97

Zadania na 10-cie

46,26		580,11	646,09	10,69	0,12	1283,27	131,88	1415,15		215,14	304,01	1200,91	1720,06		878,97
-------	--	--------	--------	-------	------	---------	--------	---------	--	--------	--------	---------	---------	--	--------

Tabela nr XIX

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia gruntów leśnych (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha		15203,60	15247,52
2.	Zasoby drzewne na gruntach leśnych (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³		4048891	4659344
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha		266	305
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	644924,32	632025, 83
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	52 074,61	53 636,84
		wartość środków trwałych – tys. zł	19053,97	19058,00
	Razem	tys. zł	716052,90	704720,67
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	301407	514378
		użytki przedrębne – m ³ netto	456000	430000
		razem użytki główne – m ³ netto	757407	944378
		udział użytków przedrębnych - %	60,2	45,5
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	1556030	1071500
		przeciętnie m ³ /ha/rok	10,11	7,02
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	2,48	3,97
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,75	3,53
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	6,23	7,52
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	2,34	2,46
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	6,08	10,70
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	-
9.	Udział lasów ochronnych - % (udział powierzchni leśnej)		14,50	14,22
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		-	-
	% udział w powierzchni lasów Nadleśnictwa			-

Tabela nr XX

Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w PUL

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2015-2017)	Według etatu użytkowania głównego proponowanego do realizacji w planie u.l.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	74997	94 438	94 438
2.	Koszty administracyjne	zł	7 143 704	7 515 000	7 515 000
3.	Koszty ochrony lasu	zł	563 933	501 000	501 000
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	249 129	246 000	246 000
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	4 908	4 900	4 900
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	98,9	141,50	141,50
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	442	630	630
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	476	172,01	172,01
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	48	52	52
Suma kosztów (k)		zł	12 252 415	13 974 492	13 974 492
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	182,00	185,00	185,00
Suma przychodów (p)		zł	13 649 454	17 471 030	17 471 030

Tabela nr XXI

Zestawienie miąższości drewna martwego

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3
BMB	130,10	2,25	292,93	1,91	247,84	4,16	540,77
BMŚW	6469,56	1,98	12780,78	2,50	16200,42	4,48	28981,20
BMW	19,77	3,81	75,24	3,27	64,56	7,08	139,80
BŚW	3233,45	1,77	5707,89	2,71	8774,54	4,48	14482,43
LMB	67,96	7,11	482,96	3,16	214,63	10,27	697,58
LMŚW	2389,83	1,79	4268,11	1,78	4245,14	3,57	8513,25
LMW	19,41	13,59	263,81	3,77	73,14	17,36	336,95
LŚW	1256,91	1,59	1995,44	1,32	1654,15	2,91	3649,58
LW	8,13	0,00	0,00	1,29	10,46	1,29	10,46
OL	75,06	10,33	775,59	3,53	265,01	13,86	1040,60
OLJ	5,48	18,90	103,58	5,06	27,71	23,96	131,29
Razem obręb 1	13675,66	1,96	26746,32	2,32	31777,59		58523,91
Ogółem n-ctwo	13675,66		26746,32		31777,59		58523,91

Wzór nr 2

Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
5 -d	5,03	D	BRZ	1		
49 -f	4,47	D	OL	2		
		D	OL			
183 -b	13,45	D	SO	4		
		D	SO			
		D	SO			
		D	SO			
203 -g	4,64	D	SO	2		
		D	SO			
279 -f	3,63	D	SO	4		
		D	SO			
		D	SO			
		D	SO			
279 -g	2,93	D	SO	2		
		D	SO			
394 -h	5,99	D	JW	2		
		D	JW			
428 -a	3,38	D	SO	1		
466 -c	15,68	D	DB.B	3		
		D	DB.B			
		D	DB.B			
467 -i	2,74	D	DB.B	3		
		D	DB.B			
		D	DB.B			
467 -j	6,04	D	DB.B	1		
469 -h	5,85	D	DB.B	2		
		D	DB.B			
470 -b	15,95	D	DB.B	1		
471 -a	26,21	D	DB.B	2		
		D	DB.B			
472 -a	33,30	D	DB.B	1		
473 -a	11,68	D	DB.B	2		
		D	DB.B			
477 -d	2,23	D	MD	3		
		D	MD			
		D	MD			
486 -b	24,79	D	BK	2		
		D	BK			
487 -a	27,20	D	BK	2		
		D	BK			
488 -a	18,31	D	BK	2		
		D	DG			
489 -h	0,49	D	CZR.P	2		
		D	CZR.P			

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
543 -f	6,06	D	BK	1		
565 -b	4,69	D	DB.B	2		
		D	DB.B			
565 -c	3,99	D	DB.B	1		
490 -f	9,05	DRZEW IN	DB.B		15,58	
521 -a	6,53					
203 -h	4,57	NAS GOSP	SO		29,03	
203 -i	2,99					
229 -a	5,99					
229 -b	5,85					
229 -c	9,63					
49 -n	4,84					
468 -d	4,86	NAS GOSP	BRZ		22,31	
469 -c	11,44					
469 -d	0,96					
469 -g	5,05					
376 -h	3,39					
431 -c	8,58	NAS GOSP	SO		14,72	
431 -g	6,14					
144 -j	5,48	NAS GOSP	SO		5,48	
585 -f	3,25	NAS GOSP	SO		3,25	
543 -f	6,06	NAS GOSP	BK		19,11	
565 -a	4,37					
565 -b	4,69					
565 -c	3,99					
544 -c	4,93					
544 -d	3,68	NAS GOSP	SO		5,08	
354 -a	1,13					
354 -g	3,95					
155 -f	4,32	NAS GOSP	SO		4,32	
231 -a	2,93	NAS GOSP	SO		2,93	
278 -a	5,95	NAS GOSP	SO		5,95	
592 -c	5,97	NAS GOSP	SO		9,81	
592 -h	3,84					
609 -b	15,86	NAS GOSP	DB.B		15,86	
548 -g	6,30	NAS GOSP	SO		6,30	
227 -d	3,70	NAS GOSP	SO		9,60	
228 -c	5,90					
295 -a	2,74	NAS GOSP	SO		6,34	
295 -c	3,60					
537 -c	4,31	NAS GOSP	SO		4,31	
569 -c	4,47	NAS GOSP	SO		10,80	
593 -f	3,36					
594 -c	2,97					
320 -c	5,50					
320 -d	4,81					

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
320 -f	5,85					
534 -a	3,36	NAS GOSP	SO		3,36	
476 -c	5,49	NAS GOSP	MD		5,49	
204 -d	4,14	NAS GOSP	SO		7,90	
204 -f	3,76					
438 -h	1,60	NAS GOSP	SO		1,60	
280 -d	3,14	NAS GOSP	SO		3,14	
546 -d	7,08	NAS GOSP	SO		7,08	
275 -a	8,25	NAS GOSP	SO		8,25	
464 -h	9,93	NAS WYŁ	DB.B		190,64	
464 -i	11,32					
465 -d	17,53					
466 -c	15,68					
467 -f	6,23					
467 -i	2,74					
467 -j	6,04					
469 -b	4,72					
469 -f	2,89					
469 -h	5,85					
469 -j	1,54					
470 -a	15,24					
470 -b	15,95					
471 -a	26,21					
471 -c	3,79					
472 -a	33,30					
473 -a	11,68					
477 -d	2,23	NAS WYŁ	MD		2,23	
183 -b	13,45	NAS WYŁ	SO		18,91	
183 -c	5,46					
486 -b	24,79	NAS WYŁ	BK		70,30	
487 -a	27,20					
488 -a	18,31					
519 -c	9,58	NAS WYŁ	BK		9,58	
517 -b	5,67	NAS WYŁ	DB.B		5,67	
518 -d	1,44	NAS WYŁ	MD		1,44	
475 -g	4,43	PLANT NAS	LP		3,80	
427 -a	3,98	PLANT NAS	CZR.P		4,20	
427 -i	4,28	PLANT NAS	BRZ		4,20	
521 -d	10,87	ZR NAS	CZR.P		0,48	
394 -h	5,99	ZR NAS	JW		6,64	
407 -o	0,04	ZR NAS	KL		0,00	
561 -f	1,54	ZR NAS	DG		0,00	
527 -k	9,95	ZR NAS	GB		10,18	
427 -j	1,28	ZR NAS	OL.S		0,00	

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
Łączna powierzchnia wg obiektów	X	DRZEW IN	X	X	15,58	X
	X	NAS GOSP	X	X	245,02	X
	X	NAS WYŁ	X	X	298,77	X
	X	PLANT NAS	X	X	12,20	X
	X	ZR NAS	X	X	17,30	X

KRONIKA

